

**ПРОГРАМА
ЗА
ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
НА ТЕРИТОРИЯТА
НА ОБЩИНА АВРЕН
2021-2028 Г.**

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА.....	4
I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
II. НОРМАТИВНА УРЕДБА.....	9
1. АНАЛИЗ НА МЕЖДУНАРОДНО И НАЦИОНАЛНО ЕКОЛОГИЧНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО.....	9
2. ХАРМОНИЗАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА С ТОВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.....	10
3. МЕРКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	18
III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА.....	21
1. ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКА И ТЕРИТОРИАЛНО - АДМИНИСТРАТИВНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	21
2. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ.....	68
3. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО ИМ ВЪЗДЕЙСТВАТ.....	78
3.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	78
3.2. ВОДИ.....	82
3.3. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ.....	99
3.4.БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ.....	103
3.5. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ.....	122
3.6. ОТПАДЪЦИ.....	125
3.7. ШУМ.....	198
3.8. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И ВЛИЯНИЕ ОТ НЕЙОНИЗИРАНИ ЛЪЧЕНИЯ.....	202
3.9. ВЛИЯНИЕ НА ГЛОБАЛНИТЕ КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ, ПРИРОДНИ РИСКОВЕ, РИСКОВИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ.....	205
4. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ.....	223
4.1. СТРУКТУРА НА ОБЩИНА АВРЕН. ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДАЧИ.....	223
4.2. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ.....	226
4.3. УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ООС.....	226
5. ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	229

6. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ	229
IV. SWOT АНАЛИЗ	238
V. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА АВРЕН	240
VI. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА.....	241
VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2021-2028 Г.....	244
VIII.ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА.....	264

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БДС	Брутна добавена стойност
ВГ	Водоснабдителна група
ГИС	Географска информационна система
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗМСМА	Закон за местните данъци и такси
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗУО	Закон управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗОС	Закон за общинската собственост
ЗПЧП	Закон за публично-частното партньорство
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МРР	Министерство на регионалното развитие
МСП	Малки и средни предприятия
МТС	Министерство на транспорта и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НСИ	Национален статистически институт
НПО	Неправителствена организация
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОУП	Общ устройствен план

ПБЗН	Пожарна безопасност и защита на населението
ПОС	Програма „Околна среда”
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
ПЧП	Публично-частно партньорство
РД	Рамкова директива
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
СКФ	Структурни и Кохезионен фонд

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1 Водовземни съоръжения	23
Таблица 2 Данни за водните тела	27
Таблица 3 Приложение 7.2.б. Връзка на идентифицираните движещи сили и мерките в ПоМ на ЗБР	33
Таблица 4 Приложение 7.2.в. Списък с мерките, приложими за ЗБР	49
Таблица 5 Пътната мрежа на територията на общината	74
Таблица 6 Язовири на територията на община Аврен	85
Таблица 7 Водовземни съоръжения	86
Таблица 8 Основни физико-химични показатели	87
Таблица 9 Подпочвени води	89
Таблица 10 Годишен баланс на подземните водни тела	90
Таблица 11 Данни водни тела	90
Таблица 12 Водоснабдяване	96
Таблица 13 ПСОВ-Камчия	98
Таблица 14 „Лечебни растения“ на територията на община Аврен	104
Таблица 15. Събрани смесени битови отпадъци в община Аврен	130
Таблица 16. Депонирани битови отпадъци в община Аврен	130
Таблица 17. Количества разделно събрани и сепарирани отпадъци от опаковки в община Аврен (тона)	131
Таблица 18. Количества разделно събрани опаковки, ИУЕО, НУБА, опасни отпадъци от домакинствата в община Аврен (тона)	132
Таблица 19. Норма на натрупване на отпадъци в община Аврен	132
Таблица 20. Морфологичен състав на отпадъците за община Аврен за 2019г.	133
Таблица 21. Постигната степен на рециклиране в %	133
Таблица 22. Транспортни средства за извозване на смесените битови отпадъци	166
Таблица 23. Съдове за събиране на смесените битови отпадъци	166
Таблица 24. Честота на обслужване на контейнерите (2021 г.)	173
Таблица 25. Класификация на опасни отпадъци	175
Таблица 26. Съдове за събиране на отпадъци от опаковки, честота на обслужване	176
Таблица 27. Размер на такса битови отпадъци (2021 г.)	185
Таблица 28. Приходи от такса битови отпадъци	186
Таблица 29. Структура на постъпленията от ТБО по групи задължени лица	187
Таблица 30. Равнище на събираемост на приходите от такса битови отпадъци (%)	187
Таблица 31. Разходи за управление на отпадъците (лв.)	187
Таблица 32. Разходи по управлението на отпадъците на 1 жител (2016-2020 г.)	188
Таблица 33. Степен на покриване на разходите за управление на отпадъците с приходи от такса битови отпадъци	189
Таблица 34. Демографска прогноза за община Аврен (бр. жители)	193
Таблица 35. Прогнозна норма на натрупване за община Аврен за периода 2021-2028 г. (кг/ж./г.)	193
Таблица 36. Прогнозни количества на образуваните битови отпадъци за община	193
Таблица 37. Прогноза за образуваните смесени битови отпадъци по морфологичен състав (тона)	194
Таблица 38. Прогноза за постигане на целите за рециклиране на битови отпадъци	195
Таблица 39. Прогноза за постигане на целите за намаляване на количествата битови отпадъци на депата	196
Таблица 40. Размер на такса битови отпадъци (2021 г.)	233
Таблица 41. Приходи от такса битови отпадъци	234
Таблица 42. Структура на постъпленията от ТБО по групи задължени лица	234
Таблица 43. Равнище на събираемост на приходите от такса битови отпадъци (%)	235
Таблица 44. Разходи за управление на отпадъците (лв.)	235
Таблица 45. Разходи по управлението на отпадъците на 1 жител (2016-2020 г.)	236
Таблица 46. Степен на покриване на разходите за управление на отпадъците с приходи от такса битови отпадъци	236

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Опазването на околната среда е сред най-важните приоритети на съвременното общество. За запазване на природните богатства на страната и осигуряването на здравословна околна среда за живот, труд и отдих на населението е необходимо да се провежда целенасочена и комплексна екологична политика на държавата. Нейни задължителни елементи са изграждането и усъвършенстването на законодателството и нормативната уредба и наличието на институции, осигуряващи постоянен контрол и оценка на състоянието на околната среда, вземане на управленски решения и тяхната реализация.

Законовите разпоредби в сферата на опазване на околната среда имат многопосочен характер, поради което те са практически ефективни само когато са подкрепени с конкретни форми на реализация. Една от тези конкретни форми е изготвянето на програма за опазване на околната среда приложима на местно ниво, като се интегрират икономическите и социалните цели при планиране на дейностите в тази област.

Въпросът за Общинска програма за опазване на околната среда се поставя на Първата конференция на министрите на околната среда през 1991г, на която е взето решение да се създаде Обща програма за опазване на околната среда за страните от Европа, която да служи като рамка за по-добра координация на усилията за възстановяване и опазване на околната среда на национално и международно ниво.

Концепцията за устойчиво развитие, приета на Конференцията на ООН за околна среда и развитие в Рио де Жанейро през 1992г., формулира новите принципи за организиране на дейностите в обществото. Приет е “Дневен ред 21” - план за действие на ООН, който в процеса на вземане на решения за околната среда отрежда много важна роля на местните власти – те са най-близо до хората, до проблемите и в много случаи най-близо до решенията.

Задачата на общинските програми за опазване на околна среда (ОПООС) е да спомогне за създаване на оптимална екологична обстановка, която да осигурява здравословна жизнена среда на населението в региона.

Общинската програма за опазване на околната среда се разработва на основание чл. 79, ал.1 и ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), приема се от Общинския съвет и е основен инструмент за реализиране на Националната екологична политика на местно ниво. Общинската програма за опазване на околната среда е необходима, за да се постигне устойчиво решаване на екологичните проблеми в общината с цел запазване на доброто състояние на околната среда. С помощта на тази програма ще се формира адекватна екологична политика на общината и постигане на най-ефективно и целесъобразно използване на наличните ресурси.

Основните задачи, които се поставят с програмата, са свързани с настоящите проблеми по опазване на средата, бъдещите мероприятия за снижаване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности.

Настоящата Програма е разработена и се базира на анализа и изводите в предходни разработки на общински екологични, стопански, финансови и други

проучвания и документи за Община Аврен, както и доклади на ИАОС, РИОСВ, БДЧР, РЗИ и др.

На базата на конкретните дадености ОПООС предлага оптимални възможности за решаване на проблемите, свързани с качеството на околната среда.

Общинската програма и плана за действие следва да се считат като отворена система, в която периодично да бъдат отразявани промените произтичащи от промяна на законодателството и приоритетите в региона.

При определяне на приоритетите в настоящия план за различните сектори на околната среда са съблюдавани насоките на съответните национални програми и стратегии, в съответствие с Инструкцията на МОСВ за изработване на ОПООС.

Предвидени са също и мерките, чрез които община Аврен следва да изпълни задълженията си и реализира правомощията си, делегирани от нормативните актове в областта на околната среда.

II. НОРМАТИВНА УРЕДБА

1. АНАЛИЗ НА МЕЖДУНАРОДНО И НАЦИОНАЛНО ЕКОЛОГИЧНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО

Структура на правото на Европейския съюз в областта на околната среда.

Правото на ЕС се състои от три различни, но взаимосвързани типа от законодателство.

1.1. "Първично законодателство", което включва Договорите за създаване на Европейските общности (Договорът от Маастрихт, 1992г. за ЕС) и което е резултат от директните преговори между правителствата на Държавите - членки. Договорите изискват последваща ратификация от националните парламенти и очертават основните принципни положения, които се доразвиват и регламентират в пълнота от т.нар. "вторично законодателство" - Директиви, Регулации, Решения. Член 2,3, ал.К и 130 г-т от Договора на Европейската общност са нормативната база в сферата на околната среда.

1.2. "Вторично законодателство", е резултат от законотворческата дейност на институциите на ЕС и се издава въз основа на Договорите и доразвива и регламентира в пълнота установените в тях общи положения. Вторичното законодателство може да бъде под формата на:

Регулации (Регламенти), които се прилагат директно и са обвързващи за Държавите - членки, без да е необходимо те да пренасят техните разпоредби в своето национално законодателство.

Директиви, които обвързват Държавите членки по отношение на резултата, който трябва да бъде постигнат в определен срок, като оставят националните власти да изберат формата и метода за постигането му. Важно място в областта на околната среда заемат Рамковите директиви. Те поставят общи принципи, процедури и изисквания към законодателството на ЕС в различните сектори от областта на околната среда, на които трябва да отговарят всички останали директиви в съответната област.

Решения, които са задължителни за страните до които са адресирани: (Държава членка, физическо или юридическо лице). Те също не изискват въвеждане в националното законодателство.

Препоръки и мнения, които нямат обвързващ характер.

1.3. Решения на Европейския съд. Тяхната функция е да тълкуват текстове на първичното и вторичното законодателство и да разрешават възникналите спорове по тяхното прилагане.

От своя страна Европейското законодателство в областта на околната среда се подразделя в няколко сектора:

- хоризонтално законодателство;
- качество на въздуха;
- управление на отпадъците;
- качество на водите;
- контрол на промишленото замърсяване и управление на риска;
- химически вещества и генетично модифицирани организми;
- шум от машини и превозни средства;
- ядрена безопасност и защита от радиация.

2. ХАРМОНИЗАЦИЯ НА НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА С ТОВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.

Законодателството в областта на околната среда предвижда специфични видове нормативни, административни и инвестиционни мерки, в зависимост от секторния му обхват. Наред с това има и значителен брой хоризонтални мерки, касаещи въпросите на екологичното управление, които са изключително важни за постигането на една от найзначимите цели в съвременното управление на околната среда в Европа - интегрираното предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда по всички компоненти едновременно.

2.1. Основен екологичен закон - Закон за опазване на околната среда (ЗООС).

Рамката на съвременното екологично законодателство в България се поставя от Закона за опазване на околната среда (ЗООС – обн. ДВ бр.91/2002 г. посл. изм.и доп. ДВ бр.21/12.03.2021 г.).Той ревизира системата от екологичните стандарти и въвежда принципите: „Замърсителят плаща“, „Правото на обществеността да бъде информирана“ и „Превенция на замърсяването“. Освен това законът урежда въпросите с опазването и ползването на компонентите на околната среда, процедурата по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), финансирането на дейностите, правата и задълженията на отговорните институции. Съгласно чл.81 от ЗООС се оценява въздействието върху околната среда на планове, програми и на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии или на техни изменения или разширения, при осъществяването, на които са възможни значителни въздействия върху околната среда.

2.2.Законодателство.

В процеса на хармонизация на националното законодателство с европейското екологично право, през последните години Министерството на околната среда и водите в сътрудничество с други министерства е разработило редица нормативни акта, хармонизиращи българското законодателство със съответни актове на законодателството на ЕС. Изготвените нормативни актове, съгласно ранга си са приети от Народното събрание и Министерски съвет на Р. България. Във всички нормативни актове, приети през последните години, специално внимание се отделя на определянето на компетенциите, правата и задълженията на администрацията на централно, регионално и местно ниво за прилагането и налагането на изискванията, произтичащи от постиженията на правото на ЕС.

Основните изисквания за опазване на околната среда, респективно функциите на различните администрации, са въведени чрез следните секторни закони:

Закон за опазване на околната среда (ЗООС);

Закон за опазване на чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);

Закон за управление на отпадъците (ЗУО);

Закон за водите (ЗВ);

Закон за почвите (ЗП);

Закон за защитените територии (ЗЗТ);

Закон за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД);

Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;

Закон за лечебните растения (ЗЛР);

Закон за биологичното разнообразие (ЗБР):
Закон за ограничаване изменението на климата.

2.2.1. Хоризонтално законодателство

- *Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр. 91/ от 25.09.2002 г., посл. изм. и доп.ДВ. бр.21/13.03.2021 г.)*
- *Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ, бр. 25/18.03.2003 г. посл. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23.08.2019 г.)*
- *Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ, бр. 57/2004 г., посл. изм. и доп.ДВ.бр. 67 от 23.08.2019 г.)*

2.2.2. Качество на въздуха

- *Закон за опазване чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ бр.45/28.05.1996 г., посл.изм. и доп. ДВ., бр. 8115.10.2019 г.). Прилага се към стационарните и подвижни източници на замърсяване. Урежда изисквания към емисии от източниците, към качеството на атмосферния въздух, изисквания към продукти и процеси, събиране и предоставяне на информация, санкции за нарушителите, задължения на държавата, общините, физическите и юридическите лица.*
- *Наредба № 7 от 3.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух*
- *Наредба № 11 от 14 Май 2007г. за норми за арсен, кадмий, живак, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух (ДВ, бр. 42 от 2007г., обн., ДВ, бр. 25 от 24.03.2017г., в сила от 24.03.2017г)*
- *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 58 от 30.07.2010г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г.)*
- *Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места*
- *Постановление № 40 на МС от 23 Февруари 2007 г. за приемане на Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти*
- *Постановление № 41 на МС от 19.03.2010 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет*
- *Постановление № 156 на МС от 15.07.2003 г. за приемане на Наредба за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол*
- *Постановление № 192 на МС от 16.08.2005 г. за изменение и допълнение на Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол, приета с Постановление № 156 на Министерския съвет от 2003 г.*
- *Постановление № 223 на МС от 13 Септември 2007 г. за изменение и допълнение на Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина на техния контрол, приета с Постановление № 156 на Министерския съвет от 2003 г.*
- *Постановление №326 на МС от 28.12.2010г. за приемане на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой*

- *Постановление № 336 на МС от 3.12.2008 г. за приемане на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове*
- *Постановление № 354 на МС от 28.12. 2012 г. за приемане на Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации*
- *Постановление №22 от 17.02.2020г. за приемане на Наредба за изискванията за качество на твърдите горива, използвани за битово отопление, условията, реда и начина за техния контрол*

2.2.3. Управление на отпадъците

- *Закон за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр. 53/13.07.2012 г., посл. изм. и доп. ДВ., бр.19/05.03.2021г.). Законът за управление на отпадъците (ЗУО) урежда екологосъобразното управление на отпадъците като съвкупност от права, задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането им, както и различни форми на контрол. Със ЗУО е въведена йерархия за управление на отпадъците с първи приоритет предотвратяване на образуването на отпадъците, следвано от оползотворяването им и на последно място екологосъобразното им обезвреждане. Законът регламентира задълженията на лицата, извършващи дейности по третиране и транспониране на отпадъците, въвежда изискване и за представяне на документи относно отчета и информацията за дейностите с отпадъци. Определени са контролните органи и обхвата на тяхната компетентност.*
- *Закон за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничния превоз на опасни отпадъци и тяхното третиране (обн. ДВ. бр.8 от 26.01.1996 г.);*
- *Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.*
Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградимите отпадъци (приета с ПМС № 20 от 25.01.2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 януари 2021г.)
- *Наредба № 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (Обн. ДВ. бр.13 от 17 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 11 Декември 2018г.)*
- *Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (Обн. ДВ. бр.111 от 27 декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.7 от 20 януари 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.26 от 22 март 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.77 от 16 септември 2021г.)*
- *Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, приета с ПМС 267 от 5.12.2017 г. (Обн., ДВ, бр. 98 от 8.12.2017 г.)*
- *Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда (Приета с ПМС № 354 от 26.10.2021 г., обн. ДВ. бр.91 от 2 Ноември 2021 г.)*
- *Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (Приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., обн. ДВ. бр.85 от 6 Ноември 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.76 от 30 Август 2013г., изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)*
- *Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (Приета с ПМС № 256 от 13.11.2013 г., обн. ДВ. бр.100 от 19 Ноември 2013г., изм. ДВ. бр.30 от 15*

Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

- Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г., обн. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.95 от 1 Ноември 2013г., изм. ДВ. бр.60 от 22 Юли 2014г., изм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016г., изм. ДВ. бр.9 от 26 Януари 2017г., изм. и доп. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.37 от 21 Април 2020г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

- Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (Приета с ПМС № 351 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., попр. ДВ. бр.6 от 22 Януари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.51 от 11 Юни 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.66 от 28 Август 2015г., изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

- Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр.73 от 25 Септември 2012г., изм. ДВ. бр.30 от 15 Април 2016г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (Приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

- Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса (Приета с ПМС № 76 от 12.04.2016 г., обн., ДВ, бр. 30 от 15.04.2016 г., в сила от 16.06.2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 20 Юли 2018г., доп. ДВ. бр.2 от 8 Януари 2021г.)

- НАРЕДБА № 1 от 4.06.2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри

- НАРЕДБА 2 от 2014 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г., изм. и доп., бр. 32 от 21.04.2017 г., изм. ДВ. бр. 46 от 01.06.2018 г., изм. и доп. ДВ бр. 86 от 6 октомври 2020 г.)

- Наредба № 4 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и инсталации за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр. 36 от 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 5 Октомври 2018г., изм. и доп. ДВ бр. 101 от 27 ноември 2020 г.)

- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г.)

- Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г., изм. и доп., бр. 13 от 7.02.2017 г., изм. и доп. ДВ. бр.36 от 1 май 2021г.)

- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС № 201 от 4.08.2016 г., изм., бр. 55 от 7.07.2017 г., в сила от 7.07.2017 г.)

- Наредба № 3 от 05.08.2014 г. за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили (обн., ДВ, бр. 70 от 22.08.2014 г.)

- Наредба № 3 от 22 май 2013 г. за изискванията към инсталации, произвеждащи титанов диоксид (обн. дв. бр.49 от 4 юни 2013 г.)

- Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 195 от 10.07.2014 г., обн., ДВ, бр. 59 от 18.07.2014 г., изм. ДВ. бр.47 от 5 Юни 2018г.)
- ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 209 на МС от 20 август 2009 г. за осигуряване на финансиране за изграждането на регионални системи за управление на битовите отпадъци, на регионалните съоръжения за предварително третиране на битовите отпадъци и за закриването на общински депа за битови отпадъци (обн., ДВ, бр. 68 от 25.08.2009 г.)
- Решение № 656 от 09.09.2021 г. на Министерския съвет за ограничаване на вноса на отпадъци с код 19 12 12

2.2.4. Качество на водите

- Закон за водите (обн.ДВ, бр. 67 / 27.07.1999г., в сила от 28.01.2000г., посл. изм. и доп., бр. 12 от 3.02.2017 г. изм. и доп. ДВ.бр213/13.03.2020 г.). Определя условията за опазването и използването на водите и водните обекти. Целта на ЗВ е осигуряване на единно и балансирано управление на водите в интерес на обществото, защита на здравето на населението и устойчивото развитие на страната;
- Наредба за нормите на водопотребление
- Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води
- Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите
- Наредба № 1 от 1.07.2016 г. за одобряване на Методика за прилагане на изключенията по чл. 156б – 156е от Закона за водите
- Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
- Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване
- Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди
- Наредба № Н-3 от 28.11.2011 г. за предоставяне на информация от ведомства и научни институти с бюджетно финансиране и водоползвателите, чиято дейност оказва значимо въздействие върху състоянието на водите
- Наредба № 4 от 20.10.2000 г. за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми
- Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води
- Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане
- Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти
- Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места
- Наредба за отмяна на Наредба № 7 от 8.08.1986 г. за показатели и норми за определяне качеството на течащите повърхностни води
- Наредба № 8 от 25.01.2001 г. за качеството на крайбрежните морски води

- Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели
- Наредба № 11 от 25.02.2002 г. за качеството на водите за къпане
- Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване
- Наредба № 18 от 27.05.2009 г. за качеството на водите за напояване на земеделските култури
- Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието
- Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители
- Наредба за опазване на околната среда в морските води
- ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 273 от 23.11.2010 г. за приемане на Наредба за опазване на околната среда в морските води и за създаване на Консултативен и координационен съвет по опазване на околната среда в морските води на Черно море и управление на изпълнението на Морска стратегия и програма от мерки
- Наредба за ползването на повърхностните води
- Наредба № 37 от 10.11.2008 г. за ползването на язовирите – държавна собственост, в рибностопанско отношение и правилата за извършване на стопански, любителски риболов и аквакултури в обектите – държавна собственост по чл. 3, ал. 1 от Закона за рибарството и аквакултурите
- Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях, както и на контрол за техническото им състояние.

2.2.5. Защита на природата

Националното законодателство покрива опазването на биологичното разнообразие и устойчивото използване на неговите компоненти, като фокуса е поставен основно върху опазването, отколкото върху устойчивото използване. Общите принципи и мерки за опазване на биологичното разнообразие са описани в ЗООС. Опазването и устойчивото ползване на биологичното разнообразие в страната е регламентирано в следните закони:

- Закон за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 77/ 09.08.2002 г., посл. изм. ДВ, бр.98/27.11.2018 г.);
- Закон за защитените територии (ДВ, бр. 133/ 11.11.1998 г., посл. изм. ДВ, бр. 1/03.01.2019 г.);
- Закон за лечебните растения (ДВ, бр. 29/ 07.04.2000 г., посл. изм. ДВ, бр. 96/01.12.2017 г.);
- Закон за лова и опазване на дивеча (ДВ, бр. 78/2000 г., посл.изм. и доп.ДВ. бр.74 /20.09.2019 г.);
- Закон за рибарството и аквакултурите (ДВ, бр. 41/2001г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.98/13.12.2019 г.) и подзаконовите нормативни актове към тях:
- Наредба за условията и реда за разработване на планове за управление на защитени територии (ДВ, бр.13/2000 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.55/07.07.2017 г.);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на

опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73/11.09.2007 г., посл.изм. и доп.ДВ.бр.94/30.11.2012 г.);

- Наредба № 2 от 20.01.2004 г. за правилата и изискванията за събиране на билки и генетичен материал от лечебни растения, издадена от министъра на околната среда и водите (ДВ бр.14/20.02.2004 г.);

2.2.6. Индустриално замърсяване и управление на риска

Транспонирането на изискванията се осигурява от следните нормативни актове:

- Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ДВ.бр.43/ 29.04.2008 г., посл .изм. и доп.ДВ. бр.58/18.07.2017 г.);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ДВ,бр.25/18.03.2003 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.67/23.08.2019 г.);
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ДВ. бр.57/02.07.2004 г., посл.изм. и доп.ДВ. бр. 67/23.08.2019 г.);
- Наредба за условията и реда за определяне на отговорността на държавата и за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия при приватизация (ДВ,бр.66/30.07.2004 г., посл.изм. и доп. ДВ. бр.96/06.12.2011 г.);
- Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни (ДВ бр. 80/09.10.2009 г., посл.изм. и доп. ДВ. бр.67/23.08.2019 г.).

Страната успешно приключи изпълнението на поетите ангажименти в процеса на транспониране на Европейското законодателство по химикалите и предотвратяването на големи промишлени аварии, в хармонизирано национално законодателство за управление на химичните вещества и препарати, и предотвратяване на големи промишлени аварии.

2.2.7. Химикали

Обществените отношения в страната, свързани с контрола и управлението на химичните вещества и препарати, като фактор, който въздейства на околната среда и човешкото здраве, са регулирани в редица нормативни актове с различен ранг - закони, наредби, правилници и др.

- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (обн., ДВ, бр. 10/ 04.02.2000 г., посл. изм. и доп. ДВ.бр. 17/26.02.2019 г.).

Той урежда условията и реда за пускането на пазара, търговията, вноса, износа и употребата на химични вещества и смеси, държавния контрол върху тях, както и правата и задълженията на физическите и юридическите лица, осъществяващи горепосочените дейности, с цел защита на здравето и живота на хората и опазване на околната среда и в съответствие с изискванията на европейското законодателство. ЗЗВХВС създава правно основание за приемане на редица подзаконови нормативни актове по прилагането му.

2.2.8. Генетично модифицирани организми

- Закон за генетично модифицирани организми (обн. ДВ бр.27/29.03.2005 г., посл.изм. ДВ, бр.58 от 18 Юли 2017 г.).

2.2.9. Шум

Контролът и управлението на шума, като фактор, който въздейства на околната среда и човешкото здраве, се регулират частично в редица, недостатъчно обвързани помежду си нормативни актове с различен ранг - от закон до ведомствени наредби и нормативи.

Закон за защита от шума в околната среда (ДВ, бр. 74 / 13.09.2005 г., в сила от 01.01.2006 г., посл. изм. и доп. бр. 101 от 27.11.2020 г.).

- *Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;*

- *Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха. (обн.ДВ, бр. 11/2004 г., посл. изм. ДВ. бр.37/08.05.2007г.).*

2.2.10. Ядрена безопасност и защита от радиация

С приемането на *Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ДВ, бр.63/28.06.2002 г., посл. изм. ДВ, бр. 17/25.02.2020 г.)* се въвежда Член 33 и Член 37 от Договора Евратом и се позволява въвеждане в българското законодателство на достиженията на правото на ЕС в областта на ядрената безопасност и радиационна защита.

Приети и влезли в сила са следните подзаконовни актове:

- *Наредба за условията и реда за определяне на зони с особен статут около ядрени съоръжения и обекти с източници на йонизиращи лъчения, приета с ПМС №187/2004 г., (посл. изм. ДВ, бр.55/07.07.2017 г.)*

- *Наредба за основните норми на радиационна защита, приета с ПМС № 190/2004 г. (обн.ДВ. бр.76/05.10.2012 г.).*

- *Наредба за радиационна защита при дейности с източници на йонизиращи лъчения, приета с ПМС 200/2004 г. (обн.ДВ,бр.74/24.08.2004 г., посл. изм. ДВ, бр.76/05.10.2012 г.).*

2.2.11. Защита на почвите

Закон за почвите (Обн. ДВ. бр. 89 от 6 Ноември 2007 г., изм. ДВ. бр. 98 от 28 Ноември 2018 г.).

Законът урежда обществените отношения, свързани с опазването на почвите и техните функции, както и тяхното устойчиво ползване и трайно възстановяване като компонент на околната среда.

Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (обн. ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г.)

Закон за опазване на земеделските земи (обн. ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г.)

Закон за защита на растенията, (обн., ДВ, бр. 91 от 10.10.1997 г., изм. и доп., бр. 28 от 5.04.2011 г.)

Наредба № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт, (обн. ДВ, бр. 89 от 22.10.1996 г., изм. и доп. – бр. 30 от 2002 г.) Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (обн. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008 г.)

Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите (обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г.)

Наредба за инвентаризацията и проучванията на площи със замърсена почва, необходимите възстановителни мерки, както и поддържането на реализираните възстановителни мероприятия (обн., ДВ, бр. 15 от 16.02.2007 г., в сила от 17.08.2007 г.)

Наредба за реда и начина за инвентаризация, проучвания, извършване и поддържане на необходимите възстановителни мероприятия на площи с увредени почви (обн. ДВ. бр.62 от 4 Август 2009 г.)

Наредба № 36 от 18.08.2004 г. за условията и реда за биологично изпитване, регистрация, използване и контрол на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати. Издадена от министъра на земеделието и горите, (обн., ДВ, бр. 87 от 5.10.2004 г.)

2.2.12. Адаптация към климатичните промени.

Закон за ограничаване изменението на климата (Обн. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г.)
Законът има за цел чрез предприемането на национални мерки и въвеждането на европейски и международни механизми да гарантира намаляване на емисиите на парникови газове като основен елемент в политиката по ограничаване изменението на климата и да осигури дългосрочното планиране на мерките за адаптация към климатичните промени.

3. МЕРКИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПОЛИТИКИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА.

3.1. Превантивни мерки

3.1.1. ОВОС за инвестиционни намерения

Процедурата по ОВОС в България е въведена през 1991г. със Закона за опазване на околната среда. Регламентираната процедура е съобразена с Директива на ЕС (85/337/ЕЕС) и въвежда превантивната дейност, като основен принцип на управление на околната среда.

Пълно транспониране на изискванията на Директива 85/337/ЕЕС, изменена и допълнена с Директива 97/11/ЕС е постигнато с новия ЗООС и с Наредбата за условията и реда за извършване на ОВОС на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии, приета през 2003г. (обн. ДВ. бр.25/18.03.2003 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23.08.2019 г.) Приложение № 1 на ЗООС съдържа списък на инвестиционните предложения, които са предмет на задължителна ОВОС, а Приложение № 2 - инвестиционни предложения, за които се извършва преценяване на необходимостта от ОВОС.

Общините/кметствата са пряко ангажирани в процеса на ОВОС чрез подпомагане на провеждането на консултации със засегнатото население и общественост и създаване на организация за провеждане на общественото обсъждане на доклада за ОВОС.

Оценката на въздействие върху околната среда се извършва в най-ранния етап на инвестиционния процес. Предвид някои допълнителни етапи в процедурата се издават два вида решения – решение за преценяване на необходимостта от ОВОС и решение по ОВОС.

През последните години ОВОС се утвърди като важен инструмент за идентифициране на неприемливите и неблагоприятните въздействия върху околната среда и мерките за тяхното предотвратяване или смекчаване. Тези цели се постигат чрез прилагането на систематичен анализ на предложената дейност по отношение на последствията върху съществуващата околна среда, като чрез промени в проекта могат да бъдат предвидени и отстранени неблагоприятните екологични въздействия.

3.1.2. Екологична оценка (ЕО) на планове и програми

Изискванията на Директива 2001/42/ЕС са транспонирани в ЗООС. Предвидено е преценяване на необходимостта от изготвяне на ЕО на планове и програми, провеждане на консултации с компетентните органи по околна среда и засегнатата общественост, регламентирана е процедура при предположения за трансгранично въздействие, мерки за наблюдение и контрол при прилагането на плана или програмата.

Тази директива се базира на принципа на предотвратяване на вредните въздействия. Изяснено е за кои планове и програми следва да се извършва ЕО в България, а именно в следните области: селско стопанство, горско стопанство, рибарство, транспорт, енергетика, управление на отпадъците, управление на водните ресурси и промишленост, включително добив на подземни богатства, далекосъобщения, туризъм, устройствено планиране и земеползване, когато тези планове и програми очертават рамката за бъдещото развитие на инвестиционни предложения, включени в Приложения № 1 и 2 на ЗООС.

ОВОС и ЕО са инструменти за превантивен контрол, подпомагащи вземането на крайно решение за одобряване или отхвърляне съответно на инвестиционни предложения, планове и програми. Разликите между ОВОС и ЕО са свързани основно с вида на предмета на оценката, което е предпоставка за различния в подхода, методологията и процедурата.

3.1.3. Комплексните разрешителни (КР)

Комплексните разрешителни ефективно се прилагат от началото на м. април 2003 г., като основен инструмент за предотвратяване и контрол на замърсяването на околната среда, предизвикано от работата на определени промишлени инсталации.

С приемането на ЗООС и Наредбата за условията и реда за издаване на КР за изграждането и експлоатацията на нови и експлоатация на действащи промишлени инсталации и съоръжения е постигнато пълно транспониране на изискванията на Директива 96/61/ЕС в българското законодателство.

Министърът на околната среда и водите или упълномощено от него лице е компетентен орган за издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР за инсталации и съоръжения в обхвата на ЗООС, поддръжка на информация за най-добри налични техники (НДНТ); поддръжка на информация за Методики за прилагане на НДНТ; методическо подпомагане на ИАОС и РИОСВ; поддържане на регистър с данните от

издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР; създаване и поддържане база данни за емисионните норми за различните промишлени дейности, за които се издават КР. ИАОС отговаря за: изготвяне проектите за КР; поддържане публична информация за резултатите от изисквания с КР, мониторинг; изпращане на информация в Европейския регистър на емисиите на вредни вещества. Директорът на съответната РИОСВ е компетентен орган за издаването, преразглеждането, актуализацията и изменението на КР за инсталации и съоръжения извън обхвата на Приложение 4 на ЗООС, при подаване на заявление по инициатива от съответния оператор.

3.1.4. Пазарно - ориентирани мерки

ЗООС определя рамката на политиката по опазване на околната среда, в т.ч. прилагането на икономически инструменти и финансови механизми за управление на околната среда, които намират конкретно изражение в специалните екологични закони:

- **Екологични продуктови такси**

В ЗУО са въведени такси за пневматични гуми, за батерии и акумулатори, и за автомобили. Таксите се заплащат от производителите и вносителите на такива продукти. От 2004 г. е въведена такса върху опаковки, като инструмент за прилагане на Директивата за опаковки и отпадъци от опаковки.

- **Потребителски такси**

Домакинствата и фирмите заплащат такси за твърди битови отпадъци, водоснабдяване, канализация и пречистване на водите. Таксите за битови отпадъци постъпват в общинските бюджети, а таксите за водоснабдяване, канализация и пречистване на водите се заплащат на В и К дружествата.

- **Такси за използване на природни ресурси**

Таксите за правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект са дефинирани в ЗВ. За разрешителните които се издават от кмета на общината, таксите постъпват в общинския бюджет.

Със Закона за лечебните растения се регламентира заплащането на такси за ползване за събиране на билки и генетичен материал от диворастващи и за култивирани лечебни растения. Таксите постъпват в съответния общински бюджет или Държавно горско стопанство в зависимост от терена от който са събрани лечебните растения.

Със Закона за концесиите и специалните закони, се регламентира предоставянето на концесия на редица природни ресурси: гори, минерални води, подземни природни богатства и др. изключително държавна собственост. Концесионерите заплащат на държавата концесионни такси.

Основна форма е финансиране на общински публични екологични проекти - основно в областта на водоснабдяване, канализация и пречистване на водите и управление на отпадъците. Източници на финансирането са държавния бюджет (ДБ), Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) и в известна степен - общинските бюджети. Финансират се от ПУДООС и екологични проекти на фирми под формата на кредити при облекчени условия.

3.1.5. Доброволни ангажименти на предприятията

Това са най-новите инструменти за управление на околната среда в България. От една страна, те не са задължителни за прилагане от съответните организации, а от друга,

са в състояние съществено да подпомогнат предприятията при въвеждането и спазването на „задължителни“ изисквания.

В България след приемането на стандарта ISO 14001 (1998 г.) постепенно започна процес на въвеждане на системи за управление по околната среда и тяхното сертифициране.

III. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

1. ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКА И ТЕРИТОРИАЛНО - АДМИНИСТРАТИВНА ХАРАКТЕРИСТИКА

1.1. Географско положение спрямо територията на страната

Община Аврен се намира в централната част на Варненска област и заема площ от 353,8 кв.км. Създадена е с Указ № 2932 от 27.09.1983г. на МС на РБ. Територията на общината е с подчертано равнинен релеф, с надморска височина от 0 до 380 метра и общ наклон към юг, формиран от долините на реките „Камчия“ и „Провадийска“, и Авренското плато, което е с най-висока надморска височина в област Варна.

Общината е разположена в почти в централната част на Област Варна.

С площта си от 353,8 km² заема 6-о място сред 12-те общини на областта. Балансът на територията по предназначение в община Аврен, преди разработването на проекта за общ устройствен план, е следният: Общо територия 353 776 дка. Земеделските територии заемат общо 206 789 дка или 58,8% от общата площ, от които обработваемата площ е 184 345 дка, в т.ч. поливна – 2 279 дка. Горските територии заемат 118 770 дка, което е 33,6% от общата площ на общината. Населените места и другите урбанизирани територии заемат 19 247 дка, или 5,4% от общата площ. Водните течения и водни площи са 4 230 дка и имат относителен дял от 1,2% (по-нисък от средното равнище за страната - около 2%). Териториите за добив на полезни изкопаеми и площите за транспорт и инфраструктура заемат 2 923 дка което е 0,15% от територията на община Аврен. Съотношението на урбанизираната към цялата територия е ниско, в сравнение с това при съседните общини.

1.2. Съседни общини

На север община Аврен граничи с общините Варна, Белослав и Девня, на запад с община Провадия, а на юг с община Долни Чифлик. Източната граница на община Аврен се определя от 20 километровата брегова ивица на Черно море.

1.3. Инженерно-геоложки условия. Релеф

Релефът е равнинен, с надморска височина от 0 до 300 м и слабо разчленение. Общият наклон на терена е към юг. Долините на реките Камчия и Провадийска и заравненото Авренско плато са оформили два ясно изразени района – платовиден и долинен.

С надморска височина до 49 м са селата Дъбравино, Казашка река, Круша, Синдел, Тръстиково, Царевци и Юнак; от 50 до 99 м са селата Близнаци, Добри дол и Садово; между 100 и 199 м е средната надморска височина на селата Болярци, Здравец, Китка, Приселци и Равна гора, а между 200 и 300 м са Аврен и Бенковски. Надморската височина се е оказала един от факторите, повлияли на формирането на населените места в общината. Селата, които са разположени в долинената югоизточна част (Дъбравино, Синдел, Царевци) са по-добре развити във функционално отношение от разположените по билната част и са се оформили като най-големите села в общината

1.4. Климат

Климатът е типичен умерено континентален. Под влиянието на релефа и Черноморския басейн са се оформили три климатични микрорайона, всеки от които със своята специфика, а именно:

- Западен: обхваща поречието на р. Провадийска и се характеризира с топло лято и студена зима със сравнително устойчив снеговалеж;
- Източен: обхваща долината на р. Камчия. Характеризира се с мека зима, дълга и студена пролет, прохладно лято и топла есен;
- Централен: обхваща платото и има много ясно изразен континентален климат с по-силни ветрове и по-дълги периоди на застудявания.

Всеки от трите микрорайона има своята специфика по отношение на почти всички климатични фактори. Така например в източната част средногодишните температури са с око 0.5°C по-ниски от тези в западната; на север валежите са по-малко отколкото в южната долинна част; в северната част преобладават по-силни северозападни ветрове, а в южната – значително по-слаби западни.

По-долу е направен преглед на основните елементи на климата:

Температура на въздуха: Средногодишната температура е 11.3°C , или по-ниска от тази за област Варна (12.8°C). Средномесечната температура има своя минимум през януари (0.1°C), а максимума е през юли (21.6°C). Максималните месечни температури варират от 4°C (януари) до 29°C (юли, август). Посочените данни говорят за сравнително мек климат, без отрицателни средномесечни температури.

Преобладават ветрове от западна (39.7%) и източна (24.2%) посока. Средногодишната скорост на вятъра е 1.5 m/sec , което в сравнение със стойността за област Варна ($5-7\text{ m/sec}$) характеризира района като по-скоро тих, без силни ветрове.

Валежи: Средногодишното количество е 562 mm , което е под средната стойност на този показател за страната (около 650 mm). Най-много са валежите през месеците ноември и декември (зимен максимум), както и през май-юни (летен максимум), а най-малко те са през март и август-септември.

Значението на валежите е главно хидроложко (подхранване водния режим на реките), както и по отношение на селското стопанство.

Интересен показател е броят на дните без слънчево греење през годината – те са средно едва 10, като този показател е изключително нисък – напр. за една от най-южните станции в страната (Сандански) са отбелязани средно 46 дни без слънчево греење. Това дава възможност за използване на слънчевата енергия като алтернативен енергиен източник.

1.5. Води

Повърхностните водни ресурси в общината са представени основно от преминаващите през територията ѝ реки Провадийска и Камчия, както и от притока на последната – Камлудере.

По техните поречия са изградени общо 9 язовира (5 от тях – общинска собственост) с площ от 8 до 80 дка, използвани за напояване и риборазвъждане.

Подпочвените води от трите водоносни хоризонта – горнокреден, неогенски и кватернерен – са основен източник за питейно водоснабдяване в общината. По своите характеристики водите са студени, не напорни, поровопукнатинни, алкални, твърди до много твърди. Водите от кватернерния хоризонт се характеризират с повишено съдържание на манган и нитрити. Изградени са общо 26 по-значителни водовземни съоръжения – дренажи, сондажи, шахтови и тръбни кладенци, които се стопанисват от „В и К” ООД – Варна и няколко частни ползватели с разрешителни за водоползване.

Таблица 1 Водовземни съоръжения

Име на язовир	Поречие	Населено място	Община	Макс. Обем	Площ на огледало то при макс. обем	Собственост	Стопанисва
Аврен 1/ Паничката	дере	Аврен	АВРЕН	0,205	0,081662	общински	концесионер
Аврен 2/ Мумлеза	пр. на р. Провадийска	Аврен	АВРЕН	0,02	0,056482	общински	концесионер
Дъбравино	извор	Дъбравино	АВРЕН	0,03	0,015	общински	общината
Здравец/ Здравец 1	р. Кумлудере/ р. Камчия	Здравец	АВРЕН	0,4	0,079	общински	общината
Приселци/ Св. Константин	дере	Приселци	АВРЕН	0,06	0,01311	общински	общината
Садово	дере	Садово	АВРЕН	0,041	0,008638	общински	общината
Тръстиково	р. Сакър дере	Тръстиково	АВРЕН	23,312	2,25	държавен	НС – Варна

❖ Водни тела на територията на община Аврен

Повърхностни водни тела в речен басейн „Река Камчия” с код BG2KA100R001 и наименование „р. Комлудере от извор до вливане в р. Камчия”; с код BG2KA130R1002 и наименование „р. Камчия от вливане на р.Луда Камчия до с. Дъбравино (шосеен мост)”; с код BG2KA130R1102 и наименование „р. Камчия - от с. Дъбравино (шосеен мост) до устие”; Повърхностни водни тела в речен басейн „Река Провадийска” с код BG2PR100L001 и наименование „Варненско езеро”; с код BG2PR100L002 и наименование „Канал, свързващ Белославско езеро с Варненско езеро (канал 2) ”; с код BG2PR100L003 и наименование „Белославско езеро”; с код BG2PR210R1005 и наименование „р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провадийска”; с код BG2PR300L021 и наименование „ яз."Тръстиково"; с код BG2PR345R1207 и наименование „I участък: р. Провадийска - от вливане на р. Главница до вливане на шламоотвал Падина".

- Подземни водни тела с код BG2G000000Q003 и наименование „Порови води в кватернер в терасата на р. Провадийска", с код BG2G000000Q005 и наименование „Порови води в кватернера на р. Камчия" с код BG2G000000N019 и наименование „Порови води в

неоген - миоцен Галата- Долен чифлик" с код BG2G00000PG026 и наименование „Порови води в палеоген - еоцен Варна - Шабла", с код BG2G00000PG027 и наименование „Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия", с код BG2G00000^032 и наименование „Карстови води в K2t-m - Горна креда турон - мастрихт- Провадийска синклинал", с код BG2G000J3K1040 и наименование „Карстови води в малм-валанж", с код BG2G000J3K1041и наименование „Карстови води в малм-валанж".

- Крайбрежни морски тела с код BG2BS000C1113 и наименование от „н.Галата до к.к. Камчия" с код BG2BS000C1006 и наименование от „к.к. Камчия до Шкорпиловци".

Зони за защита на водите по чл. 119а от ЗВ, съгласно ПУРБ 2016-2021, попадащи на територията на община Аврен:

- Зони за защита на питейните води, съгласно чл.119а, ал. 1, т. 1, от ЗВ с код BG2DGW000J3K1041,BG2DGW000000Q003, BG2DGW000000Q005, BG2DGW00000PG026, BG2DGW00000PG027, BG2DGW000000N019, BG2DGW00000K2032, BG2DGW000J3K1040.

Територията на програмата попада в чувствителна зона и уязвима зона, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 3 от ЗВ; зона, определена за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване, съгласно чл.119а, ал.1, т.5 от Закона за водите, с код BG0000116.

Санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди

Територията на община Аврен попада в границите на санитарно-охранителни зони:

- Пояси I, II и III на ТК "Животновъдна ферма Китка", с. Китка, учредени със Заповед №21 /05.08.2016г, изм №8/13.06.2017г.

- Пояси I, II и III на ШК Здравец, с. Здравец, учредени със Заповед 09/22.08.2005 на Директора на БДЧР;

- Пояси I, II и III на ТК-1, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 17/07.12.2010 г. на Директора на БДЧР;

- Пояси I, II и III на ТК-3, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 17/07.12.2010 г. на Директора на БДЧР;

- Пояси I, II и III на ТК-4, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 17/07.12.2010 г. на Директора на БДЧР;

- Пояси I, II и III на дренаж "Чатал чешма"- Приселци, учредени със Заповед 12/22.08.2005г. на Директора на БДЧР;

- Пояс I на ТК-2, ТК- 4 - ПС "Здравец" учредени със Заповед 15/12.05.2011 г. на Директора на БДЧР.

- Пояс I, ТК-5х - ПС "Здравец", учредена със Заповед 15/12.05.2011 г. на Директора на БДЧР;

- Пояси II и III ТК-2, ТК-4, ТК-5х - ПС "Здравец" учредени със Заповед 17/07.12.2010. на Директора на БДЧР;

- Пояси I, II и III на Дренаж "Студените чешми", ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 15/12.05.2011 г. на Директора на БДЧР;

- Пояс I на ТК-6а, ШК-1, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 19/10.12.2010г.. на Директора на БДЧР;

- Пояси II и III на ШК-1, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 19/10.12.2010г. на Директора на БДЧР.

- Пояси II и III на ТК-6а, ВГ "Камчия-Близнаци" учредени със Заповед 19/10.12.2010г. на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на ТК-7а, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 19/10.12.2010г. на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на ТК-8а, ВГ "Камчия-Близнаци", учредени със Заповед 19/10.12.2010г. на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на ТК " Китка-Начев двор" ЕООД, учредени със Заповед 22/06.10.2021 г. на Директора на БДЧР
- Пояси I, II и III на „Сондаж "Парка" - с. Равна гора ", учредени със Заповед 23/14.06.2011 г. на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на ШК " РВД-Учебна база - Камчия", учредени със Заповед 33/11.04.2012г. на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на дренаж "Новия" с. Здравец Варна, учредени със Заповед 30/08.12.2005г. на Директора на БДЧР.
- Пояси I, II и III на дренаж "Селския " с. Здравец Варна, учредени със Заповед на Директора на БДЧР 28/08.12.2005г..
- Пояси I, II и III на дренаж "Коджа чешма" с.Бенковски, учредени със Заповед на Директора на БДЧР 45/11. 10.2007г.
- Пояси I, II и III на дренаж " Помпена станция" , учредени със Заповед 45/11.10.2007г. на Директора на БДЧР;
- Пояси I, II и III на дренаж "Солугеджик " с.Бенковски, учредени със Заповед 45/11.10.2007г.. на Директора на БДЧР;
- Пояси II и III "Вн-35х Краново", учредени със Заповед на Министъра на околната среда и водите РД-255/22.04.2008 г. (№569/1973)
- Пояси II и III на минерални сондажи Тх-15х, С-29, учредени със Заповед на Министъра на околната среда и водите РД 662/22.08.2012; РД-663/22.08.2012г.
- Пояси I, II и III на дренаж "Новия ВГ Здравец ", учредени със Заповед 13/16.03.2021г.. на Директора на БДЧР;
- Пояси I, II и III на сондаж „Р-70 "Близнаци", учредени със Заповед на Министъра на околната среда и водите № РД-390/05.06.2017г.
- Пояси II и III на „Р-179х - с. Осеново", учредени със Заповед на Министъра на околната среда и водите РД-206/08.03.2012г.
- Пояси I, II и III на ТК „Подем ЖМ-Здравец", учредени със Заповед 28/05.12.2016г. на Директора на БДЧР;
- Пояси I, II и III на Дренаж "Селския", ВГ "Здравец", учредени със Заповед 13/16.03.2021. на Директора на БДЧР.
- Пояси II и III на Дренаж "Новия", ВГ "Здравец", учредени със Заповед 13/16.03.2021. на Директора на БДЧР.
- Пояси II и III на „Р-54х и Р-6х", учредени със Заповед на Министъра на околната среда и водите РД-209/09.03.2012 и РД-208/09.03.2012г.

Необходимо е да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води, регламентирани в Наредба № 3/2000 г. за СОЗ. Регистъра на санитарно-охранителните зони в района на Басейнова дирекция „Черноморски район" е публикуван на интернет страницата на БДЧР в раздел „Регистри". Заповедите за учредяване на СОЗ около минералните водоизточници, включително забраните и ограниченията за

извършване на дейности в тях, са публикувани на интернет страницата на МОСВ в раздел „Води“ („Минерални води“/„Находища на минерални води“) „Информация за находищата-изключителна държавна собственост“ <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/mineralni-vodi/mineralni-vodi/>.

Основна информация за опазване на водните тела и управлението на риска от наводнения е дадена в План за управление на риска от наводнения в черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г.

Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) се изготвя съгласно чл.7 от Директива 2007/60/ЕС (Европейска Директива за наводненията) и на основание чл. 146и от Закона за водите.

Планът разглежда всички аспекти на управлението на риска, като се съсредоточава върху предотвратяването, защитата, подготвеността, включително прогнозите за наводнения, системите за ранно предупреждение и отчита характеристиките на Черноморския район за басейново управление на водите за период от шест години – от 2016 до 2021 година включително. Той включва Програма от конкретни мерки или комбинация от мерки за решаване на установените проблеми и постигане на поставените цели за всеки един от определените 45 района със значителен потенциален риск от наводнения.

Планът е приет с Решение №1103/29.12.2016 г. на Министерски съвет, съгласно чл.151, ал.2, т.1, буква „к“ на Закона за водите.

Към План за управление на риска от наводнения в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г. са разработени и следните приложения:

Приложение №1 Карта на Черноморски район за басейново управление

Приложение №2 Обзорна карта на районите със значителен потенциален риск от наводнения в ЧРБУ

Приложение №3 Списък на определените РЗПРН в ЧРБУ

Приложение №4 Заповед №128/15.08.2013г. на Директора на БДЧР за определяне на РЗПРН

Приложение №5 Заповед № РД-745/01.10.2013г. на Министърът на околната среда и водите за утвърждаване на РЗПРН

Приложение №6 Карта на заплахата за Черноморски район за басейново управление

Приложение №7 Карта на заплахата за области Варна и Добрич

Приложение №8 Карта на заплахата за области Шумен и Търговище

Приложение №9 Карта на заплахата за области Бургас, Сливен и Ямбол

Приложение №10 Карти на заплахата от наводнение по РЗПРН (в електронен вид)

Приложение №10.1 Сценарии за моделиране и картиране на заплахата от наводнения в речни РЗПРН

Приложение №10.2 Сценарии за моделиране и картиране на заплахата от наводнения в морски РЗПРН

Приложение №10.3 Резултати от моделирането и оценката на заплахата на наводнения в ЧРБУ

Приложение №11 Засегнати площи и потенциалните щети по типове

Приложение №12 Степени на риск по РЗПРН

Приложение №13 Карти на риска от наводнение по РЗПРН (в електронен вид)

Приложение №14 Площи на заливане в населени места, включени в РЗПРН

Приложение №15 Национални приоритети и цели за управление на риска от наводнения

Приложение №16 Приоритети и цели за РЗПРН в ЧРБУ

Приложение №17 Зони на конфликт и синергия между цели на УРН

Приложение №18 Програма от мерки за РЗПРН в ЧРБУ

Приложение №18.1 Информация за извършени промени по типове мерки в периода на обществени консултации

Приложение №18.2 Мерки, планирани в ПоМ на ПУРБ 2016-2021 за Черноморски район с възможно позитивно влияние за ПУРН

Приложение №19 Методология за извършване на икономически анализ на Програмата от мерки

Приложение №20 Икономически анализ на Програмата от мерки

Приложение №21 Планове, програми и стратегии, имащи отношение към ПУРН

Приложение №22 Водовземни съоръжения за обществено питейно-битово водоснабдяване, попадащи в границите на заливане при различните сценарии на наводнения в РЗПРН

Приложение №23 Зони за къпане, попадащи в границите на РЗПРН

Приложение №24 Информация за постъпили коментари, бележки и предложения по проекта на ПУРН в Черноморски басейнов район 2016-2021 г.

Приложение №24.1 Справка за проведените консултации с мотиви за приемане или не на получените мнения и предложения

Приложение №25 Становище по екологична оценка №2-1/2016 г. на МОСВ

Приложение №26 Мерки за изпълнение при прилагане на ПУРН, съгласно Становище по екологична оценка № 2-1/2016 г. на МОСВ

Водни тела на територията на община Аврен

Таблица 2 Данни за водните тела

Нов код на водно тяло ПУРБ II	Име на ВТ	Повърхностно/Подземно	Категория по хидро-морфологични характеристики	Обща оценка на екологичното състояние / потенциал - Повърхностни водни тела	Химична оценка на състоянието - приоритетни вещества - Повърхностни водни тела	Показатели влошаващи състоянието - Повърхностни водни тела	Количествено състояние - Подземни води	Химично състояние - Подземни води	Параметри с концентрации на РС и Средна стойност за периода (2010-2014 год.) над Стандарта за качество или РС
BG2PR345R1207	I участък: р. Провадийска - от вливане на р. Главница до вливане на шлагоотвал Падина; II участък: р. Манастирска - от извора до вливане в р. Провадийска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропроводимост, N-NO3, N-total			

BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийска - от вливане на р. Главница до вливане на шлагоотвал Падина; II участък: р. Манастирска - от извора до вливане в р. Провадийска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропроводимост, N-NO3, N-total			
BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийска - от вливане на р. Главница до вливане на шлагоотвал Падина; II участък: р. Манастирска - от извора до вливане в р. Провадийска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропроводимост, N-NO3, N-total			
BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийска - от вливане на р. Главница до вливане на шлагоотвал Падина; II участък: р. Манастирска - от извора до вливане в р. Провадийска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропроводимост, N-NO3, N-total			
BG2PR300L0 21	яз. Тръстиково	Повърхностно	ИВТ	добро	няма данни	-			
BG2PR300L0 21	яз. Тръстиково	Повърхностно	ИВТ	добро	няма данни	-			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с. Чернево до вливането в р. Провадийска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			

BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR100L0 03	Белославс ко езеро	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	непостига що добро	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 03	Белославс ко езеро	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	непостига що добро	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 03	Белославс ко езеро	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	непостига що добро	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 02	Канал, свързващ Белославс ко езеро с Варненско езеро (канал 2)	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	няма данни	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 02	Канал, свързващ Белославс ко езеро с Варненско езеро (канал 2)	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	няма данни	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 02	Канал, свързващ Белославс ко езеро с Варненско езеро (канал 2)	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	няма данни	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			

BG2KA130R1002	р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравин о (шосеен мост)	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, МФ, ФБ, N-NO2			
BG2KA130R1002	р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравин о (шосеен мост)	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, МФ, ФБ, N-NO2			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA100R001	р. Комлудер е от извор до вливане в р. Камчия	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, Електропроводимост			
BG2KA100R001	р. Комлудер е от извор до вливане в р. Камчия	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, Електропроводимост			
BG2BS000C1113	от н. Галата до к.к. Камчия	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2)			

BG2BS000C1 113	от н. Галата до к.к. Камчия	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2)			
BG2BS000C1 113	от н. Галата до к.к. Камчия	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2)			
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2G000000 Q003	Порови води в кватернер в терасата на р. Провадийс ка	Подземно					добро	лошо	NO3
BG2G000000 Q005	Порови води в кватернер а на р.	Подземно					добро	лошо	NO3

	Камчия								
BG2G000000 Q005	Порови води в кватернера на р. Камчия	Подземно					добро	лошо	NO3
BG2G000000 Q014	Порови води в кватернера на р. Двойница	Подземно					добро	лошо	NH4,Na, Ca,Mg, Mn,Fe,SO4,C l, Ел. проводи мост
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 P G026	Порови води в палеоген - еоцен Варна - Шабла	Подземно					добро	лошо	NO3
BG2G000000 P G027	Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия	Подземно					добро	добро	NO3

По отношение на ПУРН 2016-2021 г. на територията на община Аврен попадат Районите със значителен потенциален риск от наводнения /РЗПРН/ с код и наименование BG_2APSFR_PR_01 „Провадийска - Провадия“, BG_2APSFR_KA_01 „Камчия - Долни Чифлик“ и BG_2APSFR_KA_12 „Камчия- Гроздьово“. Съгласно извършената актуализация на РЗПРН за периода 2022-2027г. и Заповед №РД-803/10.08.2021 г на Министъра на околната среда и водите, Районите със значителен потенциален риск от наводнения BG_2APSFR_KA_01 и BG_2APSFR_KA_12 са обединени в нов РЗПРН с код BG2_APSFR_KA_100 и наименование „р. Камчия - от с. Гроздьово до устието на реката“, районът със значителен потенциален риск BG_2APSFR_PR_01, е обединен в нов в РЗПРН с код BG2_APSFR_PR_100 и наименование „Провадийска р. - от гр. Провадия до гр. Варна“

Мерките на ниво район за басейново управление (РБУ) са посочени в приложение 7.2 б; Мерки в зоните за защита на водите (ЗЗВ) по чл.119а от Закона за водите са посочени в приложение 7.2 в и Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия върху Защитените зони по становище по Екологична оценка №6-2/2016г. са посочени в приложение 7.2 г. в Раздел 7 на Програмата от мерки към ПУРБ 2016-2021 г.

Таблица 3 Приложение 7.2.б. Връзка на идентифицираните движещи сили и мерките в ПоМ на ЗБР

				ДВИЖЕЩИ СИЛИ											
К О Д К Т М	КТМ	тип на мярката, когато е определена като основна	действия	урбанизация	индустрия	селско стопанство	горско стопанство	рибарство и аквакултури	Енергетика – ВЕЦ	Енергетика – без ВЕЦ	Защита от наводнения	Туризъм и рекреация	Транспорт	Изменения на климата	други
1	Изграждане или модернизиране на пречиствателни станции за отпадъчни води.	Градски отпадъчни води	1.Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система за агломерации с под 2000 е.ж, вкл. доизграждане на канализация когато има изградена ПСОВ или осигуряване на подходящо пречистване (чрез изграждане на ПСОВ или отвеждане към друга ПСОВ), когато има изградена канализация;2. Изграждане,	v											

[illegible]

[illegible]

			язовирите за садково рибовъдство												
3	Намаляване на замърсяван ето с пестициди от земеделни ето.	Дифузно замърсяв ане	Контрол на използването на пестициди в райони на подземни водни тела, формирани в карстови водни хоризонти, разкриващи се на повърхността			v									
4	Възстановяв ане на замърсени зони (замърсява не по исторически причини, включителн о седименти, подземни води, почви).	Дифузно замърсяв ане	Разработване и изпълнение на програми за ограничаване на замърсяванет о от минали дейности			v									
5	Подобряван е на надлъжната непрекъсна тост (напр. създаване на рибни проходи, разрушаван е на стари бентове).	Хидромо рфология	1.Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатос тта на реката (рибни проходи, байпаси и др.);2.Реконстр укция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството о на ФАО;3.Оценка на въздействиет о на всички миграционни бариири по речен басейн, включително оценка на						v						

			състоянието на същите; 4. Въвеждане на условие в разрешителните за водовземане и/или ползване на ВТ на задължителен мониторинг от титуляра на разрешителните, за оценка осигуряването на непрекъснатост на реката и общо хидроморфологично въздействие; 5. Разработване на методика за оценка на хидроморфологичните елементи за качество като част от оценката на екологичното състояние и потенциал; 6. Забрана за изграждане на прагове, баражи, водовземания и др. съоръжения препречащи изцяло речното корито.											
6	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни и райони, премахване на твърди насипи, възстановяване на връзката между реки и заливни равнини, подобряване на	Хидроморфология	1. Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние; 2. Биологично укрепване; 3. Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове; 4. Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от						v		v			

	хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).		ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите; 5. Оценка на ефекта от дейността на ВЕЦ върху екосистемите и екологичното състояние на водно тяло; 6. Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела; 7. Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали.											
7	Подобряване на режима на оттока и/или определяне на екологичен отток.	Контрол върху водоземането	1. Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от повърхностни води; 2. Монтиране на устройства за повишаване съдържанието на разтворен кислород в преработени води; 3. Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000; 4. Оптимизиране на управлението			v				v				v

			на водите на язовирите, водностопанските системи и деривациите, за осигуряване на водни количества за екологичен отток и постигане на ДЕС/ДЕП; 5.Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока;б.Кон трол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока; 7.Приемане на методика за определяне на екологичния отток										
8	Ефективност на ползването на вода, технически мерки за напояване, промишленост, енергетика и домакинств а.	Ефективно използване на водите	1.Въвеждане на водоспестяващи технологии и обратно водоснабдяване; 2.Изграждане на нови водопроводи и елементи от водоснабдителната система за питейно-битово водоснабдяване; 3.Реконструкция на водопреносната система за обществено питейно-битово водоснабдяване; 4.Разработване и приемане на Наредба за определяне на нормите за водопотребление при										

			предоставяне на водните услуги.; 5.Възстановяване и реконструкция на хидромелиоративната инфраструктура; 6.Изграждане на нова хидромелиоративна инфраструктура											
9	Мерки от ценовата политика за прилагане на възстановяването на разходите за водни услуги от домакинствата.	Възстановяване на разходите за водни услуги	1.Заплащане на такси за замърсяване от отпадъчни води от населените места отчитащи вида на водоприемника , броя на заустванията и степента на пречистяване;2 Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги в селското стопанство 96 %; 3. Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги в индустрията 47 %; 4.Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги за домакинствата 54 %	✓	✓	✓			✓					
13	Мерки за опазване на питейната вода (напр. определяне на охранителни зони, буферни зони и т.н.)	Подобряване на управлението	1.Забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ;2.Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на											✓

[illegible]

			предназначена за питейно-битово водоснабдяване											
1 4	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Хидромоρφология	1.Поставяне на условие в издадените разрешителни за ползване на воден обект и/или за водовземане с цел отглеждане на аквакултури за провеждане на собствен мониторинг във връзка с оценка на натиска от различните форми на сладководно рибовъдство;2. Разработване на система за пространствено организиране, поддържане и предоставяне на информацията за натиска от селскостопански източници (ГИС базирана информация);3. Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони с установен риск от въздействие върху рецептори, определящи за състоянието на подземните водни тела (свързани повърхностни водни тела, сухоземни екосистеми, привличане на солени или замърсени			v		v						v

[illegible]

[illegible]

[illegible]

			40, 41, 42, 43, 44, 45) от Наредбата за стандартите за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256 от 1.11.2010 г., изм. и доп., ДВ бр. 97 от 11.12.2015 г.; 3.Завършване на инвентаризацията на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни и приоритетно опасни вещества; 4.Контрол на количеството и качеството на производствените отпадъчни води, зауствани в канализационните системи на населените места											
1 7	Мерки за намаляване на седиментите от почвената ерозия и повърхностния отток.	Хидрометеорология	1.Развитие и прилагане на поясно земеделие и сеитбообращение (редуването на различни култури в пояси с различна гъстота на засяване, различен срок на засяване, различна технология на отглеждане с цел усиление на противоерозионен ефект в засегнати водосбори; 2.Засаждане и отглеждане на противоерозионни култури във			v							v	

			водосборите на засегнати от ерозия реки и язовири; 3.Изпълнение на проекти за ограничаване на ерозионните процеси върху почвата на опожарените горски площи											
2 1	Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизираните зони, транспорт и изградена инфраструктура.	Пряко отвеждане на замърсителите в подземните води	1.Изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, съгласно приложение 3 към Националния каталог от мерки; 2.Изграждане на РСО; 3.Депониране на производствени отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци; 4.Класифициране на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по отношение на водите 5.Управление на повърхностни, подземни и дренажни води от минни обекти; 6.Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в	v	v									

			случаите, когато не са необходими; 7. Премахване на налични сметища на брега и в коритото на реката, с цел подобряване състоянието на природното местообитани е 3140												
2 4	Адаптиране към изменението на климата.	Други значителни неблагоприятни въздействия	1. Обезпечаване на производствените процеси с необходимото количество вода за работа в условия на продължителни и засушавания; 2. Повишаване на влагозадържането в СОЗ в условия на продължителни и засушавания; 3. Предвиждане на поземлен резерв около системата за управление на дъждовните води с цел възможност за реагиране при интензивната проява на екстремни ситуации, свързани с климатичните изменения; 4. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние на повърхностните води и количествено състояние на подземните води в резултат от изменението на климата, в процеса на издаване на разрешителни; 5. Прилагане на концепцията „Компенсиране												v

			” чрез обезпечаване на екологичния отток за добър екологичен статус/потен циал и приоритетни водопотребит ели в условия на периоди на продължителн о засушаване; 6. Създаване на референтна пиезометричн а мрежа за проследяване на въздействиет о от климатичните изменения											

Таблица 4 Приложение 7.2.в. Списък с мерките, приложими за ЗБР

Код КТМ	КТМ	Наименование на мярка	Код на действие	Действия за изпълнение на мярката
1	Изграждане или модернизиране на пречиствателни станции за отпадъчни води.	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	UW_2_2	Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система за агломерации с под 2000 е.ж, вкл. доизграждане на канализация когато има изградена ПСОВ или осигуряване на подходящо пречистване (чрез изграждане на ПСОВ или отвеждане към друга ПСОВ), когато има изградена канализация
			UW_2_4	Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.
			UW_2_5	Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система вкл.ГПСОВ, определени за конкретните агломерации с над 2000 е ж., съгласно приложение № 2 към Националния каталог от мерки

			UW_2_6	Осигуряване на отвеждане и подходящо пречистване на отпадъчни води от населени места с под 2000 е.ж., вкл. изграждане на подходяща канализационна система; ПСОВ, включване към по-голяма ПСОВ); Изграждане на влажна зона за пречистване на отпадъчните води от агломерации с по-малко от 2 000 е.ж.
			UW_2_9	Поддържане на съществуващите канализационни мрежи в добро състояние
2	Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието.	Биологични методи за ограничаване на еутрофикацията	DP_12_2	Издаване на разрешителни за отглеждане на аквакултури в садки в съответствие с определения екологичен капацитет на язовирите за садково рибовъдство.
		Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	NI_1_10	Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони
			NI_1_11	Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в уязвимите зони
			NI_1_3	Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове
			NI_1_4	Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници

			NI_1_8	Прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР
			NI_1_9	Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони
3	Намаляване на замърсяването с пестициди от земеделието.	Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита	DP_13_9	Контрол на използването на пестициди в райони на подземни водни тела, формирани в карстови водни хоризонти, разкриващи се на повърхността
4	Възстановяване на замърсени зони (замърсяване по исторически причини, включително седименти, подземни води, почви).	Ограничаване на замърсяването от минали дейности	DP_1_1	Разработване и изпълнение на програми за ограничаване на замърсяването от минали дейности
5	Подобряване на надлъжната непрекъснатост (напр. създаване на рибни проходи, разрушаване на стари бентове).	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	HY_11_1	Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)
			HY_11_10	Реконструкция на изградени рибни проходи в съответствие с изискванията на Наредбата за изискванията към рибните проходи, а до издаването и ръководството на ФАО
			HY_11_3	Оценка на въздействието на всички миграционни бариери по речен басейн, включително оценка на състоянието на същите

			HY_11_4	Забрана за изграждане на прагове, баражи, водовземания и др. съоръжения препречващи изцяло речното корито.
			HY_11_5	Въвеждане на условие в разрешителните за водовземане и/или ползване на ВТ на задължителен мониторинг от титуляра на разрешителните, за оценка осигуряването на непрекъснатост на реката и общо хидроморфологично въздействие
		Подобряване на оценката на хидроморфологичните елементи за качество и хидроморфологичното състояние	HY_12_1	Разработване на методика за оценка на хидроморфологичните елементи за качество като част от оценката на екологичното състояние и потенциал
6	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни райони, премахване на твърди насипи, възстановяване на връзката между реки и заливни равнини, подобряване на хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	HY_1_3	Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние
			HY_1_5	Биологично укрепване
			HY_1_7	Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове
		Подобряване на хидроморфологичното състояние на реките	HY_7_1	Недопускане на нови негативни промени в хидроморфологичния режим (причинени от ВЕЦ, изземване на наносни отложения от язовири, нови водовземания и др.) във водните тела определени като или попадащи в зони за защитана водите

			HY_7_2	Оценка на ефекта от дейността на ВЕЦ върху екосистемите и екологичното състояние на водно тяло
			HY_7_8	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела
		Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали	HY_9_1	Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали
7	Подобряване на режима на оттока и/или определяне на екологичен отток.	Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000	CA_1_1	Осигуряване на водни количества във връзка с постигане на БПС на предмета на опазване в защитените зони от Натура 2000
		Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от повърхностни води	CA_7_1	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от повърхностни води
		Оптимизиране на водовземането с цел недопускане влошаване на състоянието на водите	CA_12_4	Монтиране на устройства за повишаване съдържанието на разтворен кислород в преработени води
		Осигуряване на екологичния отток	HY_10_3	Оптимизиране на управлението на водите на язовирите, водностопанските системи и деривациите, за осигуряване на водни количества за екологичен отток и постигане на ДЕС/ДЕП

			HY_10_4	Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока
		Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води	CA_8_2	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока
		Приемане/актуализиране на нормативни актове в областта на опазване, използване и управление на водите	GO_4_11	Приемане на методика за определяне на екологичния отток
8	Ефективност на ползването на вода, технически мерки за напояване, промишленост, енергетика и домакинства.	Намаляване на водовземането чрез въвеждане на водоспестяващи технологии	EW_1_1	Въвеждане на водоспестяващи технологии и обратно водоснабдяване
		Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в общественото водоснабдяване	EW_2_1	Изграждане на нови водопроводи и елементи от водоснабдителната система за питейно-битово водоснабдяване
			EW_2_2	Реконструкция на водопреносната система за обществено питейно-битово водоснабдяване
			EW_2_8	Изграждане на нова хидромелиоративна инфраструктура

			EW_2_9	Възстановяване и реконструкция на хидромелиоративната инфраструктура
		Приемане/актуализиране на нормативни актове в областта на опазване, използване и управление на водите	GO_4_8	Разработване и приемане на Наредба за определяне на нормите за водопотребление при предоставяне на водните услуги
9	Мерки от ценовата политика за прилагане на възстановяването на разходите за водни услуги от домакинствата.	Ефективно въвеждане на принципа "замърсителя плаща"	CR_1_2	Заплащане на такси за замърсяване от отпадъчни води от населените места отчитащи вида на водоприемника, броя на заустванията и степента на пречистване
		Осигуряване на адекватен принос на водоползвателите към разходите за водни услуги	CR_2_3	Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги за домакинствата 54 %
10	Мерки от ценовата политика за прилагане на възстановяването на разходите за водни услуги от промишлеността.	Ефективно въвеждане на принципа "замърсителя плаща"	CR_1_3	Заплащане на такси за замърсяване за инжектиране и реинжектиране на замърсяващи вещества в земните недра в зависимост от количеството на съответните вещества.
			CR_1_4	Заплащане на такси за замърсяване от отпадъчни води от промишлеността с отчитане на броя на приоритетно опасните, приоритетните и специфичните вещества
		Осигуряване на адекватен принос на водоползвателите към разходите за водни услуги	CR_2_2	Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги в индустрията 47 %

			CR_2_4	Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги за производство на електроенергия чрез ВЕЦ 30 %
			CR_2_5	Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги за други услуги 63 %
11	Мерки от ценовата политика за прилагане на възстановяването на разходите за водни услуги от земеделието.	Ефективно въвеждане на принципа "замърсителя плаща"	CR_1_1	Заплащане на такси за замърсяване на водите от дифузни източници от селско стопанство (препарати за растителна защита, аквакултури, животновъдство)
		Осигуряване на адекватен принос на водоползвателите към разходите за водни услуги	CR_2_1	Постигане на степен на възстановяване на разходите за водни услуги в селското стопанство 96 %.
13	Мерки за опазване на питейната вода (напр. определяне на охранителни зони, буферни зони и т.н.)	Забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ	DW_2_1	Забрана за издаване на нови разрешителни за МВЕЦ на водопровод за питейно-битово водоснабдяване след ПСПВ
		Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи	DW_1_2	Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води
			DW_1_3	Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство

			DW_1_4	Спазване на забрани и ограничения в СОЗ съгласно заповедта за определяне на зоната и списъка по приложение № 1 към Националния каталог от мерки (ПУРБ)
		Опазване на повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване	DW_4_7	Забрана за голи сечи с последващо изкуствено възобновяване (с изключение на акация и тополя) във водосбора на водохвацията от повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване
		Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване	DW_6_1	Осъществяване на контрол и превенция срещу замърсяване с химични, биологични, бързо разпадащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, както и по дейности, водещи до намаляване на ресурсите на водоизточника и други дейности, водещи до влошаване качествата на добиваната вода и/или състоянието на зоната за защита на водите, предназначена за питейно-битово водоснабдяване
14	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Изпълнение на програма за собствен мониторинг във връзка с отглеждане на аквакултури	DP_5_1	Поставяне на условие в издадените разрешителни за ползване на воден обект и/или за водовземане с цел отглеждане на аквакултури за провеждане на собствен мониторинг във връзка с оценка на натиска от различните форми на сладководно рибовъдство.
		Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство и населените места	DP_9_2	Разработване на система за пространствено организиране, поддържане и предоставяне на информацията за натиска от селскостопански източници (ГИС базирана информация)
		Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води	CA_2_2	Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони с установен риск от въздействие върху рецептори, определящи за състоянието на подземните водни тела (свързани повърхностни водни тела, сухоземни екосистеми, привличане на солени или замърсени повърхностни води, и др.)

		CA_2_5	Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони неповлияни от черпене - за оценка на средномногогодишното подхранване на подземните води
	Подобряване на мониторинга на количеството на повърхностните води	GO_7_1	Изграждане на нови пунктове за мониторинг на количеството на повърхностните води
	Подобряване на оценката на хидроморфологичните елементи за качество и хидроморфологичното състояние	HY_12_3	Провеждане на проучвателен мониторинг във връзка с оценката на екологичния потенциал и дефиниране на ДЕП за СМВТ и ИВТ на територията на РБУ
	Подобряване на управлението на водите в зоните за защита на водите	GO_3_3	Включване в Регистъра на зоните за защита на водите на зони с води за отдих и водни спортове след определянето им от компетентния орган, съгласно действащото законодателство
	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води	OS_3_1	Изпълнение на проучвателен мониторинг за повърхностни води валидиране на фоновите стойности на химични елементи и съединения в повърхностните води
		OS_3_16	Развитие на информационната система за управление на водите с разработване и въвеждане на статистически инструменти за осигуряване качеството на резултатите от мониторинга на БЕК, оценката на екологичното състояние/потенциал и определяне на екологичния ефект от планираните мерки в ПУРБ
		OS_3_2	Провеждане на мониторинг за установяване въздействието на минната дейност върху повърхностни и подземни води

			OS_3_3	Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск
			OS_3_6	Прилагане на програма за провеждане на проучвателен мониторинг във връзка с оценка на натиска от сладководно рибовъдство в садки.
			OS_3_7	Избор и прилагане на подходящ модел за количествена оценка на въздействието от идентифицирания натиск от дифузни източници
			OS_3_8	Проучване разпространението на инвазивни биологични видове и тяхното въздействие върху екологичното състояние (потенциал) на водните тела и природозащитния статус на защитените зони по Натура 2000
		Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в чувствителните зони	GO_5_1	Разработване на програми за ограничаване и ликвидиране на замърсяването в чувствителните зони
15	Мерки за поетапно прекратяване на емисиите, заустванията и загубите от приоритетни опасни вещества или за намаляване на емисиите, заустванията и загубите от приоритетни вещества.	Намаляване и предотвратяване на замърсяването с устойчиви органични замърсители/приоритетни вещества	PS_3_1	Разработване на методи за анализ на приоритетни вещества в седименти (№ 2, 5, 6, 7, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 26, 28 и 30) и в биота (№ 5, 15, 16, 17, 21, 28, 30, 34, 35, 37, 43 и 44) от Наредбата за стандартите за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256 от 1.11.2010 г., изм. и доп., ДВ бр. 97 от 11.12.2015 г.
			PS_3_4	Разработване на методи за анализ на приоритетни вещества във води (за № 5, 7, 12, 13, 19, 30) и на допълнените 11 ПВ (№ 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45) от Наредбата за стандартите за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256 от 1.11.2010 г., изм. и доп., ДВ бр. 97 от 11.12.2015 г.

		Ограничаване на замърсяването на повърхностните води	PS_1_1	Завършване на инвентаризацията на емисиите, заустванията и загубите на приоритетни и приоритетно опасни вещества
		Подобряване на контрола за химичното състояние на повърхностните води	PS_2_1	Контрол на количеството и качеството на производствените отпадъчни води, зауствани в канализационните системи на населените места
17	Мерки за намаляване на седиментите от почвената ерозия и повърхностния отток (surface runoff).	Намаляване на ерозията на водосбора	HY_6_10	Развитие и прилагане на поясно земеделие и сеитбообращение (редуването на различни култури в пояси с различна гъстота на засяване, различен срок на засяване, различна технология на отглеждане с цел усилване на противоерозионен ефект в засегнати водосбори
			HY_6_4	Засаждане и отглеждане на противоерозионни култури във водосборите на засегнати от ерозия реки и язовири
			HY_6_5	Изпълнение на проекти за ограничаване на ерозионните процеси върху почвата на опожарените горски площи
21	Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура.	Класифициране на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по отношение на водите	PM_10_1	Класифициране на предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по отношение на водите
		Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	DP_14_1	Изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, съгласно приложение 3 към Националния каталог от мерки

			DP_14_3	Изграждане на PCO
		Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	DP_2_3	Депониране на производствени отпадъци в съответствие с изискванията за третиране на отпадъци
		Намаляване на замърсяването от минни дейности	DP_4_4	Управление на повърхностни, подземни и дренажни води от минни обекти
		Премахване на налични сметища на брега и в коритото на реката, с цел подобряване състоянието на природното местообитание 3140	DP_16_1	Премахване на налични сметища на брега и в коритото на реката, с цел подобряване състоянието на природното местообитание 3140
		Осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води	PI_2_1	Забрана за въвеждането в експлоатация на обекти, формиращи отпадъчни води и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения, освен в случаите, когато не са необходими
24	Адаптиране към изменението на климата.	Смекчаване на натиска от климатичните промени	OS_1_14	Предвиждане на поземлен резерв около системата за управление на дъждовните води с цел възможност за реагиране при интензивната проява на екстремни ситуации, свързани с климатичните изменения
			OS_1_15	Създаване на референтна пиезометрична мрежа за проследяване на въздействието от климатичните изменения

			OS_1_16	Прилагане на концепцията „Компенсиране“ чрез обезпечаване на екологичния отток за добър екологичен статус/потенциал и приоритетни водопотребители в условия на периоди на продължително засушаване
			OS_1_2	Обезпечаване на производствените процеси с необходимото количество вода за работа в условия на продължителни засушавания
			OS_1_3	Повишаване на влагозадържането в CO ₂ в условия на продължителни засушавания
			OS_1_6	Предотвратяване влошаването на екологичното състояние на повърхностните води и количественото състояние на подземните води в резултат от изменението на климата, в процеса на издаване на разрешителни
2,3,16	Към повече от една КТМ	Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	PI_1_1	Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на производствени отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.
N/A	Други превантивни мерки	Опазване на количественото състояние на подземните води	PM_1_2	Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато се създава риск от влошаване на състоянието на свързаните повърхностни водни тела
			PM_1_3	Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато се създава риск от влошаване на състоянието на сухоземни екосистеми пряко зависими от подземните води

		PM_1_5	Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, ако водовземните съоръжения са изградени без изискващото се разрешително или не са включени в регистъра на съоръженията за водовземане
		PM_1_6	Забрана за издаване на разрешителни за водовземане, когато е налице риск от понижаване на водното ниво в пунктове от мрежата за мониторинг на количественото състояние на подземните водни тела
		PM_1_8	Забрана за издаване на разрешителни за водовземане когато общото водовземане надвишава разполагаемите ресурси на подземните водни тела и/или максимално допустимото експлоатационно понижение на водното ниво надвишава определеното за водното тяло допустимо понижение на водното ниво
	Предотвратяване на влошаването на състоянието на водите от проекти и дейности на етап инвестиционните предложения	PM_9_1	Недопускане реализацията на инвестиционни намерения в части от повърхностните водни тела, които са определени референтни места;
		PM_9_2	Недопускане реализацията на инвестиционни предложения, водещи до негативна промяна на състоянието на водните тела
	Прилагане на ОВОС, при водовземане от подземни водни тела	PM_3_1	Прилагане на ОВОС при водовземане от подземни водни тела
	Управление на туристическия поток, в т.ч.чрез лимитиране на потока или изграждане на техническа инфраструктура	OS_6_1	Управление на туристическия поток, в т.ч.чрез лимитиране (ограничаване) на потока

			OS_6_2	Управление на туристическия поток, в т.ч.чрез изграждане на техническа инфраструктура
	Подобряване на управлението	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло	CA_4_1	Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло
		Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	CA_5_1	Ежегоден контрол на разрешителните с разрешено водовземане с количество над 150 000 куб. м год
			CA_5_2	Извършване на контрол един път на 3 години на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год
			CA_5_3	Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.
			CA_5_4	Извършване на проверки за установяване на незаконно черпене на подземни води
			CA_5_5	Контрол за спазване на изискванията за измерване на черпените количества подземни води

		CA_5_6	Контрол на разрешителните с изтекъл срок
		CA_5_8	Контрол за спазване на изискванията за оборудване на съоръженията за водовземане от подземни води с устройства за измерване на водното ниво
	Подобряване на управлението на количественото състояние на подземните води	GO_1_1	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела
		GO_1_2	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси-разрешено черпене"
	Приемане/актуализиране на нормативни актове в областта на опазване, използване и управление на водите	GO_4_10	Създаване на ясни критерии за непрекъснатост на речната система (като част от нормативна уредба)
		GO_4_4	Създаване на нормативно-правна уредба за управление, статут, екологични изисквания и експлоатация на системите за отвеждане на атмосферните води и дефинирането им като вид хидротехническо съоръжение
	Преразглеждане на разрешителното за водовземане с условие за изграждане на пречиствателно съоръжение за водите за ВЕЦ	GO_8_1	Преразглеждане на разрешителното за водовземане с условие за изграждане на пречиствателно съоръжение за водите за ВЕЦ

		Възстановяване на целевите рибни видове за опазване в 33	OS_4_1	Възстановяване на целевите рибни видове за опазване в 33
		Забрана за зарибяване с хищни риби на водоеми, обитавани от южен гребенест тритон, освен ако зарибяването не е необходимо като консервационна мярка	OS_5_1	Забрана за зарибяване с хищни риби на водоеми, обитавани от южен гребенест тритон, освен ако зарибяването не е необходимо като консервационна мярка

При изпълнение на настоящата програма, по отношение на водните обекти следва да се спазват забраните и ограничения произтичащи от Закона за водите. Дейностите, произтичащи от прилагането на Програмите са съобразени и са спазени ограниченията и забраните, регламентирани в:

- Наредба №6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, включително рекултивация на клетката и собствен мониторинг.
- Съгласно чл. 44 от същата Наредба, оператора трябва да осъществява поддръжка и след експлоатационни грижи за площадката на депото в т.ч. контрол и наблюдение на параметрите на ОС за срок не по-кратък от 30 години след закриване на депото.

Наредба № 3 / 2000 г. за СОЗ, като се осигури спазване на ограниченията и забраните за извършване на дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на опасни и вредни вещества в подземните води.

- Съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за водите, основен принцип при отношенията, свързани със собствеността върху водните обекти е упражняването на собственост без да се допуска нарушаване на целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система.
- При извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти - публична държавна собственост е необходимо да се определят граници, в съответствие с чл. 155, ал. 1, т. 1 от Закона за водите.
- Забраните на чл.134, т.1, 4 и 6 от Закона за водите за складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци; миенето и обслужването на транспортни средства и техника и изхвърлянето на отпадъци.
- Изискванията на чл. 143, т. 1, 3 и 5 от Закона за водите, съгласно които за защита от вредното въздействие на водите не се допускат дейности с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици и използването им като депа за земни и скални маси и съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.
- При извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти - публична държавна собственост е необходимо да се определят граници, в съответствие с чл. 155, ал. 1, т. 1 от Закона за водите.

- Да се спазват разпоредбите на чл. 131 от Закона за водите при аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, е длъжно да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването, съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции.
- Съгласно чл. 16, параграф 6, второ тире от Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета (приложима съгласно §143 от ПЗР на ЗИД на Закона за водите, обн. в ДВ брой 65/2006 г.), следва да се осигури пълното преустановяване на заустванията, емисиите и изпусканията на всички приоритетно опасни вещества, посочени в Приложение №1 на Наредбата за стандарти за качество .
- Да се осигурят на подходящи условия за съхранение на опасни отпадъци при които не се допуска замърсяване на подземни и повърхностни води.
- При извършване на строително - монтажни дейности да се прилагат най - добри налични техники, с цел недопускане на замърсяване на повърхностните и подземните водни тела.
- В съответствие с разпоредбите на чл.116 от Закона за водите, всички води и водни обекти следва да се опазват от замърсяване и увреждане. При реализиране на програмата да се предвидят мерки за недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземните води.
- Съгласно чл. 118а от Закона за водите за опазване на подземните води от замърсяване се забранява пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземните води.
- Да се изпълняват приложимите мерки в Програмата на мерки към ПУРБ 2016 - 2021 г., ПУРН 2016 - 2021 г., Становище по ЕО на ПУРБ №6-2/2016 г. и Становище по ЕО на ПУРН №2-1/2016 г.

1.6. Почви

Характерно за общината е относително голямо почвено разнообразие. Под влиянието на релефа и различните климатични характеристики са се оформили следните райони:

- Първи район: обхваща цялата източна част на общината. Тук преобладават тъмносивите и сивите горски почви с плитък хумусен хоризонт, ниско съдържание на органични вещества и относително слабо плодородие;
- Втори район: западната част на общината. Тук почвите са слабо излужени и излужени черноземни смолници, характеризиращи се с високо естествено плодородие;
- Трети район: разположен по долината на р. Камчия. Тук са представени основно алувиално-ливадните почви, за които е характерно високо естествено плодородие.

В количествено отношение почвите се разпределят както следва: черноземни – 44%; сиви горски – 40%; ливадни – 11%; пясъци – 0.4%. Общо около 30% от почвите са ерозирали в по-голяма или по-малка степен.

Разнообразието на почвите в общината и наличието на такива с високо естествено плодородие, в съчетание с равнинния релеф и благоприятните климатични характеристики, дават възможност за развитие на селско стопанство (зърнени култури, слънчоглед, захарно цвекло, лозя и животновъдство).

За източната част на Авренското плато са характерни активно действащи свлачища с приръбов скален откос с максимална ширина 550 м и максимална височина 130 м. По десния бряг на р. Камчия също има опасност от възникване на свлачищни процеси. Районът южно от с. Дъбравино се характеризира с плитки подпочвени води.

1.7. Полезни изкопаеми

Община Аврен може да се определи като бедна на полезни изкопаеми. Находища на сарматски варовици (Авренско плато) се използват за добив на облицовъчни материали. Край Китка, Садово и Дъбравино се добиват инертни материали (пясък и чакъл) за строителството. За добиването на инертни материали на територията на общината са предоставени концесии на различни юридически лица.

1.8. Горски територии

Общата площ на горите и земите от държавния горски фонд възлиза на 11 786 ха, което съставлява около 33% от територията на общината. Общия запас на горите възлиза на 1 414 320 куб.м, като средната възраст е около 50 години.

Възможностите за развиване на дърводобив, който да има сериозен дял в общинската икономика, са по-скоро ограничени. Съгласно действащия лесоустройствен проект, предвиденият добив на дървесина за цялата територия предвижданията са за около 17 500 м3 добив годишно, като собственият добив на община Аврен възлиза средно на 6 000 куб.м. стояща маса (без клони).

1.9. Населени места в общината и брой население.

В състава на общината влизат 17 населени места и курортен комплекс „Камчия“, с обща площ от 1 500 дка. Населените места на общината са: село Аврен, село Бенковски, село Близнаци, село Болярци, село Добри дол, село Дъбравино, село Здравец, село Казашка река, село Китка, село Круша, село Приселци, село Равна гора, село Садово, село Синдел, село Тръстиково, село Царевци и село Юнак. Село Аврен е административен център на общината. По-голям център в близост до Община Аврен е град Варна. По големина селата в общината условно можем да разделим на три групи:

- до 500 – 9 бр.;
- от 500 до 1 000 – 5 бр.
- от 1000 до 1 500 – 3 бр.

2. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ ФАКТОРИ

2.1. Демографско развитие

Към 2019 г. броят на населението на община Аврен възлиза на 9072 д. По този показател, общината попада в категорията на малките общини.

За 6 годишния период (2014-2019 г.) е налице изразена тенденция на намаляване на броя на населението, което е характерно за по-голямата част от общините в страната.

Броят на населението намалява с неравномерен темп от 1.6% (средно годишно), спрямо средният брой на населението за периода от 6 години, или средногодишно с 157 д.

Основата на покачване на броя на жителите на община Аврен през 2015 година е регистрираният механичен прираст. През 2018 г, броят на жителите е почти изравнен с броя на жителите през 2014г. Докато през 2019 е с 26 човека по-малко от 2014г. Темпът на намаляване спрямо предшестващата година е относително равномерен. Спрямо 2011г. (8574

д.) се наблюдава незначително увеличение на населението на община Аврен. През 2020 г. населението на Община Аврен се увеличило вследствие на механичен прираст и достигнало 9 819 души.

2.2. Образователна структура

Данни за образователната структура на населението се осигуряват по време на официалните преброявания на населението. Към 2011 г. структурата на населението по образователно равнище е както следва:

- Висше образование - 97 д,
- Полувисше – 100 д.
- Средно образование – 1246 д.
- Основно образование – 3464 д.
- Начално образование – 2639 д.
- Незавършена начално образование – 735д.
- Неграмотни лица – 255д.

2.3. Етническа структура

Етническата структура на населението показва, че основната част от него се самоопределя като българи. На втора място е ромската етническа група. От всички лица изявили желание да обявят доброволно етническата си принадлежност 63% се самоопределят като българи, 12,0% - като турци, 10,0% - като роми. Пренебрежимо малък е броят на лицата, самоопределили се от друга етническа принадлежност.

2.4. Икономически активно население

В категорията „икономически активно население“ попадат от заетите (наети, самонаети и работодатели) и безработните лица във възрастовата група над 15 години. Техният брой в община Аврен към 2018г. възлиза на 7833 д . Този брой не се променя съществено за последните 5 години.

Заетите лица, включват както наетите по трудови взаимоотношения, самонаетите, работодатели. Към 2018 г. общият им брой е 1230 д.

Основната част от наетите по трудови взаимоотношения са в сектор „Услуги“. Високият относителен дял на наетите в сектора е от включването на наетите в икономическата дейност „Хотелиерство и ресторантьорство“ (371 д.) Броят на заетите в сектор „Аграрен“ се формира основно от заетите в икономическа дейност „Селско, горско и рибно стопанство“, като заетите в сектора са 209д.

Безработни лица. Регистрираните безработни са част от икономически активното население. Безработицата е един от индикаторите за жизнеността на местната икономика. Към края на 2019 г. безработицата в община Аврен може да се илюстрира със следните параметри:

- Общ брой на регистрираните безработни лица – 637 д.;

- Равнище на безработица (%) -12.8.

Основен индикатор за безработицата е нейното равнище. За 2019 г. тя е със стойност – 12.8% при средна за страната – 9,15% и за област Варна–3.5%.

2.5. Състояние на местната икономика

В икономическо отношение, община Аврен заема незначително място в социално-икономическия комплекс на област Варна. Това се дължи основно на слабо развития икономически потенциал, базиран предимно на развитието на селското стопанство и малък дял на туристическият сектор. Туристическият сектор в Община Аврен е доминиран от СОК „Камчия“. Състоянието на местната икономика до голяма степен съответства на моментните възможности на общината и на влиянието на външните и вътрешни фактори, с тенденция за нарастване на неговата значимост.

Представа за мястото на икономиката на община Аврен в областния социално-икономически комплекс дават относителните дялове по три от основните икономически показатели за нефинансовия сектор. Резултатите в това отношение по данни за 2014 г. и 2018 г. показват следното:

Относителен дял на предприятията в община Аврен от тези в област Варна:

- 2014 г. – 1.23 %
- 2018 г. – 1.02 %

Относителен дял на произведената продукция в община Аврен от тези в област Варна:

- 2014 г. – 0.52%
- 2018 г. – 0.55%

Относителен дял на броя на заетите лица в община Аврен от тези в област Варна:

- 2014 г. – 0.73%
- 2018 г. – 0.81%

По-реалистична представа за мястото на икономиката на община Аврен в областната икономика дават данните за произведената продукция на 1 заето лице за 2014 и 2018 г. съответно за общината и за област Варна, а именно:

- 2014 г. – 40.27 хил. лв. (община Аврен) и 57.27 хил. лв. (област Варна);
- 2018 г. – 46.28 хил. лв. (община Аврен) и 68.89 хил. лв. (област Варна).

Посочените данни дават реална представа за производителността на едно заето лице съответно в местната и в областната икономика. Сравнението не е в полза на местната икономика и обяснението е че община Аврен е предимно със селскостопански профил в икономическото развитие, с малък дял на туризъм и пълна липса на големи промишлени предприятия.

Липсата на данни за Дълготрайните материални активи (ДМА) за община Аврен (информацията е конфиденциална) не дава възможност да бъде оценена капитализацията на територията.

Важно при оценката на местната икономика е да се види как тя се позиционира и в националната икономика. В това отношение общината се характеризира като слаборазвита, с незначителен дял в националната икономика.

Анализът на 5 годишния период (2014-2019) се характеризира като период на известно икономическо стабилизиране. За него е характерно проявлението на определена динамика в икономическите процеси, някои от които са с положителни измерения, а други са със стагниращ характер. Статистическите данни показват леко нарастване на броя на предприятията от нефинансовия сектор, като в същото време е налице леко намаляване на броя на заетите лица в тях. Това личи от следните данни, които оформят картината на протичащите процеси в икономиката на общината:

- Брой предприятия в нефинансовия сектор
о 2014 г. – 338;
о 2018 г. – 339.
- Брой заети в нефинансовия сектор
о 2014 г. – 1 114 д.;
о 2018 г. – 1 230 д.
- *Размер на произведената продукция*
о 2014 г. – 44 868 хил. лв.;
о 2028 г. – 56 928 хил. лв.

Инвестиционната активност е от важно значение за икономическото развитие на общината. В периода 2014 - 2018 г. се наблюдава процес на увеличаване обема на инвестициите. През този период общината започва да получава подобри възможности за развитие и обновяване на своята фондова и производствена структура. За съжаление липсват данни за размера на ДМА в основните сектори на икономиката – аграрния и туристическия, което не дава възможност да се направи пълен анализ на капитализацията на територията на общината.

Предприемаческата активност в общината е по-ниска от средното за страната. Измерена с гъстотата на фирмите на 1000 човека тя е 39.55 което е под средното за страната равнище – 47,6 на 1000 д. от населението.

Развитието на икономиката на община Аврен и оценките на мястото ѝ в икономиката на област Варна дава основание да се направи извода, че община Аврен е с минимален дял в общата икономическа активност на областта.

Водещи в икономиката на община Аврен са производството на селскостопанска продукция и туризъм. Секторът услуги е доминиран от СОК Камчия, като дружеството се явява определящо за икономическия профил на общината.

В икономическия профил на общината са представени сектори и икономически дейности, за които са налице определени ресурси и традиции в развитието им. В

общинския център развиват дейност предприятия от няколко отрасли на икономиката. Освен в сферата на туризма в общината са представени и някои други икономически дейности, чието развитие е свързано с използването на местната суровинна база, като производството на храни и напитки, аграрния сектор и др.

Общата характеристика на икономиката на общината се илюстрира с оценката на:

- *Брой предприятия в нефинансовия сектор*
- *Секторната структура на икономиката*

Икономическата характеристика на общината до голяма степен се определя от броя и вида на функциониращите предприятия. Структурата на предприятията е определена по критерия „брой заети лица“. Съобразно него, предприятията са включени в следните четири групи:

- Микро предприятия – с брой на заетите до 9 д.;
- Малки предприятия – с брой на заетите от 10 до 49 д.;
- Средни предприятия – с брой на заетите от 50 до 249 д.;
- Големи предприятия – с брой на заетите над 250 д.

Към 2018 г. на територията на общината са функционирали общо 339 предприятия от нефинансовия сектор. Тук не се включват предприятия от бюджетния сектор (икономически дейности „Държавно управление“, „Образование“, „Хуманно здравеопазване и социална работа“ и др.).

За периода 2014 - 2018 г. се наблюдава не много съществена динамика в броя на предприятията (нефинансов сектор). Налице е леко нарастване в броя на предприятията.

2.6. Култура, културно-историческо наследство и туризъм

В община Аврен, като средищни центрове за създаване и опазване на културното наследство, бит, традиции, художествена самодейности развиване на творческия потенциал на жителите на Общината, дейност развиват шеснадесет на брой читалища, в почти всички населени места. Някой от тях имат богата и интересна история, която идентифицира населението с особеностите и характеристиките от миналото, предаващо се в творчество, занаяти и битност запазена и до днес.

Основната дейност в областта на културата се осъществява от читалищата и библиотеките към тях. В общината развиват дейност 16 читалища:

- НЧ „П.Р.Славейков-1901“ с. Аврен
- НЧ „Зора-1-1937“ с. Бенковски
- НЧ „П.Р.Славейков-1928“ с.Близнаци
- НЧ „Христо Ботев-1927“ с. Болярци
- НЧ „Просвета-1900“ с. Дъбравино
- НЧ „Христо Смирненски-1926“ с.Здравец
- НЧ „Пробуда-2010“ с.Казашка река
- НЧ „Просвета-1997“ с. Китка
- НЧ „Пробуда-2010“ с. Круша

НЧ „Просвета - 1927” с. Приселци
НЧ „Искра-1927” с. Равна гора
НЧ „Христо Ботев-1925” с. Садово
НЧ „Н.Й.Вапцаров - 1908” с. Синдел
НЧ „Христо Ботев - 1926” с. Тръстиково
НЧ „Христо Смирненски - 1919” с. Царевци
НЧ „Просвета-1927” с. Юнак

и съответно библиотеки към тях. Читалищата се утвърждават като място за родолюбие с разнообразните форми на работа, особено със съхраняването на автентичния фолклор и дейността на танцовите състави.

Културното наследство на община Аврен датира от дълбока древност, останало и съхранено до днес, изразено чрез обичаи, нрави и традиции, преборило и преминало историческата преходност на еволюционния процес.

Запазено и предавано в автентичният му вид от поколение на поколение, като нематериална ценност, днес е наше задължение да му отдадем значимото и необходимото, като продължение на българския дух, да съхранява и предава, това което днес наричаме история.

Една от запазените традиции, изразяваща културното битие, характерно за село Аврен е **„изработването на кича“** – женска върхна дреха.

През 1829 г. в село Аврен се заселват, преселници придошли от Еркеч, Голица, Котел, Елена, Трявна и Габрово. Търсейки по добро място да съградят своя бит те носят със себе си уникалността на традициите, творчеството и културната си идентичност.

Запазено и до днес е изкуството на авренчанката, отразяващо душата на българката – тъкането на кича, част от облеклото на жената по ония времена.

Самодейците и до ден днешен носят кичата по фестивали и събори и гордо дефилират, показвайки майсторството на авренчанката в изкуство на тъкането на традиционни за областта народни носии.

Друга запазена традиция е изработка на уникални женски накити

За завършека на традиционното женско облекло на авренчанки са се изработвали и уникални женски накити.

Съхранен и до днес този занаят вплита в себе си майсторството на изработване на уникалните накити: мънистени китки, краици и пущальки, яския, лакатниче, кадефички, нагръдник, нашийник, метални гривни и накити в различни форми.

Крайците и пущальките са накити, които се слагат на гърба на девойката върху кичата. Носят се по празници. Изработката им изисква майсторство, търпение и душа на творец. Крайците се изработват от тънки черни ленти дълги около метър, бродирани и нашити с множество пайети /пуленца/, завършващи със ситно нанизана мъниста. Пущальките се правят от божурено семе (на див божур), синци и вълнени пискюли, оцветени в ярки красиви цветове.

Други запазени традиции са: Сачак и червенца за ръченик и чумбер, Плетене на рогозки от беленка“, „Плетене на рогозки от камъш и Старинни обичаи за приготвяне на обредни пите.

2.7. Туризъм

Развитието на туризма като стопанска дейност на територията на Общината може да се приеме за стабилизиращ фактор. На практика частната инициатива е тази, която трябва да възстанови и развие съвременна туристическа инфраструктура, както в крайморската зона и по течението на река Камчия, така и във вътрешността на Общината. В няколко населени места вече е започнала инициатива за развиване на селски туризъм – обзавеждане и оборудване на къщи и отделни стаи в тях, подходящи за целта. От няколко години се възобнови традицията за откриване и закриване на ловния сезон в хижите „Пода“ и „Петрича“.

Община Аврен разполага с богат туристически ресурс. Изключително важен потенциал е наличието на 4 900 ха курортни гори и 1 500 ха ловно стопанство, а също така и част от резервата „Камчия“. Пясъците и дюните в крайбрежната зона са с площ 192 дка, като на места плажната ивица достига широчина 110 м. Особено привлекателна природна забележителност са устието на река Камчия и лимана „Паша дере“. Рекреационния капацитет за плажната ивица е 16 000 посетители, а за курортните гори, ловното стопанство и резервата – 13 000.

В крайбрежната зона са оформени два туристически центъра: Комплекс „Камчия – север“ и комплекс „Романтика“.

2.8. Транспортна и техническа инфраструктура

Община Аврен е екологично чист район, с добри пътно транспортни връзки, както с областния център Варна, така и с останалите населени места.

Пътната мрежа на територията на общината е сравнително добре развита. Общата дължина на пътищата с трайна настилка е 99.6 км, от които едва 16.6 км са част от първокласен път I-9 „Дуранкулак – Малко Търново“, а останалите са трети клас (38.6 км) и общински пътища (44.4 км).

Подробна информация за пътната мрежа на територията на общината е дадена в следващата таблица:

Таблица 5 Пътната мрежа на територията на общината

Номер на пътя	Наименование на пътя	Клас (I / II / III / общински)	Дължина (на територията на общината), км	Значение	Състояние
I-9	Варна-Бургас	I клас	16,6	национално	много добро
III-90416	Венелин – Бенковски	III клас	12,7	регионално	задоволително
III-90038	Харамията – Здравец-Аврен-	III клас	25,4	регионално	добро

	Синдел				
III-90408	Дъбравино-Юнак-Тръстиково	III клас	14,8	регионално	задоволително
IV-90031	/I-9/Близнаци-/устие Камчия/	общински	3,3	общинско	много добро
IV-90033	/I-9/ устие Камчия	общински	4,6	общинско	задоволително
IV-90038	Синдел-Царевци-Житница	общински	6,3	общински	задоволително
IV-90044	/I-9/ Пода-Равна гора-Бенковски	общински	11,5	общинско	задоволително
IV-90402	Круша-Китка-Болярци	общински	7,3	общинско	задоволително
IV-90404	Венелин-Казашка река-Юнак	общински	1,9	общинско	задоволително
IV-90418	Разклон Добри дол	общински	1,5	общинско	задоволително
IV-90424	/Белослав-Падина/м. Бялата вода	общински	2,3	общинско	задоволително
IV-90039	Аврен-Садово	общински	5,7	общинско	добро

Прави впечатление, че при пътищата от общинската пътна мрежа като „много добро“ може да се оцени състоянието само на отсечката, свързваща първокласния път I – 9 (Варна – Бургас) с устието на р. Камчия. Тази отсечка е с дължина 4.6 км. В по-скоро добро състояние е отсечката Аврен – Садово (5.7 км). Всички останали общински пътища с обща дължина 34.1 км, или над 75% от общинската пътна мрежа, са в „задоволително“ състояние, което означава необходимост от значителни инвестиции за подобряването ѝ. Същото може да се каже и за над 70% от пътищата III клас от републиканската пътна мрежа.

Освен посочените по-горе пътища, на територията на общината има и 47 км местни пътища, които не са асфалтирани, но имат своето значение за нормалния живот на местното население. Разстоянието от с. Аврен до гр. София е 442 км.

През територията на общината минава Главен път – I-9 Дуранкулак – Варна

– Бургас – Малко Търново

Разстоянието до летище Варна е 35 км;

Разстоянието до пристанище Варна е 33 км.;

Железопътния транспорт е много добре развит.

На територията на общината има обща дължина 49.8 км. Основните ЖП линии, обслужващи общината, са:

- Участък „Житница – Варна“ от главната ЖП линия № 2 „София – Мездра – Варна“ с дължина 11.9 км. Линията е удвоена и електрифицирана. Чрез нея се осъществява връзката между пристанищата Русе и Варна;

- Участък „Нова Шипка – Синдел“ от главната ЖП линия № 3 „София – Карлово – Карнобат – Синдел“ с дължина 10 км. Участъкът е удвоен и електрифициран. Чрез нея се осъществява връзката между пристанищата Варна и Бургас.

От ЖП гарите най-голямо значение има гара Синдел – Тръстиково. Тук се формират товарни композиции директно от ферибота за гарите Разделна-2, Повеляново, Девня, Белослав, Езерово, Тополи и Варна. Друга ЖП гара се намира край с. Юнак, а ЖП спирки има край селата Тръстиково, Царевци.

2.9. Енергийна инфраструктура и ВЕИ

Основно електроснабдяването се осигурява от разположената на територията на общината подстанция „Тръстиково“ (110 / 20 kV) с инсталирана мощност 16 MVA, както и от подстанции „Лазур“ и „Старо Оряхово“. Мрежата средно напрежение (20 kV) осигурява нормално захранване на всички населени места. Проблем обаче е недоброто техническо състояние на мрежата ниско напрежение – въздушна, с недостатъчна преносна възможност. В допълнение, в част от населените места (Синдел, Близнаци, Приселци) се очаква с развитието на местната икономика и туристическите услуги да се появи необходимост от изграждане на нови трафопостове, които да осигурят допълнителна мощност и стабилно захранване.

До момента за общината няма определен с лиценз от ДКЕР доставчик на газоразпределителна услуга. Няма и проявен сериозен интерес към изграждането на мрежа за промишлено и битово газоснабдяване. Причината за това са нуждата от големи инвестиции и очакваната нерентабилност, обусловени от разпръснатостта на населените места, относително малкия брой жители в селата и липсата на големи промишлени консуматори на територията на общината. В същото време обаче в съседни общини (Варна, Девня, Белослав) върви процес на газификация и с оглед близостта на някои от населените места от общината може да се очаква, че в недалечно бъдеще инвеститорите биха проявили съответен интерес.

За производството на алтернативна електрическа енергия в община Аврен се използва главно слънчева енергия. На територията на общината са построени и въведени в експлоатация през 2011 г. ФЕЦ "Равна гора" и ФЕЦ "Аврен" в експлоатация от 3 юни 2013, с производствена мощност 0.03 MWt.

Фотоволтаичният парк в землището на с. Равна гора, община Аврен е изграден на обща площ от 309 дка, от които 200 дка са използвани за разполагането на фотоволтаични модули с инсталирана мощност 4.99 MWp. Негов инвеститор е Интерсервиз Узунови, а ЕРС контрактор – Соларпро, част от Соларпро Холдинг.

При построяването на СОК „Камчия“ сградите са оборудвани с БГВ – 612 броя, а на общински сгради през 2013 г. са монтирани 12 броя БГВ. Налични са единични бройки БГВ на частни жилища, предимно в причерноморските населени места на общината.

2.10. Водоснабдителна и канализационна инфраструктура

Водоснабдяване

Всички селища на територията на общината са водоснабдени. Шест от населените места (Дъбравино, Казашка река, Юнак, Царевци, Тръстиково, Синдел), както и курортния

комплекс „Камчия“, получават питейна вода от водопровода „Китка – Варна“, а останалите – от местни водоизточници. Изградени са водоеми с различна вместимост според населението на селата и водопотреблението – общо 35 на брой с общ обем 8 617 куб.м.

От баланса на водопотреблението става ясно, че основен недостиг на вода има в селата Здравец и Бенковски. В общинския център наличното и необходимото количество се различават незначително и също се чувства недостиг на питейна вода. Недостигът води до въвеждане на режим на водоподаване в тези населени места, особено през лятото, когато в резултат на активния земеделски и туристически сезон водопотреблението нараства значително. Решаването на тези проблеми изисква изграждане на допълнителни водоснабдявания или магистрални водопроводи с голяма дължина.

Водопроводната мрежа е с обща дължина 380 км, от които 211.8 км водоснабдителна мрежа, 130.5 км външни водопроводи и 4750 частни отклонения с обща дължина 37.4 км. Основната част (около 90%) са етернитови тръби. От останалите 10% около 22 км са стоманени и около 4.5 км – поцинковани.

Липсата на средства за превантивна поддръжка и навременна подмяна през годините са довели до значително влошаване състоянието на водопроводните системи. По-голямата част от тях трябва да бъдат по-скоро подменени, отколкото ремонтирани, вземайки в предвид количеството на загубите и броя на необходимите поправки, както и съвременните изисквания към материалите, от които се изграждат водопроводните мрежи.

Канализация

Канализационната система е развита само на територията на курортен комплекс „Камчия“. Нейната дължина е общо 2 735 м и се състои от етернитови и бетонни тръби. През 1983 г. е изградена пречиствателна станция за отпадни води с капацитет 200 л / сек (12 500 куб.м. за денонощие) и стъпало за биологично пречистване до степен на приемник II категория. Пречиствателната станция има възможност за разширение. По този начин при евентуално бъдещо разширяване на комплекса ще е необходима само реконструкция на съществуващата и изграждане на нова канализационна мрежа. Проекта за разширение предвижда и включване на селата Близнаци и Приселци в канализационната система на курорта.

ПСОВ

През 2009 г. стартира проект 'Реконструкция и модернизация на ГПСОВ, канализационна и водоснабдителна мрежа и водоснабдяване на к.к 'Камчия'. На територията на ПСОВ „Камчия“ постъпват за пречистване отпадъчните води от к.к. Камчия. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Камчия - водно тяло с код BG2KA130R002. ПСОВ е въведена в експлоатация през 1983 г. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. Станцията е с остаряло и енергоемко оборудване, част от което е напълно амортизирано. Поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията работи само в режим на механично пречистване. По резултатите от собствен и контролен мониторинг през 2013 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели неразтворени вещества, ХПК, БПК₅, азот амониев и азот нитритен.

3. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО ИМ ВЪЗДЕЙСТВАТ

3.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Атмосферният въздух е елемент на околната среда, който оказва пряко и косвено въздействие върху здравословното състояние на човека. Атмосферното замърсяване е проблем на модерното общество, актуален най-вече за големите градове и индустриалните райони.

Опазването на качеството на атмосферния въздух е огромен проблем, който ще доминира в политиката на ЕС и през следващите години. Въздухът няма да стане по - чист единствено чрез стриктен контрол на замърсяването. Това ще изисква задълбочени промени в политиката на ЕС, националните и местните политики като разнообразие на мерки, действия и практики в различните области.

Спектърът от глобални проблеми, изискващ внимание е широк: изчерпването на озоновия слой, киселинните дъждове, нивата на озона и другите замърсители в приземните слоеве, промените в климата.

Тези проблеми действително са много тревожни, но изглеждат отдалечени от ежедневието на хората. За много здравни експерти и гражданите по - важното е директната връзка между качеството на въздуха в населените места и човешкото здраве.

В градските територии са концентрирани голяма част от промишлените дейности, интензивен трафик, но тук са разположени и жилищата на хората. В резултат на това огромното нарастване на замърсяването на въздуха е проблем, който рефлектира върху всеки от нас. И всички ние имаме ролята да участваме в намирането на решение.

Рамковата директива 96/62/ЕС за управление на качеството на въздуха в градовете е ключов елемент от стратегията на ЕС за подобряване качеството на въздуха като цяло. Това налага стриктни изисквания относно извършвания мониторинг за вида и броя на контролираните замърсители, с оглед изготвяне на планове за действие за подобряване качеството на въздуха в средносрочен и дългосрочен аспект. От друга страна информирането на обществеността е основно изискване в Директивата.

Качеството на въздуха е последица от комбинираното действие на много и разнообразни фактори. Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух.

Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството емисии от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата.

Във връзка с ограничаване на антропогенното въздействие са издавани различни нормативни актове, имащи за цел защитата здравето на човека и на околната среда от отрицателни последици. С тези закони и норми се ограничават:

- емисии – въз основа на видовете източници се определят допустимите концентрации вредни вещества в т. н. димни газове, които могат да бъдат изпускани в атмосферния въздух – Норми за допустими емисии (НДЕ);

- имисии – определят се допустимите (граничните) концентрации на вредните вещества, чието наличие в атмосферния въздух не е свързано със здравен риск за населението – Пределно допустими концентрации (ПДК). Пределно допустима концентрация (ПДК) е максималната концентрация на вредно вещество, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху човека. Контролът и оценката на показателите за качеството на атмосферния въздух в

приземния слой се извършват в съответствие със Закона за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ бр.45/28.05.1996 г., посл.изм. и доп. ДВ., бр. 8115.10.2019 г.), Наредба № 7 за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (ДВ бр.45/1999г.), Наредба №12/2010 за норми на серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух и Наредба № 14 за норми за пределно допустими концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населени места (ДВ бр.88/1997г.).

Пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух са:

- Максимална еднократна - допустимата краткосрочна концентрация в продължение на 30 или 60 минутна експозиция;
- Средноденонощна - допустимата концентрация в продължение на 24 часова експозиция. Получава се като средноаритметична величина от единичните измервания в продължение на 24 часа;
- Средногодишна - допустимата концентрация в продължение на едногодишна експозиция. Получава се като средноаритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.
- Алармен праг е всяко ниво, чието превишаване е свързано с риск за здравето на населението, включително при кратковременна експозиция и при превишаването на което се предприемат съответните мерки за информиране и предупреждаване на населението в съответните райони.

Община Аврен не разработва програма на основание чл. 27 ал.1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. На територията на община Аврен не са налични източници на емисии за замърсителите в атмосферния въздух и вредни вещества.

3.1.1. Действаща система за мониторинг

Наблюдението върху качеството на атмосферния въздух и неговия контрол се осъществява от Национална система за мониторинг на КАВ, част от НСМОС. Тя се обслужва от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към Министерството на околната среда и водите (МОСВ). Анализът на данните за качеството на атмосферния въздух (КАВ) се извършва по райони, като се отчита и спецификата на всяко населено място, в което се извършва контрол.

На територията на община Аврен не са разположени постоянни пунктове за измерване на качеството на атмосферният въздух.

3.1.2. Източници на емисии за с. Аврен

Източниците на емисии на ФПЧ10 в община Аврен са дефинирани в три отделни групи:

- Битово отопление;
- Транспорт;
- Промисленост.

Различават се два основни вида източници на атмосферно замърсяване: стационарни и линейни.

➤ Стационарните източници от своя страна са точкови и площни.

- Точкови са димоходите (комини) на горивни инсталации, изпускателните устройства на производствени вентилации и аспирации и др.
- Площни източници - комините на битовото отопление на населението и отоплението в административните сгради на територията.

➤ **Линейни** - Транспортният поток и отделяните от двигателите вредни вещества в състава на изгорелите газове (азотни оксиди, въглероден оксид, серни оксиди, сажди, леки органични съединения), както и фини прахови частици са в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в населената част на територията.

➤ **Неорганизиран** - Това са дихателите на горивни резервоари в предприятията и обектите за съхраняване и търговия с горива, леярни цехове, открити площи за насипни материали, депа за отпадъци, кариери за добив на инертни материали и пр.

Основните групи антропогенни дейности, имащи отношение към замърсяване на атмосферния въздух са:

Промислени дейности

Автомобилен трафик

Комунално-битов сектор – използване на твърди и течни горива за отопление през зимния сезон

Строителни и ремонтни дейности – в различни райони от този вид дейности допълнително се повишават нивата на суспендиран прах и вредни газове от изгаряне на горивата

Други – селско стопанство, съоръжения за съхраняване на отпадъци (депа, хвостохранилища)

Фини прахови частици /ФПЧ10/.

Фините прахови частици са фракция на общия суспендиран прах. Вредният здравен ефект се определя от възможността за задържане на повърхността им на физични, химични и биологични фактори, които могат да предизвикат генетични изменения в засегнатите клетки на организма. Повечето от тези фактори /мутагенни/ предизвикват злокачествени образувания. Основни източници на прах са промишлеността, транспортът, енергетиката и битовото отопление.

Прахът постъпва в организма предимно чрез дихателната система, при което поедрите частици се задържат в горните дихателни пътища, а по-фините частици (под 10 μm – ФПЧ10) достигат до по-ниските отдели на дихателната система/алвеолите/, като водят до увреждане на тъканите в белия дроб. Особено чувствителни към високите стойности на ФПЧ10 са ранимите групи, а именно деца, възрастни и хора с хронични белодробни заболявания.

Вредният ефект от замърсяването с прах е по-силно изразен при едновременно присъствие на серен диоксид в атмосферния въздух. Установено е тяхното синергично действие по отношение на дихателните органи и откритите лигавици. То се проявява сдразнещо действие и зависи от продължителността на експозицията. Най-уязвими на комбинираното въздействие на праха и серния диоксид са хронично болните от бронхиална астма, сърдечно-съдови заболявания и децата.

Норми:

- средноденонощната норма /СДН/ за опазване на човешкото здраве - 50 $\mu\text{kg}/\text{куб.м}$ и не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година;
- допустимо отклонение - 50% от СДН;
- средногодишна норма /СГН/ за опазване на човешкото здраве - 40 $\mu\text{kg}/\text{куб.м}$ - допустимо отклонение – 20% от СГН.

3.1.3. Обобщени данни за качеството на атмосферният въздух

Нивата на замърсяване на атмосферния въздух в района на Аврен са незначителни, липсват големи промишлени замърсители, като нивата на замърсяване от битово отопление са ниски.

3.1.4. Анализ на ситуацията. Основни изводи и препоръки за подобряване на КАВ - по отношение на ФПЧ10

Въз основа на извършените наблюдения е констатирано, че водеща роля в замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ10, се пада на група източници „Битовото отопление“, в резултат от изгарянето на твърда биомаса в домакинствата.

От горепосоченото изводът е, че за община Аврен състоянието на атмосферния въздух не създава сериозни проблеми. За територията на общината, емисиите ФПЧ10 в атмосферата не са наблюдавани превишения на средно годишните норми. Малкото предприятия, големия процент горски насаждения, както и резерват „Камчия“ са доказателство за чистотата на атмосферния въздух.

Община Аврен не е включена в единната система за наблюдение и контрол на атмосферния въздух. Ниския потенциал на замърсяване на въздуха има голямо значение за хигиенната обстановка на областта. Това спомага за разсейване на вредностите в атмосферния въздух и намаляване на концентрациите в приземния въздушен слой (основа за това са високата скорост на вятъра и ортографските условия).

По важните мерки които община Аврен изпълнява по плана за действие на общинската програма 2014 - 2020 г. са:

➤ Намаляване на емисиите на ФПЧ10 от битовото отопление

1. В община Аврен се прилагат мерки за енергийна ефективност в битовото отопление, като част от собствениците на сгради променят горивната база от твърда непреработена биомаса на преработена такава, която е с много по малък емисионен коефициент.
2. Излизат от употреба уреди на твърда биомаса, а навлизат такива на електричество.

➤ Намаляване на емисиите на ФПЧ10 от транспорта

1. Зимно снегочистване се извършва със специализирани препарати за третиране на снежната покривка, без използване на пясък.

➤ Намаляване на емисиите на ФПЧ10 в атмосферния въздух от битовия сектор

1. Мерките са индивидуални и се предприемат от собствениците на индивидуални жилища

➤ Намаляване на емисиите на ФПЧ10 в атмосферния въздух от транспорта

1. Мерките са индивидуални и се предприемат от собствениците на МПС.

➤ Намаляване емисиите на ФПЧ10 от транспорта

За намаляване емисиите от транспорта е необходимо да се предприемат дейности, насочени към снижаване на средното ниво на нанос върху пътните платна в границите на транспортната схема на с. Аврен. Основните мероприятия следва да са в четири направления:

1. Прилагане на действия, с които да се предотврати внасянето на нанос върху пътните платна, в това число:

- Благоустрояване на съществуващите зелени площи, чрез допълнително затревяване и поставяне на бордюри, които да възпрепятстват физически паркирането върху тях;

- Ремонт и възстановяване на повредени тротоарни настилки;
- Изграждане на нови места за паркиране;
- Контрол на изпълнителите при подмяна и ремонт на канализационни мрежи, улици и др. инфраструктура за възстановяване целостта на пътното покритие, недопускане на емитиране на прах, замърсяване на прилежащите площи и територии, водещи до увеличаване на пътния нанос или ветрово запрашаване;
  - Системен контрол към всички строителни обекти, за недопускане емитиране на прах и замърсяване от строителни отпадъци и земни маси.

2. Системен почистване и миене на пътните платна, в т.ч.

- Не се прилага

3. Обновяване и поддържане в добро състояние на пътна инфраструктура, както и подобряване организацията на движението

- Развитие и благоустрояване на транспортната инфраструктура в община Аврен;
- Реконструкция и поддържане на добро състояние на уличната мрежа;
- Изграждане и рехабилитация на пешеходни алеи и тротоари.

4. Обновяване на автомобилния парк

- Поетапно намаляване на автомобили с дизелови и бензинови технологии за задвижване на автомобили с нови базирани на електро и водородни технологии за задвижване.

3.2. ВОДИ

В основата на управление на водите в България е залегнал Басейновият принцип, съгласно изискванията на Рамковата директива за водите. Управлението се извършва от МОСВ, а тяхно подразделение и компетентен орган са басейновите дирекции. Известни функции имат и Регионалните инспекции по околната среда и водите (предимно контрол върху емисиите на отпадъчни води). Община Аврен попада в територията на Басейнова дирекция „Черноморски район“ с център Варна (БДЧР - ВАРНА). Основният документ, който дава насоки за реалното прилагане на Закона за водите е Плана за управлението на речните басейни (ПУРБ). Настоящият ПУРБ в БДЧР - ВАРНА, който се прилага е със срок на действие 2016 – 2021 год. и е утвърден с Решение 1107/29.12.2016г. г на Министерски съвет на Р България. Най-малката единица за управление на водите е водното тяло.

Рамковата Директива за водите въвежда нов подход в управлението на водите, като въвежда екологични норми и цели за качеството, обезпечаващи структурата и функционирането на водните екосистеми.

Основните принципи при опазване на водите са:

1. Недопускане зауставането на непречистени отпадъчни води във водни обекти – изкуствени и естествени водоприемници, което се постига чрез:
  - чрез интегрирано управление на водите в съчетание с останалите компоненти на околната среда
  - осъществяване на ефективен контрол при управление на отпадъчните води и прекратяване на замърсяванията
  - недопускане на нови източници на отпадъчни води да се въвеждат в експлоатация и заустават без пречиствателни съоръжения и непречистени

- провеждане политика на реконструкция на стари и неефективни пречиствателни съоръжения на предприятията, заустващи отпадъчни води с качества над определените норми
- спазване условията в разрешителните

2. Усъвършенстване и спазване институционалната система за мониторинг и контрол, гарантиращо добро състояние на отпадъчните води и повърхностните водни обекти, което се постига чрез подобряване на контролния мониторинг на обектите с отпадъчни води и повишен капацитет на екологичния статус;

3. Реализиране задълженията на Плановите за управление на речните басейни – ПУРБ, като основен планов документ за интегрирано управление на водите, което се постига чрез:

- Участие на РИОСВ-Варна, при разработване, съгласуване и утвърждаване на Плановите за управление риска от наводнение – намаляване щетите от замърсяване с отпадъчни води при наводнения и високи води;
- Изпълнение на мерките с отговорност на РИОСВ Варна;
- Подпомагане и съдействие на дейностите и процедурите по планиране, финансиране и изграждане, чрез съгласуване и съдействие реализацията на нови и реконструкция на ПСОВ и канализационни мрежи на населените места.

В национален план Закона за водите (ЗВ) определя условията за опазването и използването на водите и водните обекти. Целта на ЗВ е осигуряване на единно и балансирано управление на водите в интерес на обществото, защита на здравето на населението и устойчивото развитие на страната. Във връзка с това в ЗВ са разгледани по-широко въпросите на собствеността върху водите, водните обекти и водостопанските системи и съоръжения; режимите на ползване на водите и водните обекти; опазването на водите и водните обекти; структурата и органите за управление на водите; формите за участие на частния сектор във водостопанската дейност; финансовата организация и икономическото регулиране и т.н. ЗВ изигра съществена роля за регулиране на обществените отношения в областта на водния сектор по един съвременен начин, адекватен на настъпилите през последното десетилетие промени в общественото устройство.

3.2.1. Повърхностни води

Категориите повърхностни води са определени съгласно Приложение II т.1.1 на РДВ2000/60/ЕС. Категориите водни тела (ВТ) съгласно РДВ са: реки, езера, преходни води, крайбрежни води, силномодифицирани и изкуствени водни тела.

Силномодифицираните водни тела са водни тела, подложени на значително изменение на физическите характеристики, вследствие на човешката дейност. В зависимост от вида на водните обекти, от които са формирани те се подразделят на „силномодифицирани реки“ (преди модифицирането водния обект е бил река) и „силномодифицирани езера“ (преди модифицирането водния обект е бил езеро).

Изкуствените водни тела са създадени в резултат на човешката дейност, тоест преди това те не са били водни обекти. По своите физически характеристики те могат да бъдат в категориите: повърхностни води “реки” или “езера”. Язовирните водни тела са

създадени в резултат на човешката дейност и са само силно модифицирани или изкуствени, което зависи от степента и характера на модификация. Същите биват:

- Силно модифицирани ВТ (СМВТ)- когато са модифицирани реки или модифицирани естествени езера;
- Изкуствени ВТ (ИВТ)- когато са изградени на места, където не е имало повърхностно ВТ или ВТ е било незначително.

Силно модифицираните язовирни ВТ се категоризират в две категории повърхностни води:

Категория „река“:

- Когато язовирът е построен на река (т.е. има друго водно тяло – „река“ преди и след язовира) и се захранва от нея.
- Когато над язовира има само малък участък река (част от речен сегмент, който не е определен като отделно водно тяло) и няма други източници на захранване с води.

Категория „езеро“:

- Когато язовирът е построен чрез модифициране (надграждане) на естествено езеро.

Изкуствените язовирни ВТ се отнасят само в категория повърхностни води „езеро“. Когато един язовир е изграден на място с подходяща конфигурация, но почти липсва собствен водосбор и подхранване и неговото захранване се извършва чрез прехвърляне на води от други водни обекти, той също се определя като изкуствено ВТ. Понякога границата между силно модифицирани и изкуствени ВТ е недостатъчно ясна. Определянето на типовете за реките, езерата и крайбрежните води е в съответствие със система “Б”, дефинирана в Приложение II на РДВ 2000/60/ЕС и премина през два етапа:

- първоначално определяне на типовете води по категории езера и реки;
- последващо прецизиране на типовете

Водните тела от категориите реки, езера, преходни води и крайбрежни води се типологизират като се използва набор от задължителни и незадължителни (допълнителни) критерии (фактори). Силномодифицираните и изкуствените водни тела се типологизират като се уподобяват на най-близките по характер и особености на екосистемата естествени водни обекти.

Водните тела категория „силномодифицирани реки“ биват 2 вида:

- Силномодифицирани речни участъци, при които след човешката намеса се запазва характерът на течение: естествени течащи води са превърнати в силномодифицирани течащи води (запазва се характерът на течение и основните особености на екосистемата). Те се типологизират като „реки“.
- Силномодифицирани речни участъци, при които след човешката намеса се променя характерът на течение: естествени течащи води са превърнати в силномодифицирани стоящи води (променят се характерът на течение и основните особености на екосистемата) – това са язовирите. Язовирите, поради това, че хидроморфологичните характеристики и особеностите на екосистемата наподобяват тези на езера (и са несъпоставими с тези на реки), са типологизирани като „езера“.

Водните тела категория „силномодифицираните езера“ са естествени езера, при които след човешка намеса има значителни промени във физическите характеристики, но се запазват основните особености на екосистемата (естествени стоящи води са превърнати в силномодифицирани стоящи води).

Повърхностни води

Химичното състояние на повърхностните водни тела (ПВТ) и категория „РЕКИ“ – е добро, което се вижда от следващите таблици.

Повърхностните водни ресурси в общината са представени основно от преминаващите през територията ѝ реки Провадийска и Камчия, както и от притока на последната – Камлудере.

По техните поречия са изградени общо 9 язовира (5 от тях – общинска собственост) с площ от 8 до 80 дка, използвани за напояване и риборазвъждане.

Подпочвените води от трите водоносни хоризонта – горнокреден, неогенски и кватернерен – са основен източник за питейно водоснабдяване в общината. По своите характеристики водите са студени, не напорни, поровопукнатинни, алкални, твърди до много твърди. Водите от кватернерния хоризонт се характеризират с повишено съдържание на манган и нитрити.

Таблица 6 Язовири на територията на община Аврен

№ по ред	Язовири	Кратко описание
1	Язовир „Мумлеза“	Съставляващ поземлен имот с идентификатор № 00084.110.247, с площ 17 109 кв. м., с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в местност „Картала“ в землището на с. Аврен, община Аврен, област Варна, притежаван с Акт за публична общинска собственост № 4103/20.08.2019 г. Обем на язовира – 70 000 куб. м. Залята площ – 17.112 дка. Състояние на преливник – обрасъл с тревиста растителност - проводим
2	Язовир „Паничката“	Съставляващ поземлен имот с идентификатор № 00084.102.173 с площ – 54 298 кв. м. и поземлен имот с идентификатор № 00084.102.175 с площ – 24 353 кв. м., с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в землището на с. Аврен, м. „Паничката“, община Аврен, област Варна, притежаван с АпОС № 4104/20.08.2018 г. и АпОС № 4105/20.08.2018 г. Обем на язовира – 205 000 куб.м. Залята площ – 48.350 дка. Състояние на преливник – почистен в добро състояние
3	Язовир „Садово“,	Съставляващ поземлен имот с идентификатор № 65125.29.59, с площ 8 637 кв. м., с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в местността „Старите лозя“ в землището на с. Садово, община Аврен, област Варна, притежаван с Акт за публична общинска собственост № 4106/21.08.2018 г. Обем на язовира – 41 853 куб. м. Залята площ – 8.638 дка. Състояние на преливник – почистен частично от храстовидна растителност.
4	Язовир „Здравец“	Разположен в поземлен имот с идентификатор № 00084.3.1138, с площ 56 474 кв. м., с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в местността „Над язовира“, в землището на с. Аврен, община Аврен,

		област Варна, притежаван с Акт за публична общинска собственост № 4036/08.06.2018 г., поземлен имот № 003494, с площ 2.211 дка, с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в местността „Ков. извор”, в землището на с. Аврен, община Аврен, област Варна, притежаван с Акт за публична общинска собственост № 3014/26.09.2016 г. и поземлен имот № 003495, с площ 2.631 дка, с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в местността „Над язовира”, в землището на с. Аврен, община Аврен, област Варна, притежаван с Акт за публична общинска собственост № 3013/26.09.2016 г. Обем на язовира – 200 000 куб.м. Залята площ – 56.482 дка. Състояние на преливника – почистен в добро състояние
5	Язовир „Приселци”	Разположен в поземлен имот с идентификатор № 58445.133.573, с площ от 13 186 кв.м., с начин на трайно ползване – язовир, находящ се в ПИ № 58445.133.573, местност „Свети Константин”, съгласно кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Приселци, община Аврен, област Варна, притежаван с Акт за публична общинска собственост № 2481/05.02.2015г. и поземлен имот – частна общинска собственост, с идентификатор №58445.133.574, с площ 5 211 кв.м., находящ се в с. Приселци, местност „Свети Константин”, община Аврен, представляващ - територия, заета от води и водни обекти, с начин на трайно ползване - за водностопанско, хидромелиоративно съоръжение, притежаван с АчОС №2478/05.12.2015г. Обем на язовира – 64 500 куб.м. Залята площ – 13.110 дка. Състояние на преливника – почистен в добро състояние

Изградени са общо 26 по-значителни водовземни съоръжения – дренажи, сондажи, шахтови и тръбни кладенци, които се стопанисват от „В и К” ООД – Варна и няколко частни ползватели с разрешителни за водоползване.

Таблица 7 Водовземни съоръжения

Име на язовир	Поречие	Населено място	Община	Макс. Обем	Площ на огледало то при макс. обем	Собственост	Стопанисва
Аврен 1/ Паничката	дере	Аврен	АВРЕН	0,205	0,081662	общински	концесионер
Аврен 2/ Мумлеза	пр. на р. Провадийска	Аврен	АВРЕН	0,02	0,056482	общински	концесионер
Дъбравино	извор	Дъбравино	АВРЕН	0,03	0,015	общински	общината
Здравец/ Здравец 1	р. Кумлудере/ р. Камчия	Здравец	АВРЕН	0,4	0,079	общински	общината

Приселци/ Св. Константин	дере	Приселци	АВРЕН	0,06	0,01311	общински	общината
Садово	дере	Садово	АВРЕН	0,041	0,008638	общински	общината
Тръстиково	р. Сакър дере	Тръстиково	АВРЕН	23,312	2,25	държавен	НС – Варна

Основни физико-химични показатели – ср. год. Стойности и състояние през 2016/2017г., за характеризиране на повърхностните води на река Камчия и река Провадийска.

Таблица 8 Основни физико-химични показатели

№ по ред	Код на ВТ	Име на пункт	Код на пункт	2016 г.								2017 г.								Състояние
				O2, мг/л	Б П К5, мг /л	NH4 -N, мг/л	NO2 -N, мг/л	NO3 -N, мг/л	N общ, мг/л	РРО4, мг/л	Р общ, мг/л	O2, мг/ л	БП К5, мг/ л	NH4 -N, мг/л	NO 2-N, мг/л	N O3 -N, мг/ л	N об щ, мг/ л	Р- РО 4, мг/ л	Р общ, мг/ л	
река Провадийска																				
9	BG 2PR500R008	р. Провадийска – с. Златина	BG 2PR2519MS1121	8.9	2.2	0.14	0.047	5.15	5.2	0.2	0.25	8.7	2.1	0.03	0.04	3.8	3.8	0.2	0.25	не показва отклонение от характерните стойности
10	BG 2PR200R1004	р. Девненска преди Чернево*	BG 2PR02911MS207									12.6	3.3	0.36	0.03	7.82	7.85	0.032	0.082	-
11	BG 2PR210R005	р. Девненска – устие*	BG 2PR211MS002	8.4	0.7	0.024	0.004	1.62	1.53	0.05	0.07	11.7	0.73	<0,028	0.005	0.52	<1,03	0.072	0.093	подобрение по NO3-N, азот и Р-РО4
12	BG 2PR500R010	р. Златина след Белоградец	BG 2PR00545MS203	8.6	0.9	0.076	0.068	19.2	20	0.065	0.12	9.7	1.11	0.1	0.07	21.9	22	0.073	0.07	не показва отклонение от характерните стойности
13	BG 2PR500R008	р. Златина – устие	BG 2PR05411MS205	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	пресъхнал
14	BG 2PR500R004	р. Язтепенска – устие	BG 2PR00521MS206	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	пресъхнал
15	BG 2PR345R007	р. Провадийска „Провадсол“	BG 2PR00511MS005	10.2	1.9	0.11	0.08	5.7	5.8	0.1	0.15	8.05	3.07	0.9	0.08	3.6	4.6	0.23	0.33	влошаване по Р-РО4 и фосфор
16	BG 2PR345R007	р. Провадийска – с. Синдел	BG 2PR00033MS003	9.5	1.6	0.09	0.054	8.2	8.3	0.1	0.16	8.7	2.6	0.39	0.17	6.1	6.7	0.17	0.23	влошаване по NO2-N и Р-РО4
17	BG 2PR345R007	р. Провадийска – устие	BG 2PR00195MS001	9.2	0.8	1.9	0.057	1.84	4.15	<0,022	<0,025	9.3	<0,57	2.3	0.058	2.06	4.96	<0,22	<0,25	не показва отклонение от характерните стойности
18	BG 2PR345R1007	р. Главница – с. Комарево	BG 2PR24913MS435									9.7	1.4	0.15	0.048	5.4	5.5	0.015	0.06	нов пункт
19	BG 2PR345R007	р. Главница – устие	BG 2PRO0413MS004	9.6	0.7	0.04	0.024	5.2	5	0.022	0.031	9.7	0.93	0.26	0.036	5	5.62	0.033	0.07	не показва отклонение от характерните стойности
20	BG 2PR400R1009	р.Аннадере – преди вливане в р. Главница	BG 2PR04213MS256									9.8	0.96	0.043	0.032	6.3	5.95	0.044	0.073	-
21	BG 2PR210R003	Белославско езеро-запад	BG 2PR01931MS011	8	3.4	0.6	0.15	2.7	3.9	0.15	0.26	10.2	5.36	0.79	0.089	1.8	2.4	0.17	0.27	влошаване по БПК5, подобрение по NO3-N и азот

22	BG 2PR100L003	Белославско езеро-изток	BG 2PR00191MS010	8.6	4.1	1.28	0.16	2.32	4.23	0.24	0.39	8.6	5.2	1.2	0.09	1.8	2.9	0.27	0.42	подобрение по NO3-N
23	BG 2PR100L003	Канал между Белосл.и Варн.ез.	BG 2PR00155MS012	7.8	3.4	0.67	0.11	1.44	2.49	0.25	0.35	8.5	5.3	0.35	0.05 8	0.9 8	0.9	0.19	0.28	влошаване по БПК5, подобрение по NO2-N
24	BG 2PR100L001	Варненско езеро – запад	BG 2PR00155MS013	7.6	2.5	0.22	0.05	0.71	0.96	0.12	0.19	10.4	6.4	0.45	0.04 6	0.8 7	1.4 2	0.21	0.3	влошаване по БПК5 и NH4-N
25	BG 2PR100L001	Варненско езеро- северо-запад	BG 2PR00155MS014	8.4	1.7	0.38	0.034	0.46	0.8	0.1	0.16	9.05	2.7	0.2	0.03 8	0.3 8	0.7	0.12	0.18	подобрение по NH4-N
26	BG 2PR100L001	Варненско езеро - изток	BG 2PR00155MS016	6.8	1.9	0.15	0.029	0.18	0.46	0.062	0.14	8.6	2	0.15	0.02 4	0.2 6	<1, 13	0.07 8	0.12 3	не показва отклонение от характерните стойности
27	BG 2PR100L001	Варненско езероцентър	BG 2PR00155MS015	7.1	1.8	0.32	0.037	0.38	0.61	0.12	0.19	9.3	2.7	0.2	0.03 6	0.3 2	0.6 8	0.1	0.19	подобрение по NH4-N
28	BG 2PR900L019	Стар канал между Варненско езеро и Черно море	BG 2PR00155MS017	6.4	1.1	0.12	0.019	0.21	0.49	0.049	0.1	9.6	2.7	0.2	0.02 9	0.2 5	<1, 13	0.09	0.16	влошаване по P- PO4
29	BG 2PR900L001	Канал 1 (нов) между Варненско езеро и Черно море	BG 2PR00155MS018	6.6	1.7	0.33	0.029	0.29	0.69	0.059	0.14	9.4	2	0.16	0.03 7	0.3 5	<1, 13	0.11	0.15	подобрение по и влошаване по P- PO4
30	BG 2PR300L021	яз. „Тръстиково“	BG 2PR30000MS259	10.3	0.9	0.08	0.006	1.3	1.3	<0,02 2	<0,02 5	9.2	0.8 7	0.045	0.00 5	0.5 9	<1, 03	<0,0 22	0.02 6	не показва отклонение от характерните стойности
река Камчия																				
31	BG 2KA130R00 2	р. Камчия – с. Гроздъово	BG 2KA00195MS00 2	7.4	1.1	0.04 4	0.054	1.54	1.59	0.09	0.14	9.7	2.0 3	0.1	0.05 8	1.8 4	1.9	0.1	0.17	не показва отклонение от характерните стойности
32	BG 2KA130R00 2	р. Камчия – местност „Пода“	BG 2KA00119MS00 1	7.4	1.2	0.04 2	0.043	1.81	1.86	0.09	0.13	9.8	1.9	0.078	0.05 8	1.7 5	1.7	0.12	0.18	не показва отклонение от характерните стойности
33	BG 2KA578R13 03	р. Камчия – мост между с. Партизани и гр. Дългопол (ХМП Арковна)	BG 2KA45171MS29 9	6.9	1.9 6	0.18	0.11	1.83	1.94	0.14	0.17	8.7	2.8	0.18	0.07	1.7 6	2.6	0.11	0.19	влошаване по азот
34	BG 2KA578R00 3	р. Г. Камчия – след гр. Дългопол	BG 2KA00513MS00 6	6.7	1.7	0.29	0.12	1.97	2.1	0.13	0.17	8.6	2.5	0.19	0.07	1.8 6	1.9	0.13	0.2	не показва отклонение от характерните стойности
35	BG 2KA400R00 9	р. Балабандере – преди яз. Цонево	BG 2KA04211MS22 1	6.7	0.8	0.12	0.009	0.12	<1	<0,00 7	<0,01 2	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	не е извършван мониторинг през 2017 г.
36	BG 2KA200R00 7	р. Елешница – преди яз. „Елешница“	BG 2KA02573MS22 5	11.3	0.9	<0,0 28	<0,00 4	<0,02 8	<0,7 3	<0,02 2	<0,02 5	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	не е извършван мониторинг през 2017 г.
37	BG 2KA200R00 5	р. Елешница – преди вливане в р. Камчия	BG 2KA00231MS22 6	10.6	0.8	<0,0 28	0.007	0.17	<0,7 3	<0,02 2	<0,02 5	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	не е извършван мониторинг през 2017 г.
38	BG 2KA200L00 6	яз. „Елешница“	BG 2KA00233MS03 7	10.2	1.6	<0,0 28	0.011	0.14	<0,7 3	<0,02 2	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	0.02 8	не показва отклонение от характерните стойности
39	BG 2KA800L02 9	яз. „Съединение“	BG 2KA00863MS03 6	10.2	3.6	0.67	0.041	2.2	3.4	<0,05	0.062	10.3	4.8	0.54	0.02 5	0.7 2	1.8	0.1	0.09	подобрение по и влошаване по P- PO4

40	BG 2KA400L00 8	яз. „Цонево“	BG 2KA04195MS00 8	10.5	0.6	<0,0 28	0.005	0.17	<0,7 3	<0,02 2	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	н.д	0.01 6	не показва отклонение от характерните стойности

Екологично състояние/потенциал

От анализираните в Оценка на актуалното състояние на водите в Черноморски район за басейново управление за 2019 г. на БДЧР е посочено, че приоритетни вещества през 2019 г., съгласно действащата програма за мониторинг, няма установени превишения на СГС-СКОС в пунктовете в речен басейн “река Камчия”, както и че, няма установени превишения на СГС-СКОС в пунктовете в речен басейн “река Провадийска”.

На територията на БДЧР функционират 4 автоматични станции за измерване на основни физикохимични и хидрометеорологични показатели по проект към МОСВ, реализиран през 2009 г. и финансиран от програма ФАР. Станциите са разположени в устията на четири от основните реки в черноморски район за басейново управление, вливащи се в Черно море - р. Камчия, р. Двойница и трансграничните реки р. Велека и р. Резовска и осигуряващи данни за състоянието на водите, във връзка със системата за ранно предупреждение от наводнения. Дейността на автоматичните станции се осигурява от Изпълнителна агенция по околна среда. Автоматичните станции за повърхностни води са снабдени със сензори за наблюдение на следните параметри: - метрологични - валеж, скорост на вятъра, посока на вятъра, температура и относителна влажност, за атмосферното налягане, за регистриране на слънчева радиация), - общофизични и неорганични химични - температура на водата, рН, електропроводимост, % насищане с кислород и разтворен кислород, общо разтворени вещества, соленост, нитрати, нитрити, амоняк и фосфати; - хидрометрични - воден стоеж и водно количество. Регистрираните данни се подават в реално време към БД и ИАОС, което осигурява представителна редица по тези показатели при извършваните оценки.

Екологичното състояние на повърхностните води на територията на община Аврен е добро.

3.2.2. Подземни води

В съответствие с изискванията на Европейската рамкова директива по водите, подпочвените водни източници (ПВИ) са идентифицирани и описани заедно с техните първоначални характеристики. Повечето, но не всички ПВИ, са разположени изцяло в границите на речния басейн.

Подпочвените води от трите водоносни хоризонта – горнокреден, неогенски и кватернерен – са основен източник за питейно водоснабдяване в общината. По своите характеристики водите са студени, не напорни, поровопукнатинни, алкални, твърди до много твърди. Водите от кватернерния хоризонт се характеризират с повишено съдържание на манган и нитрити.

Таблица 9 Подпочвени води

Име на язовир	Поречие	Населено място	Община	Макс. Обем	Площ на огледало то при	Собственост	Стопанисва

					макс. обем		
Аврен 1/ Паничката	дере	Аврен	АВРЕН	0,205	0,081662	общински	концесионер
Аврен 2/ Мумлеза	пр. на р. Провадийска	Аврен	АВРЕН	0,02	0,056482	общински	концесионер
Дъбравино	извор	Дъбравино	АВРЕН	0,03	0,015	общински	общината
Здравец/ Здравец 1	р. Кумлудере/ р. Камчия	Здравец	АВРЕН	0,4	0,079	общински	общината
Приселци/ Св. Константин	дере	Приселци	АВРЕН	0,06	0,01311	общински	общината
Садово	дере	Садово	АВРЕН	0,041	0,008638	общински	общината
Тръстиково	р. Сакър дере	Тръстиково	АВРЕН	23,312	2,25	държавен	НС - Варна

Таблица 10 Годишен баланс на подземните водни тела

№ по ред	Код на подземното водно тяло	Наименование на водното тяло	Естествени ресурси	Количества необходими за водните екосистеми	Разполагаеми ресурси	Разрешени водни количества по издадени разрешителни	Водни количества от кладенци за собствени потребности	Свободни водни количества
			л/с	л/с	л/с	л/с	л/с	л/с
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	BG2G000000Q003	Порови води в кватернера на р. Провадийска	260	8.61	251.39	120.28	10.22	120.89
2	BG2G000000Q005	Порови води в кватернера на р. Камчия	180	11.89	168.11	84.53	5.81	77.77

Таблица 11 Данни водни тела

Нов код на водно тяло ПУРБ II	Име на ВТ	Повърхностно/Подземно	Категория по хидроморфологични характеристики	Обща оценка на екологичното състояние / потенциал - Повърхностни водни тела	Химична оценка на състоянието - приоритетни вещества - Повърхностни водни тела	Показатели влошаващи състоянието - Повърхностни водни тела	Количество състояние - Подземни води	Химично състояние - Подземни води	Параметри с концентрации на РС и Средна стойност за периода (2010-2014 год.) над Стандарта за качество или ПС

BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийс ка - от вливане на р. Главница до вливане на шламоотв ал Падина; II участък: р.Манасти рска - от извора до вливане в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропровод имост, N-NO3, N-total			
BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийс ка - от вливане на р. Главница до вливане на шламоотв ал Падина; II участък: р.Манасти рска - от извора до вливане в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропровод имост, N-NO3, N-total			
BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийс ка - от вливане на р. Главница до вливане на шламоотв ал Падина; II участък: р.Манасти рска - от извора до вливане в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропровод имост, N-NO3, N-total			
BG2PR345R1 207	I участък: р. Провадийс ка - от вливане на р. Главница до вливане на шламоотв ал Падина; II участък: р.Манасти рска - от извора до вливане в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	лошо	добро	МЗБ, МФ, Електропровод имост, N-NO3, N-total			

	р.Провади йска								
BG2PR300L0 21	яз. Тръстиков о	Повърхностно	ИВТ	добро	няма данни	-			
BG2PR300L0 21	яз. Тръстиков о	Повърхностно	ИВТ	добро	няма данни	-			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR210R1 005	р. Девненска - след с.Чернево до вливането в р.Провади йска	Повърхностно	естествено	умерено	няма данни	МЗБ, МФ			
BG2PR100L0 03	Белославс ко езеро	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	непостига що добро	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 03	Белославс ко езеро	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	непостига що добро	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 03	Белославс ко езеро	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	непостига що добро	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 02	Канал, свързващ Белославс ко езеро с Варненско езеро (канал 2)	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	няма данни	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			
BG2PR100L0 02	Канал, свързващ Белославс ко езеро с Варненско	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	няма данни	ФП, N-NH4, N- NO2, N-NO3, N- total, P-PO4, P- total			

	езеро (канал 2)								
BG2PR100L002	Канал, свързващ Белославско езеро с Варненско езеро (канал 2)	Повърхностно	СМВТ	мн.лошо	няма данни	ФП, N-NH4, N-NO2, N-NO3, N-total, P-PO4, P-total			
BG2KA130R1002	р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравин о (шосеен мост)	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, МФ, ФБ, N-NO2			
BG2KA130R1002	р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравин о (шосеен мост)	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, МФ, ФБ, N-NO2			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA130R1102	р. Камчия – от с. Дъбравин о (шосеен мост) до устие	Повърхностно	СМВТ	умерено	няма данни	МЗБ			
BG2KA100R001	р. Комлудер е от извор до вливане в р. Камчия	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, Електропроводимост			
BG2KA100R001	р. Комлудер е от извор до вливане в р. Камчия	Повърхностно	естествено	умерено	добро	МЗБ, Електропроводимост			
BG2BS000C1113	от н. Галата до к.к. Камчия	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2)			

BG2BS000C1 113	от н. Галата до к.к. Камчия	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2)			
BG2BS000C1 113	от н. Галата до к.к. Камчия	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2)			
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2BS000C1 006	от к.к. Камчия до Шкорпило вци	Повърхностно	естествено	лошо	няма данни	МЗБ, ФП, МФБ, кислородни условия (разтворен O2 и наситеност с O2), Al	-	-	-
BG2G000000 Q003	Порови води в квaternер в терасата на р. Провадийс ка	Подземно					добро	лошо	NO3
BG2G000000 Q005	Порови води в квaternер а на р. Камчия	Подземно					добро	лошо	NO3
BG2G000000 Q005	Порови води в квaternер а на р. Камчия	Подземно					добро	лошо	NO3
BG2G000000 Q014	Порови води в квaternер а на р.Двойниц а	Подземно					добро	лошо	NH4,Na, Ca,Mg, Mn,Fe,SO4,C l, Ел.проводи мост
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен	Подземно					добро	добро	няма установени

	Галата-Долен чифлик								
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000 N019	Порови води в неоген - миоцен Галата-Долен чифлик	Подземно					добро	добро	няма установени
BG2G000000P G026	Порови води в палеоген - еоцен Варна - Шабла	Подземно					добро	лошо	NO3

BG2G00000P G027	Порови води в палеоген - еоцен, олигоцен Провадия	Подземно					добро	добро	NO3

3.2.3. Минерални води

На територията на общин Аврен се намира находище на минерална вода в „Район „Североизточна България“, подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°C – област Варна, област Добрич, област Шумен“, в с. Близнаци, община Аврен, област Варна – сондаж № Р-70. За сондажа е определена санитарно охранителна зона съгласно Заповед № РД-390/05.06.2017 г. за СОЗ на сондаж № Р-70 „Близнаци“ от район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°C-област Варна, област Добрич, област Шумен – изключителна държавна собственост. Температура на водата при Р-70 - „Близнаци“, с. Близнаци, община Аврен – 69,6°C. Сондаж № Р-70 „Близнаци“ е изграден 1982 г., с дълбочина 2398 м. За сондажа е извършена балнеологична оценка №45/02.12.2015г. На територията на общината се намира и сондаж Р-6 край село Царевци, като същият не е проучен към момента.

3.2.4. Водостопанска инфраструктура.

Водоснабдяване

Всички селища на територията на общината са водоснабдени. Шест от населените места (Дъбравино, Казашка река, Юнак, Царевци, Тръстиково, Синдел), както и курортния комплекс „Камчия“, получават питейна вода от водопровода „Китка – Варна“, а останалите – от местни водоизточници. Изградени са водоеми с различна вместимост според населението на селата и водопотреблението – общо 35 на брой с общ обем 8 617 куб.м.

Таблица 12 Водоснабдяване

Потребители (населени места)	Налично количество, л./сек	Необходимо количество л./сек.	Разлика л./сек
к.к. „Камчия“	40	70,8	- 30,8
с. Близнаци, с. Приселци	32	29,6	2,4
с. Дъбравино, с. Юнак, с. Казашка река	15	10,7	4,3
с. Тръстиково, с. Синдел	40	13,1	26,9
с. Царевци	10	4,7	5,3
с. Китка, с. Круша, с. Болярци, с. Равна гора	10,5	7,2	3,3
с. Здравец	4	5	- 1
с. Бенковски	4	12,2	- 8,2

с. Садово	3	2	1
с. Аврен	7	7,1	- 0,1
с. Добри дол	10	2,3	7,8
х. „Петрича“	-	0,2	- 0,2

От баланса на водопотреблението е видно, че основен недостиг на вода има в селата Здравец и Бенковски, Аврен и Садово. Община Аврен е предприела действия по осигуряване на алтернативен вариант, включващ изграждане на сондаж /тръбен кладенец/ в село Садово, върху имот общинска собственост, който съгласно направени предварителни проучвания ще осигури необходимите водни количества с дебит от 3,0 до 5,0 л/сек. за село Садово, като това няма да налага подаване на втора връзка от черпателен водоем на ПС „Аврен“.

В общинския център наличното и необходимото количество се различават незначително и също се чувства недостиг на питейна вода. Недостигът води до въвеждане на режим на водоподаване в тези населени места, особено през лятото, когато в резултат на активния земеделски и туристически сезон водопотреблението нараства значително. Решаването на тези проблеми изисква изграждане на допълнителни водоснабдявания или магистрални водопроводи с голяма дължина.

Водопроводната мрежа е с обща дължина 380 км, от които 211.8 км водоснабдителна мрежа, 130.5 км външни водопроводи и 4750 частни отклонения с обща дължина 37.4 км. Основната част (около 90%) са етернитови тръби. От останалите 10% около 22 км са стоманени и около 4.5 км – поцинковани.

Липсата на средства за превантивна поддръжка и навременна подмяна през годините са довели до значително влошаване състоянието на водопроводните системи. По-голямата част от тях трябва да бъдат по-скоро подменени, отколкото ремонтирани, вземайки в предвид количеството на загубите и броя на необходимите поправки, както и съвременните изисквания към материалите, от които се изграждат водопроводните мрежи.

Канализация

Канализационната система е развита само на територията на курортен комплекс „Камчия“. Нейната дължина е общо 3 км и се състои от етернитови и бетонни тръби.

ПСОВ

ПСОВ е въведена в експлоатация от 1983 г. ПСОВ работи със съоръжения за механично и биологично пречистване на водите без възможност за снижаване на показателите общ фосфор и общ азот. ПСОВ – Камчия е била проектирана да събира и пречиства отпадъчните води не само на КК Камчия, но и от бъдещите комплекси в землището на с. Шкорпиловци, а така също и селата Приселци и Близнаци. Това е била територия с население над 10 000 души, а през летния сезон над 50 000 души. Тези намерения не са реализирани.

Реален капацитет на ПСОВ:
за 2013г. – 1 275 ЕЖ

за 2014г. – 1 286 ЕЖ
за 2015г. – 1 304 ЕЖ
за 2016г. – 1 368 ЕЖ
за 2017г. – 3 669 ЕЖ
за 2018г. – 2 920 ЕЖ

Поради малкия брой потребители и съответно формираните малки отпадни водни количества през годините се е наложила подмяна на помпите в КПС 11 от 200l/s на 36l/s. Водните количества дори и в сезона не са достатъчни за воденето на технологичен режим на биологично пречистване на отпадъчните води в ПСОВ – Камчия. Дори и през лятото работи само механичното стъпало на ПСОВ.

Станцията е с остаряло и енергоемко оборудване, част от което е напълно амортизирано. Поради минималните количества на отпадъчните води, постъпващи на вход, станцията работи само в режим на биологично пречистване.

Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Камчия водно тяло с код BG2KA130R002, с географски координати в точката на заустване:

СШ – 43° 01' 24,4", ИД - 27° 52' 13,1"

Данни на ВиК оператора качеството на водата вход/изход са посочени в таблица 13.

ПСОВ	Средногодишни данни за качеството на водата на вход и изход на ПСОВ, за първото тримесечие на 2020г.									
	БПК ₅ , mg/l		ХПК, mg/l		НВ, mg/l		N, mg/l		P, mg/l	
	вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход	вход	изход
СОВ-Камчия	4.5	3.4	21.3	14.3	11.7	11.0	5.6	5.0	0.9	0.7

Таблица 13 ПСОВ-Камчия

/Източник: ВиК Варна ООД/

Изводи и препоръки

Водоснабдителната инфраструктура в община Аврен е добре изградена като обхват (всички населени места са водоснабдени, с висок дял на водоснабденото население), но качеството на предоставяните услуги не отговаря на съвременните изисквания. Констатира се: Несъответствие с Директива 98/83/ЕО – отклонение в качеството на водата за питейни нужди; Несъответствие с Директива 2000/60/ЕО, член 4 - водопроводи, генериращи големи водни загуби, причинени от състоянието на тръбите.

3.2.5. Отвеждане и пречистване на отпадъчните води

Изградеността на канализационната мрежа в община Аврен изостава в сравнение с водопроводната мрежа, сходно със ситуацията в цялата страна.

Канализационна мрежа е изградена само в к.к. Камчия. 99% от населението на община Аврен ползва водоплътни изгребни ями.

Изградената канализационна система на к.к. Камчия е смесена - отпадните битови и дъждовни, се отвеждат в общ канал. Състоянието на канализационната мрежа е лошо, експлоатационният срок на материалите, от които е изградена е изтекъл.

Изводи и препоръки

Инфраструктурата за отвеждане и пречистване на отпадъчните води в община Аврен е недостатъчно изградена.

Следващи инвестиционни предложения следва да целят постигане на пълно съответствие с Директива 91/271 ЕИО, по-добро управление на водите, постигане на по-добър екологичен статус, по-висока ефективност на водния ресурс и справяне с последствията върху водите от изменението на климата, както и с оглед постигане на съответствие с нормативната база на ЕС.

3.3. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

3.3.1. Почви

Почвения потенциал на общината е представен основно от разновидностите на черноземните почви (44%), сиви горски почви (40%) и ливадни почви (11%). Пясъците заемат около 920 дка или 0,4% от земеделския фонд.

В източната част на общината преобладават сивите горски почви, а в западната част се наблюдават голямо почвено разнообразие, като почвите се характеризират с високо естествено плодородие. Според агропроизводствените им качества, почвите се разделят в три района:

- първи район – обхваща цялата източна част, където преобладават тъмносивите и сиви горски почви, характеризиращи се с плитък хумусен хоризонт, ниско почвено плодородие и ниско съдържание на органични вещества (землищата на селата Бенковски, Близнаци, Круша, Болярци, Приселци, Добри дол, Равна гора, Китка, Садово);
- втори район се характеризира с наличието предимно на слабо излужени и излужени черноземни смолници с високо естествено плодородие и обхваща западната част на общината;
- трети район е представен от алувиално –ливадни почви, характеризиращи се с високо естествено плодородие и е разположен по долината на р. Камчия (землищата на селата Царевци, Юнак, Казашка река, Синдел, Тръстиково).

Общо около 30% от почвите са ерозирани в различна степен. Силно ерозирани почви са характерни за землищата на селата: Аврен, Здравец, Бенковски, Болярци, Китка, Приселци. За източната част на Авренското плато са характерни свлачища с приръбов скален откос, с максимална ширина 550 м. и максимална височина 130 м. Най-изразителни са Алабахча, Света Марина и Обрука. Свлачища има и по десния долинен склон на р. Камчия.

В инженерно-геоложко отношение общината се разделя на следните райони:

- терени с плитки подпочвени води – южно от село Дъбравино;
- терени с активно действащи свлачища – източен склон на Авренското плато
- терени заплашени от свличания – близо до действащите свлачища и по десния бряг на река Камчия;
- терени, подходящи за всички видове строителство – по-голямата част на Авренското плато.

Към нарушените терени се отнасят кариерите за добив на инертни материали, депа за отпадъци, заблатени и ерозирали почви. На територията на общината са около 2%.

Землищата на селата Тръстиково и Дъбравино са с нарушени терени. Тези територии не притежават самовъзстановители способности.

Много характерно за общината е наличието на почвена ерозия. Около 34% от земеделските терени са слабо до силно ерозирани, а 0,5% са плитки каменисти почви с много ниско естествено плодородие. Най-голям относителен дял почвената ерозия има в землищата на селата: Здравец – 63,3%; Китка – 61,8%; Бенковски – 55,5%; Аврен – 54,3% и Приселци – 51,4%. Проведените през 90-те години проучвания за замърсяване на почвите на територията на Общината доказват наличието на тежки метали, установени най-вече в лозовите масиви. Нарушени са земите около кариерите за инертни материали, особено при селата Юнак и Дъбравино.

С най-неблагоприятно влияние върху почвите е утаителното депо „Падина“, което се експлоатира от „Солвей соди АД“. Преобладаващото количество на отпадъчните води отвеждани за пречистване в утаителен басейн „Падина“ е от т. нар. „Дестиленна течност“, отпадаща при получаването на калцинирана сода по метода на Солвей. Фирмата експлоатира следните пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води: „Нефтоуловител към Автостопанство“ и „Сепарираща шахта към Тежка сода“ Депото е разположено до с. Падина, което граничи със землището на с. Тръстиково. Всички отпадъчни води на девненските химически заводи се изливат в депото, твърдите частици се утаяват, а водите са заустват чрез канал в река Провадийска. Преобладаващи в химическия състав на отпадъчните води са : NaCl – 14 000 мгр/л , сух остатък – 26 450 мгр/л , хлориди – 12 400 мгр/л , Са–4 500 мгр/л , сулфати – 460 мгр/л . Засолени почви има в района на с. Тръстиково и с. Падина вследствие дейността на промишлеността на гр. Девня и натрупани високи концентрации на натриев хлорид. В землището на с. Тръстиково засолените почви са 392 дка, от които 192 – силно увредени.

Нарушенията на релефа са свързани с появата на свлачищни процеси.

3.3.2. Въздействие на деградационните процеси върху почвите и тенденции на проявление

Почвата е ограничен, незаменим и практически невъзобновим природен ресурс, който изпълнява редица функции, които играят важна роля за поддържане на равновесието в природата и съществуването на човешкото общество.

Основните заплахи за нарушаване на функциите на почвите са дефинирани в Закона за почвите: ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване, запечатване и свлачища.

3.3.2.1 Ерозия

Много характерно за общината е наличието на почвена ерозия. Около 34% от земеделските терени са слабо до силно ерозирани, а 0,5% са плитки каменисти почви с много ниско естествено плодородие. Най-голям относителен дял почвената ерозия има в землищата на селата: Здравец – 63,3%; Китка – 61,8%; Бенковски – 55,5%; Аврен – 54,3% и Приселци – 51,4%.

Община Аврен се характеризира със слаба до умерена интензивност на ерозионните процеси между 1 и 5,0 t/ha/y в земеделските земи до висока интензивност на ерозионните процеси в горските 10- 20 t/ha/y

3.3.2.2. Вкисляване и засоляване

В община Аврен се извършва почвен мониторинг чрез два пункта разположени на територията на с. Приселци и с. Тръстиково. С най-неблагоприятно влияние върху почвите е утайтелното депо „Падина“, което се експлоатира от „Солвей соди АД“. През 2018 г. са взети 24 проби за засоляване от един пункт в с. Тръстиково, общ. Аврен, 16 проби за вкисляване от пункта в с. Приселци.

Резултатите от взетите проби в с. Приселци показват от слаба до средна степен на вредно вкисляване, измерено със степента на наситеност на почвите с бази, съобразно индикатори за оценка състоянието на почвата. Засолени почви има в района на с. Тръстиково и с. Падина вследствие дейността на промишлеността на гр. Девня и натрупани високи концентрации на натриев хлорид Преобладаващото количество на отпадъчните води отвеждани за пречистване в утайтелен басейн „Падина“ е от т. нар. „Дестилиерна течност“, отпадаща при получаването на калцинирана сода по метода на Солвей. Фирмата експлоатира следните пречиствателни съоръжения за производствени отпадъчни води: „Нефтоуловител към Автостопанство“ и „Сепарираща шахта към Тежка сода“ Депото е разположено до с. Падина, което граничи със землището на с. Тръстиково. Всички отпадъчни води на девненските химически заводи се изливат в депото, твърдите частици се утаяват, а водите са заустват чрез канал в река Провадийска. Преобладаващи в химическия състав на отпадъчните води са : NaCl – 14 000 мгр/л , сух остатък – 26 450 мгр/л , хлориди – 12 400 мгр/л , Са–4 500 мгр/л , сулфати – 460 мгр/л. В землището на с. Тръстиково засолените почви са 392 дка, от които 192 – силно увредени.

3.3.2.3. Замърсяване на почвите.

- *Тежки метали*

Общият брой на пунктовете за мониторинг на контролираната от РИОСВ – Варна е 31, разположени в мрежа 16х16 на територията на областите Варна и Добрич. За оценяване на въздействието върху почвите на източници на замърсяване съгласно мониторинга на почвите по НАСМОС е извършен е мониторинг на почви I-во и II-ро ниво. През 2018 г. са взети 48 почвени проби от 8 пункта за изследване на тежки метали. Данните от анализа показват, че съдържанието на метали и металоиди в почвите е под максимално допустимите и интервенционни концентрации за земеделски земи, определени в Нар. № 3 от 2008 г. Не са констатирани завишения на концентрациите на вредни вещества в почвите. Тенденцията е за намаляване на концентрациите спрямо базовото състояние. На територията на общината са налични два пункта за мониторинг на почвите, за засоляване в землището с. Тръстиково и за вкислени почви в с. Приселци.

- *Радиоактивни елементи*

Регионът на община Аврен не се характеризира с източници на радиоактивност.

Компетентен орган имащ отношение към радиологичния мониторинг на повърхностни и подземни води и почви в района на с. Аврен е Изпълнителната агенция по околна среда към МОСВ (ИАОС).

По отношение мониторинга на питейните води, компетентни органи са ВиК Варна и РЗИ Варна.

- *Устойчиви органични замърсители*

Едни от основните устойчиви органични замърсители са хлорорганичните пестициди, които масово са използвани в селското стопанство през 60-те години на миналия век.

Препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност и такива с неустановен характер не са установени към момента на територията на община Аврен.

Дейността по обезвреждане на този вид замърсители се финансира от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) и от Министерството на земеделието и храните.

На територията на общината няма изоставени стари складове с препарати за растителна защита.

- Отпадъци

Услугите по предварително третиране на смесени битови отпадъци и „зелени“ отпадъци, генерирани на територията на община Аврен се извършват от „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД, с местоположение област Варна, община Белослав, с. Езерово, м-ст „Чакмак баир“, съгласно договор №40/22.03.2017г., чрез механично – биологично третиране в инсталация, включително сепариране на рециклируеми отпадъци за последващо оползотворяване и третиране на отделената органична фракция (чрез процеси на компостиране/ферментация), както и транспортиране и предаване до депо за неопасни отпадъци за обезвреждане на негодните за рециклиране и оползотворяване остатъци след сортирането.

Има изградени системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци – от опаковки, опасни от домакинствата, текстилни, излезли от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и др.

С въвеждане на организирано сметосъбиране на 100%, в общината изхвърлянето на битови отпадъци на нерегламентирани места е сведено до минимум. Периодично се формират частични замърсявания от битови, строителни и селскостопански отпадъци около населените места. Същите се почиства своевременно.

Склад с пестициди има в с. Аврен. Състоянието на склада е добро, но без охрана. В него се намират 24,5 т твърди и 3 000 л течни пестициди. Необходимо е да се предприемат мерки за по-надеждно съхранение на пестицидите в с. Аврен.

На територията на община Аврен няма изградени площадки за третиране на строителни отпадъци.

3.3.2.4. Свлачища

На територията на община Аврен има регистрирани свлачища.

Регистрираните са следните свлачища:

- SLV 11.72480-03 , Път II-48, km 24+600 и река Голяма Камчия, с. Тича, дата на регистриране - 21.03.2018;
- SLV 20.62061-02 , с.Раково-източен край-десен бряг на р.Луда Камчия, дата на регистриране - 26.01.2015;
- VAR 01.04426-01, кк "Камчия"-к-г "Романтика", дата на регистриране - 14.11.1972;
- VAR 01.04426-04, кк "Камчия"-к-г "Мечта", дата на регистриране - 16.06.2005.

Свлачищните процеси в източната част на Авренското плато са под наблюдение.

3.3.2.5. Нарушени терени

Към нарушените терени се отнасят кариерите за добив на инертни материали, депа за отпадъци, заблатени и ерозирали почви. На територията на общината са около 2%. Землищата на селата Тръстиково и Дъбравино са с нарушени терени. Тези територии не притежават самовъзстановители способности. Нарушени са и терените при кариера за добив на подземни богатства - пясъци от находище „Кулака-Садово“, с площ 245 дка, разположена в землището на с. Садово.

Нарушени са земите около кариерите за инертни материали, особено при селата Юнак и Дъбравино.

По отношение на почвите на територията на община Аврен може да се обобщи следното:

- Почвите на територията на общината се характеризират с високо естествено плодородие;
- На територията на общината не са налични почви, замърсени с тежки метали;
- На територията на общината не са регистрирани замърсявания на почвата в следствие на употребата на пестициди;
- Няма информация за заблатени почви;
- Ерозионни процеси са слабо развити и се дължат на различната гъстота на речната мрежа, характерът на основните скали и почвата, както и нерационалното използване на пасищата и горите;
- Констатирано е киселяване на почвите на територията на с. Приселци;
- Налични са засолени почви на територията на общината в землището на село Тръстиково;
- Стойностите на специфичните активности на естествените радионуклиди в повърхностния почвен слой, не превишават характерните за всеки пункт стойности;
- Въведено е организирано сметосъбиране на 100%, в общината. Изхвърлянето на битови отпадъци на нерегламентирани места е сведено до минимум. Периодично се формират частични нерегламентирани замърсявания с отпадъци в землищата на населените места.
- На територията на община Аврен са регистрирани четири свлачища.
- Подобряване съхранението и планиране на утилизирани пестициди на територията на община Аврен
- Компетентни органи по предоставянето на разрешения за търсене и/или проучване на подземни природни богатства и за предоставяне на концесии за добив на подземни богатства е Министерският съвет, който оправомощава министъра на енергетиката да сключи договор за добив на подземни богатства.

3.4.БИОРАЗНООБРАЗИЕ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

3.4.1. Лечебни растения

Известно е, че растителният свят представлява незаменим източник на нови лекарства. Развитието на научните изследвания в областта на фармацевтиката и фармакологията биха били немислими без използването на природните дадености, в частност растенията, които продължават да са неизчерпаем ресурс за получаване на биоактивни вещества. В днешния индустриализиран и замърсен свят все по-голямо внимание се обръща на екологично чистите райони, в които могат да се открият растения, притежаващи неизвестни досега пробиотични и биоактивни съставки. Съвременната наука открива нови приложения и употреба на тези вещества, заместващи с успех традиционните лекарствени средства и методи.

Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фон със сегашна или бъдеща ценност.

Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от видове лечебни растения.

Община Аврен съвместно с РИОСВ Варна и екологични обществени организации трябва да организира контрола при добиване на лечебните растения, съгласно изискванията на Закона за лечебните растения.

Растителното разнообразие е голямо, особено в лонгозната гора по поречието на р. Камчия и блатата около нея. Тук се срещат общо 245 вида висши растения, между които 8 застрашени от изчезване – грудеста горва, лъскаволиста млечка, блатно кокиче, блатен телиптерис, северница, битински синчец и др. В останалата част на общината се срещат характерните за цялата страна билки – мащерка, жълткантарион, лайка, бял бъз, черен бъз, глог, шипка и др. Тези лечебни растения не представляват сериозен стопански интерес, тъй като на територията на общината няма регистрирани пунктове за изкупуване съгласно Закона за лечебните растения.

Таблица 14 „Лечебни растения“ на територията на община Аврен

№	Вид	Местообитание	Разпространение	Статут на вида	Допустимо ползване	Прогнозни количества, кг.	Допустимо количество	Период на възстановяване	Мерки за опазване
							съгл. чл.5 от	Наредба №2, години	
							Наредба №2, кг. (%)		
1	Блатно кокиче <i>Leucojum aestivum</i> <i>Amaryllidaceae</i>	Природен резерват „Камчия“	Около р. „Камчия“	Под режим на опазване по ЗБР	-	Забранено събиране на листо-стъблена маса	Допустимите количества се определят ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
2	Лъскаволиста млечка (<i>Euphorbia lucida</i>)	Природен резерват „Камчия“	Около р. „Камчия“	Под режим на опазване по ЗБР	-	Забранено събиране на листо-стъблена маса	Допустимите количества се определят ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
3	Грудеста горва (<i>Cardamine tuberosa</i>)	Природен резерват „Камчия“	Около р. „Камчия“	Под режим на опазване по ЗБР	-	Забранено събиране на листо-стъблена маса	Допустимите количества се определят ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
4	Блатен телиптерис (<i>Thelypteris palustris</i>)	Природен резерват „Камчия“	Заблатени места около р. „Камчия“	Под режим на опазване по ЗБР	-	Забранено събиране на листо-стъблена маса	Допустимите количества се определят ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
5	Битински синчец (<i>Scilla bithynica</i>)	Природен резерват „Камчия“	Около р. „Камчия“	Под режим на опазване по ЗБР	-	Забранено събиране на листо-стъблена маса	Допустимите количества се определят ежегодно със заповед на Министъра на околната среда и водите	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
6	Северница (<i>Samolus valerandii</i>)	Природен резерват „Камчия“	Около р. „Камчия“	Под режим на опазване по ЗБР	-	Забранено събиране на листо-стъблена маса	Допустимите количества се определят ежегодно със заповед на Министъра на	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

							околната среда и водите		
7	Смрадлика <i>Cotinus coggygria</i> , <i>Anacardiaceae</i>	Гористи местности из дъбови гори	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист–	(70%)	1 година	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
8	Ветрогон <i>Eryngium campestre</i> , <i>Apiaceae</i>	Сухи тревисти места, из храсталаци	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
9	Бръшлян <i>Hedera helix</i> , <i>Araliaceae</i>	Гористи местности в населени места, край р. Камчия	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист–	(70%)	1 година	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
10	Вълча ябълка <i>Aristolochia clematidis</i>	Сухи тревисти места, покрай пътища, ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
11	Волски език <i>Phyllitis scolopendrum</i> , <i>Aspleniaceae</i>	Около влажни и сенчести места	Поединично	Под специален режим на опазване, включен в Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на МОСВ; забрана за стопанско ползване, но не и за лични нужди	Лични нужди	Лист	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
12	Сбит равнец <i>Achillea coarctata</i> , <i>Asteraceae</i>	-	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
13	Влакнест равнец <i>Achillea setacea</i>	Ливади и пасища, каменисто и тревисти места, изоставени ниви, край пътища	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
14	Багрилно подрумиче <i>Anthemis tinctoria</i>	Из тревисти райони, хълмове, храсталаци, край пътища	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
15	Черен пелин <i>Artemisia vulgaris</i>	Из храсталаци, край пътища, необработваеми места	-	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
16	Синя жлъчка <i>Cichoria intybus</i>	Сухи тревисти места, обработваеми и необработваеми площи до 100 м.	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят –	(70%)	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
17	Чобанка <i>Petasites hybridus</i>	Каменливи и влажни места край потоци	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	70%	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
18	Бял трън <i>Silybum marianum</i>	Край пътища и сгради	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, корен	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

19	Вратига <i>Tanacetum vulgare</i>	Тревисти местности, около реки	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
20	Подбел <i>Tussilago farfara</i>	По поречието на реките	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	1 година	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
21	Кисел трън <i>Berberis vulgaris</i>	Песъчливи и сухи места	Поединично	Под специален режим на опазване, включена в Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на МОСВ.	Лични нужди; забрана за ползване на територията на националните паркове	Стрък – допустимите за събиране количества се определят годишно	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
									увреждане на находищата
22	Черен оман <i>Symphytum officinale</i>	По влажни места, из ливадите край реките	-	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, корен	70%	1 година лист (2 години корен)	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
23	Поточарка <i>Nasturtium officinalis</i>	Край реки и потоци	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
24	Хмел <i>Humulus lupulus</i>	По влажни места, из храсталаци, необработваеми площи	Поединично или в групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят –	(70%)	1 година	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
25	Тревист бяз <i>Sambucus ebulis</i>	Покрай речни тераси, пътища, земеделски земи, широколистни гори	Плътни популации; Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Плод	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
26	Черен бяз <i>Sambucus nigra</i>	Край р. Камчия; край пътища и храсталаци	Поединично, на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят –	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
27	Голо изсипливче <i>Herniaria glabra</i>	По сухи, песъчливи и каменисти терени	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
27	Влакнесто изсипливче <i>Herniaria hirsuta</i>	По сухи, песъчливи и каменисти терени, покрай речни тераси	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
28	Лечебно сапунче <i>Saponaria officinalis</i>	Влажни, чакълести места, край реки и потоци	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен, стрък	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
29	Червен кантарион	Сухи тревисти и каменисти	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
30	Дива тиква <i>Bryonia alba</i>	Из храсталаци, влажни места, като бурен	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	70%	3 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

31	Кукувича прежда <i>Cuscuta europaea</i>	Като плевел в ниви	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
32	Полски хвощ <i>Equisetum arvense</i>	По напоителните и отводнителните канали, изкопите, насипите, покрай жп линии	-	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
33	Жаблек <i>Galega officinalis</i>	Влажни места, покрай реки и канали	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
34	Лечебна комунига <i>Melilotus officinalis</i>	Край пътища извън населени места	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
35	Обикновен гръмотрън <i>Ononis arvensis</i>	Пасища извън населени места	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
36	Блатна тинтява <i>Gentiana pneumonanthe</i>	Влажни, тревисти и мочурливи места	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
37	Зловонен здравец <i>Geranium robertianum</i>	Влажни и сенчести места	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, корен	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
38	Кръвен здравец <i>Geranium sanguineum</i>	Тревисти и каменисти места	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, корен	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
39	Жълт кантарион <i>Hypericum perforatum</i>	Покрай р. Камчия, покрай пътищата и храсталаци	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък–	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
40	Бударица <i>Galeopsis tetralix</i>	Камениливи и тревисти места и като плевел из посеите	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
41	Дяволска уста <i>Leonurus cardiaca</i>	По тревисти и буренливи места	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
42	Пчелинок <i>Marrubium vulgare</i>	Край тревисти местности	На групи, на петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
43	Маточина	Храсталаци и	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
44	Водна мента <i>Mentha aquatica</i>	Влажни места, покрай реки и канали	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

45	Блатна мента <i>Mentha pulegium</i>	Около заливаеми места	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
46	Обикновен риган <i>Origanum vulgare</i>	По каменливи места, храсталаци	-	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
47	Обикновено подбъбиче <i>Teucrium chamaedrys</i>	Скалисти места, гори и храсталаци, ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
48	Бяло подбъбиче <i>Teucrium polium</i>	По светли, сухи тревисти и припечни места	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
49	Зайча сянка <i>Asparagus officinalis</i>	Тревисти места, храсталаци, ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Под режим на опазване по ЗБР	Лични нужди, стопански цели	-	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
50	Момина сълза <i>Convallaria majalis</i>	Храсталаци и гори, ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Под специален режим на опазване, включена в Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на МОСВ; забрана за стопанско ползване	Лични нужди	Стрък	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
51	Бял имел <i>Viscum album</i>	Прикрепен по клоните на дърветата	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
52	Лечебна ружа <i>Althea officinalis</i>	По влажни места, храсталаци, покрай р. Камчия	-	Под специален режим на опазване, включена в Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на МОСВ	Лични нужди	Забранено събирането на билки от естествените находища	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
53	Горски слез <i>Malva sylvestris</i>	В равнините, по тревисти места, край пътища и огради	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят – Лист –	Цвят – (70%) Лист – -70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
54	Червен божур <i>Paeonia peregrina</i>	Гори, храсталаци, сухи и каменливи места	-	Под специален режим на опазване и ползване, съгласно Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на МОСВ и по ЗБР	Забрана за събиране в териториите на националните паркове	Корен, семена допустимите за събиране количества се определят годишно	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
55	Змийско мляко <i>Chelidonium majus</i>	Каменисти, сенчести и открити влажни места	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

56	Росопас <i>Fumaria officinalis</i>	Тревисти места, необработваеми площи	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък–	(70%)	След 2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
57	Теснолистен живовляк <i>Plantago lanceolata</i>	Обработваеми земи и пасища	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
58	Широколистен живовляк <i>Plantago major</i>	Тревисти и пясъчливи места, покрай речни тераси	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
59	Голяма телчарка <i>Polygala major</i>	Ливади и тревисти места	На групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
60	Пача трева <i>Polygonum avicularia</i>	Суши местообитания	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, стъбло –	(70%)	1 година	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
61	Обикновен киселец <i>Rumex acetosa</i>	Влажни ливади	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист, стъбло	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
62	Козя брада <i>Rumex acetosella</i>	Ливади и горски поляни	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
63	Обикновен повет <i>Clematis vitalba</i>	Гористи зони край реки с наличие на пониски дървета и храсти	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
64	Кукуряк <i>Helleborus odoratus</i>	Храсталаци, поляни	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен -	(70%)	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
65	Жълтурче <i>Ranunculus ficaria</i>	Влажни сенчести места и ливади	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен, лист	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
66	Елшовиден зърнастец <i>Frangula alnus</i>	Широколистни храсталаци, край реки и блата, каменисти места	Поединично или на групи	Под специален режим на опазване и ползване, съгласно Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на МОСВ	Забрана за събиране в териториите на националните паркове	Кора – допустимите за събиране количества се определят всяка година	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
67	Драка <i>Paliurus spinachristi</i>	Каменисти и скалисти склонове	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Плод	/80%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
68	Обикновен глог <i>Crataegus monogyna</i>	Гористи местности, планински храсталаци	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Плод – Лист – Цвят–	(80%) (70%) (80%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

69	Горска ягода <i>Fragaria vesca</i>	Гори, поляни и храсталаци, ТП ДГС „Варна“	На групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Плод	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
70	Градско омайниче <i>Geum urbanum</i>	Храсталаци, сенчести гори, край горски пътеки	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
71	Пълзящо прозорче <i>Potentilla reptans</i>	Сухи скалисти места	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
72	Еньовче <i>Galium verum</i>	Умерено сухи и умерено влажни поляни, ливади и пасища	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	1 година	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
73	Черна тополя <i>Populus nigra</i>	Чакълести, влажни, песъчливи и каменливи места	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Пъпки, кора	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
74	Бяла върба <i>Salix alba</i>	По поречията на реки и потоци	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Кора –	(40%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
75	Ракита <i>Salix purpurea</i>	Блата, потоци, влажни места и езера	Поединично	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Кора, лист	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
76	Вълнест напръжник <i>Digitalis lanata</i>	Сухи, тревисти и каменисти места	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
77	Сиротица <i>Gratiola officinalis</i>	Влажни поляни и ливади, край мочурища	На групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
78	Лечебен лопен <i>Verbascum phlomoides</i>	Гори, храсталаци, сечища Сухи и тревисти места, храсталаци, необработваеми места	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят	80%	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
79	Висок лопен <i>Verbascum thapsiforme</i>	Гори, храсталаци, сечища Сухи и тревисти места, храсталаци, необработваеми места	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Цвят	70/80%	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
80	Черен блян <i>Hyoscyamus niger</i>	Край селища	Повсеместно	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Лист	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
81	Мехунка <i>Physalis alkekengi</i>	По храсталаци, покрай огради и канавки	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Плод	-	-	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
82	Черно кучешко грозде <i>Solanum nigrum</i>	Край селища и изоставени и буреняли места	Поединично или на групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
83	Върбинка <i>Verbena officinalis</i>	Тревисти и буренливи места	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък –	Стъбло, цвят, плод -70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

84	Миризлива теменуга <i>Viola odorata</i>	Гористи местности и храсталаци	На петна	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Корен	70%	2 години	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
85	Трицветна теменуга <i>Viola tricolor</i>	Тревиести местности, край пътища, като плевел в необработваеми земи	На групи	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	70%	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
86	Бабини зъби <i>Tribulus terrestris</i>	Песъчливи и каменливи места, като плевел в лозята	Пасищата на кв. Дебър	Не е защитен вид	Лични нужди, стопански цели	Стрък	-	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
87	Седефче <i>Ruta graveolens</i>	По каменисти и слънчеви места, ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Защитен вид по ЗБР	Чл. 40 ЗБР	-	-	-	Периодична инвентаризация на находищата на вида с цел оптимизиране на режима на охрана. При необходимост предприемане на действия за възстановяване на популациите
88	Кръглолистна вълча ябълка <i>Aristolochia rotunda</i>	По сухи терени, ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Защитен вид по ЗБР	Чл. 40 ЗБР	-	-	-	Детайлно проучване на хорологията на вида, числеността и площта на неговите популации, на биологията и екологията на вида. Провеждане на дългосрочен мониторинг за разкриване на тенденциите при този вид.
89	Анакамптис обикновен <i>Anacamptis pyramidalis</i>	ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Защитен вид по ЗБР	Чл. 40 ЗБР	-	-	-	Детайлно проучване на хорологията на вида, числеността и площта на неговите популации, на биологията и екологията на вида. Провеждане на дългосрочен мониторинг за разкриване на тенденциите при този вид.
90	Лехрианов (тънкожилист) пелин <i>Artemisia lerchiana</i>	ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Защитен вид по ЗБР	Чл. 40 ЗБР	-	-	-	Детайлно проучване на хорологията на вида, числеността и площта на неговите популации, на биологията и екологията на вида. Провеждане на дългосрочен мониторинг за разкриване на тенденциите при този вид.
91	Салеп шлемовиден <i>Orchis militaris</i>	ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Защитен вид по ЗБР	Чл. 40 ЗБР	-	-	-	Продължаване на проучванията върху разпространението и числеността на популациите. Мониторинг на състоянието на някои популации и проучване на отрицателно действащите фактори.

92	Салеп пеперудоцветен <i>Orchis papilionaceae</i>	ТП ДГС „Варна“	Повсеместно	Защитен вид по ЗБР	Чл. 40 ЗБР	-	-	-	Продължаване на проучванията върху разпространението и числеността на популациите. Мониторинг на състоянието на някои популации и проучване на отрицателно действащите фактори.
93	Шипка <i>Rosacorymbifera Borkh.</i>	Край пътища, ниви и пасища	На петна	Не е защитен вид	лични нужди, стопански цели	Плод -	(80%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата
94	Лайка <i>Matricariachamo milla</i>	По ливади, поляни, край пътища из целия район;	На петна	Не е защитен вид	лични нужди, стопански цели	Цвят -	(70%)	Не е необходим	Добиване по методи и със средства недопускащи увреждане на находищата

3.4.1.1 Анализ на дейностите за опазване на екосистемите и ресурсите от лечебни растения, за осигуряване на устойчивото им ползване

Ползването на лечебните растения и техните ресурси включва:

- 1/ събирането на билки от диворастващи и култивирани лечебни растения;
- 2/ придобиването на билки за първична обработка или преработка;
- 3/ събирането на генетичен материал от диворастващи лечебни растения за култивиране, за опазване при условия извън естествената среда на лечебните растения или за възстановяване на други места в природата.

Събирането на билки от естествените находища на лечебни растения на територията на община Аврен се извършва съобразно изискванията на Закона за лечебните растения и настоящата програма.

Ползването на лечебните растения, представляващо стопанска дейност, се извършва въз основа на позволение за ползване, издадено по реда на Закона за лечебните растения. Позволение не се изисква при събиране на билки за лични нужди от земи, гори и водни обекти - общинска собственост. Позволение не се изисква и когато лечебните растения са култивирани от собственици или ползватели на земи, гори или водни обекти, освен когато са култивирани от общината. Позволеното задължително придружава събраните билки до и в билко заготовителния пункт и складовете към него.

Съгласно чл. 22 от Закона за лечебните растения позволение за ползване на лечебните растения се издава от:

1. директора на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство в определения им териториален обхват - когато ползването е от горски територии - държавна собственост, както и за такива, предоставени им за управление въз основа на договор - след заплащане на такса в държавното горско стопанство или в държавното ловно стопанство;
2. кмета на общината, когато ползването е от:
  - а) земеделски земи от поземления фонд и такива, включени в строителните граници на населените места - общинска собственост, след заплащане на такса в общината;
  - б) територии в строителните граници на населените места - общинска собственост, независимо от предназначението им, след заплащане на такса в общината;

в) земеделски земи от поземления фонд - частна собственост; позвоелително се издава на собственика/арендатора или упълномощено от него лице, без заплащане на такса с възможност за преотстъпването му на трети лица - възмездно или безвъзмездно, при свободно договаряне;

3. лице с висше лесовъдско образование, оправомощено от кмета на съответната община и регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика - за горските територии - общинска собственост, след заплащане на такса в общината, както и за такива, предоставени на общината за управление въз основа на договор;

4. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика - за горски територии, за което горско сдружение е сключило договор;

5. лице с висше лесовъдско образование, регистрирано в публичния регистър за упражняване на лесовъдска практика - за горските територии извън посочените в т. 1 и 5, за които собственикът има сключен договор за конкретния имот.

РИОСВ – Варна осъществява контрол върху издадените позвоелителни за ползване на лечебните растения.

Съгласно чл. 24, ал. 1 от Закона за лечебните растения таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - държавна собственост, се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет. Таксите за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти - общинска собственост, се определят от съответните общински съвети в размер не по-голям от размера на таксите по ал. 1.

Таксите постъпват в бюджета на общината и се изразходват за: плановите документи; дейности по поддържането и възстановяването на лечебни растения и техните находища; научни изследвания и наблюдение на лечебните растения; изграждане и поддържане на специализираните: карта, регистър и информационна система за лечебните растения; култивиране и преработка на лечебните растения; обучение, издаване на образователни материали, провеждане на конференции по лечебни растения; други дейности, свързани с управлението и контрола по Закона за лечебните растения.

Съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Община Аврен е определена такса за издаване на позвоелително по чл. 22 от Закона за лечебните растения (ЗЛР) за ползване на лечебни растения от земи, води и водни обекти общинска собственост в размер на 3.00 лв, както и са определени такси за ползване на лечебни растения от земи, гори, води, водни обекти и териториите в строителни граници на населените места.

Съгласно чл. 26 от Закона за лечебните растения позвоелителното за ползване се издава на билкозаготвитель - юридическо лице, или на физическо лице, което събира билки за продажба или генетичен материал от лечебни растения, и определя:

1. вида на ползването;
2. разрешеното количество билки или генетичен материал по видове морфологични части;
3. района или конкретното находище;
4. начина на ползване;
5. срока на ползване;
6. други условия, свързани с опазване на находището;
7. лицата, извършващи ползването, ако те са различни от титуляря на позвоелителното.

Когато разрешителното е издадено на билкозаготовител - юридическо лице, в него поименно се записват физическите лица, с които той организира събирането; броят на тези лица не може да бъде по-голям от 20 души.

Разшителното се издава преди осъществяване на ползването.

Когато разрешителното е издадено на билкозаготовител - юридическо лице, в него поименно се записват физическите лица, с които той организира събирането; броят на тези лица не може да бъде по-голям от 20 души.

Разшителното се издава преди осъществяване на ползването.

Билкозаготовителят е длъжен:

1. да уведоми съответната регионална инспекция по околната среда и водите за организираните от него билкозаготовителни пунктове и складове за билки до започване на дейността в тях;
2. да изкупува само билки, за които е издадено разрешително от компетентните за това органи или удостоверение за култивиране;
3. да съхранява разрешителните и/или удостоверенията по т. 2 в срок до 31 март на следващата календарна година;
4. да води книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки, регистрирана в регионалната инспекция по околната среда и водите;
5. да осигурява достъп на контролните органи по Закона за лечебните растения за проверка на наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки и на необходимата документация;
6. до 20 януари да представя в съответната регионална инспекция по околната среда и водите обобщена информация за изкупените, обработените и реализираните през предходната година билки и техния произход по разрешително, както и за складовите наличности.

По данни на общинска администрация - Аврен за периода 2018-2021 г. не са издавани разрешителни за ползване на лечебни растения на територията на общината.

При издаване на разрешителните са спазени следните условия:

- ✓ Период за ползване: Листа – преди цъфтеж. Цветове – в началото на цъфтежа или при пълен цъфтеж;
- ✓ Начин на ползване: Листа – чрез отрязване на целите облистени стъбла и последващо отделяне на листата. Цветове – чрез откъсване или отрязване на целите съцветия;
- ✓ Препоръчителни инструменти: режещи инструменти (ножици, сърп, нож) - да бъдат без ръжда по режещите повърхности;
- ✓ Изисквания за опазване на находището: да не се допуска увреждане на други части на растенията и други растения. Да не се чупят и кършат безразборно клоните на дърветата.

Ползвателят на разрешителното за ползване на лечебни растения е длъжен:

- ✓ Да не допуска ползване на лечебните растения по начини и със средства, водещи до увреждане или унищожаване на находищата;
- ✓ Да не допуска ползване на защитени от закона лечебни растения;
- ✓ Да почиства прилежащите територии след приключване на ползването;
- ✓ След изтичането на посочените в разрешителното срокове да не се разпорежда с останалите недобити лечебни растения, които заедно със заплатените такси остават за общината;
- ✓ При извършване на ползването да носи винаги в себе си разрешителното.

Когато билките са добити от култивирани насаждения, според нормативните изисквания те се придружават от удостоверения, за които все още няма утвърдена законова форма. Тези

удостоверения се издават от Кмета на общината след проверки, които установяват дали количеството на добитите билки отговаря на площта на култивираните насаждения - така може да се прецени, дали не са използвани билки от естествени находища, което е важно за тези лечебните растения, които са защитени или са под специален режим на опазване и ползване.

Съгласно Заповед № РД-56/01.02.2018 г. на Министъра на околната среда и водите на основание на чл. 10., ал. 1, 2 и 3 от Закона за лечебните растения са определени допустими за събиране от естествените находища, извън територията на националните паркове, количества от следните видове билки: Божур червен (*Paeonia peregrina* Mill.), Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill.), Иглика лечебна (*Primula veris* L.), Катарника, Пелин бял (*Artemisia alba* Turra), Лазаркия, Еньовче ароматно (*Galium odoratum* (L.) Scop.), Лудо биле, Старо биле (*Atropa belladonna* L.), Ранилист лечебен (*Betonica officinalis* L.), Решетка безстъблена (*Carlina acanthifolia* All.), Тлъстига лютивя, Жълто прозориче (*Sedum acre* L.), Трън кисел (*Berberis vulgaris* L.), Шапиче (*Alchemilla vulgaris* complex).

От посочените лечебни растения на територията на община Аврен се срещат Зърнастец елшовиден (*Frangula alnus* Mill.), Трън кисел (*Berberis vulgaris* L.) и Божур червен (*Paeonia peregrina* Mill.).

Със заповедта на Министъра на околната среда и водите се забранява събирането в националните паркове на горепосочените видове лечебни растения. Забранява се и разпределението на билки от горепосочените видове лечебни растения на билкозаготовителни пунктове, които не отговарят на изискванията на Наредба №5 от 19.07.2004 г. на МЗ, обн. ДВ, бр. 85 от 28.09.2004 г.

На територията на цялата страна е забранено събирането на билки от следните видове лечебни растения от естествените им находища: Бенедиктински трън, пресечка (*Chicus benedictus* L.), Волски език (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.), Горицвет пролетен (*Adonis vernalis* L.), Диланка лечебна, валериана (*Valeriana officinalis* L.), Залист бодлив (*Ruscus aculeatus* L.), Изтравниче, страшниче (*Asplenium trichomanes* L.), Исландски лишей (*Cetraria islandica* (L.) Ach.), Исоп лечебен (*Hyssopus officinalis* L. ssp. *aristatus*), Какула едрочветна (*Salvia tomentosa* Mill.), Копитник (*Asarum europaeum* L.), Мечо грозде (*Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng), Момина сълза (*Convallaria majalis* L.), Оман бял (*Inula helenium* L.), Папаронка жълта, жълт мак (*Glaucium Flavum* Crantz), Пелин сантонитов (*Artemisia santonicum* L.), Пирински/Мурсалски/Алиботушки чай (*Sideritis scaedica* Griseb.), Пищялка панчичева (*Angelica panicci* Vand), Плаун бухалковиден (*Lycopodium clavatum* L.), Риган бял (*Origanum vulgare* L. Ssp. *Hirtum* (Link) Letswaart), Ружа лечебна (*Althaea officinalis* L.), Салеп (*Orchis* sp. *diversa*), Свил жълт (*Helichrysum arenarium* (L.) Moench.), Хиперция иглолистна, плаун обикновен (*Hyperzia inunda* (L.) Bernh = *L. selago*), Цистозира (*Cystoseira barbata* (Good et Vood) Ag.).

На територията на община Аврен от забранените за събиране билки се срещат Волски език (*Phyllitis scolopendrium* (L.) Newm.), Момина сълза (*Convallaria majalis* L.), Ружа лечебна (*Althaea officinalis* L.)

Посочените в заповедта на Министъра на околната среда и водите ограничения и забрани не се отнасят за количествата билки, събирани за лични нужди.¹

---

¹ Съгласно Закона за лечебните растения билки за лични нужди са количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден, както следва: корени, коренища, луковичи или грудки - до 1

На територията на Община Аврен не са регистрирани пунктове за изкупуване на билки, съгласно Закона за лечебните растения.

Защитените лечебни растения, намиращи се на територията на ТП ДГС „Варна“ са следните - **Защитени лечебни растения, включени в приложение № 3 на Закона за опазване на биологичното разнообразие, срещащи се в района на горското стопанство:**

1. Снежно кокиче (*Galanthus nivalis* L.)
2. Горска съсънка (*Anemone sylvestris* L.)
3. Бодлив залист (*Ruscus aculeatus*)
4. Черноморска (Понтийска) ведрица /*Fritillaria pontica*
5. Червен божур (*Peonia peregrina*)
6. Момкова сълза (*Polygonatum officinale*)

Под режим на опазване и регулирано ползване от природата са лечебни растения, посочени в приложение № 4 на Закона за опазване на биологичното разнообразие:

1. Бодлив залист, рускус (*Ruscus aculeatus*)
2. Подезичен залист, миши трън (*Ruscus hipoglossum*)
3. Момкова сълза (*Polygonatum officinale*)
4. Блатно кокиче (*Leucojum aestivum*)
5. Иглика (*Primula vulgaris*)
6. Червен божур (*Peonia peregrina*)
7. Есенен минзухар (*Crocus pallasii*)
8. Лечебна зайча сянка (*Asparagus officinalis*)
9. Залист бодлив (*Ruscus aculeatus*)
10. Синчец обикновен (*Scilla bifolia*)

Традиционни видове лечебни растения, подложени на ползване:

1. Горска ягода (*Fragaria vesca*)
2. Червен кантарион (*Centaurium erythrea*)
3. Мащерка (*Thymus*)

3.4.1.2. Приоритетни мерки за опазване на ресурсите и разнообразието на лечебните растения, включително на редки или застрашени от изчезване видове

Лечебните растения в естествените им находища се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване.

Опазването на лечебните растения е система от мерки и дейности, целящи запазването на биологичното разнообразие на лечебните растения и на техните ресурси. То включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации на видовете.

Като основна причина за намаляване на лечебните растения е тяхната свръх експлоатация, неправилно събиране, липсата на период на възстановяване на популациите, прекомерната паша на едър и дребен добитък и др.

кг; стръкове - до 2 кг; листа - до 1 кг; кори - до 0,5 кг; цветове - до 0,5 кг; семена - до 0,1 кг; плодове - до 10 кг; пъпки - до 0,5 кг; талус - до 1 кг.

Опазването на лечебните растения е отговорност както на местните власти, издаващи разрешителни и осъществяващи контрол, така и на ползвателите.

Поради тази причина за изпълнение целите на ПООС 2021-2028 г. ще бъдат предприети следните мерки:

- Осъществяване на контрол за недопускане на ползване на лечебни растения по начини и със средства, водещи до увреждане или унищожаване на находищата;
- Запознаване на жителите на общината чрез кметовете на кметства със заповедите на Министъра на околната среда и водите, относно специалния режим на опазване и ползване на лечебните растения през съответната година и осъществяване на контрол по нейното изпълнение;
- Запознаване на ползвателите на лечебни растения с техните задължения и отговорности;
- Предоставяне на собствениците и ползвателите на земеделски земи на наличната информация за лечебните растения на територията на общината, за пригодността на земята за отглеждането им, както и информация за задълженията и препоръките относно земеползването, включително използване на екологосъобразни технологии за отглеждане, свързани с лечебните растения в общината;
- Даване на указания, относно начина на ползване на лечебните растения на територията на община Аврен, както и правилата и изискванията за събиране на билки или генетичен материал от лечебни растения, регламентирани с наредбата по чл. 27 от Закона за лечебните растения;
- Приемане на образци от Общински съвет за удостоверения съгласно Закона за лечебните растения;
- Извършване на постоянни проверки на място (пунктове, пазари) за спазване на условията, посочени в разрешителните за ползване на лечебни растения;
- Определяне на режим за ползване на находищата при наличие на увреждане на същите;
- Предписания към собствениците на земи, гори, води или водни обекти, около които има находища на лечебни растения, недопускане увреждането на естествените находища при използването на пестициди и минерални торове;
- Забраняване ползването на лечебните растения по начини и със средства, които водят до увреждане на находищата им, намаляване на техните ресурси, затруднено възстановяване на популациите им или намаляване на тяхното биологично разнообразие, както и в нарушение на наредбата по чл. 27 от Закона за лечебните растения;
- Участие на обществеността по вземането на решения, във връзка с опазването на лечебните растения на територията на общината;
- Недопускане на палене на стърнища и предотвратяване на горски пожари.

3.4.1.3. Избор и регламент на територии, които не са защитени, но изискват подходящо управление с цел устойчиво ползване на лечебните растения в тях

На територията на община Аврен се намират следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии: Буферна зона на резерват „Камчия” – биосферичен резерват и защитени територии - Защитена местност „Камчийски пясъци”, защитена територия, Защитена местност „Лонгоза”, Защитена местност „ЛИМАН“

По Директивата за Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 за защитените птици на територията на община Аврен попадат следните зони - BG0002044 Камчийска планина, BG0002045 Комплекс Камчия

По Директивата за Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 за опазване на природните местообитания на територията на община Аврен попадат следните зони - BG0000116 Камчия.

Опазването на лечебните растения, находящи се в тези територии и зони се извършва съобразно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, Закона за лечебните растения, както и заповедите на МОСВ.

Предвид факта, че на територията на община Аврен се намират няколко защитени зони и не се наблюдава сериозен натиск върху лечебните растения, не се предвижда избор на нови защитени територии, с цел устойчиво им ползване.

3.4.1.5. Предложения за разработване на местни нормативни актове за начините на земеползване съобразно изискванията на нормативните актове и плановите документи от по-висока степен

В Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Община Аврен, както и приложенията към нея, са определени начините за земеползване и издаване на разрешително за ползване на лечебни растения, лицата, на които се издават, както и таксите, които се заплащат за ползване на лечебни растения от земи, гори, води и водни обекти – общинска собственост.

Към настоящия момент няма предложения за тяхната актуализация и е целесъобразно тази информация да остане в настоящата Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Общината.

Заплахи

За пряко унищожаване

Естествени

1.Рязка промяна в условията на живот - природни бедствия - пожари, ветровали, снеголоми и др.

2.Ерозията на почвата и подвижен субстрат - сипеен характер.

3.Глобалното затопляне на климата

Антропогенни

1.Унищожаване и разреждане на горите

2.Туристическата инвазия - замърсяване с битови отпадъци и утъпкване

3.Бракониерството

4.Прекомерна паша и утъпкване на почвата

5.Палене на огън

6.Неконтролирано и прекомерно събиране на цветя, лечебни растения, плодове и др.

7.Неправилен начин за събиране на лечебни растения

За промяна на хабитатите

Естествени

1. Рязка промяна в екологичните условия на живот - природни бедствия - пожари, ветровали, снеголоми и др.
2. Ерозията на почвата и подвижен субстрат - сипеен характер.
3. Глобалното затопляне на климата

Антропогенни

1. Унищожаване и разреждане на горите и внасяне или подмяна на широколистната с иглолистна растителност
2. Строителство на пътища
3. Курортно строителство
4. Прекомерна паша и утъпкване на почвата
5. Палене на огън

3.4.2. Националната екологична мрежа

Националната екологична мрежа е регламентирана в Р.България със Закона за биологичното разнообразие. Някои от елементите ѝ имат над 100 годишна история – паркове и резервати.

Други са нови за практиката ни и тепърва ще бъдат изградени.

Елементите на националната екологична мрежа са:

1. защитени зони, обявени по ЗБР;
2. защитени територии, които попадат в защитените зони;
3. буферни зони около защитени територии, които са част от защитени зони.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват:

- КОРИНЕ места като територии, описани по стандартната международна методика на проекта на Съвета на Европа "КОРИНЕ биотопи".
- Рамсарски места като влажни зони, които отговарят на критериите на Конвенцията по влажните зони с международно значение, по-специално като местообитания за водолюбива птици (Рамсарска конвенция);
- орнитологични важни места - територии от международна значимост за опазване на птиците, описани по стандартната международна методика на Бърд Лайф Интернешънъл.

Националната екологична мрежа цели дългосрочно опазване на биологичното, геологичното и ландшафтното разнообразие; осигуряване на достатъчни по площ и качество места за размножаване, хранене и почивка, включително при миграция, линееене и зимуване на дивите животни; създаване на условия за генетичен обмен между разделени популации и видове; участие на Република България в европейските и световните екологични мрежи; ограничаване на негативното антропогенно въздействие върху защитени територии.

От тук произтичат и отговорностите на общинската администрация както за съхранение на обявените по Закона за защитените територии, така и за изграждането на останалите компоненти на нейната територия.

Защитени територии и Натура 2000.

Буферна зона на резерват „Камчия”

Обявена е в началото на 80-те години, когато Резервата е включен в списъка на биосферните резервати на ЮНЕСКО. Тя обхваща 70 ха горски площи и 160 ха поземлен фонд, с конкретни граници според заповед 391/25.04.1983г. на КОПС при МС; „от запад границата на отдел 116 до пресичането и с шосето за с. Шкорпиловци, от там в северна посока на 250 м. успоредно от границата на Резервата; от север – на 200м успоредно на границата на Резервата до ПС „Камчия“ и по асфалтов път до рибарското селище, продължава на 100м успоредно от границата на Резервата до атракционното заведение „Нестинарки“ и по асфалтовата алея до историческото място „Подводничарите“ и по неговата граница до морето; от изток и от юг – по границата на защитения обект „Камчийски пясъци“ и южната граница на отдел 116. В буферната зона са ограничени дейностите, които могат да причинят негативно въздействие върху разрезаната площ – напр. голи сечи, промишлен риболов, промишлено събиране на билки, гъби и цветя, движението на моторни лодки по реката, паркирането на МПС и др. Едновременно с това се допуска паша и традиционно ползване на земеделските земи. По различни причини буферната зона извън площта на горския фонд не е маркирана и не изпълнява предназначението си.

Защитена местност „Камчийски пясъци“

Обявена е със заповед 107/14.11.1980г. на КОПС при МС „с оглед запазването на редки и характерни растителни и животински видове и съобщества, както и във връзка със запазването на резерват „Камчия“. Защитената територия обхваща крайбрежната пясъчна ивица и преходната зона между нея и заливната гора Лонгоза с площ 373,6 ха. В района на защитената местност се разрешава ползването на плажната ивица от летовници, ограниченото събиране на блатно кокиче и създаване на горски култури от характерни за района видове. Защитената местност предлага най-голямо разнообразие от условия на средата. В нейната територия попадат крайбрежните части на Лонгозната гора, блата и участък от Мазния азмак, пясъчни дюни и широка плажна ивица. Тук са установени почти всички видове ендемитни растения, характерни само за Понтийската флора, комплексът е включен в списък на орнитологично важни места в Европа. Тук е едно от уникалните местообитания на черния щъркел и още над 20 вида пролетни и водоплаващи птици. Значителна част от местната флора и фауна все още не е проучена. Районът на „Камчийски пясъци“ е достъпен от юг по изграден асфалтов път преди къмпинг „Хоризонт“, а през летните месеци и от изток по море. Всички обозначения на защитената територия са повредени или липсват. Не се контролира строго събирането на растения и пашата на животни.

На територията на общината е разположена част от курортния комплекс „Камчия“ с обща площ 1 500 ха. В комплекса се включват биосферен резерват „Камчия“ с площ 842,1 ха, буферната му зона с площ 70 ха и защитената местност „Камчийски

пясъци” с площ 373 ха. Останалата част от комплекса, включително морската акватория е незащитена. Резерватът и защитената местност са държавна собственост и се стопанисват от Регионалното управление на горите. От тях 140 ха са в границите на Община Аврен. Буферната зона около резервата, съгласно действащата нормативна уредба има за цел да ограничи или смекчи неблагоприятните последици от антропогенното въздействие. Тя се стопанисва от РУГ като гора със специално предназначение и е в обхвата на горския фонд.

Защитена местност „Лонгоза”

За ограничаване на антропогенното въздействие върху резерват “Камчия” е обявена БЗ със Заповед № 391/25.04.1983 г., с площ от 230 ха. Със Заповед РД - 523/12.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите БЗ е прекатегоризирана в защитена местност.

Защитена местност „ЛИМАН”

Обявена е през 1979 г., а със Заповед № РД-821 от 23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 5,2 ха. Намира се в местността Паша дере, в землището на село Близнаци, община Аврен, област Варна. Представлява крайбрежен лиман, естествена влажна зона, местообитание на редки растения и водолюбиви птици: голям воден бик, малък воден бик, зимно бърне, голяма бяла чапла, сива чапла и др. Местността е достъпна с автомобилен транспорт по горски път от хижа “Черноморец” и село Близнаци. Подходяща е за орнитологичен туризъм.

По Директивата за Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 за защитените птици на територията на община Аврен попадат следните зони:

BG0002044 Камчийска планина

Териториален обхват - 888 837.60 дка.

Установени 189 вида птици. 81 вида са от европейско природозащитно значение (SPEC). Световно застрашени в категория SPEC1 - 9 вида, застрашени в Европа SPEC2 - 22 вида, в SPEC3 - 50 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 63 вида, включени в приложение 2 на ЗБР, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 56 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. През 33 е минава прелетния път Via Pontica с международно значение като типично “място с тесен фронт на миграция”.

BG0002045 Комплекс Камчия

Териториален обхват - 100 756.30 дка.

Установени 237 вида птици. 101 вида са от европейско природозащитно значение (SPEC). Световно застрашени в категория SPEC1 - 7 вида, застрашени в Европа

съответно в категория SPEC2 - 25 вида, в SPEC3 - 69 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 82 вида, включени в приложение 2 на ЗБР, със специални мерки за защита. 76 вида са вписани в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. 33 Камчия попада на миграционния път Via Pontica.

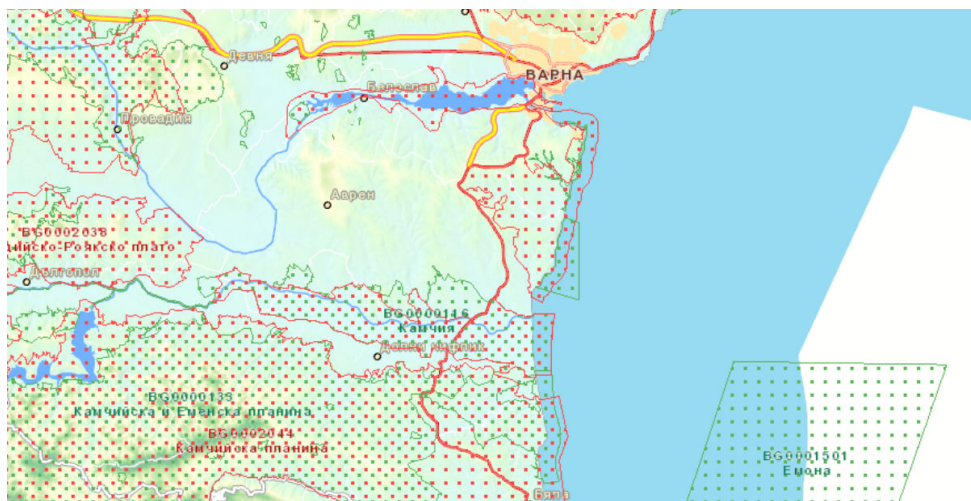
По Директивата за Защитени зони от Националната екологична мрежа НАТУРА 2000 за опазване на природните местообитания на територията на община Аврен попадат следните зони:

BG0000116 Камчия

Териториален обхват - 99199.37 дка.

Зоната обхваща лонгозните гори в долното течение на р. Камчия, крайбрежните дюни и залива пред тях. Опазват се 5 типа дюни, 4 типа горски местообитания, естуар и три типа морски местообитания. 33 е обитавана от стабилна популация на видрата, както и на включените в Директива 92/43 риби. Районът е важен и за множество безгръбначни, застрашени от изчезване.

В проекта за формиране на Национален парк Българско Черноморие са включени всички резервати и защитени местности на територията на община Аврен.

Фигура 1. Карта на защитените зони община Аврен – източник: кадастрална карта на Република България

3.5. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ

Неотменен компонент при създаването на здравословна жизнена среда в населените места е изграждането на тяхната зелена система. Тя включва дървесната и храстовата растителност на крайпътните магистрали, паркове, градини, скверове и цветни фигури. Отделните зелени площи, в различните части на населеното място се свързват в

единна зелена система, която обхваща цялото селище. Тя от своя страна има определено естетическо и климатично въздействие в рамките на населеното място. Зелените площи имат изключително важно значение за осигуряване на места за отдих и развлечения на населението, подобряване на климата, намаляване рисковете за човешкото здраве, намаляване на шума, запрашеността и на вредните газове в атмосферата.

Зелената система на община Аврен е неразделна част от плановото ѝ решение и обемнопространствено изграждане. Тя въздейства пряко за подобряване на условията за обитаване и труд и ограничава негативните санитарно-хигиенни фактори - шум, замърсена атмосфера, електромагнитни и радиационни излъчвания, подобрява температурния баланс, микроклимата и други.

Зелената система в община Аврен включва следните категории зелени площи:

- Обществени паркове и градини;
- Специализирани паркове и градини;
- Санитарно-защитно озеленяване;
- Транспортно озеленяване;
- Озеленяване за ограничено ползване.

Те имат следните по-важни социални и екологични функции: рекреационни (задоволяват потребностите от спорт и отдих); естетически и ландшафтно-естетически; биоклиматични – приток на свеж въздух от крайселищните зони, подобряване на микроклиматичните характеристики на средата; мелиоративни – преразпределение на повърхностния и подземен отток на водите; екологични – предотвратяване миграцията на замърсители от урбанистичните дейности и транспорта, продуцират кислород, поглъщат част от вредните газове и праха, блокират миграцията на тежките метали (от транспорта и промишлеността) в почвата и околната среда.

Към обществените зелени площи спадат паркове и градини в населените места. Лесопарковете и екопарковете, като масивни зелени територии, разположени до населените места и вклиняващи се в тях с урбанистични елементи на зелената система, влияят значително на общите екологични характеристики на населеното място. Въздействието се изразява с подобряване на въздухообмена през летните месеци, приток на свеж и богат на кислород, по-хладен и влажен въздух.

Изградените паркове, важен елемент на зелената система на Община Аврен са четири:

- лесопарк с. Синдел – с обща площ от 3 660кв.м. и доминатни видове чинар, бреза, бор, тополя;
- лесопарк с. Приселци – с обща площ 3 750кв.м. и доминантни видове дъб, ела, бор;
- лесопарк с. Садово – с обща площ 3 600кв.м;
- лесопарк с. Тръстиково – с площ 11 510кв.м. и доминантни видове бор, ела, чинар.

Във всяко населено място има изградени и озеленени територии с обща площ 172 795кв.м, разположени предимно в централната част.

Състоянието на парковете и градините е средно и добро, с преимуществено слабо поддържане. В тях частично е запазен скелетът от трайна декоративна растителност – дървета и храсти. Основните видове, използвани за озеленяване са; черен бор, тополя, ела, смърч, чинар, бреза и др. Храстите са представени основно от лавровишна, тамарикс,

люляк и сорбария. Тревните площи с малки изключения са в лошо състояние, като почти липсват цветя. Всички градини се нуждаят в различна степен от реконструкция.

Към специализирани зелени площи спадат организирани зелени структури, с тясно специализирани функции като спортни паркове, гробищни паркове, църковни и музейни градини и др.

Санитарно-защитно озеленяване е с основно екологично предназначение – ветрозащитни пояси; озеленени крайречни сервитути; озеленени дерета и оврази; санитарно-защитни пояси; транспортно озеленяване. Санитарно-защитното озеленяване е най-важният елемент на екологичната инфраструктура, поради прякото си въздействие върху екологичните характеристики на средата – намаляване на силата на вятъра през студеното полугодие, подобряване на санитарно-хигиенните характеристики на жилищната среда чрез ограничаване на въздействието на отделяните от транспорта замърсители; прахоулавяне; шумозащита; мелиоративни – предпазващи почвата от развитие на ерозия – по протежение на дерета и оврази.

Управление на зелената система на територията на Община Аврен

Развититето и поддържането на зелените площи в община Аврен се осъществява чрез изпълнението на Програма за развитие на "Социално предприятие за озеленяване и благоустройство в Община Аврен" 2018 г. - 2023 г.

❖ Видове зелени площи

Зелени площи за широко обществено ползване

Тези зелени площи образуват гръбнака на Зелената система на общината. Това са всички градини, паркове и скверове. Зелените площи за широко обществено ползване изпълняват много важна функция. В тях се извършва ежедневният отдих на населението и имат важна екологична роля и естетическо въздействие. Те обслужват и най-уязвимата част от населението подрастващото поколение, майките с детските колички и възрастните хора. Тези паркови площи е необходимо да имат 5-7 минутен изохрон на достъпност. Тези паркови площи трябва да имат различна тематична насоченост и да са структурирани равномерно в чертите на урбанизираната територия. Друг важен аспект е степента на изграденост на тези площи. За да изпълняват целия диапазон от функции, с които са натоварени, е необходимо изградеността им да е и много висока.

Зелени площи за ограничено ползване

Зелените площи за ограничено ползване формират най-широко застъпеното „изпълващо“ озеленяване и създават най-разнообразна среда за спорт, забавления и рекреация. В тези площи се включват всички терени с дворно озеленяване, собственост на частните физически и юридически лица. Това са зелените площи във всички имоти с жилищна и обществено обслужваща функция. Тези терени представляват интерес, дотолкова, доколкото изпълняват екологична функция и подобряват микроклимата.

Други зелени площи за ограничено ползване са тези в здравните и учебни заведения и зелените площи около обществените сгради.

Озеленяването в обектите на общественото обслужване, обектите на здравеопазването и образуванието изисква допълнителни мерки за изпълнение, за да достигне необходимото състояние.

Зелени площи със специфично предназначение

В тези зелени площи се включват мемориални паркове, гробищните терени, ботанически градини, дендрариуми, лапидариуми, зоокътове и зоологически градини.

Улично озеленяване

Това озеленяване е свързващо звено във всяка Зелена система. От функционална гледна точка, уличното озеленяване обвързва всички елементи и зелени площи в една обща система от публични пространства и места за отдих.

Освен функционалният аспект, екологичната роля на уличните дървета е незаменима. Тези насаждения са органически необходима съставна част от ландшафта и спомагат за създаването и поддържането на условия за една нормална, здравословна жизнена среда.

Зелената система е част от пространствения организъм на населеното място, осигуряваща комплексното подобряване на жизнените условия посредством своите урбанистични, екологични и рекреационни функции. Тя е връзката между отделните елементи и устройствени зони на селищния организъм с обкръжаващата го природна среда.

Периодично се унищожават озеленени площи при изграждане или ремонтни работи по техническата инфраструктура. Липсата на собствени водоизточници и драстичното поскъпване на питейната вода, води до оскъпяване на поддържането на зелените площи.

3.6. ОТПАДЪЦИ

3.6.1. Ключови разпоредби на ЗУО. Задължения на органите на местната администрация по реда на ЗУО

Законът за управление на отпадъците (ЗУО), приет 2012 г. въвежда изискванията на Рамковата директива за отпадъци (РДО) 2008/98/ЕО, включително принципите „замърсителят плаща“, „разширена отговорност на производителя“ и йерархията на управление на отпадъците. Той въвежда за първи път конкретно адресирани оперативни цели за рециклиране на битови и строителни отпадъци, изисквания към съоръженията и инсталациите за отпадъци, въвежда икономически и регулаторни механизми и инструменти за прилагане на законодателството; правила за управление на масово разпространените отпадъци; урежда подхода за „край на отпадъка“ и „странични продукти“, определя детайлно контролните функции на институциите и конкретните глоби и санкции за неспазване на закона.

Някой от ключовите разпоредби, произтичащи от ЗУО са:

1.) Регламентира количествени цели за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, за изпълнение от общините на територията на Р. България

Целите за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци са разписани към чл. 31 ал. 1 на ЗУО, предоставяйки информация за конкретните параметри, които следва да изпълняват общините, а именно:

- т. 1. най-късно до 1 януари 2020 г. подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници на не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;
- т. 2. най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.²

Със последните изменения на ЗУО (Обн. ДВ, бр. 19, 05.03.2021г.) се предвиждат ключови промени в постигането на целите по чл. 31 ал. 1., а именно:

- 1.) най-късно до 1 януари 2020 г. подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници на не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци;
- 2.) най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г
- 3.) най-късно до:

а.) 31 декември 2025 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 55 % от общото тегло на тези отпадъци;

б.) най-късно до 31 декември 2030 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 60 % от общото тегло на тези отпадъци;

в.) най-късно до 31 декември 2035 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 65 % от общото тегло на тези отпадъци;

ЗУО предвижда и най-късно до 31 декември 2035 г. количеството на депонираните битови отпадъци да бъде намалено до 10 % или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло).³

2.) ЗУО, въвежда изисквания към общините да организират системи за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и да

---

² количеството депонирани биоразградими битови отпадъци в Република България през 1995 г. е 2 247 500 t

³ Целите по ал. 1, т.3 и 4 ще се постигат поетапно съгласно сроковете, определени в § 15 от преходните и заключителните разпоредби

осигурят условия за разделно събиране на отпадъци от опаковки за всички населени места с население по-голямо от 5000 жители и за курортните населени места.

3.) Кметовете на общините да осигурят площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинства, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др. във всички населени места с население по-голямо от 10 000 жители и при необходимост в други населени места

4.) Позлвателите на търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места над 5 000 жители и в курортните населени места са задължени от началото на 2013 г. да събират разделно отпадъци от хартия и картон, стъкло, пластмаса и метали в съответствие с наредбите на общините по чл. 22 от ЗУО;

5.) Въвеждане на детайлни правила и изиксвания за сдружаване на общините в регионални сдружения за решаване управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организации;

6.) Въвеждане на икономически инструменти за покриване на бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото и за стимулиране на превенцията и оползотворяването на отпадъците преди депонирането.

3.6.2. Законово основание за разработване на Програма за управление на отпадъците (ПУО)

Програмата за управление на отпадъците (ПУО) се разработват на основание чл. 52 от Закона за управление на отпадъците. Програмите се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците и може да бъдат актуализирани при промяна на фактическите или нормативните условия, при които е създадена.

При разработване на програмите се взимат в предвид Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците (издадени на основание чл. 52, ал.10 от ЗУО и утвърдени със Заповед №АД-211/31.03.2015 г.), както и приложимите общински наредби на местно ниво.

Програмата включва и необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината, съгласно Глава втора, Раздел III на ЗУО. Приложени са необходимите административни, технически и финансови мерки за осигуряване на практическото прилагане на програмата и упражняване на дейности по контрол и мониторинг на практическото ѝ изпълнение.

Програмата е динамичен и отворен документ, който може да бъде допълван по предложение на кмета на общината, съобразно настъпилите промени в приоритетите

на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо значение.

Съгласно ЗУО, програмите за управление на отпадъците се приемат от общинският съвет, който контролира изпълнението ѝ. Ежегодно в срок до 31 март, кмета на общината внася до общинския съвет отчет по изпълнение на програмата за предходната година. Копие от отчета се изпраща до РИОСВ и се публикува на интернет страницата на общината.

3.6.3. Задължения на органите на местната власт в областта на управлението на отпадъци

Разработване на Програма за управление на отпадъците (ПУО)

Програмите за управление на отпадъците се разработват на основание чл. 52 от Закона за управление на отпадъците. Съгласно ЗУО, програмите се разработват с целите, структурата и придвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Програмите за управление на отпадъците се приемат от общинския съвет, който контролира изпълнението ѝ. Ежегодно в срок до 31 март, кмета на общината внася отчет за изпълнението на ПУО до общинския съвет за предходната календарна година. Копие от отчета се изпраща на РИОСВ и се публикува на интернет страницата на общината.

Законът за управление на отпадъците и подзаконовите актове по неговото прилагане регламентират и редица други задължения към общините, свързани с управлението на отпадъците. Съгласно ЗУО, кмета на общината има ангажимента:

1. Участва в Регионално сдружение в съответствие с чл. 24, ал. 2 от ЗУО.
2. Осъществява контрола на експлоатацията на регионалната система за управление на отпадъците и дейността на избрания оператор на територията на РСУО;
3. Определя реда и начина за събиране и разпределение на дължимата цена от потребителите на системата (общини – членове на регионално сдружение)
4. Осигурява съдове за събиране на битови отпадъци – контейнери, кофи и др.
5. Събира битови отпадъци и транспортирането им до депа или други инсталации и съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждането им.
6. Почиства уличните платна, площадите алеите, парковете и другите територии от населените места предназначени за обществено ползване.
7. Избира площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации и съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци.
8. Организира събирането, оползотворяването и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината.

9. Разделно събира битови отпадъци на територията на общината най-малко на следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.
10. Организира на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци в т.ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци.
11. Изпълнява решенията на общото събрание на регионалните сдружения за управление на отпадъците на регионален принцип и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба
12. Организира разделно събиране на опасни битови отпадъци извън обхвата на Наредбите по чл. 13, ал.1 от ЗУО и предаването им за оползотворяване и обезвреждане;
13. Разделно събира и съхранява битови биоразградими отпадъци в т.ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъци и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане.
14. Осигурява площадки за разделно събиране на отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;
15. Почистване от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12 от ЗУО - почистване на отпадъци от пътя, земното платно, пътните съоръжения, обслужващите зони, крайпътните обслужващи комплекси, както и осигуряване на съдове за събиране на отпадъците и транспортирането им до съоръжения за тяхното третиране;
16. Осигуряване информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 от ЗУО, както и информация относно мерките за предотвратяване образуването на отпадъци и предотвратяването на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
17. Поддържа регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаса, стъкло, хартия, картон на територията на общината;
18. Предотвратява изхвърлянето на отпадъците на неразрешени за това места и/или създаване на незаконни сметища и организиране на почистването им.

УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

3.6.4. Състояние относно отпадъците

Състояние и тенденции относно битовите отпадъци

В община Аврен се наблюдават тенденции, идентични на тези в страната, а именно: отчита се увеличение на общото количество на смесените битови отпадъци за територията на общината, както на национално ниво. Данните са представени в следващата таблица.

Таблица 15. Събрани смесени битови отпадъци в община Аврен

	2016	2017	2018	2019	2020
Количество на събраните битови отпадъци (тона)					
Община Аврен	2 628	3 695	3 619	2 895	3 111
България - общо	2 881 000	3 080 000	2 862 000	-	-
Количество на събраните битови отпадъци - динамика (% , предх. год. = 100)					
Община Аврен	100.00%	140.58%	97.95%	79.99%	107.46%
България – общо	100.00%	106.91%	92.92%	-	-
Население – брой					
Община Аврен	9 547	9 331	9 152	9 072	9 819
България – общо	7 101 859	7 050 034	7 000 039	6 951 482	6 916 548
Население - динамика (% , предх. год. = 100)					
Община Аврен	100.00%	97.74%	98.08%	99.13%	108.23%
България - общо	100.00%	99.27%	99.29%	99.31%	99.50%
Събрани отпадъци (кг/ж./г.)					
Община Аврен	275	396	395	319	317
България - общо	406	435	407	-	-
Събрани отпадъци на жител - динамика					
Община Аврен	100.00%	144.00%	99.75%	80.76%	99.37%
България - общо	100.00%	107.14	93.56	0	0

Източник: Община Аврен, НСИ и експертни изчисления

Таблица 16. Депонирани битови отпадъци в община Аврен

	2016	2017	2018	2019	2020
Количество депонирани битови отпадъци (тона)	2 770.00	382.00	0.00	0.00	0.00
Количество депонирани неопасни производствени отпадъци (тона)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Предадени за предварително третиране битови отпадъци	0.00	2 933.80	3 365.24	2 894.78	3 110.50
Предадени за рециклиране битови отпадъци	0.00	0.00	9.00	0.00	0.00
Вс. депонирани отпадъци	2 770.00	3 315.80	3 374.24	2 894.78	3 110.50

Източник: Община Аврен

През разглеждания период, се наблюдава увеличение на количествата смесени битови отпадъци събрани на територията на община Аврен.

Нормата на натрупване на отпадъци на човек от населението в общината през последните години е в допустимите референтни стойности и под средните нива за страната.

Населението на общината се увеличава за периода 2016-2020 г., като годишната норма на натрупване на отпадъци на човек от населението се увеличава спрямо 2016 г., но намалява спрямо 2017 и 2018 г.. Това се дължи на променящите се потребителски навици и начин на живот на домакинствата, късия живот на произведените стоки, но най-вече на дейността на търговски обекти и заведения

За редуциране обема на депонираните количества е препоръчително увеличаване дела на разделно събраните рециклируеми отпадъци, разширяване на фамилното компостиране на зелените и био-разградими отпадъци, осигуряване на възможности за отделно събиране на строителните отпадъци при ремонти и други мерки.

Друг важен аспект на анализа на отпадъците е свързан с определянето на общо генерираните отпадъци и нормата на натрупване на отпадъци. За целта към количеството на събраните смесени битови отпадъци е необходимо да бъдат добавени количествата на разделно събраните отпадъци от организацията за оползотворяване на отпадъци, с която община Аврен има сключен договор, събраните количества в т.нар. пунктове за вторични суровини, както и зелените отпадъци от общинските паркове и градинки.

За периода от 2017 до средата на месец септември 2021г. Община Аврен няма система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, поради икономически причини. От средата на месец септември 2021г. община Аврен има сключен договор с организация по оползотворяване на ООп "ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ" АД.

Таблица 17. Количества разделно събрани и сепарирани отпадъци от опаковки в община Аврен (тона)

	2016	2017	2018	2019	2020
Постъпили отпадъци от опаковки	11.54	0	0	0	0
от тях рециклируеми:					
хартия	0.84				
пластмаса	0.23				
метал	0.01				
стъкло	0.77				
общо рециклируеми	1.85	0	0	0	0
% годни за рециклиране	16%	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!

Източник: Община Аврен

Таблица 18. Количества разделно събрани опаковки, ИУЕО, НУБА, опасни отпадъци от домакинствата в община Аврен (тона)

Разделно събрани (тона)	2016	2017	2018	2019	2020
Опаковки и отпадъци от опаковки (рециклируеми)	1.85	0	0	0	0
ИУЕЕО	0.5	0	0.074	0	0.55
НУБА	0.09	0	0.04	0	0.03
Опасни отпадъци от домакинствата	0.06	0	0.013	0	0
Вс. разделно от системите	2.5	0	0.127	0	0.58

Източник: Община Аврен

Към горе-посочените количества трябва да се добавят количествата разделно събрани отпадъци от пунктовете за изкупуване на вторични суровини.

Нормата на натрупване на отпадъци за община Аврен е представена в следващата таблица:

Таблица 19. Норма на натрупване на отпадъци в община Аврен

	2016	2017	2018	2019	2020
Количество на събрани смесени битови отпадъци - т	2 770	3 359	3 365	2 895	3 111
Количество на разделно събрани отпадъци, в т.ч. от пунктове – т	3	0	0	0	1
Общо смесени битови отпадъци и разделно събрани отпадъци – т	2 773	3 359	3 365	2 895	3 112
Количество на генерираните зелени отпадъци от общински паркове, градинки и др.					
Общо смесени битови отпадъци, разделно събрани отпадъци и зелени отпадъци от общински паркове и градинки – т	2 773	3 359	3 365	2 895	3 112
Население - бр.	9 547	9 331	9 152	9 072	9 819
Норма на натрупване на смесените битови отпадъци - кг/ж./г.	290	360	368	319	317
Норма на натрупване общо за смесените битови отпадъци и разделно събраните отпадъци - кг/ж./г.	290	360	368	319	317
Норма на натрупване общо за смесените битови отпадъци, разделно събраните отпадъци и зелените отпадъци - кг/ж./г.	290	360	368	319	317

Източник: Община Аврен, НСИ, експертни изчисления

В сравнение със средната норма на натрупване на отпадъци на национално ниво през 2018 г. - 407 кг./ж./г. (по данни на НСИ) при община Аврен се наблюдават по-благоприятни стойности на показателя от 368 кг./ж./г.

Друг важен аспект на анализа на отпадъците е свързан с морфологичния им състав. В следващата таблица са изведени стойностите и процентни дялове на отделните фракции отпадъци включени в състава на смесените битови отпадъци за община Аврен за 2019г.,

съгласно извършения анализ на морфологичния състав на битовите отпадъци на Община Аврен“.

Таблица 20. Морфологичен състав на отпадъците за община Аврен за 2019г.

Отпадъци	Количество смесен отпадък година/тона	Разделно събран отпадък на година/тона	Общ отпадък на година/тона	Общ отпадък на година %
Хранителни	287.42	0	287.42	7.53
Хартия	130.6	0.65	131.25	3.44
Картон	47.9	0.66	48.56	1.27
Пластмаса	397.22	0.11	397.33	10.41
Текстил	216.75	0	216.75	5.68
Гума	26.19	0	26.19	0.69
Кожа	71.12	0	71.12	1.86
Градински	507.82	118.42	626.24	16.4
Дървесни	16.17	0	16.17	0.42
Стъкло	146.68	0	146.68	3.84
Метали	145.49	2.7	148.19	3.88
Инертни 4 см	114.44	0	114.44	3
Опасни	60.98	0	60.98	1.6
Други	154.68	0	154.68	4.05
Ситна фракция 4см	1371.5	0	1371.5	35.93
Общо	3694.96	122.54	3817.5	100

Източник: Община Аврен

Съгласно морфологичния състав на отпадъците за община Аврен се достига до слените изводи: Фракциите с най-висок средногодишен процент са ситна фракция под 4 см, градински пластмаса и метали. Фракциите с най-нисък средногодишен процент са гума, дървесина, опасни и кожа. Фракции с най-изявена сезонна флукутация са ситна фракция под 4 см, картон, градински и хартия. Фракции с най-слаба сезонна флукутация са гума, опасни, кожа и дървесни.

В периода 2016г. – 2018 г. община Аврен не е постигнала целите по чл.31 ал.1 т.1 от ЗУО за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали вкл. хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата – най-малко 50 на сто от общото им тегло, но през 2018 г. е постигнала целите по чл.31 ал.1 т.2 от ЗУО за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци образувани в България през 1995 г.

Таблица 21. Постигната степен на рециклиране в %

Година	2016	2017	2018	2019	2020

Постигната в % цел за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали вкл. хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата – най-малко 50 на сто от общото им тегло - чл.31 ал.1 т.1 от ЗУО	7	76	56		
Постигната цел за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпад. Образувани в РБ-я през 1995 г. - чл.31 ал.1 т.2 от ЗУО	1	76	77		

Източник: ИАОС

Строителни отпадъци

В община Аврен, както в повечето общини в страната, не е организирана регулярна система за разделно събиране на строителните отпадъци от малки ремонтни дейности на домакинствата.

Към момента няма налични данни за годишното количество генерирани строителни отпадъци. Част от строителните отпадъци от домашни ремонти попадат в потока смесени битови отпадъци. Друга част в т.ч. от изкопи и събаряне отиват за изпълване на частни имоти предназначени за производствена дейност.

Община Аврен няма сключено споразумение с дружество за събиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата.

Транспортирането се извършва по заявка със специализирани превозни средства и контейнери с различен обем предимно от гр. Варна.

Препоръчително община Аврен да предприеме допълнителни действия за разделно събиране от домакинствата на строителните отпадъци от малки ремонтни дейности.

Следва да се има предвид, че изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за смесени битови отпадъци влошава качеството на изхвърлените в тези контейнери рециклируеми отпадъци. Това означава, че ако не се предприемат мерки, от смесените битови отпадъци на общината ще се отделят по-малко рециклируеми отпадъци от хартия, метал, пластмаса и стъкло при предварителното им третиране.

Отпадъците от утайки от ПСОВ

На територията на община Аврен има една функционираща пречиствателна станция за отпадъчни води на к.к. Камчия. Количествата на утайките от дейността на ПСОВ Камчия е малко приблизително 1 м3/месечно.

Към настоящия момент обезводнените утайки от ПСОВ се обезвреждат от Вик Оператора.

С въведените отчисления за депониране по ЗУО се увеличават значително текущите разходи за депониране и депонирането трябва да бъде използвано само частично до преминаване на процедурите и проучванията за оползотворяване на утайките най-вече за рекултивация на нарушени терени в района на община Аврен.

Отговорността за оползотворяване на утайките е на регионалния ВиК Варна ООД. Съвместно с общината оператора трябва да се намери решения за оползотворяване на утайките, като утайки се депонират по изключение.

Основни изводи и препоръки

□ Годишните количества генерирани битови отпадъци на територията на община Аврен от 2016 г. до 2020 г. се увеличават. Населението на общината се увеличава за периода 2016-2020 г., като годишната норма на натрупване на отпадъци на човек от населението се увеличава.

□ За периода 2016 г.-2020 г. нормата на натрупване за община Аврен бележи ръст, но въпреки това остава с по-благоприятна стойност от средната за страната.

□ Анализите за периода 2016 г. - 2018 г. показват, че община Аврен изпълнява целите за намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци и целите за рециклиране на отпадъците от хартия и картон, пластмаса, стъкло и метали.

□ Общината следва да планира и изпълни мерки за намаляване на депонираните и увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци, за да изпълни европейските и национални цели за отпадъците за предстоящия период до 2028 г. в съответствие със ЗУО и Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците.

□ Препоръчително е община Аврен да предприеме допълнителни действия за разделно събиране от домакинствата на строителните отпадъци от малки ремонтни дейности, в резултат на което да се постигне намаляване на количествата на депонираните смесени битови отпадъци и подобряване на техния състав от гледна точка на извличане на рециклируеми отпадъци.

□ Препоръчително е общината да обсъди възможностите за рециклиране на общинско ниво или на регионален принцип на отпадъците от строителния бранш с други съседни общини и строителния бизнес, както и възможностите за повторно използване на селективно разрушени сгради.

□ Препоръчително е „В и К“ Варна ООД заедно с община Аврен да анализират възможността и предприемат мерки в дългосрочен план да се оползотворяват утайките, а депонирането да се минимизира по изключение.

3.6.5. Национално законодателство по управление на отпадъците и стратегическите/програмни документи в контекста на правата и задълженията на общините

Нормативни актове и програмни документи на национално ниво

През 2012 г. Народното събрание прие нов Закон за управление на отпадъците, отразяващ изискванията на Рамковата Директива за отпадъците 2008/98/ЕС на ЕС, като отмени предходния Закон за управление на отпадъците последно изм. и доп., ДВ бр. 19 от 5.03.2021 г.. Законът регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

Законът въведе т.нар. **йерархия на управление на отпадъците**, която определя приоритетността при управление на отпадъците от гледна точка на най-добрата възможност за опазване на околната среда, предотвратяване на вредните въздействия върху нея и ефективно използване на ресурсите. ЗУО определя пет възможни начина за третиране на отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

Предотвратяването на отпадъци е определено като мерки, които се предприемат преди веществата или предметите да се превърнат в отпадък, с което се намалява:

- а) генерираното количество отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл (количествено предотвратяване);
- б) съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите (качествено предотвратяване на отпадъците).

Подготовка за повторна употреба включва почистване, проверка и поправка на употребявани продукти, които са станали отпадък, така че да могат да се употребяват повторно (например поправка на електрическо оборудване, мебели и др., които след като са поправени, се продават като втора употреба). Подготовката за повторна употреба е вид оползотворяване на отпадъците.

Рециклиране е начин за оползотворяване на отпадъците. Общата идея при рециклирането е, че един материал бива преработван с цел да се променят неговите физико-химични свойства и това да позволи той да се употребява повторно за същите или за други цели. Конкретните дейности по управление на отпадъците, които се класифицират като рециклиране съгласно ЗУО, включват (но не само):

- рециклиране на материали - например на пластмасови продукти или компоненти в пластмасови материали, стопяване на отпадъчно стъкло в стъклени продукти, употреба на хартиени отпадъци в заводи за хартия и др. Рециклирането на материали: например пластмасови гранулирани и пелетизирани за екструдирани или

формоване, натрошени отпадъци от стъкла, сортиране на отпадъци от хартия, отговарящи на критериите за края на отпадъка;

➤ производство на компост, отговарящ на критериите за качество на продуктите.

Друго оползотворяване е всяка дейност, която отговаря на определението за „оползотворяване“ съгласно ЗУО, но която не отговаря на специфичните изисквания за подготовка за повторна употреба или за рециклиране.

Примери за друго оползотворяване са:

- изгарянето или съвместното изгаряне, когато основното използване на отпадъците е като гориво или друг начин за получаване на енергия. Това е операция по управление на отпадъците с оползотворяване на енергията, класифицирана като R1 в Приложение II към ЗУО. Това контрастира с изгарянето на отпадъци без оползотворяване на енергия, класифицирано като операция по обезвреждане D10 в Приложение I към ЗУО;
- насипни дейности, отговарящи на дефиницията за оползотворяване.

Обезвреждане - депониране (дори когато сметищен газ се използва за възстановяване на енергия); изгаряне и съвместно изгаряне, които не отговарят на критериите, за да бъдат определени като оползотворяване (в случай на съоръжения, предназначени за изгаряне на твърди битови отпадъци, които не отговарят на определени критерии, с помощта на формулата за енергийна ефективност в Приложение II към ЗУО), насипни дейности, когато не отговарят на дефиницията за оползотворяване.

Като първа стъпка от анализа са идентифицирани основните права и задължения на община Аврен, произтичащи от нормативните актове.

Основни отговорности за общините по управление на отпадъците, произтичащи от ЗУО и подзаконовите нормативни актове към него

ЗУО и наредбите към него регламентираха широк спектър от отговорности за общините, в лицето на кмета на общината, основните от които са:

- разработване на общинска наредба за управление на отпадъците и общинска програма за управление на отпадъците;
- осигуряване на съдове за битови отпадъци, събирането и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии в населените места, предназначени за обществено ползване;

- избор на площадки, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци. Кметът предприема действия по възлагане и извършване на прединвестиционни проучвания за осигуряване на ново съоръжение за третиране на битовите отпадъци най-малко три години преди изчерпване обема на депото за битови отпадъци или изтичането на експлоатационния срок на инсталацията, за което уведомява съответната РИОСВ;
- организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от текуща ремонтна дейност от домакинствата. В новия закон отпада задължението на общините за осигуряване на депа за депониране на строителни отпадъци.
- разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и за поетапното постигане на целите на общината за повторна употреба и рециклиране на тези отпадъци;
- организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства и електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла, излезли от употреба гуми);
- организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци от бита и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане, като напр. опаковки от негодни препарати за растителна защита, използвани за градините на домакинствата, опаковки от химикали и препарати и стари такива и др.;
- разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци и биоотпадъци, (в т.ч. за определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане), както и за постигане за целите за намаляване на депонираните биоразградими отпадъци на общинските депа и постигане на целите за оползотворяване на биоотпадъците;
- осигуряването на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци от бита и от ремонтна дейност на домакинствата, зелени отпадъци и други във всички населени

места над 1000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места, в конкретния случай задължението е за с. Аврен.

- почистването от отпадъци на общинските пътища, вкл. техните сервитути, което е също нов ангажимент за всички собственици на пътища;
- определя изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките;
- осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 от ЗУО, , както и информация относно мерките за предотвратяване образуването на отпадъци и предотвратяването на нерегламентираното изхвърляне на отпадъци чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
- поддържането на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци, което е също нов ангажимент за кметовете на общини;
- предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища, организиране на почистването им;
- съдействие за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;
- осигуряване на информация на обществеността по всички ангажименти на общината чрез интернет-страницата на общината, както и по друг подходящ начин и провеждане на информационни кампании за населението и бизнеса, свързани с разделното събиране на отпадъците;
- организиране на събирането на данни и предоставяне на информация на НСИ, ИАОС, съгласно изискванията на Наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;
- внасяне на отчисленията за след експлоатационни грижи за депата за битови отпадъци и за депониране на отпадъци в необходимия размер и срокове;
- предлагане за одобряване от Общинския съвет на такси за заплащане на услугите, предоставяни от общината, свързани с отпадъци;
- подготовка за и участие в заседанията на Общото събрание на РСУО и изпълнение на решенията на Общото събрание на РСУО;

- контрол на изпълнението на общинската наредба за управление на отпадъците в допълнение към контролните правомощия, които ЗУО предоставя на кмета на общината и по-конкретно контрол върху:
- дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на битови и строителни отпадъци;
- дейностите по депониране на производствени и опасни отпадъци на общински и/или регионални депа;
- площадките за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ);
- спазването на други изисквания, определени с наредбата по чл. 22.

ЗУО определя и размера на глобите, които кметовете или оправомощени от тях лица могат да налагат на основание на ЗУО.

С приемането на Закона за управление на отпадъците към общините се поставиха конкретни задължения, свързани с рециклирането и оползотворяването на битовите отпадъци, както и конкретни изисквания за управление на строителните отпадъци. Това са и най-големите предизвикателства за общините при управление на отпадъците за периода до 2035 г.

ЗУО и наредбите по прилагането му поставят конкретни количествени цели, които общините следва да изпълнят поетапно до 2035 г. както следва:

- най-късно до 31 декември 2025 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 55 на сто от общото тегло на тези отпадъци, а именно:
  - 31 декември 2021 г. – 51 на сто;
  - 31 декември 2022 г. – 52 на сто;
  - 31 декември 2023 г. – 53 на сто;
  - 31 декември 2024 г. – 54 на сто;
  - 31 декември 2025 г. – 55 на сто
- най-късно до 31 декември 2030 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 60 на сто от общото тегло на тези отпадъци;
- най-късно до 31 декември 2035 г. подготовката за повторна употреба и рециклирането на битови отпадъци най-малко до 65 на сто от общото тегло на тези отпадъци;
- най-късно до 31 декември 2035 г. количеството на депонираните битови отпадъци да е намалено до 10 на сто или по-малко от общото количество образувани битови отпадъци (по тегло), а именно:
  - до 31 декември 2025 г. – най-малко до 50 на сто от общото им тегло;
  - до 31 декември 2030 г. – най-малко до 30 на сто от общото им тегло.

Целите се изпълняват от общините в РСУО, в съответствие с решението, взето от Общото събрание на съответната регионална система.

Системите за третиране на строителни отпадъци осигуряват най-късно до 1 януари 2020 г. подготовка за повторната им употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности, чрез заместване на други материали с отпадъци в количество не по-малко от 70 на сто от общото им тегло, от което се изключват материали в естествено състояние, определени с код 17 05 04 от списъка на отпадъците съгласно Решение 2000/532/ЕО.

В съответствие с европейските практики и политика, с оглед стимулиране и ускоряване на процесите на рециклиране и оползотворяване на отпадъците държавата въведе икономически инструменти. Такъв инструмент са паричните отчисления за депониране на отпадъците, въведени чрез ЗУО, които стимулират общините да прилагат повисоките нива в йерархията за управление на отпадъците.

Размерът на отчисленията е нормативно определен и нараства в годините както следва: – за депата, които отговарят на нормативните изисквания

2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г. и всяка следваща година
15 лв./т	22 лв./т	28 лв./т	36 лв./т	40 лв./т	45 лв./т	57 лв./т	69 лв./т	82 лв./т	95 лв./т

– за депата, които не отговарят на нормативните изисквания, отчисленията се заплащат в двоен размер, освен ако не отговарят на едно от двете условия, посочени в § 4 от допълнителните разпоредби на Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците.

Освобождаването от отчисленията за депониране представлява много съществен стимул за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци от общините и по-конкретно:

- При изпълнение на целите за отпадъците от хартия, метал, пластмаса и стъкло, общините се освобождават от заплащане на 50% от финансовите отчисления за депониране на отпадъци.
- При изпълнение на целите за биоразградимите и за биоотпадъците, общините се освобождават от заплащане на 50% от отчисленията за депониране на отпадъци.
- Ако общините изпълнят двата вида цели, те се освобождават на 100% от заплащане на отчисленията за депониране.
- При неизпълнение на изискванията за осигуряване от общините на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци за населени места над 10 000 ж. до средата на 2014 г. отчисленията за депониране се увеличават с 15%.

За депониране на строителни отпадъци се заплащат отчисления в същите размери както, посочените по-горе за битови отпадъци.

Закон за местните данъци и такси

Определя местните данъци и такси, включително такса „Битови отпадъци“, приходите от която постъпват в общинския бюджет.

Размерът на таксата трябва да се определя за всяка услуга поотделно:

- сметосъбиране и сметоизвозване;
- обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения;
- чистота на териториите за обществено ползване

Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от ЗУО;
- почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци.

Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет. През 2014 г. бяха приети промени в закона, с които не се допуска тази пропорционална основа да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена. В тази връзка до 30 март 2015 г. Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Р България следваше да разработят методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци. След неколkokратни отлагания в закона последната фиксирана дата за новите промени е 01.01.2022 г.

Таксата за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет.

3.6.7. Прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво

Нормативната уредба и програмните документи на община Аврен в разглежданата област се основават на националното законодателство и следват националната политика по управление на отпадъците. Ето защо настоящият анализ в уводната част накратко представя ключови нормативни актове и програмни документи на национално ниво и най-вече разпоредбите, отнасящи се до компетенциите на местните власти в областта на управление на отпадъците.

Нормативна уредба на община Аврен по управление на отпадъците

Важна предпоставка за решаване на въпросите от местно значение, в това число и управлението на отпадъците, е създаването на законосъобразна и целесъобразна нормативна уредба от органите на местното самоуправление.

ЗУО определя *минималните изисквания за съдържание на общинските наредби* за управление на отпадъците, които трябва като минимум да уреждат:

1. условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими (в т.ч. и биоотпадъци) и опасни битови отпадъци;
2. условията и реда за създаването и функционирането на системите за разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали, включително образувани такива отпадъци от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради и населените места, за които се въвеждат тези системи;
3. условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, в т.ч. от ремонтната дейност на домакинствата;
4. условията и реда за изхвърлянето, събирането, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на масово разпространени отпадъци /отпадъци от опаковки; излезли от употреба моторни превозни средства и електронно и електрическо оборудване; излезли от употреба батерии и акумулатори; отработени масла; излезли от употреба гуми;
5. изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките /отнася се до пунктовете за предаване на посочените отпадъци в рамките на населените места, известни сред населението и като пунктове за вторични суровини/, изискването за поддържане на публичен регистър от общината с точното местоположение и какви отпадъци приемат, работно време и т.н. Това са изисквания, например, свързани с местоположението на тези пунктове – в определени зони, обозначенията на тези

пунктове и други технически изисквания, работно време, какви отпадъци се приемат и др.;

6. условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други в населените места над 10 000 жители, както и населените места, за които общините доброволно осигуряват такива площадки, ако са под 10 000 жители;

7. заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на ЗМДТ.

В Наредбата за управление на отпадъците по чл.22 от ЗУО, одобрена от общинския съвет, общините следва да разпишат и разширят обхвата на контролните правомощия на контролните звена на общините, като включат в този обхват контрол за спазване на допълнителните към ЗУО изисквания, които са включили в общинската наредба.

Освен посочените по-горе минимални изисквания за съдържание на общинските наредби по чл.22 от ЗУО, общините могат да включат детайлизирането и уреждането на широк кръг въпроси от компетенции на общините, свързани с отпадъците и чистотата, произтичащи от ЗУО и други закони.

Основният нормативен акт, регламентиращ обществените отношения, свързани с управлението на отпадъците на територията на община Аврен, е ***Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Аврен***. Наредбата е приета с Решение №845 на редовно заседание №32 на Общински съвет – Аврен, проведено на 20 юни 2014 г., изменена и допълнена с Решение №228 на редовно заседание №9 на Общински съвет-Аврен, проведено на 27 май 2016 г. Наредба е изменена с Решение №2446/ 16.12.2019г. на Административен съд Варна, в законна сила от 24.01.2020 г, като в нея са регламентирани както правата и задълженията на физическите и юридическите лица свързани с екологосъобразното управление на отпадъците на територията на общината, така и тези на местната администрация.

В наредбата са изброени детайлно задълженията на кмета на общината, както и задълженията на физическите и юридическите лица. В отделни раздели са разписани условията и редът за създаването и функционирането на системите за събиране, включително разделно, на различните потоци битови отпадъци.

Изискванията към дейностите по събиране, в т.ч. разделно събиране и третиране на биоотпадъците целесъобразно са регламентирани в отделен раздел. Включени са норми както относно реда и условията за третиране на биоотпадъците, образувани от домакинствата и в резултат на дейността на юридическите лица, така и за тези, образувани от поддръжката на зелените площи общинска собственост.

В наредбата се съдържат и условията и редът за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци и такива образувани от разрушаване на сгради, включително и за случаите, в които община Аврен се явява възложител на СМР.

Регламентирани са редът и начинът за разделно събиране на опасните отпадъци от бита, разделното събиране на ЕГО. Включени са самостоятелни раздели с разпоредби относно управлението на МРО - събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали, включително образувани такива отпадъци от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради и населените места, за които се въвеждат тези системи; ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ, отработени масла.

Изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките само препращат към изискванията на ЗУО и наредбата по чл.43, ал.1 от ЗУО. Регламентирано е задължението на кмета на общината да почиства от отпадъци общинските пътища; да поддържа публичен регистър на площадките от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, но липсва задължение на съответните лица – собственици на такива площадки да изпратят информация за публичния регистър на общината.

Наредбата адресира задължението на кмета да осигурява информация на обществеността относно функционирането на системите за управление на отпадъците от компетенции на общината.

В Наредбата липсват разпоредби относно задължението на лицата, извършващи дейности по събиране и предаване за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, да предоставят информация на общината по образци, ред и периодичност, определени, например, със заповед на кмета на общината. Подобни разпоредби са от ключово значение, тъй като събирането на информация за изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци е едно от условията, за да може общината да подготви доклад и да докаже пред МОСВ изпълнение на целите – и съответно – освобождаване от заплащане на отчисления за депониране по чл.64 от ЗУО.

Регламентиран е начинът за контрол на изпълнението на общинската наредба за управление на отпадъците, както и административно-наказателните разпоредби, които следва да бъдат наложени в случай на неизпълнение на същата.

Други общински наредби с отношение към управлението на отпадъците на територията на община Аврен са:

Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги и предоставянето на права на територията на община Аврен, изм. и доп. с Решение 590 на Общински съвет Аврен на заседание 23, проведено на 22.12.2021 г.;

Тази наредба урежда реда и начина за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги (в т.ч. такса битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица на територията на община Аврен, както и реда и сроковете за тяхното събиране. Такса битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, транспортиране и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно – сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, чистота на териториите за обществено

ползване. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет, въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- ✓ Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- ✓ Събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за обезвреждането им;
- ✓ Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации, или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по Закона за управление на отпадъците.
- ✓ Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.
- ✓ Наредбата определя такса битови отпадъци на база данъчната оценка на ползваните имоти от гражданите и фирмите. Във връзка с прилагането на принципа „замърсителят плаща“ Община Аврен предоставя възможност за определяне на таксата на база количество на битовите отпадъци.

За имоти според количеството на битовите отпадъци, съобразно районите с организирано сметосъбиране и сметоизвозване, съгласно заповедта на кмета за определяне границите на районите и видът на предлаганите услуги по чл.62 от ЗМДТ, таксата се определя според количеството на битовите отпадъци, съобразно броя на съдовете за съхранението им и кратността на сметоизвозване.

Програмни документи на община Аврен, адресиращи въпроси относно управление на отпадъците

Програма за управление на отпадъците на община Аврен 2014-2020 г.

Програмата за управление на отпадъците е разработена през 2013 г. на основание Закона за управление на отпадъците от 2012 г. и е разработва в съответствие с НПУО 2014-2020 г. При разработването на настоящата Програма за управление на отпадъците, община Аврен взема предвид основните изисквания на Закона за управление на отпадъците относно разработването на общински програми за управление на отпадъците:

- Общинската програма да се разработи, като се вземат предвид структурата, целите, времевия хоризонт и предвижданията на НПУО.
- Общинската програма да включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на общината, регламентирани в ЗУО.

- Общинската програма за управление на отпадъците да се разработва като се вземат предвид и Методическите указания на МОСВ за разработване на общински програми за управление на отпадъците. Указанията бяха одобрени със Заповед на министъра на околната среда и водите.
- Да се осигури обществен достъп до програмата на общината за управление на отпадъците.

За да включва пълния програмен цикъл, следва периодично да се отчита изпълнението на програмата с оглед предприемане на коригиращи мерки при неизпълнение на някои от дейностите в програмата.

Програма за опазване на околната среда на община Аврен 2014-2020 г.

Поради изтичане на срока на програмата за опазване на околната среда на общината от 2014 г.-2020 г. към настоящия момент Община Аврен е възложила изготвяне на нова програма за опазване на околната среда 2021-2028 г.

Програмата 2014-2020 г. разглежда в координация и взаимнообвързано различните аспекти на състоянието на компонентите и факторите на околната среда, като набелязва краткосрочни мерки за подобряване на състоянието.

Целта, която програмата си поставя в областта на управление на отпадъците, е подобряване на системата за управление на отпадъците и ликвидиране на нерегламентираните сметища. Програмата подчертава необходимостта част от дейностите по управление на отпадъците да бъдат реализирани в сътрудничество между общините от РСУО, тъй като това ще позволи на общините да споделят разходите за инвестиции и експлоатация, както и да се възползват от ефекта от мащаба.

Програмата за управление на отпадъците 2021-2028 г. е секторна програма и ще е неразделна част от програмата за опазване на околната среда на община Аврен 2021-2028 г.

План за интегрирано развитие на община Аврен 2021-2027 г.

План за интегрирано развитие на община Аврен 2021-2027 г. (ПИРО) очертава няколко основни приоритета за развитие на общината. Единият от тези приоритети е насочен изцяло към подобряване и опазване на околната среда и на природните ресурси. Посочена е цел Постигане на чиста околна среда. Предвидени са мерки по оптимизация на системата за управление на отпадъците, за оптимизиране на събирането и третирането на отпадъци и внедряване на съвременни технологии за разделно събиране, предварително третиране, компостиране на биоразградимите отпадъци с цел повишаване на количествата рециклирани отпадъци и стимулиране на повторната употреба. Конкретните мерки, които ще осигурят постигането на целта са както следва:

Оптимизиране на регионална система за управление на отпадъците, вкл. въвеждане на решения за "умно" управление на сметосъбирането и сметоизвозването, пилотни

информационни кампании за разделно събиране на отпадъци, с активно включване на младежки НПО и училища, с цел създаване на нагласи сред населението

Предвидени са дейности по изграждане на иновативно място за разделно събиране на дребни битови отпадъци, което да служи и като информационно-образователен център за вредите от различните видове отпадък. Мястото ще изпълнява двойна функция - ще събира разделно отпадъци и ще запознава населението с проблема, ще предоставя информация за различни начини за намаляване на битовия отпадък и редуциране използването на вредни за природата и здравето материали, както и ще показва ползите от процеса на рециклиране.

Обособяване и оборудване на площадки за събиране на органични отпадъци и изграждане на съоръжения за компостиране на биоразградими отпадъци с цел повишаване на количествата рециклирани отпадъци и стимулиране на повторната употреба; Ликвидиране и рехабилитация на терените с нерегламентираните сметища в землищата на населените места от община Аврен; Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени и/или биоразградими битови отпадъци

Основни изводи и препоръки

□ Законодателството относно управление на отпадъците, прието през последните години, поставя високи и конкретни изисквания към местните власти относно подобряване на йерархията на управление на потоците отпадъци, за които отговорност носят общините. Несправянето с тези задължения води до сериозни финансови последици за общините и съответно – за населението и бизнеса.

□ Анализът на общинските наредби показва, че община Аврен има опит и традиции в разработването и прилагането на местна нормативна уредба по управление на отпадъците.

□ Наредбата за управление на отпадъците на територията на община Аврен изпълнява изискванията на ЗУО от 2012 г. за съдържание; подробно регламентира правата и задълженията на физическите и юридическите лица, отговорностите на кмета, изискванията към системите за разделно събиране на различни отпадъчни потоци, контрола за изпълнение на разпоредбите. Препоръчително е Наредбата да се допълни с текстове, регламентиращи задълженията на лицата, извършващи дейности по събиране и предаване за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, да предоставят данни в общината за събраните и предадени количества отпадъци по ред, образец и периодичност, утвърдени със заповед на кмета на общината. Подобни разпоредби са от ключово значение, тъй като събирането на информация за изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци е от съществено значение, за да може общината да докаже пред МОСВ изпълнение на целите – и съответно освобождаване от заплащане на отчисления за депониране по чл.64 от ЗУО

□ Община Аврен има натрупан опит и изпълнява нормативните си задължения за разработването на общински програмни документи, в т.ч. относно управление на отпадъците. Модерното управление на отпадъците е сред програмните приоритети на общината, видно не само от тематичните програми, отнасящи се до околната среда, но и от общите планови документи, които включват интегрирано развитие на общината за периода до 2028 г. Общината е предприела своевременно действия за разработване на общинска Програма за управление на отпадъците, към която като неразделна част се разработва подпрограма за предотвратяване на образуването на отпадъците.

3.6.8. Регионално сдружение за управление на отпадъците

През 2011 г. е създадено „Регионално сдружение на общините Аврен, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Суворово и Провадия, за изграждане на регионална система за управление на отпадъците – регион Провадия. По оперативна програма „Околна среда— 2007 – 2013 г. за общините от регион Провадия са предварително алокирани средства за изграждане на регионално депо, което обаче не е направено в рамките на определения срок.

Целите на Сдружението са:

- Подобряване на качеството на услугите по управлението на отпадъците;
- Изграждане на регионална система за управление на отпадъци с всичките ѝ компоненти, обслужващи всички общини в региона, в съответствие с европейските изисквания;
- Създаване и реализиране на регионална система за събиране, оползотворяване, рециклиране, третиране и обезвреждане на отпадъците, съгласно европейските изисквания и ефективно използване на ресурсите, възникващи в процеса на управление на отпадъците;
- Разработване и реализиране на регионална стратегия и програма за управление на отпадъците и реализиране на целите и изискванията на националното законодателство и подзаконовите актове за управление на отпадъците;
- Оптимизиране на процесите за управление на отпадъците с оглед намаление на разходите;
- Постигане на прозрачност и отговорност на процесите на управление на отпадъците;
- Намаляване на вредното въздействие на съществуващите депа в региона, чрез закриването им и създаване на програми за мониторинг;
- Да представлява общите интереси на Сдружението пред правителствени организации, финансиращи институции, агенции за безвъзмездно финансиране, международни институции и да осигурят тяхната подкрепа;
- Да насърчава диалога и взаимодействието между държавата, органите на местното самоуправление и стопанските организации при решаване на проблемите, свързани с управление на отпадъците.

Гореописаните цели ще се постигат чрез предоставяне на консултации на общините-членове на сдружението по въпросите, свързани с управлението на отпадъците; организиране и провеждане на процедури за осъществяване на дейности, свързани с управлението на отпадъците; осъществяване на инвестиционна дейност, включително и за изграждане на регионално депо за битови отпадъци; осъществяване на мониторинг и контрол върху изпълнението на сключени договори или върху отделни дейности, свързани с управлението на отпадъците; организиране различни форми на обучение; разпространение на информация, свързана с управлението на отпадъците; провеждане на работни срещи, семинари и конференции; публикуване и разпространение на печатни и електронни издания, свързани с дейността на сдружението; подпомагане на дейността на медиите при отразяване на проблемите на управление на отпадъците; подпомагане дейността на органите на централната и местна власт чрез изработване на експертни становища, организиране на дебати и представяне на предложения за промени в нормативните актове, организиране на проучвания и осъществяване на изследователски проекти.

Сдружението е създадено в обществена полза.

Предметът на основна дейност на сдружението е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъците и по-конкретно на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци, строителните отпадъци и масово разпространени отпадъци.

Седалището на РСУО е в гр. Вълчи дол.

РСУО се създава със срок до приключване на дейностите по експлоатация на „Депо за неопасни отпадъци“. РСУО се управлява и осъществява своята дейност, съобразно ЗУО, действащите нормативни актове и разпоредбите, установени с вътрешни правила за работа на сдружението по чл. 196. ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) „Регионално сдружение за управление на отпадъците — регион Провадия. РСУО не формира и не разпределя печалба, не придобива собственост. РСУО се подпомага и осигурява от съответните общински администрации членуващи в сдружението. С цел осигуряване на организационно техническото обслужване на сдружението, кметът на всяка община със заповед определя до трима служители, които влизат в състава на постоянно действаща експертна комисия, съкратено ПДЕК.

Управление на РСУО

Органите на управление на РСУО са;

Общо събрание;

Председател на сдружението;

Общото събрание на РСУО се състои от кметовете на общините участници в сдружението, като в него може да участва областният управител на област Варна;

Общото събрание на РСУО се свиква от неговия председател веднъж на 6 месеца или по искане на кмета на общината участници в сдружението или областния управител на област Варна.

Регионален център

Изграждането на регионалния център е плануван и определен да бъде изграден в землището на село Войводино (община Вълчи дол) и ще включва регионално депо, сепарираща инсталация и съоръжения за компостиране. Във времеви аспект инвестиционното предложение включва три етапа:

1. Изграждане на система за събиране и транспортиране на отпадъците до депото;
2. Изграждане на регионално депо, състоящо се от три клетки за депониране на неопасни (битови) отпадъци с технология за ежедневно запръстяване и една клетка за депониране на инертни (строителни) отпадъци;
3. Изграждане на една или две претоварни станции.

По отношение на самото регионално депо инвестиционното предложение включва три периода – строителен, експлоатационен и следексплоатационен. Като алтернативен елемент от системата за събиране на отпадъците в региона, са включени две претоварни станции за отпадъци - в Долни чифлик (за общини Долни чифлик, Бяла и част от Аврен) и Провадия (за общини Дългопол, Провадия и част от Аврен). Тяхната реализация е предмет на икономическа оценка и евентуално отделно финансиране, тъй като изграждането им може да доведе до недопустимо нарастване на разходите за експлоатация и респективно - на такса смет за населението. Регионалното депо е предназначено за неопасни (твърди битови) отпадъци. На депото ще се изградят три клетки с капацитет 130x380 м, площ 49.4 дка, обем 300 000 m³. Оперативният живот на Клетка 1 е до 2025 година. Експлоатационният живот на депото като цяло е 30 години. На обекта се предвиждат също така депо за строителни отпадъци, площадка за рециклиране, сепариране и разкомплектоване на отпадъци (12 дка), площадка за временно съхранение на рециклируеми отпадъци, включително на опасни отпадъци от бита (20 дка), биокомпостно стопанство (15 дка), временно депо за земни маси (30,5 дка). Площадката осигурява поемането на отпадъците от регион Провадия в дългосрочен план и има достатъчен капацитет за разполагане не само на клетките за депониране, но и на всички съпътстващи дейности. Закриването на регионалното депо за ТБО ще се извършва поетапно, след запълване на обема на всяка клетка. Тъй като експлоатацията на депото подлежи на комплексно разрешително, издадено съгласно чл. 117 от Закона за опазване на околната среда, което трябва да бъде получено преди въвеждането на депото в експлоатация, в него ще бъдат отразени съответни условия за закриването му.

Планирано е претоварната станция Провадия да бъде разположена върху незасегнат терен в района на съществуващото общинско сметище в бившата кариера „Ерека“. Тя трябва да осигурява транспортен и претоварен капацитет за 950 тона/месец, респективно 11 500 тона годишно. Площадката е съгласувана с „Провадсол“ АД (предвид териториалната близост – 500 м до находището за каменна сол). На ПСО ще се извършва предварителното третиране преди уплътняване на отпадъците за транспортиране, а отпадъците от Северната зона ще се транспортират директно на регионалното депо. С реализирането на проекта се цели да се постигне драстично намаляване на количествата отпадъци, насочени за депониране; преустановяване използването на нерегламентираните сметища и съсредоточаване на отпадъчния поток към контролирано регионално депо; осигуряване на предварително третиране на отпадъците преди депониране.

3.6.9. Институционален капацитет и контролни функции съгласно националното законодателство и местните нормативни актове

Анализът има за цел да установи състоянието на административния капацитет на община Аврен в сферата на управление на отпадъците, евентуални недостатъци и несъответствия в

капацитета на общината и да направи препоръки за оптимизиране и подобряване на административния капацитет за осъществяването на управленските и контролните правомощия на общината.

Настоящият анализ се стреми да даде отговор на следните въпроси: дали се изпълняват правомощията и отговорностите на общината в сферата на управление на отпадъците съгласно нормативните актове, кои звена в административната структура на общината имат функции в областта на отпадъците и съответстват ли техните функции на правомощията на кмета на общината, ясно ли са разграничени функциите между отделните звена, какво е състоянието на човешките ресурси, натоварени с функции за отпадъци, на тяхната техническа и информационна обезпеченост.

Използвани са следните методи:

- проучване на общински нормативни и ведомствени документи, регламентиращи отговорностите на общината за управлението на отпадъците;
- анализ на отчетни документи и статистически данни за служителите, ангажирани с функции за управление на отпадъците;
- анкетиране на експерти по отпадъци в общината за изясняване на състоянието на осигуреността и на бъдещите потребности от персонал и за техническата и информационната осигуреност на администрацията.

Функционална обезпеченост

Възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на кмета на общината са обезпечени чрез функциите на административните звена в общинската администрация. В зависимост от начина на подпомагане изпълнението на правомощията на кмета за управление на отпадъците, определени звена в общинската административна структура имат:

- основна функция – функция, която подпомага по същество определено правомощие, политика, стратегия, план, програма;
- спомагателна функция – функция, която се изразява в съдействие, координация, техническа помощ и други подобни, по отношение на определено правомощие, политика, стратегия, план, програма.

В община Аврен общата организация и контрол на работата на общинската администрация в областта на екологията, вкл. отпадъци, е възложена на заместник- кмета Зам.кмет "Инвестиционна политика, устройство на територията, общинска собственост и транспорт".

Община Аврен няма формиран отдел „Екология“. Функциите се изпълняват от ст. експерт „Екология и опазване на околната среда“, към дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика“, отдел „Евроинтеграция и инвестиционна политика“.

Ст. експерт ЕООС организирана дейността по опазване на околната среда, управление на отпадъците, снегопочистване и сметоизвозване в и извън населените места на територията на общината, участва в разработването на стратегии, програми, планове и

проекти за опазване на околната среда, работи съвместно с кметове по населени места, събира и осигурява достъп до информация за състоянието на ОС на територията на община Аврен, извършва проверки и анализи, предприема и провежда конкретни мерки по молби и жалби на граждани след консултиране с преките си ръководители..

Други структурни звена също имат функции, свързани с управление на отпадъците.

Дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика“, отдел „Устройство на територията“

- организира, координира и участва в разработването, разглеждането, приемането и актуализирането на териториално устройствените планове;
- организира набирането и предоставянето на информация за предвижданията на териториално-устройственото планиране, включително инженерно-техническа инфраструктура и в частност в областта на инфраструктурата за третиране на битовите отпадъци
- способства за организирането и реализирането на строителната дейност.

Дирекция „Административно-правно обслужване, финанси и счетоводство“, отдел „Финанси и счетоводство“

- осъществява връзката с ръководството на общината по разработването и съставянето на проектобюджета на община Аврен;
- осъществява връзката между община Аврен и Министерство на финансите по приложението и изменението на нормативните актове в бюджетната сфера.

Отдел „Местни данъци и такси“

- изготвя проект на заповед за определяне границите на районите с организирано събиране и извозване на битови отпадъци на територията на община Аврен и осъществява процедурите, свързани с тях;
- ежегодно разработва предложение за размера на такса битови отпадъци въз основа на годишната план-сметка за дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци, поддържане чистотата на териториите за обществено ползване;
- разглежда и обработва преписки, свързани с определяне размера на такса битови отпадъци за жилищни имоти, на предприятия, в зависимост от количеството на битовите отпадъци и честотата на извозване или чрез пряко договаряне.

Отдел „Европрограми и инвестиционна политика“ отговаря за:

- подготовката, организирането и провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки по ЗОП, включително за избор на изпълнители за дейностите по управление на отпадъците;
- осигурява спазването на законността при осъществяването на дейността на общата и на специализираната администрация и оказва правна помощ на кмета и на административните звена, като дава мотивирани становища по правни въпроси и по проекти на нормативни актове и изготвяне на проекти на договори.

Анализът на ангажиментите на експерт „Екология“, както и другите гореописани структурни звена в общинската администрация, показва, че нормативно възложените на кмета функции за управление на отпадъците са обезпечени – за разработване и изпълнение на стратегическите и нормативните документи на общината, за осъществяване на услугите в сектора, за мониторинг, контрол и координация, информационно обезпечаване, финансово планиране, информиране на обществеността. Функциите са ясно разписани и не се наблюдава дублиране в хоризонтален и вертикален аспект. Обезпечени са и координацията и контролът за изпълнение на онези функции, които са възложени на външни изпълнители.

Човешки ресурси

В общинска администрация работи 1 експерт еколог. Професионалната квалификация на експерта еколог е много добра. Общината осъществява целенасочена политика за регулярно повишаване на квалификацията, като през 2016 и 2020 г. експерта с функции в сферата на управление на отпадъците е участвал в обучения, организирани от МОСВ, НСОРБ, АСЕКОБ и други.

Определените със заповед на кмета служители осъществяват контрол по наредбата за управление на отпадъците и други сходни наредби на територията на общината.

Броят на служителите е достатъчен за изпълнение на възложените функции.

Материално-техническо и информационно обезпечаване

Материално-техническата обезпеченост на служителите в общинската администрация с функции в областта на отпадъците е на добро равнище. Осигурени са помещения, офис оборудване и техника за работа. Изградена е вътрешна компютърна мрежа с нива на достъп съобразно дефинираните в системата права.

Основните национални документи, регламентирани събирането на информация за отпадъците, са ЗУО (обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., последно , изм. и доп., бр. 19 от 5.03.2021 г. и Наредба № 1 от 4 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г., последно изм. и доп. ДВ. бр.30 от 31 Март 2020г..)

В чл. 44 Раздел I на Глава четвърта в ЗУО са регламентирани задълженията на общините във връзка с информационното обезпечаване на управлението на отпадъците. Кметът на

общината организира събирането на данни и предоставя информация на НСИ, ИАОС, съгласно изискванията на Наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри. В Наредбата се определят:

- редът и образците за водене на отчетност за дейностите по отпадъците;
- редът и образците за предоставяне на информация за дейностите по отпадъците;
- редът за предоставяне на информация от лицата, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци;
- редът за водене на публичните регистри по чл. 45, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО);
- изграждането и поддържането на информационна система за отпадъци.

Задължени лица по Наредбата са:

1. лицата, чиято дейност е свързана с образуване на производствени и/или опасни отпадъци, с изключение на отпадъците, образувани от домакинства, търговските и административните сгради;
2. лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на производствени и/или опасни отпадъци;
3. лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на битови и/или строителни отпадъци;
4. лицата, чиято дейност е свързана със събиране и транспортиране и/или събиране и съхраняване и/или третиране на масово разпространени отпадъци;
5. лицата, които пускат на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци;
6. организациите по оползотворяване и лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално по наредбите съгласно чл. 13, ал. 1 ЗУО;
7. регионални сдружения за управление на отпадъци;
8. лицата, извършващи дейности като търговец и/или брокер на отпадъци.

Общините като задължени лица по Наредбата следва да предоставят информация чрез документите, определени с Наредбата, както и в наредбите по чл. 43, алинеи 3, 4, 5 и 6 от ЗУО.

Община Аврен предоставя информация съобразно изискванията на ЗУО и Наредбата като член на Регионално сдружение „Регионален център за управление на отпадъците Провадия.

Информационното обезпечаване на управлението на отпадъците в общината е на добро равнище. Общината е въвела база данни относно количествата отпадъци по видове. Документооборотът и обменът на информация се осъществяват по два начина – по

електронен път и по-рядко на хартиен носител. Основните документи, в това число планове и програми, документи във връзка с определяне на цени на такси и услуги и заплащане на такса „БО“, решения на Общинския съвет, договори с външни изпълнители, отчети за дейността и други са достъпни в локалната компютърна мрежа и достъп до тях имат всички служители на общината.

Общината поддържа на интернет страницата си <https://www.avren.bg/> в която публикува систематизирана информация, включително във връзка с управление на отпадъците.

Основни изводи и препоръки

□ Възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на кмета на общината са обезпечени чрез функциите на административните звена в общинската администрация. Разпределението на функциите е ясно и няма припокриване на функции в хоризонтален и във вертикален аспект.

□ Изпълнението на всички възложени функции е на много добро ниво. Общината има капацитет за разработване и изпълнение на нормативни и планови документи и големи инфраструктурни проекти, за осигуряване на услуги за отпадъците. Необходимо е засилване на контролната дейност по отношение нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и санкциониране на нарушителите, като се търси съдействие от органите на МВР.

□ Квалификацията на служителите с функции за управление на отпадъците е на много добро ниво. Броят им е достатъчен за изпълнение в пълен обхват на възложените функции.

3.6.10. Стари общински депа и сметища

На територията на общината няма стари общински депа и сметища с преустановена експлоатация, както и нерегламентирани сметища. С въвеждане на организирано сметосъбиране на 100%, в общината изхвърлянето на битови отпадъци на нерегламентирани места е сведено до минимум. Появяват се частични замърсявания от строителни отпадъци при строителни и ремонтни дейности в селата. Община Аврен има финансов ресурс за своевременното им почистване.

От прегледа на състоянието може да се направят следните **изводи и препоръки**.

□ С въвеждане на организирано сметосъбиране на 100%, в общината изхвърлянето на битови отпадъци на нерегламентирани места е сведено до минимум. Община Аврен има финансов ресурс за своевременното почистване на замърсени с отпадъци терени.

3.6.11. Схеми за управление на отпадъците на принципа „Отговорност на производителя“ и „Замърсителят плаща“

Рамковата директива за отпадъците (2008/98), съответно ЗУО, оперират както с принципа „Замърсителят плаща“ (чл. 14), така и с принципа за „Разширена отговорност на производителя“ (чл. 8), които взаимно се допълват.

Принципът **„Замърсителят плаща“** е заложен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешко здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на причинителите и притежателите на отпадъците.

Принципът **„Разширена отговорност на производителя“** (РОП) е екологичен принцип, който се прилага като съвкупност от мерки с цел намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт и въвежда задължения и отговорности за производителя на продукта по време на целия му жизнен цикъл за: ограничаване на съдържанието на опасни вещества, обратно приемане, предотвратяване на отпадъците и повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, получени в резултат на употребата на продукта.

В съответствие с този принцип, производителите на продукти трябва да поемат отговорност, включително за финансирането на:

- проектиране и разработване на продукти, които подлежат на многократна употреба, технически издръжливи са, не съдържат или имат ограничено съдържание на материали и вещества, представляващи риск за околната среда;
- развиване на пазари за повторната употреба и рециклирането на отпадъците, образувани след крайната употреба на пусканите на пазара продукти.

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) определя разширената отговорност на производителя като подход за екологична политика, при който отговорността на производителя за продукта обхваща и етапа след потреблението от целия жизнен цикъл на продукта. Политиката за разширената отговорност на производителя се характеризира с:

- изместването на отговорността (физически и/или икономически, напълно или частично) във възходящ ред към производителя и извън общините;
- осигуряването на стимули на производителите, за да вземат предвид екологичните съображения при създаването на своите продукти. Докато други инструменти на политиката обикновено имат за цел изолирана точка от веригата, разширената отговорност на производителя се стреми да интегрира сигналите, свързани с екологичните характеристики на продуктите и производствените процеси в цялата продуктова верига.

Схемите за управление на отпадъците

Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират битови и подобни на битовите отпадъци.

Схемата се прилага за битовите отпадъци от домакинствата (с изключение на 6 групи масово разпространени отпадъци) и за отпадъци, подобни на битовите, които по своя характер и състав са сравними с отпадъците от домакинствата, но образувани от други източници. Подобни на битовите отпадъци се образуват най-вече от административни сгради, образователни институции, социални организации, пазари, търговски обекти, хотели и ресторанти, ателиета за услуги. В схемата попадат и строителните отпадъци от ремонтни дейности и от разрушаване на сгради, генерирани от домакинствата и други обекти в малки количества. При тази схема задължени лица са домакинствата и лицата, които образуват битови отпадъци и подобни на битовите отпадъци. Тези лица са отговорни за изхвърлянето, включително разделното събиране и изхвърляне на битовите отпадъци в определените за целта съдове и места и за заплащане на разходите за услугите по временно съхраняване, събиране, транспортиране и третиране на отпадъците в съответствие със Закона за местните данъци и такси, ЗУО и наредбите на общините за управление на отпадъците.

Другите лица, които участват в схемата, са общините, регионалните сдружения на общини за управление на отпадъците (РУСО) и фирмите или общински предприятия, на които общините възлагат една или повече дейности, свързани със събиране, транспортиране и третиране на битовите отпадъци.

Задължените в схемата лица заплащат ежегодна такса за битови отпадъци, в размер определен от Общинския съвет за всяко населено място поотделно. Целта на таксата битови отпадъци е прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

В Община Аврен размерът на такса битови отпадъци се определя в левове според количеството на битовите отпадъци. Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от Общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена, съгласно влязлата в сила промяна на ЗМДТ от 01.01.2014г. Съгласно чл.66, ал.1 от ЗМДТ (Обн. ДВ. бр.117 от 10.12.1997г., посл. доп. ДВ. бр.32 от 22.04.2016г.), такса битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО);
4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Приходите от такса битови отпадъци в общинския бюджет се използват изцяло за финансиране на дейности и проекти, свързани с битовите отпадъци, като се покриват всички разходи свързани с управлението на отпадъците. Към момента е налично добро планиране на средствата от такса битови отпадъци и разходването им е съобразено с потребностите.

Съгласно §13а от Заключителните разпоредби на Закона за местни данъци и такси до 31.03.2016г. Министерският съвет съвместно с Националното сдружение на общините в Република България разработва методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци, и внася в Народното събрание проект за изменение на чл. 66 и 67. В тази връзка е изготвен Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). Предложените промени в ЗИД на ЗМДТ целят справедливо определяне на таксата за битови отпадъци, спазване на принципа „замърсителят плаща“, въвеждане на единна методология за определяне на разходите, които формират таксата за битови отпадъци, осигуряване на публичност и прозрачност чрез задължението за провеждане на обществени консултации при определянето на разходите, формиращи таксата и опазване на околната среда. Предвижда се размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице да се определя, като разходите за сметка на таксата за битови отпадъци за текущата година от план-сметката се разпределят по начин в зависимост от приетите от Общинския съвет основи, т.е. показателите, на базата на които се разпределят разходите за сметка на таксата за битови отпадъци от одобрената план-сметка към задължените лица. Водеща основа за определяне на размера на таксата за битови отпадъци е предвидено да бъде количеството на битовите отпадъци, като е необходимо местните власти да предприемат адекватни мерки за въвеждане на принципа „замърсителят плаща“.

В проекта на *Методиката за изготвяне на план-сметка с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне на таксата за битови отпадъци* се цели максимално отчитане на реалното количество генерирани отпадъци от всеки ползвател, като се предлагат няколко варианта за определянето ѝ, като всяка Община трябва да прецени кой метод е най-рационален за нея и да разработи вътрешна методика за прилагането и функционирането му. Основите за изчисляване на размера на таксата за битови отпадъци, които общинският съвет може да приеме са:

- Определяне на количеството битови отпадъци на база брой на заявените от лицето контейнери за текущата година, както и броя на ползвателите на услугата;
- Индивидуално измерено количество битови отпадъци за имота – чрез торби с определена вместимост, предоставени от общината, или чрез стикери, залепени върху торби на лицата;
- Количество битови отпадъци за имота, определено съобразно броя и вместимостта на необходимите съдове за съхранение;
- Брой ползватели на услугата в имота или натурален показател използвано количество вода в имота;
- Комбиниран подход на база количество битови отпадъци и брой на ползватели на услугата в имота или натурален показател използвано количество вода в имота.

До този момент Методиката за изготвяне на план-сметка с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които да служат за определяне на таксата за битови отпадъци по Закона за местните данъци и такси не са приети от Министерски съвет.

Цената за третиране на тон отпадък, постъпил в регионалната система за управление на отпадъците, е еднаква за всички членове на регионалното сдружение и в нея не може да бъде калкулирана печалба за сдружението.

Независимо от допълнителните дейности, които се въвеждат с регионалната система - сепариране, компостиране, третиране на строителни отпадъци и др., направените в тази връзка разходи ще се компенсират от цялостното намаляване на количеството отпадъци, които ще се транспортират за крайно обезвреждане на депо, както и от реализацията на разделно събраните оползотворими компоненти.

Схема за Разширена отговорност на производителя (РОП) относно 6 групи масово разпространени отпадъци (МРО)

Съгласно ЗУО „Масово разпространени отпадъци“ са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление.

Към 2014г. в схемата за Разширена отговорност на производителя (РОП) поетапно са включени следните масово разпространени отпадъци⁴:

- Отпадъци от опаковки
- Отпадъци от ИУЕЕО
- Отпадъци от ИУМПС
- Отпадъци от батерии и акумулатори
- Отпадъци от гуми
- Отпадъчни масла и нефтопродукти

При тази схема за „Разширена отговорност на производителя“ (РОП) лицата, пускащи на пазара⁵ продукти, които след тяхната употреба се превръщат в МРО, са задължените по схемата лица и носят отговорност за тяхното последващо събиране и рециклиране, в съответствие с изискванията на ЗУО и специфичните наредби за всеки вид МРО.

Схемата за РОП може да се осъществи по два начина от задължените в схемата фирми:

1. Чрез колективна система, представлявана от организация за оползотворяване (ОО) на съответните МРО.
2. Индивидуално от задълженото лице (конкретна фирма), което пуска на пазара МРО.

Организации по оползотворяване (ОО) на МРО и лицата, които изпълняват индивидуално задълженията си са длъжни:

---

⁴ Съгласно ЗУО „Масово разпространени отпадъци“ са отпадъци, които се образуват след употреба на продукти от многобройни източници на територията на цялата страна и поради своите характеристики изискват специално управление.

⁵ Съгласно ЗУО "Пускане на пазара" е първото предоставяне на продукта на разположение на друго лице, безплатно или срещу заплащане, с цел той да бъде разпространен и/или използван на територията на Република България, както и внасянето и въвеждането на територията на Република България на продукта от дадено лице за негова собствена търговска, производствена или професионална дейност.

- * Да получат разрешително по реда на ЗУО за осъществяване на дейността като ОО или за индивидуално изпълнение и организация на дейностите по разделно събиране, подготовка за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване;
- * Да създават и финансират системи за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на съответния вид масово разпространени отпадъци;
- * Да изпълняват програмата за управление на МРО и да достигнат целите за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване;
- * Да осъществяват информационни кампании за обществеността;
  - * За ОО на отпадъци от опаковки – задължение и да обхванат определен брой население чрез системите за разделно събиране на отпадъците, включително чрез поставяне на контейнери за разделно събиране в населените места.

Най-често отговорността по събирането на тези отпадъци и предаването им за третиране/рециклиране е, чрез възлагане на организации по оползотворяване (ОО). Общините от своя страна сключват договори за сътрудничество с организациите по оползотворяване и подпомагане на дейността им за организирано събиране на тези отпадъци от домакинствата. Община Аврен има сключени договори за сътрудничество с организации за оползотворяване на МРО:

- ✓ Общината е сключила договор с дружеството „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД за събиране на опасни отпадъци от бита. Събирането се извършва чрез провеждане на кампании сред населението за събиране на опасни отпадъци от бита.
- ✓ Отпадъците от типа излезли от употреба гуми се предават на площадка с местонахождение: с. Приселци, община Аврен, местност „Каваците“, ПИ с идентификатор 58445.3.350, собственост на „Екологична Компания“ ЕООД.
- ✓ Община Аврен има сключени договори с организации по оползотворяване и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори - „ТРАНСИНС БАТЕРИ“ ООД и с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. Във всяко едно населено място има раздадени съдове за събиране на НУБА, като общия им брой е 30. Съгласно договорите с организациите за разделно събиране на ИУЕЕО и НУБА събирането и извозването им се извършва кампанийно.
- ✓ За организиране на дейностите по събиране, съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС и по повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от МПС община Аврен има сключен договор с „БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД.

Общините нямат правомощия да поставят ограничения и/или да задължат производителите на продукти, след употребата на които се образуват отпадъци в тази област, като тяхната роля е да съдействат за постигането на задълженията им, в т.ч. осигуряване и определяне на местоположението на контейнерите за разделно събиране на МРО. На местно ниво могат да се извършва контрол за спазване разпоредбите на Общинските наредби за управление на отпадъците и оказване на административна помощ за спазване на законодателството. Домакинствата и различните организации, предприятия и институции, които в резултат на

употребата на продукти образуват МРО, са длъжни да спазват правилата за разделно събиране и да изхвърлят отпадъците на определените за това места.

При схемата за „Разширена отговорност на производителя“ финансирането на системите за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на МРО се осъществява от фирмите – задължените лица в схемата, които пускат на пазара стоки, които след тяхната употреба се превръщат в МРО. В крайна сметка, това са част от производствените разходи на фирмите – задължени лица в схемата и представляват елемент от цената на съответния продукт.

Финансирането на дейностите по договорите се осъществява от организациите по оползотворяване, а общината е отговорна за съдействие при организирането на дейностите на територията ѝ. Организациите имат допълнителни задължения, в т.ч. да предоставят информация на общината, да финансират и осъществяват информационни кампании за широката общественост.

Схема за отговорност на домакинствата и на другите лица, които генерират утайки от ПСОВ, в резултат на отвеждането и пречистването на битови отпадъчни води

Схемата се прилага за отпадъците – утайки от ПСОВ, генерирани в резултат от отвеждането и пречистването на битови отпадъчни води от домакинствата и от други източници – юридически лица.

При тази схема лицата, които ползват услугите по отвеждане и пречистване на отпадъчните води, в т.ч. и третиране на утайките от ПСОВ, в съответствие с принципа „Замърсителят плаща“ заплащат пълните разходи за тези услуги. Задължените в схемата лица заплащат услугите чрез такса за отвеждане и пречистване на отпадъчните им води, в т.ч. и за третиране на утайките, която се изчислява на основата на количеството доведени и отведени отпадъчни води и разходите за дейността. Таксите се определят от оператора на ВиК системите на територията на общината и се регулират утвърждават от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Отговорност на причинителя и притежателя за образуваните отпадъци чрез пряко заплащане на услугите по извозването и третирането им в сътрудничество с Община Аврен

При тази схема производителят на определени продукти и стоки или доставчикът на дадена услуга е задълженото лице и носи отговорност за съхраняване, събиране, транспортиране и третиране на отпадъците, генерирани при производството на съответните стоки и услуги, в съответствие с нормативните изисквания. Отговорността е както за осигуряване на цялостната логистика на дейностите по управление на образуваните отпадъци, така и за финансирането на тези дейности.

Производителите и доставчиците на стоки и услуги могат да организират отговорността си относно образуваните при дейността им отпадъци:

- в собствени инсталации и съоръжения, за което трябва да притежават разрешително или регистрационен документ по ЗУО или комплексно разрешително по ЗООС, и/или

– да сключват писмен договор с лица, които имат право да извършват тези дейности с отпадъци в съответствие със ЗУО и ЗООС (т.е. да притежават разрешително или регистрационен документ по ЗУО или комплексно разрешително по ЗООС).

Лицата, с които фирмите производители на стоки и услуги са сключили договори за транспортиране и/или третиране на отпадъците им, които са следващи притежатели на отпадъците, имат същите отговорности, както лицата, които с писмен договор са им предали отпадъците.

Разглежданата схема е типичен пример за пълно прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

Генераторите на ОСР на територията на общината също организират сами и финансират съхранението, извозването и последващото оползотворяване и/или обезвреждане на строителните отпадъци. Генераторите на ОСР организират сами транспортирането на строителните отпадъци до депо или инсталация за третиране (с изключение на строителните отпадъци от ремонтни дейности на домакинствата и разрушаване на сгради в малки количества по критерии, определени в ЗУО, които попадат в задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация).

Обезпечения за покриване на последващи разходи за затваряне на депата и отчисления за депониране на отпадъци (т.нар. отчисления по чл. 60 и чл.64 от ЗУО)

Този финансов инструмент се прилага в страната от 1 януари 2011г. съгласно действащия по това време Закон за управление на отпадъците. Новият Закон за управление на отпадъците (Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., в сила от 13.07.2012г.), с разпоредбите на чл.60 и чл.64., отново въведе този финансов инструмент.

Обезпечения по чл.60 от ЗУО

Те се правят за всеки тон депониран отпадък. Целта на обезпеченията е в периода на експлоатация на съответното депо да се акумулира финансов ресурс, който собственикът на депото да използва за неговото закриване и рекултивация, след изчерпване на капацитета му. Задължението за обезпеченията по чл.60 се отнася и за общините, в случаите, в които те се явяват собственици на депо за отпадъци, независимо дали става въпрос за битови, строителни или опасни отпадъци, като обезпеченията не могат да бъдат под формата на банкова гаранция. В случаите, в които дадено депо за отпадъци се използва от няколко общини на регионален принцип, обезпеченията се внасят пропорционално на количествата депонирани отпадъци. Важно е да се подчертае, че натрупаните средства остават притежание на собственика на депото.

Размерът на обезпеченията за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото се определя от собственика на депото (общината) в левове на тон депонирани отпадъци въз основа на инвестиционния проект и/или проекта за рекултивация по формули, представени в приложението към Наредба № 7/2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изискван при депониране на отпадъци. Обезпеченията се превеждат ежемесечно по банкова сметка за чужди средства на РИОСВ, на чиято територия се намира депото.

Размерът на обезпеченията на тон отпадък се актуализира от общината собственик на депото на всеки три години в съответствие с индекса на потребителските цени, публикуван от НСИ, и/или при промяна в параметрите за определянето му, която води до изменение от над 15% от първоначално определения размер на отчисленията за тон депониран отпадък. В случай, че събраните средства в сметката в РИОСВ на общината са недостатъчни за приключване на дейностите по закриване и след експлоатационни грижи на площадката на депото, общината осигурява остатъка от средствата. Когато след приключване на дейностите по закриване и след експлоатационни грижи на площадката на депото останат средства на общината в сметката в РИОСВ, същите подлежат на възстановяване на общината за извършване на дейности по управление на отпадъците.

Отчисления по чл.64 от ЗУО (екотакса за депониране)

Тези отчисления се правят за всеки тон депонирани отпадъци с цел натрупване на средства както за изграждане на нови съоръжения за третиране на битови и строителни отпадъци, осигуряващи изпълнение от общините на нормативните изисквания, така и за извършването на последващи експлоатационни разходи, свързани с изградените съоръжения и инсталации за рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци.

Целта на отчисленията като икономически инструмент е да стимулират общините да намалят количествата на депонираните отпадъци за сметка на рециклираните и оползотворени отпадъци и да се натрупат средства за изграждане на инфраструктура за третиране на отпадъците. В случаите, в които дадено депо за отпадъци се използва от няколко общини на регионален принцип, то отчисленията се внасят пропорционално на количествата депонирани отпадъци.

В Наредба № 7/2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изискван при депониране на отпадъци, размерът на отчисленията по чл. 64 от ЗУО за всеки тон депониран отпадък са ясно определени по години, като всяка година нарастват.

Съществен икономически стимул за достигане на целите от общините е освобождаването от отчисленията за депониране. Целта на отчисленията е да се намали количеството на депонираните отпадъци и да се насърчи тяхното рециклиране и оползотворяване. Ако общините изпълнят двата вида цели повторна употреба и рециклиране и намаляване количеството на депонирани биоразградими отпадъци, те се освобождават 100% от заплащане на отчисленията за депониране. При неизпълнение на изискванията за осигуряване от общините на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци до средата на 2014 г. таксите за депониране се увеличават с 15%. Ако общините депонират битови отпадъци на депа, които не отговарят на нормативните изисквания, таксата за депониране се заплаща в двоен размер.

С въвеждане в експлоатация на сепариращата инсталация от началото на 2016г., на Регионалното депо за неопасни отпадъци на територията на Община Аврен, тенденцията е направените в тази връзка разходи да се компенсират от цялостното намаляне на количеството отпадъци, които ще се транспортират за крайно обезвреждане на депо, както и от реализацията на разделно събраните оползотворими компоненти.

Основни изводи и препоръки

✓ В общината се прилага напълно принципът „замърсителят плаща“ относно строителните отпадъци и частично по отношение услугите, свързани с битовите отпадъци поради технически проблеми, свързани с измерване на точното количество изхвърлени битови отпадъци, особено от домакинствата. Общината е създала нормативна възможност за юридическите лица да заплащат услугите по организирано сметоизвозване на база количество чрез предварителна заявка.

✓ Приходите, събрани от такса битови отпадъци към момента са достатъчни и покриват всички необходими разходи за дейността.

✓ Дейностите, подпомагани от общината на принципа „разширена отговорност на производителя“ са обхванати изцяло, с изключение на един поток от масово разпространените отпадъци – излезли от употреба гуми, които остава извън системата за разделно събиране на МРО на територията на общината. Необходимо е общината да търси съдействие за организиране на тази дейност, чрез сключване на договори с организация по оползотворяване или други лица, притежаващи разрешително съгласно ЗУО, с цел обхващане на всички образувани от домакинствата масово разпространени отпадъци.

✓ Финансирането на дейностите с отпадъците, се извършва и посредством въведените отчисления, които общината заплаща по реда на ЗУО. Натрупаната сума може да се изразходва за дейности, свързани със следексплоатационните разходи на депото. Въвеждането на отчисления за натрупване в общините на средства за последваща рекултивация и мониторинг на депата за отпадъци се доближава в по-голяма степен до прилагане на принципа „замърсителят плаща“.

3.6.12. Инфраструктура и технически възможности за третиране на отпадъците

Ключова предпоставка за нивото на рециклиране и оползотворяване на отпадъците и опазване на околната среда и човешкото здраве е подходящата като тип и капацитет инфраструктура. В тази връзка в настоящия раздел е направен обстоен анализ на наличната инфраструктура в община Аврен за потоците отпадъци, чието управление е от компетенциите на общината.

Информационни източници за анализа са програмни документи на национално ниво, информация, публикувана от МОСВ, ИАОС, РИОСВ - Варна, както и информация, налична в община Аврен.

Инфраструктура за събиране и транспортиране на битови отпадъци

Посочени са данни както за инфраструктурата за смесените, така и за разделно събраните битови отпадъци.

Смесени битови отпадъци

В последните години общината постигна 100% обхванато население от системите за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. Поради недостатъчния брой съдове и

честотата на извозване на смесените битови отпадъци в миналото край населените места са се образували нерегламентирани сметища, които общината е почистила.

За да не се създават условия за възникване на нови нерегламентирани сметища е увеличена честотата на извозване на смесените битови отпадъци. Автомобилите, които се използват за извозване на смесените битови отпадъци, са собственост на община Аврен и имат следните технически характеристики:

Таблица 22. Транспортни средства за извозване на смесените битови отпадъци

Вид на транспортното средство	Брой	Обем надстройка (куб.м)	Евро	Марка	Модел
1. Сметосъбиращ автомобил с преса	1	8 974	6	Форд	Карго
2. Сметосъбиращ автомобил с преса	1	8 974	6	Форд	Карго
3. Сметосъбиращ автомобил с ротопреса	1	10 518	5	МАН	ТГС 26.320 БЛ

Наличните съдове за събиране на смесени битови отпадъци на територията на община Аврен, както и честотата на събиране, са достатъчни за осигуряване качество на услугата. Контейнерите са собственост на Община Аврен.

Таблица 23. Съдове за събиране на смесените битови отпадъци

Вид на контейнерите	Обем (литра)	Брой	Честота на събиране, месец
Контейнери (пластмаса) метални тип „Ракла“	1100		
с. Аврен	19 800	18	4
с. Близнаци	74 800	68	8
с. Приселци	83 600	76	8
с. Равна гора	19 800	18	3
с. Китка	11 000	10	2
с. Круша	11 000	10	2
с. Болярци	5 500	5	2
с. Бенковски	19 800	18	4
с. Добри дол	7 700	7	2
с. Садово	18 700	17	2
с. Здравец	9 900	9	4
с. Тръстиково	11 000	10	4

с. Синдел	15 400	14	4
с. Казашка река	0	0	х
с. Юнак	3 300	3	2
с. Царевци	0	0	х
с. Дъбравино	39 600	36	4
КК "Камчия"	176 600	156	4 зимен период и 12 летен период
Кофа пластмаса, в т.ч.:	240		
с. Аврен	101 520	437	4
с. Близнаци	72 480	322	8
с. Приселци	160 320	678	8
с. Равна гора	30 240	136	3
с. Китка	45 600	205	2
с. Круша	19 440	91	2
с. Болярци	26 880	122	2
с. Бенковски	53 280	222	4
с. Добри дол	1 680	7	2
с. Садово	35 280	152	2
с. Здравец	72 000	305	4
с. Тръстиково	56 160	244	4
с. Синдел	109 440	456	4
с. Казашка река	23 280	97	2
с. Юнак	12 720	53	2
с. Царевци	84 720	368	4
с. Дъбравино	62 400	265	4
КК "Камчия"	0	0	х

Разделно събиране на отпадъци от опаковки

Контейнерите за разделно събиране на отпадъци от опаковки са собственост на Организацията за оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД.

Общият обем на разположените контейнери отговаря на изискванията на Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки по отношение капацитета на контейнерите спрямо обслужвания брой население на с. Аврен, като местата за разполагане се съгласуват с общината и при необходимост тези места се променят, също съгласувано с общината, и се разполагат в близост до контейнерите за смесени битови отпадъци, каквито са

изискванията на цитираната наредба. На контейнерите се поставя информация за това какви отпадъци могат и какви не могат да се изхвърлят в контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки.

Специализираните сметоизвозващи камиони са също собственост на „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД.

Транспортната техника е достатъчна за транспортиране на разделно събраните отпадъци от опаковки при договорената честота на извозване на събраните в контейнерите отпадъци от опаковки.

За разделно събрани битови биоотпадъци

Както почти всички общини в страната, община Аврен не е организирана за разделно събиране на битови биоотпадъци и не разполага със съдове за разделно събиране и техника за извозване на биоотпадъците, в т.ч. за зелените отпадъци.

Съдове за фамилно компостиране

Общината не е предоставяла на домакинства съдове за фамилно компостиране.

Хранителни отпадъци

Услугите по събиране и извозване на хранителните отпадъци от кухните на детските градини и Социалното предприятие за обществено хранене се извършват от „УКО БЪЛГАРИЯ“ ООД, съгласно сключен договор.

Съоръжения за обезвреждане (депониране) на отпадъците

Община Аврен е сред общините в България, които към момента на настоящия анализ участва в РСУО Провадия.

С решение Общински съвет Община Аврен даде съгласие за участие на Община Аврен в регионално сдружение „Регионален център за управление на отпадъците Провадия“, заедно с общините Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия и Суворово, създадено с цел управление на отпадъците.

Проблемът с липсата на депо за битовите отпадъци, отговарящо на съвременните стандарти за опазване на околната среда и човешкото здраве, е идентифициран като един от най-сериозните екологични проблеми във всички програмни документи на община Аврен. За решаване на проблема общината в партньорство със съседните общини от регионалното сдружение, подготвиха проект и получиха одобрение за безвъзмездно финансиране по Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“, както на инвестиционния проект, така и преди това – на проекта за техническа помощ за подготовка на необходимите документи за инвестиционния проект. Водещ партньор при подготовката и изпълнението на проекта е община Провадия. Основната цел на проекта е

изграждане на ново депо, с което да се осигури прилагане на съвременните изисквания за опазване на околната среда при депонирането на отпадъците от петте общини.

Инсталации за биоразградими, в т.ч. за битови биоотпадъци

На територията на община Аврен, както и на територията на другите общини от РСУО Провадия няма изградена инсталация за компостиране на зелени биоотпадъци или за третиране на биоразградими отпадъци в други инсталации.

Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците определя задълженията на кметовете на общини да организират разделно събиране и преработване на цялото количество зелени биоотпадъци от обществените паркове, градини, гробищни паркове, улични дървета и други подобни.

Община Аврен са предприели действия за изграждане на компостиращи инсталации за зелени биоотпадъци на свои територии.

В индикативния списък Приложение 8 в Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г., са предвидени за изграждане инсталации за третиране на биоразградими отпадъци във връзка със задълженията за разделно събиране на хранителните отпадъци по региони в т.ч. за регион Провадия.

Общината следва да предприеме действия съвместно с другите общини от регионалното сдружение за осигуряване на инфраструктура и начини за оползотворяване и рециклиране на хранителните отпадъци.

Инсталации и съоръжения за рециклируеми отпадъци

На територията на община Аврен няма функционираща инсталация за предварително третиране чрез сепариране на битовите отпадъци преди депонирането им с оглед отделяне на отпадъци, които подлежат на рециклиране и друго оползотворяване. Разделно събраните отпадъци от опаковки в с. Аврен се осъществява чрез организирана система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Аврен, Общината има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД.

Основните цели на предварителното третиране на битовите отпадъци чрез сепариране и сортиране, които си поставят община Аврен и другите общини от РСУО – Провадия, са:

- Постигане на по-високо ниво на управление на отпадъците в съответствие с йерархията на отпадъците.
- Подпомагане за изпълнение на целите на РСУО - Провадия по чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО, свързани с подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло, в сроковете, посочени в §15 от преходните и заключителни разпоредби на закона.

- Спестяване на общините на финансови средства за заплащане на отчисления (екотакси за депониране) по чл.64 от ЗУО.
- Удължаване на експлоатационния период на депо и спестяване на финансови средства на общините за ново депо, като се имат предвид предвижданията на Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г., че след 2020 г. на общините няма да се предоставят средства за изграждане на депа за отпадъци от централни финансови източници в духа на европейските и националните политики за ефективно използване на ресурсите и платформата за „нулеви отпадъци“.
- Намаляване на количествата отпадъци, оставащи за обезвреждане, съответно намаляване на експлоатационните разходи за регионалното депо.

Площадки за предаване, пакетиране и временно съхранение на разделно събрани отпадъци

Община Аврен е предприела мерки за осигуряване на общинска площадка по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО за предаване от граждани и фирми и временно съхранение на рециклируеми отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, черни и цветни метали, НУБА, ИУЕЕО. Към момента общината изпълнява ангажиментите си чрез сключени договори с организации по оползотворяване и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори - „ТРАНСИНС БАТЕРИ“ ООД и с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. Във всяко едно населено място има раздадени съдове за събиране на НУБА, като общия им брой е 30. На територията на общината има и други пунктове за изкупуване на вторични суровини - отпадъци от хартия, пластмаса, метал и стъкло. Общината, обаче не получава информация за количествата предадени отпадъци в тези пунктове.

Инфраструктура за разделно събиране на опасни битови отпадъци

Община Аврен е сред малкото общини в страната, които прилагат добри практики за опасните битови отпадъци. Община Аврен има сключен договор с „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД за организиране на разделно събиране на опасните битови отпадъци чрез мобилен пункт (специализиран автомобил). Организирант се пролетна и есенна кампании на определено от Община Аврен място на което е разположен специализирания мобилен пункт и където жители на с. Аврен предават събраните опасни отпадъци от бита.

Площадка за препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност и такива с неустановен характер

На територията на община Аврен се намира склад с пестициди. Местоположението на склада е в с. Аврен. Състоянието на склада е добро, но без охрана. В него се намират 24,5 т твърди и 3 000 л течни пестициди. Необходимо е да се предприемат мерки за по-надеждно съхранение и утилизация на пестицидите в с. Аврен.

Инфраструктура за отпадъци от строителство и разрушаване

На територията на община Аврен няма специализирано депо за строителни отпадъци и излишни земни маси.

Тъй като отчисленията за депониране на строителни отпадъци нарастват прогресивно в годините, за гражданите и бизнеса на община Аврен, както и за самата община като възложител на строителни дейности, е по-изгодно поне част от строителните отпадъци и от разрушаване на сгради да се предават на инсталация за рециклиране на такива отпадъци, а при събаряне на сгради отпадъците да се разделят селективно с оглед възможността за повторната им употреба.

Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ПСОВ

ПСОВ Камчия е въведена в експлоатация през 1983 г. Отговорността за оползотворяване на утайките е на регионалния ВиК оператор.

- Препоръчително е „В и К - Варна“ ООД заедно с община Аврен да анализират възможността и предприемат мерки в дългосрочен план да се оползотворяват утайките, а депонирането да се минимизира по изключение

Основни изводи и препоръки

Основните изводи и препоръки за състоянието на инфраструктурата за събиране, транспортиране и третиране на битовите, строителните отпадъци и отпадъци от утайки от ПСОВ са основата за формулиране на препоръките за развитието на тази инфраструктура и на съответните мерки в програмата за управление на отпадъците:

□ Община Аврен осигурява необходимите съдове и техника за извозване на смесените битови отпадъци чрез самостоятелно извършване на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване на смесените битови отпадъци. Доскоро съдовете и техниката не бяха достатъчни, поради което общината предприе мерки за осигуряване на необходимата като качество и количество инфраструктура при прилагане на оптимална честота на транспортиране на отпадъците, които към момента са достатъчни.

□ Общината е осигурила контейнери и техника за разделно събиране и извозване на битовите отпадъци от опаковки чрез сключване на договор с организация за оползотворяване „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД, която осигуряват за своя сметка необходимата инфраструктура.

□ Както в почти всички общини в страната, общината не е осигурила съдове за разделно събиране на други битови биоотпадъци (градински, хранителни и други). Препоръчително е осигуряване на съдове и въвеждането на система за разделно събиране на биоотпадъци с оглед намаляване на количеството извозвани и

депонирани на регионалното депо от тези потоци отпадъци след осигуряване на съответната инсталация.

□С въвеждането в експлоатация на клетка №1 на регионалното депо Провадия, което ще отговаря на най-високите европейски стандарти и ще обслужва община Аврен и другите осем общини от РСУО, се осигурява капацитет за обезвреждане на смесените битови отпадъци за депониране най малко до 2025 г., а заедно с останалия терен на депото - и за изграждане впоследствие на клетка №2. Община Аврен съвместно с другите общини от Регионалното сдружение следва да предприеме действия по възлагане на проектиране и изпълнение на клетка №2 преди изчерпване капацитета на клетка№1.

□Община Аврен заедно с другите общини от РСУО Провадия на регионален принцип е осигурила до 2026 г. сепарираща инсталация за предварително третиране на смесените битови отпадъци преди депонирането им. Инсталацията е разположена на регионално депо Провадия и в нея се сепарират полезните компоненти от потока на смесените битови отпадъци, а така също чрез допълнително сортиране се сортират за предаване за рециклиране и оползотворяване разделно събраните чрез системата на цветните контейнери отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

□Общината е осигурила мобилен пункт за събиране на опасни отпадъци от бита и провежда два пъти годишно кампании сред населението за събиране на опасни отпадъци от бита.

□На територията на община Аврен има и други пунктове за изкупуване на битови рециклируеми отпадъци, но в общината не постъпва информация за количествата предадени за рециклиране отпадъци и тези пунктове не се регистрират в общината, съгласно изискванията на ЗУО.

□Община Аврен планира изграждане на компостираща инсталация за зелени отпадъци.

□Общината следва да предприеме действия съвместно с други общини от регионалното сдружение за осигуряване на инфраструктура и начини за оползотворяване и рециклиране на хранителните отпадъци.

□Община Аврен няма сключено споразумение с фирма за събиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата.

□Общината следва да предприеме действия самостоятелно и съвместно с други общини за осигуряване на инфраструктура и начини за оползотворяване и рециклиране на строителните отпадъци.

□Утайките от ПСОВ Аврен се третират ВиК операторът. Необходимо е ВиК операторът заедно с общината да намери решения за най-ефективното оползотворяване на утайките, като се преустанови тяхното депониране.

Събиране и транспортиране на смесени битови отпадъци

Едно от най-съществените предизвикателства в европейското законодателство, въведено като задължение на общините е на всеки притежател на отпадъци да бъдат осигурени услуги за осигуряване на съдове за битови отпадъци, събиране и транспортиране на отпадъците до депа или други инсталации и съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане. Това налага планирането на мерки за обхващане на всички населени места на територията на общината в системи за събиране и транспортиране на битовите отпадъци до съоръжения за обезвреждане/оползотворяване.

Системата за организирано сметосъбиране обхваща 100% от населените места на община Аврен, в т.ч. територията на к.к. Камчия.

Община Аврен е изпълнява самостоятелно дейностите за сметосъбиране, сметоизвозване и поддържане на чистотата на местата за обществено ползване в община Аврен.

Общината разполага със специализирани транспортни средства за събиране на смесените битови отпадъци с евростандарт 5 и 6.

Дейността по събиране и транспортиране на отпадъците се извършва по график предварително одобрен от кмета на общината. Ежегодно до 31 октомври кметът на общината определя със заповед границите на районите и видът на предлаганите услуги по чл.62 от ЗМДТ.

Честотата на обслужване на контейнерите, определена по видове съдове е представена в следващата таблица:

Таблица 24. Честота на обслужване на контейнерите (2021 г.)

Вид на контейнерите	Обем (литра)	Брой	Честота на събиране,месец
Контейнери (пластмаса) метални тип „Ракла“	1100		
с. Аврен	19 800	18	4
с. Близнаци	74 800	68	8
с. Приселци	83 600	76	8
с. Равна гора	19 800	18	3
с. Китка	11 000	10	2
с. Круша	11 000	10	2
с. Болярци	5 500	5	2
с. Бенковски	19 800	18	4
с. Добри дол	7 700	7	2

с. Садово	18 700	17	2
с. Здравец	9 900	9	4
с. Тръстиково	11 000	10	4
с. Синдел	15 400	14	4
с. Казашка река	0	0	х
с. Юнак	3 300	3	2
с. Царевци	0	0	х
с. Дъбравино	39 600	36	4
КК "Камчия"	176 600	156	4 зимен период и 12 летен период
Кофа пластмаса, в т.ч.:	240		
с. Аврен	101 520	437	4
с. Близнаци	72 480	322	8
с. Приселци	160 320	678	8
с. Равна гора	30 240	136	3
с. Китка	45 600	205	2
с. Круша	19 440	91	2
с. Болярци	26 880	122	2
с. Бенковски	53 280	222	4
с. Добри дол	1 680	7	2
с. Садово	35 280	152	2
с. Здравец	72 000	305	4
с. Тръстиково	56 160	244	4
с. Синдел	109 440	456	4
с. Казашка река	23 280	97	2
с. Юнак	12 720	53	2
с. Царевци	84 720	368	4
с. Дъбравино	62 400	265	4
КК "Камчия"	0	0	х

Изградената система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци е достатъчна, за да отговори на специфичните условия на общината и изискванията на населението.

Разделно събиране и транспортиране на битови отпадъци

Йерархията за управление на отпадъците налага ограничаване на депонирането на отпадъци и въвеждане на системи за разделно събиране на отпадъци, с цел

оползотворяване и насърчаване на рециклирането им. В тази връзка на територията на община Аврен е разработена стратегия за участие в системите за разделно събиране на отпадъци, за които се прилага принципът “отговорност на производителя” и за организиране на система за разделно събиране на различни потоци битови отпадъци.

Разделно събиране и транспортиране на опасни отпадъци от домакинствата

Община Аврен има натрупан опит в разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Понастоящем общината има сключен договор от 2020 г. с „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД за организиране на мобилни събирателни пунктове за приемане за последващо третиране на опасни отпадъци от домакинства. Провеждат се кампании през пролетния и есенния сезон в различни райони, като графикът се обявява предварително на уеб-страницата на общината.

Предмет на договора са опасни отпадъци, класифицирани по Наредба № 2 от 23.06.2014 г. за класификация на отпадъците (обн. ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г.) с код и наименование както следва:

Таблица 25. Класификация на опасни отпадъци

№	Описание на отпадъка	Класификация на отпадъка
1.	Замърсени опаковки	15 01 10* Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества
2.	Лекарства с изтекъл срок на годност	20 01 31* Цитотоксични и цитостатични лекарствени продукти
3.	Живачни термометри и живак	20 01 21* Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак
4.	Почистващи препарати, дезинфектанти, белина и др., киселини, основи и реактиви	20 01 29* Перилни и почистващи препарати, съдържащи опасни вещества 20 01 19* Пестициди 20 01 14* Киселини 20 01 15* Основи 20 01 17* Фотографски химични вещества и препарати
5.	Бои, политури и лакове; праймери и разредители за боя; терпентин; лепила	20 01 27* Бои, мастила, лепила/адхезиви и смоли, съдържащи опасни вещества 20 01 13* Разтворители

*Не са предмет на договора газове, взривни, радиоактивни и инфекциозни материали

Разделно събиране и транспортиране на сгурия и пепел

Генерираните от домакинствата пепел и сгурия, които са отпадък от използването на дърва и въглища за отопление, не се събират разделно и се изхвърлят в контейнерите за смесени битови отпадъци или използват за наторяване в дворове.

Осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата

Община Аврен, поради малките по численост население места, няма задължения съгласно чл. 19, ал.2, т.11. от ЗУО, за осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата.

Разделно събиране и транспортиране на биоотпадъци

Община Аврен не е въвела система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци. На територията на общината услугите по събиране на този вид отпадъци са включени в общата схема за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. Общината не е предоставяла и компостери за домашно компостиране.

Разделно събиране и транспротирание на отпадъци от опаковки

От средата на месец септември 2021г. за организиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Аврен, Общината има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД. Разделното събиране се извършва чрез жълти и зелени контейнери тип Иглу, разположени на територията на общината. Контейнерите за разделно събиране и специализираните сметоизвозни камиони са собственост на „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД.

Определени са местата и броят на разположените контейнери, както и честотата на обслужване на контейнерите, съгласно списък към сключения договор с „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД. Транспортирането на разделно събраните отпадъци от съдовете се извършва по график.

Таблица 26. Съдове за събиране на отпадъци от опаковки, честота на обслужване

Обхванато население в община Аврен по населени места	Общ обем (литра) на една точка на изградената система	Обем (литра) на един брой контейнер	Метален контейнер жълт (брой)	Метален контейнер зелен (брой)	Честота на обслужване на контейнер жълт (годишно)	Честота на обслужване на контейнер зелен (годишно)
с. Аврен	3 400	1 700	2	2	24	3
с. Близнаци	3 400	1 700	3	3	24	3
с. Дъбравино	3 400	1 700	4	4	24	3
с. Приселци	3 400	1 700	4	4	24	3
с. Синдел	3 400	1 700	3	3	24	3
с. Тръстиково	3 400	1 700	2	2	24	3
с. Царевци	3 400	1 700	2	2	24	3
с. Бенковски	3 400	1 700	2	2	24	3

с. Здравец	3 400	1 700	2	2	24	3
с. Садово	3 400	1 700	1	1	24	3
КК "Камчия"	3 400	1 700	2	2	24	3
ОБЩО:			27	27		

Разделно събиране на излезли от употреба батерии и акумулатори (НУБА)

Община Аврен има сключени договори с организации по оползотворяване и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори - „ТРАНСИНС БАТЕРИ“ ООД и с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. Във всяко едно населено място има раздадени съдове за събиране на НУБА, като общия им брой е 30.

Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

Община Аврен има сключен договор с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД за организиране изграждането и прилагането на система за събиране, временно съхраняване, предварително третиране и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) на образувани от домакинствата, административните учреждения, училищата, търговските, туристическите и други обекти, разположени на територията на общината.

Приемането и извозването на ИУЕЕО от община Аврен се осъществява с мобилни екипи след заявка на телефони, посочени в сайта на „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД.

Разделно събиране на отработени масла

Община Аврен поддържа списък на пунктовете за смяна на отработени масла на територията на общината, който публикува на интернет страницата с цел информиране на населението.

Разделно събиране на ИУГ

Община Аврен не е сключила договор единствено за разделно събиране на ИУГ поради липса на интерес от страна на организациите. Отпадъците от типа излезли от употреба гуми се предават на площадка с местонахождение: с. Приселци, община Аврен, местност „Каваците“, ПИ с идентификатор 58445.3.350, собственост на „Екологична Компания“ ЕООД

Предварително третиране на смесени битови отпадъци

Съгласно изискванията на чл. 38 на *Наредба № 8/2004 г.*, с известни изключения, отпадъците, които се приемат на депа, трябва да бъдат подложени на предварително третиране.

В съответствие с принципа “замърсителят плаща” отговорността за финансирането на предварителното третиране на отпадъците се поема от притежателя им или от лицето,

което образува отпадъка. За смесените битови отпадъци отговорността за организирането и финансирането на предварителното третиране е на общинските администрации, тъй като лицата, които са образували битовите отпадъци заплащат за целта “такса битови отпадъци”, която постъпва в общинските бюджети.

В съответствие с дефиницията по § 1, т. 21 от *Наредба № 8/2004 г.*, за да бъде определена една операция с отпадъци като “предварително третиране”, тя трябва да отговаря на следните критерии:

1. да е физичен, термичен, химичен или биологичен процес, включително сортирането;
2. да променя характеристиките на отпадъците, с цел
  - да се намали обема им, или
  - да се намалят опасните им свойства,
  - да се улесни по-нататъшното им третиране или
  - да се повиши оползотворяемостта им.

Методите, които се използват за предварително третиране на отпадъците и степента, до която отпадъците трябва да бъдат предварително третирани, се определят с указания на министъра на околната среда и водите.

Разделно събиране на строителни отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата

В община Аврен принципът „замърсителят плаща“ се прилага напълно при предоставяне на услугите относно строителните отпадъци от ремонтна дейност на домакинствата.

Услугите по управление на строителните отпадъци са регламентирани в Наредбата за управление на отпадъците на община Аврен. Съгласно разпоредбите на Наредбата, разделното събиране на строителните отпадъци и транспортирането им е отговорност на генераторите на такива отпадъци и се извършва от притежателите на отпадъци, от изпълнителя на строителните и монтажните работи, или от друго лице въз основа на писмен договор с лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО за отпадъци със съответния код съгласно Наредба № 3 от 1.04.2004 г. за класификация на отпадъците. Общината издава разрешение за насочване на строителни материали и земни маси след подадено заявление, както и разрешение за депониране на строителни отпадъци, след заплащане на определена такса за издаването му.

Разделно събиране на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали

За организиране на система за разделно събиране на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали на територията на община Аврен, Общината има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали „ТЕКСТИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД, която към момента е в процедура по снабдяване с разрешение по чл.81, ал.3 и ал.5 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Поради тази причина и с цел своевременно организиране и прилагане на системата за разделно събиране на отпадъци от обувки и текстил на територията на община Аврен, Общината сключи договор с „ЕВРОТЕКС“ ЕООД, тъй като притежава необходимите регистрационни документи по чл.35, ал.3 и ал.5 от ЗУО за извършване на тази дейност. Договорът с „ЕВРОТЕКС“ ЕООД е със срок на действие до влизане в сила на издаденото от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) по реда на чл.81 от ЗУО разрешение на ООп - „ТЕКСТИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД. Необходимо условие във връзка със снабдяване на разрешението по чл.81 от ЗУО е сключването на предварителен договор. Договорът се трансформира в окончателен, считано от датата на влизане в сила на издаденото от МОСВ по реда на чл.81 от ЗУО разрешение на ООп

Основни изводи и препоръки

□ Организираната система за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци обхваща 100% от територията на община Аврен.

□ Въведени са схеми за разделно събиране на повечето потоци битови отпадъци. Общината е осигурила услуги за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата, масово разпространени отпадъци. Община Аврен е сключила договорни споразумения с организации за оползотворяване и лица с разрешителни по ЗУО за прилагане на схеми за разделно събиране на четири от шестте групи масово разпространени отпадъци - Отпадъци от опаковки от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло, ИУЕЕО, НУБА и ИУМПС.

□ Община Аврен осъществява с договор предварително третиране на смесени битови отпадъци в инсталация за сепариране .

□ Общината обаче не е въвела схеми за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците.

□ Община Аврен няма сключено споразумение с фирма за събиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата.

3.6.13. Приложени мерки и съществуващи практики по предотвратяване образуването на отпадъци

Планирането, регулирането и налагането на законодателството по управление на отпадъците зависи от наличните човешки ресурси в общината. За да се подпомогне изпълнението на

законодателството, компетентните органи на национално, регионално и общинско ниво се нуждаят от достатъчен и добре обучен персонал, ангажиран със:

- разработване на политиката за управление на отпадъците, планиране и прилагане на местно ниво;
- разработване и прилагане на законодателството, технически стандарти и ръководства за дейностите по управление на отпадъците;
- съгласуване на разрешения за дейности с отпадъци и за изграждане и експлоатация на инсталации за оползотворяване и обезвреждане;
- упражняване на контрол, извършване на проверки и мониторинг на дейностите и инсталациите, образуващи и/или третиращи отпадъци;
- инициране и налагане на мерките по прилагане на законодателството;
- събиране, обработка, анализиране и докладване на данни;
- подготовка, разработване, оценка, прилагане и надзор на проекти за изграждане на общинската инфраструктура за отпадъци.

Планирането и установяването на финансово обезпечени и поносими за населението системи за събиране (включително разделно) и транспортиране на отпадъците, изграждането и експлоатацията на съоръжения и инсталации, е предизвикателство. Това налага приемането на мерки за насърчаване на кооперирането между общините, с цел изпълнение на техните отговорности и ще подпомогне усъвършенстването на системите за управление на отпадъците в общините и чрез регионалните инициативи ще бъде осигурен достъп до необходимото ноухау и техническа инфраструктура за обезвреждане на приемлива за населението цена.

В дейностите по управление на отпадъците са ангажирани следните институции: Община Аврен; Общински съвет – Аврен; Регионално сдружение за управление на отпадъците – регион Провадия.

Дейностите по управление на отпадъците на местно ниво в община Аврен се осъществяват чрез:

- изпълнение на Общинската програмата за управление на отпадъците и спазване на Наредбите, приети от Общински съвет-Аврен, имащи отношение към темата с отпадъците.
- Кметът на общината е отговорно лице за управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия по смисъла на Закона за управление на отпадъците и местната наредба по прилагането им.
- За подпомагане на работата на кмета на Общината в изпълнение на задълженията и отговорностите му, в администриране на дейността са заети и други отговорни звена и лица от общинската администрация:
- Зам.-кмет, Направление: "Инвестиционна политика, устройство на територията, общинска собственост и транспорт"
- ст. експерт „Екология и опазване на околната среда“
- Кметове и Кметски наместници на населените места;
- Директор Дирекция "Административно-правно обслужване, финанси и счетоводство"

Контролните функции по дейностите за управление на отпадъците в рамките на общината имат кмета на общината, специалистите от общинската администрация, а конкретно по населени места кметовете на населените места.

Служителите, назначени да отговарят за проблемите по управление на отпадъците притежават необходимото образование, професионална компетентност и опит за заемане на длъжността. Те извършват контролната дейност по отпадъците, но анализът на количествените характеристики на човешките ресурси показва, че броят на служителите, пряко отговорни за опазването на околната среда и управлението на отпадъци е недостатъчен спрямо разширяващите се ангажменти на общините в тези сфери.

Общината полага непрекъснати усилия за повишаване капацитета на служителите по отношение на действащата нормативна уредба, прилагането ѝ на практика и своевременно идентифициране и предприемане ефективни действия по отношение нарушенията на нормативната уредба в областта на управлението на отпадъците.

За извършване на контролна дейност в общината са упълномощени освен компетентните служители и кметовете на кметствата. Актовете се съставят от ст. експерт ЕООС или гл. специалист СИ и ОМП, от представители на РИОСВ – Варна, за замърсени терени и неправомерно изхвърляне на отпадъци и за нарушения на наредбите, приети от Общинския съвет - Аврен.

В областта на дейностите с отпадъци общината има разработени програмни и нормативни документи, актуални спрямо приетите документи на национално ниво.

Контролната дейност, свързана с налагането на санкции се извършва от длъжностни лица в общинска администрация и инспекторите от РИОСВ.

Контролната дейност може да бъде подобрена чрез:

- Подобряване на координацията между контролните органи на различно подчинение;
- Създаване на адекватен контролен инспекторат в общината, увеличаване на броя на служителите в него;
- Осигуряване на автомобил за контролната дейност;
- Провеждане на обучения по Закона за управление на отпадъците за контролната дейност на общината;
- Провеждане на обучение по изискванията за съставяне на констативни протоколи и наказателни постановления;
- Максимално използване на възможностите на НПО да участват и да подпомагат контролната дейност на инспекторите за подобряване на уменията и подходите за налагане на глоби и санкции, както и за популяризиране на непрекъснато променящото се законодателство.

Задълженията на Кмета на общината по отношение управление на отпадъците са разписани в Глава I на ЗУО, Раздел III Задължения на органите на местното самоуправление и местната администрация. Кметът на община е отговорен за:

- осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци;
- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения;

- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения;
- организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата;
- разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най- малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
- организирането на разделно събиране на опасните и биоразградими битови отпадъци.

Анализът на институционалния капацитет за управление на отпадъците в общината показва, че възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на Кмета на общината са обезпечени, чрез функциите на административните звена в общинската администрация.

Прегледът на функциите за управление на отпадъците в общината показва, че:

- По отношение на политиката за отпадъците, в Общината са изготвени планови и нормативни документи в областта на управлението на отпадъците;
- Дейностите, свързани с образуване, събиране, включително разделното, съхраняване, транспортиране, третиране на отпадъци са организирани;
- Ежегодно се разработва и приема годишна план - сметка за дейности с отпадъците, като те се обезпечават финансово, чрез определяне на годишните такси за свързаните с отпадъци услуги и други;
- Дейности по наблюдение и контрол - извършване на контрол, в т.ч. превантивен, текущ и последващ контрол и координация с други органи, налагане на санкции са недостатъчни;
- Необходимо е да се подобрят дейностите за информиране и привличане на обществеността - обществени консултации и привличане на обществеността, информационно- разяснителни дейности и кампании.
- По отношение на състоянието на човешките ресурси с възложени функции за отпадъци, прегледът показва, че:
- Персоналът, натоварен с функции за управление на отпадъците притежава необходимите качествени характеристики и професионална квалификация, но следва да се предвидят мерки за повишаване на квалификацията, тяхното задържане и професионално развитие във връзка с повишаване на експертизата в сферата на отпадъците;
- По отношение на количествената характеристика няма наличие на служители, които пряко и единствено да са отговорни за управление на отпадъците.;
- Общината разполага с необходимата материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала за изпълнение на функциите - осигурени помещения, офис оборудване.
- Няма общински инспектори за осъществяване на контролната дейност.

За повишаване на професионалната квалификация и качествените характеристики на служителите, ангажирани с управлението на отпадъците, се препоръчва включването им в дейности за повишаване на професионалната квалификация и осигуряване на посещения на семинари, специализирани курсове и обучения.

Материално-техническата и информационна обезпеченост на персонала, пряко ангажиран с изпълнение на функциите, е достатъчна и не е необходимо да се предвиждат мерки в тази насока.

3.6.14. Информирание на обществеността по въпросите на управление на отпадъците

Информирането на обществеността и бизнеса за необходимостта и ползите от намаляване на количеството генерирани отпадъци и разделното събиране на отпадъците има ключово значение за успеха и постигане на целите на общинската политика за отпадъците в съответствие с йерархията за тяхното управление.

Община Аврен има дългогодишен опит и устойчива практика за информиране на обществеността и провеждане на публични обсъждания и консултиране на обществеността във връзка с планиране и изпълнение на общинските политики, включително в областта на опазване на околната среда. Заседанията на Общинския съвет са отворени за гражданите, които могат да присъстват на тях и да зададат конкретни въпроси (в т.ч. такива, свързани с управлението на отпадъците) към кмета на общината. В община Аврен има утвърдена от години практика на въпроси на граждани, задавани директно на срещи с експертите на общината.

Има работещ „телефон“ за връзка с гражданите и електронна поща, на които те имат възможност да подават сигнали и да получават информация по всички въпроси, свързани с опазване на околната среда, в т.ч. и такива, свързани с управлението на отпадъците.

На интернет страницата си <https://www.avren.bg/> Община Аврен публикува систематизирана информация, включително във връзка с управление на отпадъците. Този подход улеснява достъпа на гражданите до полезна информация за отпадъците.

Община Аврен провежда периодични кампании за разделно събиране на отпадъци от домакинства, като предварително съобщава график за събиране чрез мобилни събирателни пунктове, групите отпадъци, които домакинствата могат да предават безвъзмездно, както и кратка информация за необходимостта и ползите от разделното събиране на битовите отпадъци.

В съответствие с изискванията на ЗООС и ЗУО ежегодно, до 31-ви март кметът на общината внася отчет пред Общинския съвет за изпълнение на дейностите, заложи в общинската програма за опазване на околната среда, респективно в програмата за управление на отпадъците, в качеството ѝ на секторна програма. Докладните записки с отчетите на програмата и съответните решения на Общинския съвет се оповестяват чрез сайта на общината.

Общината ежегодно участва в националната кампании за почистване. Общинската администрация разпространява информация за кампаниите в община Аврен. Програмата на кампаниите се публикуват на интернет страницата на общината. Общинска администрация определя площадките, нуждаещи се от почистване от отпадъци, осигурява достатъчно торби и ръкавици за включилите се доброволци, а ръководството и

служителите от общинска администрация участват активно в почистването. Като положителен факт се оценява успешното привличане и на големи фирми, опериращи на територията на община Аврен, които се включват със своя техника в механизизирано почистване на локални замърсявания на територията на община Аврен. Почистват се както локални сметища, така и публични пространства, посещаваните туристически обекти и местности на територията на общината. Кампаниите са съчетани с образователни инициативи, но те са по-скоро с епизодичен характер.

В резултат на анализа на текущото състояние относно информационната политика на община Аврен в сектор отпадъци са изведени следните **основни изводи и препоръки**:

□ Община Аврен има дългогодишен опит и устойчива практика за информиране на обществеността. Общината поддържа на интернет страницата си, в която публикува разнообразна информация относно различни аспекти от управление на отпадъците. Този систематизиран подход улеснява достъпа на гражданите до полезна информация за отпадъците и тяхното управление. Общината прилага много добри практики за информиране на гражданите, като информацията обхваща всички отпадъчни потоци, за които общината предоставя услуги директно или чрез външни организации. Тази дейност обаче не е достатъчна за стимулиране на населението да съблюдава задълженията относно управлението на генерираните битови отпадъци. Липсата на целенасочени кампании за повишаване на общественото разбиране относно управлението на отпадъците пречи да се намали общата незаинтересованост и неспазване на нормативните разпоредби относно отпадъците, които се явяват проблем в общината.

□ Необходимо е общината да съчетае информационната дейност с провеждане на целенасочени разяснителни кампании и предоставяне на подходящи стимули за специфични целеви групи, с цел изграждане на екологосъобразни навици и поведение сред населението за предотвратяване, намаляване и разделно събиране на отпадъците.

3.6.15. Финансовите потоци по управление на дейностите с отпадъци

В съответствие с разпоредбите на ЗУО и ЗМДТ, управлението на отпадъците, включително тези в обхвата на правомощията на общините, се извършва при съблюдаване на принципа „Замърсителят плаща“.

Принципът „Замърсителят плаща“ е заложен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;

- разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за събиране, предварително съхраняване, третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на първоначалния причинител или настоящия или предишния притежател на отпадъците.

Принципите „замърсителят плаща“ и „разширена отговорност на производителя“ се реализират чрез административни разпоредби и икономически инструменти. Населението и бизнесът заплащат за събирането, извозването и третирането на генерираните от тях отпадъци чрез различни икономически инструменти, като напр. плащане при изхвърляне, което е пряко свързано с количеството на генерираните от съответните лица отпадъци.

Финансирането на управлението на отпадъците в община Аврен се осъществява основно чрез такса битови отпадъци. Общината използва и възможностите за безвъзмездно финансиране за проекти на общината в сектор отпадъци.

Такса битови отпадъци в община Аврен е регулирана в Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Аврен, приета с Решение № 616 по Протокол № 27 от редовно заседание на Общински съвет-Аврен проведено на 31 август 2017 г, с последващи изменения и допълнения (посл. изменена и допълнена с Решение 590 на Общински съвет Аврен на заседание 23, проведено на 22.12.2021 г.).

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно – сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя в левове на база данъчната оценка на имотите на физическите лица и по-високата между данъчната оценка и отчетната стойност на имотите на предприятията.

Таблица 27. Размер на такса битови отпадъци (2021 г.)

	За физически лица в населените места:	За физически лица в населените места:	За предприятия /ЕТ и Юридически лица/ в населените места:	За предприятия /ЕТ и Юридически лица/ в населените места:	За предприятия /ЕТ и Юридически лица/
	с. Дъбравино с. Синдел с. Близнаци с. Приселци с. Аврен	с. Добри дол с. Садово с. Казашка река с. Юнак с. Царевци с. Тръстиково с. Бенковски с. Круша с. Болярци с. Равна гора с. Китка с. Здравец	с. Дъбравино с. Синдел с. Близнаци с. Приселци с. Аврен за жилищни имоти	с. Добри дол с. Садово с. Казашка река с. Юнак с. Царевци с. Тръстиково с. Бенковски с. Круша с. Болярци с. Равна гора с. Китка с. Здравец за жилищни имоти	за нежилищни имоти

	7‰	12 ‰	7‰	12 ‰	4 ‰
Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци; събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата за обезвреждане и сметосъбиране и сметоизвозване	3‰	5 ‰	2.8‰	5‰	1.3‰
Проучване, проектиране, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битовите отпадъци или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по ЗУО	3‰	6 ‰	3.2‰	6‰	1.7‰
Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии на населените места, предназначени за обществено ползване	1‰	1 ‰	1‰	1‰	1‰

ЗМДТ изисква размерът на таксата да се определя според количеството на битовите отпадъци, а когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет.

Община Аврен определя такса битови отпадъци на база данъчната оценка на ползваните имоти от гражданите и фирмите. Във връзка с прилагането на принципа „замърсителят плаща“ Община Аврен предоставя възможност за определяне на таксата на база количество на битовите отпадъци. В приложение №1 към Наредбата подробно е описан годишния размер на таксата за битови отпадъци на територията на община Аврен според броя и вида на декларираните съдове по населени места.

Приходите на община Аврен от такса битови отпадъци за периода 2016-2020 г. са представени в долната таблица.

Таблица 28. Приходи от такса битови отпадъци

	2016	2017	2018	2019	2020
Общо приходи от местни данъци и такси (лв)	3182305	3349896	3207471	2981910	3648643
Общо приходи от такса битови отпадъци (лв.):	774120	747093	773974	490 971	1014063
В т.ч. от:					

физически лица (домакинства)	73971	76631	86910	87960	279300
юридически лица	700149	670462	687064	403011	734764

Източник: Община Аврен

През 2020 г. приходите от такса битови отпадъци представляват 27.8% от общо приходите от такси.

Таблица 29. Структура на постъпленията от ТБО по групи задължени лица

Източник	2016	2017	2018	2019	2020
физически лица (домакинства)	10%	10%	11%	18%	28%
юридически лица	90%	90%	89%	82%	72%

Източник: Община Аврен

В община Аврен делът на приходите от домакинствата в общите приходи от такса битови отпадъци е малък като през последната година се равнява на приблизително 30% дял от общите приходи. Данните показват, че за разглеждания период общината демонстрира стремеж към по-пълно прилагане на принципа „замърсителят плаща“ и към намаляване на т.нар. крос-субсидиране на разходите на домакинствата от страна на бизнеса.

Събираемостта на ТБО от задължените лица е много висока както от домакинствата, така и от фирмите. Този факт е положителен, като се има предвид, че общината ще се нуждае от сериозни средства за прилагане на редица мерки, вкл. инвестиционни, за подобряване управлението на отпадъците и постигане на нормативно определените количествени цели за отпадъците в периода на новата програма за управление на отпадъците до 2028 г.

Таблица 30. Равнище на събираемост на приходите от такса битови отпадъци (%)

	2018	2019	2020
Равнище на събираемост - общо	87 %	56 %	76 %

Източник: Община Аврен

Общите разходи за управление на отпадъците през последните 5 години са представени в следващата таблица.

Таблица 31. Разходи за управление на отпадъците (лв.)

	2016	2017	2018	2019	2020
Общо разходи за управление на отпадъците	372364.07	1231985	1167000	705000	928000
В т.ч. за:					
- за осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други (лв.)	-	-	-	130 000	128163.2

- за събиране, включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им (лв.)	126785.69	1 041623	1 065 000	519 000	741 836.20
	2016	2017	2018	2019	2020
- за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци (лв.)	-	-	-	-	-
-за отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците (лв.)	124578.38	101720	-	-	-
- за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване (лв.)	121000	88642	102000	56 000	58000

Източник: Община Аврен

В структурата на разходите за управление на отпадъци най-висок е делът на разходите за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. Много висок и непрекъснато нарастващ е делът на разходите за отчисления по чл.64 от ЗУО за депониране на отпадъци. Съгласно Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.), размерът на отчисленията за депониране по чл.60 и чл. 64 от ЗУО са прогресивно нарастващи в годините. Съответно разходите на общината нарастват през анализирания период, тъй като годишната норма на натрупване на отпадъци на човек от населението се увеличава. Това се дължи на променящите се потребителски навици, и начин на живот на домакинствата, краткия живот на предметите и на дейността на промишлени предприятия, търговски обекти и заведения. Като се има предвид, че до 2022 г. и всяка следваща година отчисленията за депониране на отпадъци ще достигнат 95 лв./тон, общината ще трябва да включи в програмата мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и нарастване на количествата разделно събрани, рециклирани и оползотворени отпадъци, за да намали разходите за отчисления за депониране.

Таблица 32. Разходи по управлението на отпадъците на 1 жител (2016-2020 г.)

	2016	2017	2018	2019	2020
Средно - България	71,01	77,66	87,81	89,86	-
Аврен	39.00	132.03	127.51	77.71	94.51

Източник: НСИ, Община Аврен

Таблица 33. Степен на покриване на разходите за управление на отпадъците с приходи от такса битови отпадъци

	2016	2017	2018	2019	2020
Средно - България	0,91	0,97	1,13	1,02	-
Община Аврен	2.08	0.61	0.66	0.70	1.09

Източник: НСИ, Община Аврен

В община Аврен приходите от такса битови отпадъци не покриват разходите за управление на отпадъците. Тенденцията е нелинейна през анализирания период и не съвпада със средното за страната, където преобладаваща величина са приходите. Това означава, че генераторите на отпадъци не заплащат пълните разходи за управление на битовите отпадъци, поради което общината субсидира управлението на битови отпадъци от други източници. В следващите години ще е необходимо да нарастват приходите от такса битови отпадъци, за да се покрият разходите за инвестиции и оперативните разходи за експлоатация на новоизградените съоръжения. Общината трябва да преразгледа начинът на определяне и размера на такса БО, така че да осигури пълно покритие на разходите за дейностите по отпадъци.

Въз основа на направения анализ са изведени следните **основни изводи и препоръки**:

- Принципът „замърсителят плаща“ не се прилага изцяло при определяне на такса битови отпадъци. В зависимост от въведените на национално ниво методики за определяне на такса битови отпадъци, община Аврен ще предприеме действия с цел по-пълно прилагането на принципа и справедливо заплащане на услугите от страна на всички групи генератори на отпадъци.
- Събираемостта на приходите от такса битови отпадъци е висока. Въпреки това приходите от такса битови отпадъци в община Аврен са значително по-ниски от средствата, които общината изразходва за управлението на отпадъците. Този факт показва, че общината следва да преразгледа политиката за определяне на такса битови отпадъци, така че да покрива разходите и да разширява и подобрява услугите, свързани с управление на отпадъците.
- В структурата на разходите най-висок дял имат разходите за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. Размерът на заплащаните отчисления по чл. 64 от ЗУО нараства значително през анализирания период, тъй като годишната норма на натрупване на отпадъци на човек от населението се увеличава. Това се дължи на променящите се потребителски навици и начин на

живот на домакинствата и на дейността на промишлени предприятия, търговски обекти и заведения. В същото време размерът на отчисленията за един тон отпадъци нараства всяка година. Общината трябва да предприеме мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и нарастване на количествата разделно събрани, рециклирани и оползотворени отпадъци, за да намали разходите за отчисления за депониране.

Изводи и препоръки

Основните изводи и препоръки за състоянието на инфраструктурата за събиране, транспортиране и третиране на битовите, строителните отпадъци и отпадъци от утайки от ПСОВ са основата за формулиране на препоръките за развитието на тази инфраструктура и на съответните мерки в програмата за управление на отпадъците:

□ Община Аврен осигурява необходимите съдове и техника за акумулиране и извозване на смесените битови отпадъци чрез дейност БКС интегрирана в структурата на общината. Доскоро съдовете и техниката не бяха достатъчни, поради което общината предприе мерки за осигуряване на необходимата като качество и количество инфраструктура при прилагане на оптимална честота на транспортиране на отпадъците, които към момента са достатъчни. До 2018г. дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на територията на община Аврен се е извършавало от „АДИАН АМГ“ ЕООД - външно дружество.

□ Услугите по предварително третиране на смесени битови отпадъци и „зелени“ отпадъци, генерирани на територията на община Аврен се извършват от „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД, с местоположение област Варна, община Белослав, с. Езерово, м-ст „Чакмак баир“, съгласно договор №40/22.03.2017г., чрез механично – биологично третиране в инсталация, включително сепариране на рециклируеми отпадъци за последващо оползотворяване и третиране на отделената органична фракция (чрез процеси на компостиране/ферментация), както и транспортиране и предаване до депо за неопасни отпадъци за обезвреждане на негодните за рециклиране и оползотворяване остатъци след сортирането.

□ Общината е осигурила контейнери и техника за разделно събиране и извозване на битовите отпадъци от опаковки чрез сключване на договор с организация за оползотворяване „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД, която осигуряват за своя сметка необходимата инфраструктура.

□ Както в почти всички общини в страната, общината не е осигурила съдове за разделно събиране на други битови биоотпадъци (градински, хранителни и други). Препоръчително е осигуряване на съдове и въвеждането на система за разделно събиране на биоотпадъци с оглед намаляване на количеството извозвани и депонирани на регионалното депо от тези потоци отпадъци след осигуряване на съответната инсталация.

□ С въвеждането в експлоатация на клетка №1 на регионалното депо Провадия, което отговаря на най-високите европейски стандарти ще обслужва община Аврен и другите

осем общини от РСУО, се осигурява капацитет за обезвреждане на смесените битови отпадъци за депониране най-малко до 2025 г., а заедно с останалия терен на депото - и за изграждане впоследствие на клетка №2. Община Аврен съвместно с другите общини от Регионалното сдружение следва да предприеме действия по възлагане на проектиране и изпълнение на клетка №2 преди изчерпване капацитета на клетка №1.

□ Община Аврен заедно с другите общини от РСУО Провадия на регионален принцип е осигурила възможността за сепариране на смесените битови отпадъци преди депонирането им. Сепарирането ще се извършва на регионално депо Провадия и ще се сепарират полезните компоненти от потока на смесените битови отпадъци, а така също чрез допълнително сортиране се сортират за предаване за рециклиране и оползотворяване разделно събраните чрез системата на цветните контейнери отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

□ В РСУО Провадия все още не е дефинирана ролята на всяка община по отношение управлението на отпадъците

□ Общината е сключила договор с дружеството „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД за събиране на опасни отпадъци от бита. Събирането се извършва чрез провеждане на кампании сред населението за събиране на опасни отпадъци от бита.

□ Отпадъците от типа излезли от употреба гуми се предават на площадка с местонахождение: с. Приселци, община Аврен, местност „Каваците“, ПИ с идентификатор 58445.3.350, собственост на „Екологична Компания“ ЕООД.

□ Община Аврен има сключени договори с организации по оползотворяване и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори - „ТРАНСИНС БАТЕРИ“ ООД и с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. Във всяко едно населено място има раздадени съдове за събиране на НУБА, като общия им брой е 30. Съгласно договорите с организациите за разделно събиране на ИУЕЕО и НУБА събирането и извозването им се извършва кампанийно.

□ За организиране на дейностите по събиране, съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС и по повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от МПС община Аврен има сключен договор с „БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД.

□ За организиране на система за разделно събиране на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали на територията на община Аврен, Общината има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали „ТЕКСТИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД, която към момента е в процедура по снабдяване с разрешение по чл.81, ал.3 и ал.5 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Поради тази причина и с цел своевременно организиране и прилагане на системата за разделно събиране на отпадъци от обувки и текстил на територията на община Аврен, Общината сключи договор с „ЕВРОТЕКС“ ЕООД, тъй като притежава необходимите регистрационни документи по чл.35, ал.3 и ал.5 от ЗУО за извършване на тази дейност. Договорът с „ЕВРОТЕКС“ ЕООД е със срок на действие до влизане в сила на издаденото от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) по реда на чл.81 от ЗУО разрешение на ООп - „ТЕКСТИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД. Необходимо условие във връзка със снабдяване на разрешението по чл.81 от ЗУО е сключването на предварителен договор. Договорът се

трансформира в окончателен, считано от датата на влизане в сила на издаденото от МОСВ по реда на чл.81 от ЗУО разрешение на ООп.

□ Услугите по събиране и извозване на хранителните отпадъци от кухните на детските градини и Социалното предприятие за обществено хранене се извършват от „УКО БЪЛГАРИЯ“ ООД, съгласно сключен договор между тях и община Аврен.

□ На територията на община Аврен има и други пунктове за изкупуване на рециклируеми отпадъци, но в общината не постъпва информация за количествата предадени за рециклиране отпадъци и тези пунктове не се регистрират в общината, съгласно изискванията на ЗУО. Подробна информация може да се намери в регистъра поддържан от МСОВ на адрес: <https://nwms.eea.government.bg/app/registers/waste-activities>

3.6.16. Прогнози

Прогнозата за образуваните битови отпадъци в община Аврен за периода 2021-2028 г. е изготвена въз основа на два компонента:

- ✓ Демографска прогноза за периода 2021-2028 г.
- ✓ Норма на натрупване на отпадъци на 1 жител и прогноза за нарастването ѝ.

За периода 2016 г. – 2020 г. нормата на натрупване на смесените битови отпадъци и разделно събраните отпадъци се характеризира с ръст. За целите на прогнозата се прави допускането, че тя ще се стабилизира в резултат от мерките за предотвратяване образуването на отпадъци, които община Аврен следва да предприеме във връзка с изпълнението на програмата за управление на отпадъците.

Прогнози за образуваните битови отпадъци

Прогнозата за образуваните битови отпадъци в община Аврен за периода 2021-2028 г. е изготвена въз основа на два компонента:

- Демографска прогноза за периода 2021-2028 г.
- Норма на натрупване на отпадъци на 1 жител и прогноза за нарастването ѝ.

Демографска прогноза за периода 2021-2028 г.

Прогнозата за броя на населението на община Аврен е изготвена на базата на следните източници на информация:

- Данни за броя на населението по общини за периода 2010-2020 г.
- Официална демографска прогноза на НСИ за периода до 2070 г. - I вариант (при хипотеза за конвергентност). Този вариант е определен от НСИ като най-реалистичен. Прогнозата на НСИ по този вариант включва както прогноза за населението общо за страната, така и за всяка една от 28-те области.

Демографската прогноза е изготвена по следния алгоритъм:

- Прогнозата е изготвена за периода 2021-2028 г.

- Въз основа на исторически данни за динамиката на населението на община Аврен в периода 2010-2020 г. и аналитични данни за миграционните процеси е изчислен коефициент, посредством който се прогнозира броят на населението на общината.

Таблица 34. Демографска прогноза за община Аврен (бр. жители)

Община Аврен	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Население бр.	9922	10024	10126	10228	10330	10432	10534	10636

Норма на натрупване и прогнозна промяна

Нормата на натрупване представлява средното годишно количество образувани битови отпадъци, които се падат на един жител.

В рамките на анализа на количествата на битовите отпадъци в община Аврен бяха изчислени нормите на натрупване за периода 2016 – 2020 г.

През разглежданите години нормата на натрупване на смесените битови отпадъци и разделно събраните отпадъци се характеризира с ръст. За целите на прогнозата се прави допускането, че тя ще се стабилизира и ще расте с темп не по-висок от 1% годишно, в резултат от мерките за предотвратяване образуването на отпадъци, които община Аврен следва да предприеме във връзка с изпълнението на програмата за управление на отпадъците. Прогнозната норма на натрупване е представена в следващата таблица.

Таблица 35. Прогнозна норма на натрупване за община Аврен за периода 2021-2028 г. (кг/ж./г.)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Норма на натрупване за битовите отпадъци, вкл. разделно събраните отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метали и зелените отпадъци от паркове и градини	320.17	323.37	326.6	329.87	333.17	336.5	339.87	343.27

Прогнозните количества на битовите отпадъци са изчислени на база демографската прогноза за община Аврен и прогнозната норма на натрупване и са представени в следващата таблица.

Таблица 36. Прогнозни количества на образуваните битови отпадъци за община Аврен за периода 2021-2028 г. (тона)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Генерирани битови отпадъци, вкл. смесените битови отпадъци, разделно събрани отпадъци от хартия, картон, пластмаса, стъкло и метали и зелените отпадъци от паркове и градини	3176.73	3241.46	3307.15	3373.91	3441.65	3510.37	3580.19	3651.02

Очакваното увеличение на количествата на смесените битови отпадъци за община Аврен се дължи основно на:

- демографска прогноза показваща нарастването на населението на община Аврен;
- нарастващите количества отпадъци, които ще се събират чрез системата за разделно събиране на отпадъците от хартия, картон, пластмаса, метали и стъкло, както и разделното събиране на други битови отпадъци, събирани до момента чрез смесените битови отпадъци.

Прогнозата за морфологичния състав на смесените битови отпадъци в община Аврен е направена на базата на:

- общото прогнозно количество на битовите отпадъци и
- осреднения морфологичен състав на смесените битови за община Аврен

Направената прогноза е представена в следващата таблица.

Таблица 37. Прогноза за образуваните смесени битови отпадъци по морфологичен състав (тона)

Вид отпадъци	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Хранителни	239.21	244.08	249.03	254.06	259.16	264.33	269.59	274.92
Хартия	109.28	111.51	113.77	116.06	118.39	120.76	123.16	125.6
Картон	40.34	41.17	42	42.85	43.71	44.58	45.47	46.37
Пластмаса	330.7	337.44	344.27	351.22	358.28	365.43	372.7	380.07
Текстил	180.44	184.11	187.85	191.64	195.49	199.39	203.35	207.38
Гума	21.92	22.37	22.82	23.28	23.75	24.22	24.7	25.19
Кожа	59.09	60.29	61.51	62.75	64.01	65.29	66.59	67.91
Градински	520.98	531.6	542.37	553.32	564.43	575.7	587.15	598.77
Дървесни	13.34	13.61	13.89	14.17	14.45	14.74	15.04	15.33
Стъкло	121.99	124.47	126.99	129.56	132.16	134.8	137.48	140.2
Метали	123.26	125.77	128.32	130.91	133.54	136.2	138.91	141.66
Инертни>4 см	95.3	97.24	99.21	101.22	103.25	105.31	107.41	109.53

Опасни	50.83	51.86	52.91	53.98	55.07	56.17	57.28	58.42
Други	128.66	131.28	133.94	136.64	139.39	142.17	145	147.87
Ситна Фракция<4см	1141.4	1164.66	1188.26	1212.25	1236.58	1261.28	1286.36	1311.81

При изготвянето на прогнозата за морфологичния състав е отчетено очакваното намаление на количествата отпадъци от хартия, картон, пластмаса, стъкло и метали, които се изхвърлят в контейнерите за смесени отпадъци в резултат на предприети мерки от страна на община Аврен и организацията за оползотворяване на отпадъци насочени към популяризиране и стимулиране на разделното събиране на този вид отпадъци.

Цели за рециклиране на битовите отпадъци, съгласно чл.31, ал.1, т.3 и т.4 от ЗУО

Таблица 38. Прогноза за постигане на целите за рециклиране на битови отпадъци

	Мерна единица	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Прогнозирани образувани битови отпадъци	тона	3176.73	3241.46	3307.15	3373.91	3441.65	3510.37	3580.19	3651.02
Цели за рециклиране, съгласно чл.31, ал.1, т.3 и т.4 от ЗУО	%	51%	52%	53%	54%	55%	56%	57%	58%
Прогнозирани количества, битови отпадъци за изпълнение на целите за рециклиране съгласно чл.31, ал.1, т.3 и т.4 от ЗУО	тона	1 620	1 686	1 753	1 822	1 893	1 966	2 041	2 118

Прогнозните количества на битови отпадъци включват:

- Разделно събраните отпадъци от търговски обекти, предадени на организациите за оползотворяване на отпадъци;
- Отделените количества за рециклиране отпадъци от хартия, пластмаса, стъкло и метали от състава на смесените битови отпадъци чрез инсталация за сепариране на регионалното депо - Провадия;
- Разделно събраните отпадъци чрез цветните контейнери;
- Предадените отпадъци на пунктове за вторични суровини от домакинства и фирми и организации;

- Разделно събраните и предадени безвъзмездно отпадъци на общинска площадка от граждани и фирми.
- Изготвените прогнози показват, че община Аврен следва да изпълни заложените цели за рециклиране на битовите отпадъци, като предприеме действия за увеличаване делът на разделно събраните отпадъци от общия поток смесени битови отпадъци.

Цели за намаляване на количествата битовите отпадъци на депата съгласно чл.31, ал.1, т.6 от ЗУО

Таблица 39. Прогноза за постигане на целите за намаляване на количествата битови отпадъци на депата

	Мерна единица	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Прогнозирани битови отпадъци	тона	3 177	3 241	3 307	3 374	3 442	3 510	3 580	3 651
Цели за намаляване количествата битови отпадъци, съгласно чл.31, ал.1, т.6 от ЗУО	%	65	60	55	55	50	45	45	40
Прогнозно количество на битовите отпадъци, които следва да се депонират	тона	2 065	1 945	1 819	1 856	1 721	1 580	1 611	1 460

- Изготвената прогноза показва, че община Аврен следва да постигне заложените цели за отклоняване на битови биоразградими отпадъци от депата като предприеме действия:
  - предотвратяване образуването на зелени отпадъци от общински озеленени площи, чрез мулчиране на място;
  - изграждане на инсталация за компостиране на зелени отпадъци;
  - проучване възможността за третиране на биоразградимите отпадъци в инсталации в региона;
  - събиране на строителните отпадъци от домашни ремонти и предаването им за третирането на специализирани площадки за такива.

Прогнози за образуваните строителни отпадъци

В Националния стратегически план за управление на строителни отпадъци 2011-2020 г., одобрен от Министерския съвет са определени петте области (София, Варна, Бургас, Благоевград и Пловдив), в които се очаква количествата отпадъци от строителство и разрушаване на сгради да са най-големи. Основната причина за това е, че според данни на НСИ в тези области се извършва най-мощно строителство на жилищни, административни и други сгради. Също така тези области са индустриални центрове, което допринася за генериране на строителни отпадъци от индустрията. Друг важен фактор е, че тези пет области са с развита пътна инфраструктура, което налага извършването на мащабни строително-ремонтни дейности, което води до образуване на строителни отпадъци. Община Аврен не е част от тези области. По експертна оценка количествата на образуваните строителни отпадъци не се очаква да се променят значително, тъй като общинският план за развитие на общината не предвижда по-голямо развитие на строителния бранш от сегашното му състояние.

Прогнози за утайките от ПСОВ

Не се очаква увеличаване на количества утайки от ПСОВ до 2028 г., тъй като прогнозите за капацитета на легловата база на к.к. Камчия не показва ръст, от което зависи и количеството на утайките.

- Прогнози относно постигане на целите за рециклиране на битовите отпадъци, съгласно чл.31, ал.1, т.3 и т.4 от ЗУО

Изготвените прогнози показват, че община Аврен следва да изпълни заложените цели за рециклиране на битовите отпадъци, като предприеме действия за увеличаване делът на разделно събраните отпадъци от общия поток смесени битови отпадъци.

- Прогнози относно постигане на целите за намаляване на количествата битовите отпадъци на депата съгласно чл.31, ал.1, т.6 от ЗУО

Изготвената прогноза показва, че община Аврен следва да постигне заложените цели за отклоняване на битови биоразградими отпадъци от депата като предприеме действия:

- предотвратяване образуването на зелени отпадъци от общински озеленени площи, чрез мулчиране на място;
  - изграждане на инсталация за компостиране на зелени отпадъци;
  - проучване възможността за третиране на хранителните отпадъци на регионален принцип или в инсталации в региона;
  - събиране на строителните отпадъци от домашни ремонти и предаването им за третирането на специализирани площадки за такива
- По експертна оценка количествата на образуваните строителни отпадъци не се очаква да се променят значително, тъй като общинският план за развитие на общината не предвижда по-голямо развитие на строителния бранш от сегашното му състояние.

- Не се очаква увеличаване на посочените количества утайки от ПСОВ до 2028 г., тъй като прогнозите за увеличение на постоянно и временно пребиваващи в к.к. Камчия не показват ръст, от което зависи и количеството на утайките.

3.7. ШУМ

Въздействие на шума върху човека.

Шумът и шумовото “замърсяване” на околната среда представляват един от големите екологични проблеми на нашето време. От физична гледна точка шумът представлява звук, състоящ се от тонове, чиито честоти и интензитет имат случаен характер. От хигиенна гледна точка шум е всеки звук, който действа неблагоприятно върху здравето, нарушава отдиха, смущава контакта на човека с околната среда.

Шумът е един от основните физични фактори с неблагоприятно въздействие върху населението и водещ до акустичен дискомфорт в околната среда особено в големите градове. Вредното въздействие зависи от вида му и пораждащите го условия. Не случайно законодателството в областта на защита от шума в околната среда урежда проблемите, свързани с разработването на мерки за избягване, предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на шума, целящи чрез тяхното осъществяване защита на човешкото здраве и околната среда, както и осигуряване на качество на живот на населението

Развитието на промишленото производство, интензивното развитие на пътните, товарните и въздушните транспортни средства и масовият градски транспорт, са източници на шум, които предизвикват сериозни смущения върху хората. Шумът оказва въздействие върху:

- централната нервна система – преумора, смущения в психиката и паметта, главоболие, нарушен сън, увреждане на слуха, раздразнителност, смущения в цветоусещането, нарушения при оценката на разстояния;
- вегетативната нервна система - усилен съдов тонус, циркулаторни прояви;
- сърдечно-съдовата система - повишено кръвно налягане, нарушен сърдечен ритъм;
- дихателната система – ускорено и повърхностно дишане;
- храносмилателната система - забавено преминаване на храната през храносмилателните органи, различни по вид и степен увреждания на стомаха;
- ендокринната система – промени в количеството на кръвната захар, повишаване на основната обмяна, задържане на вода в организма;
- слуха – при над 80 dB настъпва невъзвратно увреждане на слуховия анализатор, а при над 120 dB – пълна глухота, която понякога настъпва изведнъж.

Действащ като стресов фактор, шумът атакува почти всички органи и системи. Индивидуално оценено, въздействието на шума най-често се представя като: предизвиква раздразнение, главоболие, пречи на съня и почивката, затруднява възприемането на речта, пречи на умствената работа.

3.7.1. Нормативна уредба в областта на шума в околната среда, методи и оценка:

Необходимостта от контрол и управление на шума в урбанизираната среда са дефинирани в:

- Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно оценката и управлението на шума в околната среда;

- Закон за защита от шума в околната среда (ДВ, бр. 74 / 13.09.2005 г., в сила от 01.01.2006 г., посл. изм. и доп.бр. 101 от 27.11.2020 г.).
- Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;
- Наредба № 54 от 13 декември 2010 г. на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн., ДВ, бр. 3 от 2011 г.);
- Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на машини и съоръжения, които работят на открито, по отношение на шума, излъчван от тях във въздуха. (обн.ДВ, бр. 11/2004 г., посл. изм. ДВ. бр.37/08.05.2007г.).
- Утвърдена Програма за мониторинг на шума в урбанизираната територия на с. Аврен.

Във връзка с изискванията на Закон за защита от шума в околната среда Министерът на околната среда и водите, Директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложения № 4 към чл. 117 от Закона за опазване на околната среда. Същият закон регламентира компетенциите на държавните органи както следва:

- Министъра на здравеопазването организира извършването на измерването, управлението и контрола на шума в околната среда, предизвикан от локални източници на шум. На регионално ниво контролът се извършва от РЗИ с. Аврен.
- Министъра на околната среда и водите организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума излъчван от промишлените инсталации и съоръжения. На регионално ниво контролът се извършва от РИОСВ град Варна
- Министъра на вътрешните работи, чрез определени от него служби осъществява контрол върху пътните превозни средства, движещи се по пътищата, по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.
- Кметовете на общини или упълномощени от тях длъжностни лица упражняват контрол за спазване на правилата и нормите за изпълнение на строежите, по отношение на шума излъчван по време на строителството, упражняват контрол за спазване изискванията на този закон в тихите зони и урбанизираните територии, организират и регулират движението на автомобилния транспорт в населените места с оглед намаляване на шумовите нива до допустимите норми.

При необходимост от извършване на измерване на нивото на шума контролът по се осъществява съвместно с регионалните органи на Министерството на здравеопазването.

3.7.2. Оценката на шумовото натоварване в урбанизираната територия.

Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии се извършва съгласно изискванията на „Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на

измерванията и/или изчисленията на шумовите нива”, утвърдена от МЗ, 2007 г., в съответствие с посочените методи в Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението” (обн. ДВ, бр. 58 от 2006 г).

Показателите за шум са както следва:

Lден, който се отнася до показателя за шум през деня;

Lвечер, който се отнася до показателя за шум вечерта;

Lнощ, който се отнася до показателя за шум през нощта;

L24, който се отнася до показателя за шум през периода ден-вечер-нощ.

Дневният период трае от 7 часа сутринта до 7 часа вечерта (12 часова продължителност). Вечерният период трае от 7 часа вечерта до 11 часа вечерта (4 часова продължителност). Нощният период трае от 11 часа вечерта до 7 часа сутринта (8 часова продължителност).

Мониторингът се извършва по показател L - (усреднено еквивалентно) дневно ниво на шума, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (7.00-19.00 ч.).

Съгласно изискванията на Наредба № 54 от 13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда се разработват мониторингови програми за контрол на шума в урбанизираните територии и са уточнени броя пунктове.

Мониторингът и оценката на шума в околната среда в Община Аврен се извършва от Регионална здравна инспекция (РЗИ). Няма постоянни пунктове за мониторинг за извършване измервания на шума, причинен от битови дейности и уличния трафик, които са основните източници на шум.

Предприети мерки от Община Аврен за подобряване на акустичното състояние:

Подобряване на пътната инфраструктура на територията на община Аврен
Извършени са озеленителни мероприятия.

3.7.3. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

Съгласно ЗЗШОС, обектите трябва да осъществяват дейността си по начин, който да не допуска излъчване на шум в околната среда над граничните стойности, регламентирани в Наредба №6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда.

През 2012г. със Заповед № РД-613/08.08.2012г. на министъра на околната среда и водите е актуализирана и утвърдена „Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие”, в която са актуализирани термини и определения и е въведен раздел „Оценяване на неопределеността от измерването”.

Съгласно изискванията на ЗЗШОС, РИОСВ е компетентния орган за контрол на промишлените източници на шум.

Като екологичен фактор, шумът винаги присъства в жизнената среда на човека. Законът за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) предвижда опазването на околната среда от шум да се постига чрез разработване и прилагане на мерки за избягване, предотвратяване или намаляване на шума. Дейността на РИОСВ-Варна обхваща контрола, организацията на измерването, оценката и управлението на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения. Не са налични данни за извършване на контролни измервания на нивата на шум излъчван от промишлени източници за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлени предприятия и определяне нивото на шума в мястото на въздействие. Контролът и приоритетите по отношение на фактор шум в най-голяма степен са свързани с осигуряване на здравословни условия на живот на населението и опазване на околната среда.

Според изискванията на ЗЗШОС за агломерациите (населено място с население над 100 000 жители) се разработват и одобряват стратегически карти за шум в околната среда. Според последното преброяване на населението през 2011 г. с. Аврен е с население много под 100 000 жители и по тази причина Община Аврен попада извън задължението да изработва стратегическа карта за шум.

Анализ на пропуските

Анализът на пропуските води до извода, че компетентните институции все още считат, че шумът в околната среда не допринася значително за отрицателни последици върху здравето на населението. В същото време се запазва тенденцията към нарастване на пътните потоци от превозни средства. Голяма част от пътните настилки са в лошо техническо състояние. Няма изградени шумозащитни прегради.

Източници на шум

Интензивният автомобилен трафик е основния фактор, който има ефект върху акустичната среда в община Аврен. Шумът от пътния трафик е директно свързан с интензивността на трафика, скоростта и структурата на потока превозни средства, типа и качеството на пътната настилка, местоположението на дадения път и характера на терена на заобикалящата среда. Различните типове пътни настилки имат значителен ефект по отношение на нивата на шум.

Вторият по важност фактор е шумът, генериран от местни източници на шум. Този шум се генерира от търговски предприятия, увеселителни заведения и сервизни центрове, които се намират в близост до жилищните сгради.

Изводи и препоръки

- Липсват големи промишлени обекти, които да укажат негативно влияние върху акустичната обстановка в община Аврен.
- Шумът от производствените предприятия се контролира от компетентните органи и е обект на ограничителен режим чрез условията, заложи в Комплексните им разрешителни;
- Основните източници на промишлен шум в община Аврен са малките производствени обекти и обекти за услуги, които са разположени в жилищните райони, в пряка близост до жилищните сгради, например: дърводелски цехове, сервиси, авторемонтни работилници,

бензиностанции, автомивки и др., които допринасят за съществуващия дискомфорт в населените места от общината.

Следните препоръки могат да се имат в предвид по отношение на намаляването на шума в община Аврен:

- Избягване на транзитния трафик, особено на тежкотоварни превозни средства;
- Оптимизиране на трафика в Община Аврен (намаляване на скоростта и др.).
- Извършване в срок на ремонт на пътните настилки. Поддръжка на пътните настилки в добро състояние.
- Изграждане на шумозащитни прегради и зелени площи с многогодишна растителност.
- В процеса на проектиране да се осигури защита от шум и достигане на граничните стойности в помещенията на жилищните и обществените сгради при спазване на изискванията на Наредба № 4 от 27.12.2006 г. за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителство.

3.8. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И ВЛИЯНИЕ ОТ НЕЙОНИЗИРАНИ ЛЪЧЕНИЯ

3.8.1. Йонизиращи лъчения

Радиационната обстановка в регионите се формира от естествения радиационен фон, от отложените на земната повърхност техногенни радионуклиди, които водят до повишаване на гама фона и съответно до увеличение на дозата от външното облъчване на населението.

Според препоръките на Международната агенция за атомна енергия, биологичният ефект от равномерното външно облъчване на човешкия организъм с йонизираща радиация се характеризира в най-пълна степен с величината на годишната индивидуална (еквивалентна) доза.

Радиационният фон в страната се характеризира със стойностите на мощността на еквивалентната гама доза.

Радиационната обстановка в РБългария основно се обуславя от дейността на уранодобивната и уранопереработвателната промишленост, функционирането на атомната електроцентрала "Козлодуй", дейността на топлоелектроцентралите с твърдо гориво, производството и употребата на фосфорни торове.

Специфичен момент във формирането на радиационната обстановка представлява радиоактивното замърсяване на територията на страната като следствие от аварията на Чернобилската електроцентрала.

Във връзка с всичко това се определят основни цели, които по същество са водещи и в действията на общините по проблема, а именно:

- Да се сведе облъчването на населението до възможния минимум, на базата на единна стратегия и политика за радиационна защита;
- Да се насърчи участието на обществеността при обсъждането и вземане на решения по екологични въпроси, свързани с опасността от облъчване с йонизиращи лъчения.

За региона на община Аврен не се правят системни наблюдения на радиационния фон. В общината няма регистрирани екстремни стойности, с големи отклонения от естествения радиационен фон за региона.

В община Аврен няма разположени радиоактивни източници.

Компетентен орган имащ отношение към радиологичния мониторинг на повърхностни и подземни води и почви в района на община Аврен е Изпълнителната агенция по околна среда към МОСВ (ИАОС).

По отношение мониторинга на питейните води, компетентни органи са ВиК Варна и РЗИ Варна.

3.8.2. Нейонизиращи лъчения

Нейонизиращите лъчения включват голям брой фактори: електростатично поле, постоянно магнитно поле, свръхнискочестотни електрически и магнитни полета, радиочестотни електромагнитни вълни, свръхнискочестотни електромагнитни вълни, инфрачервено лъчение, видима светлина, ултравиолетово лъчение, лазерни лъчения и др.

Изкуствени източници на електромагнитни лъчения са електрическите далекопроводни мрежи, радио и телевизионни предаватели и ретранслатори, и навигационни станции, подстанции за високо напрежение, високочестотни генератори, сушилни и др.

Независимо от направените изследвания и разработки през последните 20 години, йонизиращите лъчения все още са един от най-малко проучените фактори на средата с неблагоприятно въздействие върху човека, с недостатъчно изяснени механизми на биологичните им ефекти.

В основни линии биологичното действие се определя от честотата на електромагнитните полета, от които зависи проникващото им действие в организма. Счита се, че основните процеси, свързани с действието на високочестотното електромагнитно поле са индуцираните в тъканите йонни токове високочестотни колебания на йоните.

Въпросът за механизма на биологичното действие на високочестотните електромагнитни полета все още се проучва. Биологичният ефект на радиочестотните електромагнитни полета се изразява главно в изменения на функциите на централната и вегетативната нервна система, сърдечносъдовата, кръвотворната и др. Профпатолозите определят радиовълнова болест при продължително излагане на високочестотни електромагнитни полета най-вече в работната среда. Регламентират се допустими стойности за интензитета и енергийния поток на електромагнитните полета.

В рамките на НАСЕМ функционира подсистема „Нейонизиращи лъчения“, чиято цел е да осигурява своевременна и достоверна информация за източниците на електромагнитни лъчения в околната среда, за електромагнитното замърсяване в населените места, над обработваемите земи, в защитени природни обекти с цел осъществяване на оперативен контрол, изготвяне на оценки на анализи, прогнози за електромагнитните замърсявания, което да обслужва централните и местните органи при вземане на решения. Подсистемата организира контрола на електромагнитните замърсявания около всички хигиенно и екологично значими източници на електромагнитни полета в околната среда, разположени на територията на страната. Подсистемата все още е в процес на създаване на база данни.

По региони, респективно на територията на общината тази дейност се изпълнява от РЗИ и РИОСВ.

Нейонизиращите лъчения в обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на контрол.

Базовите станции на мобилните оператори и радиопредавателните кули, като източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и подлежат на регистрация и държавен здравен контрол.

В Регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ – Варна са регистрирани 15 обекти източници на електромагнитни полета (ЕМП) - Обекти с излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа, като: базови и радиорелейни станции, радио- и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и други .

Обекти-излъчватели на ЕМП в крайбрежната ивица и в морето са антените на Пристанищната инфраструктура. Основните антени са монтирани в община Аврен (с. Болярци). Радарите на Пристанищната инфраструктура са мощни и излъчват високи интензитети на ЕМП, но те основно са насочени в посока към морската повърхност, поради което не се очаква въздействие върху населението. Водната повърхност отразява електромагнитните вълни, поради което те не навлизат под повърхността на водата и не могат да влияят на морските животни.

Цифрова радиостанция в УКВ-диапазона има в с. Аврен. Антената на излъчва ЕМП в УКВ диапазона с мощност до няколкокостотин вата. Излъчващият обект не е бил обект на контрол през последните 10 години.

Регионална здравна инспекция Варна провежда мониторинг и контрол на обектите източници на нейонизиращи лъчения от 2014г.

Цели на мониторинга:

- 1. Установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания на Наредба № 9 от 1991г. на Министерство на здравеопазването за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно- защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991г.);*
- 2. Оценка на риска и неблагоприятното влияние на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда върху здравето на населението.*

Обект на мониторинга:

- 1. Измервания на обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона.*
- 2. Измервания в околната среда на 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация и население и жилищни сгради.*

Не са налични данни за мониторинг на базови станции на мобилни оператори.

Постановка и методи:

В случаите на мониторинг, на антени на мобилни оператори за интензитет на електрическото поле и плътност на мощност, измерванията следва да се извършват съгласно „Методика за измерване и оценка на ЕМП в населената околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки“, „Сборник методи за хигиенни изследвания“, НЦХМЕХ, том IV, както и за спазване изискванията на чл. 5, ал.1 от Наредба № 9/1991г. на МЗ за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващите обекти.

3.9. ВЛИЯНИЕ НА ГЛОБАЛНИТЕ КЛИМАТИЧНИ ПРОМЕНИ, ПРИРОДНИ РИСКОВЕ, РИСКОВИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ

На базата на проведените дългогодишни инструментални наблюдения върху средната годишна температура на въздуха и на валежите в страната специалистите по измененията на климата на територията на страната са стигнали до извода, че за България тенденцията през следващите десетилетия е към затопляне, намаляване на годишната амплитуда между максималната и минималната температура на въздуха, увеличаване на честотата на екстремни метеорологични явления, увеличаване на случаите с проливни валежи, увеличаване на броя на дни с гръмотевични бури и градушки в по-хладни месеци - през април и септември, увеличаване на броя на засушаванията, намаляване на дебелината на снежната покривка, ускоряване на снеготопенето. За България най-значими са нарастванията на случаите с валеж между 5 и 10 литра за денонощие и тези над 40 литра за денонощие. Намаляването на валежните количества ще доведе до промяна на водните ресурси. При най-песимистичните сценарии се очаква понижаване на речния отток в страната до 40- 50%. Високите температури на въздуха, в съчетание с валежния дефицит през летния сезон, ще доведе до по високи стойности на транспирацията и евапотранспирацията през този период от годината. Всичко това ще увеличи риска от засушаване. Климатичните фактори определят количеството на водните ресурси и динамика на това количество на територията на страната и в частност на територията на област Аврен за една календарна година, или за по-дългосрочен период.

Североизточният район по отношение на климатичните промени е с висока степен на уязвимост. Повишен е рискът от засушаване ,ветрова ерозия, морска абразия и ново активизиране на свлачищната дейност. Със замърсени въздушни басейни се отличават най-вече общините Варна , Девня и Белослав. Състоянието на повърхностните води в редица участъци е лошо, като най-замърсени са реките Камчия и Девненска. Морските води във Варненския залив и пред устието на Камчия са сред най-замърсените пред българския участък. СИР е с дял на НЕМ под средния за страната, като след него е само Северозападния район.

Мерки за борба срещу изменението на климата

Национална Стратегия за адаптация към изменението на климата и Плана за действие към нея, определят основните насоки за адаптация към изменението на климата и приоритетни действия, валидни за прилагане в голяма степен и на ниво община по сектори.

Сектор „Селско стопанство“

Сектор „Селско стопанство“ е особено уязвим по отношение на изменението на климата и демонстрира разнообразни потенциални въздействия. В същото време съществуват известни възможности за извличане на ползи от промените.

Въздействието на изменението на климата в земеделието е свързано с добивите и качеството на културите, селскостопанската производителност, промените в продължителността на вегетационния период, добивите от животновъдство, засушаване на почвата, ерозия, засоляване, загуба на земя и загуба на доходи.

Стратегически цели

Устойчиво управление на земеделските практики за адаптация към изменението на климата;

Насърчаване на капацитета за адаптация и осведомеността;

Насърчаване на научните изследвания и иновациите за адаптация към изменението на климата;

Укрепване на месните политики и правна рамка.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в четирите стратегически области са следните:

1. Устойчиво управление

Адаптиране на производителността (развитие на напоителните системи, подходящо време за извършване на селскостопанските дейности, отглеждане на термофилни култури, разработване на адаптирани към климата култури, подобряване на контрола върху вредителите/болестите)

Адаптиране на животновъдството (адаптиране на стопанствата и съоръженията, диверсификация на животновъдството, запазване на съществуващите пасища за паша)

Адаптиране на управлението на природните ресурси (увеличаване на трайните насаждения, защита на почвата, поддържане на структурата на почвата, увеличаване на запасите от органични вещества в почвата, използване на машини / технологии за култивация, подобряване на управлението на водите, поддържане/подобряване на местообитанията на аквакултурите)

2. Насърчаване на капацитета за адаптация и осведомеността

Изграждане на капацитет за адаптация (обучение по отношение на изменението на климата, действия за разпространение на знанията, придобиване на нови знания [аквакултури], разработка (усъвършенстване на системите за мониторинг и оценка)

Подобряване на осведомеността (познания за адаптация към изменението на климата за местните земеделски производители, създаване на официална платформа за аквакултури, разработване на системи за наблюдение на екосистемите)

3. Насърчаване на научните изследвания и иновациите

Насърчаване на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите (проучване на нови сортове култури, иновации в управлението на ресурсите на ниво стопанство, провеждане на научни изследвания, подобряване на технологиите за култивация на риба и аквакултури, информация за климата и системи за ранно предупреждение, изследвания за по-добро разбиране на взаимодействието изменение на климата)

4. Укрепване на политиките и правната рамка

Укрепване на правната рамка (подобряване на правната рамка, актуализиране и изменение на законодателството, засягащо рибарството във вътрешни водни басейни и аквакултурите)

Укрепване на управлението на риска и разработване на други политики (разработване на програми за застраховане и управление на риска)

Приоритетни действия и показатели

Планът за действие идентифицира следните приоритети, които следва да бъдат предприети за изпълнение на целите в сектора:

Развитие на напоителните системи и увеличаване на напояваната площ;

Разработване на адаптирани към климата култури;

Адаптиране на стопанствата и съоръженията, с цел подобряване на благосъстоянието на животните;

Осигуряване на защитно покритие на почвената повърхност;

Подобряване на поддръжката на структурата на почвата;

Поддръжка и подобряване на съществуващите местообитания на аквакултурите;

Създаване на общинска база данни (онлайн платформа) за разпространение на информация за изменението на климата;

Създаване на платформа за аквакултури;

Разработване на системи за информация за климата и ранно предупреждение;

Прилагане на законодателството в областта на рибарството във вътрешни водни басейни и в областта на аквакултурите, което ще създаде по-добра устойчивост на сектора към изменението на климата ;

Прилагане на стратегии за развитие на селското стопанство, която да подкрепя конкурентоспособността, местното производство, устойчивото използване на ресурсите, устойчивостта към изменението на климата;

Прилагане на мерки за застраховане и управление на риска, увеличаване на броя на земеделските производители.

Въздействие от изменението на климата

Биологичното разнообразие и екосистемите са особено уязвими по отношение на изменението на климата и демонстрират разнообразни потенциални въздействия, като например загуба на генетично разнообразие, нарушаване на жизнените цикли и фенологичните фази на видовете, влошаване на местообитанията и въздействие върху предоставянето на екосистемните услуги.

Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“

Стратегически цели:

Подобряване на управлението на екосистемите;

Подобряване на управлението на знанията, обучението и комуникацията по отношение на адаптацията към изменението на климата между заинтересованите страни;

Създаване на пространство за биологичното разнообразие и екосистемите;

Повишаване на устойчивостта към изменението на климата чрез намаляване на натиска, който не е свързан с изменението на климата;

Устойчиво използване на регулиращите и културни екосистемни услуги за адаптация.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в петте стратегически области са следните:

1. Подобряване на управлението екосистемите

Привеждане в съответствие с националното законодателството за стратегическо планиране и прилагане (Стратегия за биологичното разнообразие и план за действие и на Стратегия за зелената инфраструктура, преглед на правните изисквания, анализиране на мониторинга на екосистемите и ОВОС)

Адаптиране на местните административни актове към законодателството в областта на изменение на климата (свързани с Закона за ограничаване на изменението на климата и секторните стратегии/законодателство, адаптиране на регионалните/местните стратегии за адаптация към изменените законодателство/стратегии)

Свързване на статистическите данни за емисиите и екологични отчети (създаване на въглеродно екологично счетоводство, свързване на отчитането на въглеродните емисии и екологично счетоводство)

2. Подобряване на управлението на знанията и комуникацията

Отваряне и вторично използване на данните (създаване на оперативна съвместимост на екосистемните данни между властите / участниците, отваряне на данните за обществено ползване);

Подобряване на комуникацията и разбирането на екосистемните процеси (разработване на инструменти за информирано приоритизиране на научните изследвания и практическите действия, създаване на интердисциплинарни екипи и центрове за върхови постижения, насърчаване на конкурси за мултидисциплинарни научни изследвания);

Възстановяване, усъвършенстване и използване на местните знания за биоразнообразието (събиране на народни обичаи и традиционни познания, внасяне на чуждестранни знания);

Максимално използване на гражданската наука (насърчаване на екосистемното мислене сред доброволците, споделяне на данни от доброволците)

Обучение за екосистемно мислене (провеждане на обучение на всички образователни нива, създаване на специализирани курсове за публичния сектор, развитие на умения за екосистемна комуникация и повишаване на осведомеността).

3. Създаване на пространство за биологичното разнообразие и екосистемите

Възстановяване на пространството, заето от сивата инфраструктура, създаване на убежища и намаляване на фрагментацията (регионални / местни „червени линии“ за предотвратяване загубата на екосистеми, програми за опазване и възстановяване на биологичното разнообразие)

4. Увеличаване на устойчивостта и намаляване на различни видове натиск чрез:

Намаляване на замърсяването, смущенията и свръхексплоатацията (оценка на носещия капацитет / поносимостта на жизненоважните екосистеми и производствения капацитет на техните услуги, прилагане на самонаблюдение и използване на ОВОС за проследяване експлоатацията на екосистемите, смущенията и нивата на екосистемните услуги)

5. Устойчиво използване на регулиращите и културни екосистемни услуги

Устойчиво използване на екосистемните услуги (използване на генетични ресурси за устойчивост, културни екосистемни услуги за отдих и образование, възстановяване на екосистемите, местно развитие и равен достъп до екосистемните услуги)

Приоритетни действия

Планът за действие идентифицира следните приоритетни действия, които следва да бъдат предприети в краткосрочен и средносрочен план:

Разработване на нови планове и програми за биологично разнообразие и зелени инфраструктури;

Адаптиране на месните политики със законодателството, свързано със стратегии на национално ниво;

Създаване на оперативна съвместимост на екосистемните данни между различните власти/участниците;

Сектор „Енергетика“

Анализът на уязвимостта на енергийния сектор спрямо изменението на климата прави разграничение между доставка на първична енергия (производство на въглища) и производство на електроенергия (ядрени и топлинни електроцентрали, възобновяема енергия, баланс между предлагане и търсене, пренос и разпределение, производство и разпределение на топлинна енергия).

Изменението на климата може да повлияе на енергийния сектор по много начини – то може да причини щети на инфраструктурата и оборудването, да доведе до понижаване на качеството на въглищата, да увеличи риска от топлинен стрес за работниците, които работят на открито, да намали ефективността на електроцентралите, да намали наличността на вода за охлаждане, да създаде несигурност по отношение на производството на електроенергия, да понижи ефективността на производството на слънчева и вятърна енергия, да предизвика промени в потреблението на енергия и да намали нуждата от отопление.

Стратегически цели за енергийния сектор:

Изграждане на институционален капацитет, познания и използване на данни за адаптация;

Интегриране на съображенията за изменението на климата в политиките, плановете и финансовите механизми на сектора;

Интегриране на устойчивостта към климата в проектирането и строителството;

Повишаване на устойчивостта на енергийните доставки.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в четирите стратегически области са следните:

1. Изграждане на институционален капацитет, познания и използване на данни

Изграждане на институционален капацитет и мрежи за знания (преглед на нивото на осведоменост относно изменението на климата в енергийния сектор; провеждане на обучение в сектора)

Интерпретиране на мониторингови, прогнозни и метеорологични данни с цел използването им в сектора (среща с НИМХ-БАН за определяне на нуждите от климатични услуги; гарантиране, че НИМХ-БАН разполага с необходимите ресурси за предоставяне на данните)

2. Интегриране на изменението на климата в политиките, плановете и финансовите механизми на енергийния сектор

Интегриране на съображенията за изменението на климата в политиките и плановете в енергийния сектор (включване на устойчивостта към изменението на климата в стратегиите, плановете, стандартите, политиките, изискванията за проектиране,

инвестициите, прогнозите за потреблението на енергия, управлението на инфраструктурата)

Използване на финансови механизми за изграждане на устойчивост;

3. Внедряване на устойчивостта към климата в проектирането и строителството

Внедряване на устойчиво към изменението на климата проектиране и строителство на инфраструктура за пренос и разпределение

4. Укрепване устойчивостта на енергийните доставки

Диверсификация на доставките с цел повишаване на цялостната устойчивост на енергийната система (подобряване на системите за централно отопление, разнообразяване на доставките, финансово подпомагане на домакинствата).

Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и промишлените системи (стимулиране на доставчиците на енергия да станат компании за енергийни услуги, подпомагане на разработването на методики за оценка на енергийните спестявания, стимулиране на мерки за икономия на енергия).

Приоритетни действия

Провеждане на обучение за енергийния сектор относно устойчивостта към изменението на климата;

Заедно с НИМХ-БАН - определяне на нуждите от климатични услуги и централизирано споразумение за тяхното предоставяне;

Съставяне на инвентаризация на стратегиите, политиките, плановете, стандартите, избора на площадки, изискванията за проектиране на енергийна инфраструктура, с идентифициране на необходимостта от включване на съображенията за устойчивост към изменението на климата;

Гарантиране, че елементите от програмите за енергийна ефективност, които се отнасят до енергията, са включени в плана „Климат – Енергетика“;

Гарантиране, че устойчивостта към изменението на климата е в съответствие с новият Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021 - 2030 г.;

Гарантиране, че устойчивостта към изменението на климата е включена в решенията, свързани с управлението на водните ресурси и на големите водоелектроенергетически централи;

Инициране на разработване на карти на зоните в климатичен риск във връзка с инфраструктурата за пренос и разпределение;

Продължаване на мониторинга на причините за прекъсванията в системата за пренос и разпределение и класифициране на причините, свързани с климата / метеорологичните условия.

Сектор „Гори“

На територията на община Аврен са разположени големи площи гори, а изменението на климата е потенциален двигател на значителни промени. Основна уязвимост представляват специфични за различните видове физиологични реакции. Някои видове дори биха могли да нямат адаптивност, за да се справят с новите климатични условия. Други уязвимости включват несигурност по отношение на взаимодействието между видовете, фактът, че големи площи с иглолистни насаждения са на твърде ниска надморска височина. Изменението на климата може да доведе и до повишена вероятност за възникване на големи пожари и други смущения, както и да създаде по-благоприятни

условия за инвазивни видове. Предизвикателство представляват и дървата за огрев като преобладаващ продукт от дървен материал.

Стратегически цели за сектор „Гори“:

Подобряване на базата от знания и повишаване на осведомеността по отношение на адаптацията към изменението на климата;

Подобряване и защита на горските ресурси;

Подобряване на потенциала за устойчиво използване на горските ресурси.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в трите стратегически области са следните:

1. Подобряване на базата от повишаване на осведомеността и знания

Изграждане на капацитет за образование и разпространение на резултатите (създаване на орган за координация на дейностите за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него, изграждане на капацитет в обществени и частни структури в горския сектор);

Прилагане на научни изследвания в подкрепа на адаптацията (анализи и оценка на общинско равнище на данните от мониторинга на горските екосистеми; оценка на ефекта от промяната на дървесните ресурси; изследване на употребите на дървесина с цел насърчаване на използването ѝ за продукти с по-висока добавена стойност).

2. Подобряване и защита на горските ресурси

Устойчиво управление на процесите на възобновяване и увеличаване на площта и дървесния запас на горските територии (реализация на обогатителни засаждания, възстановяване на силно увредени горски територии и подобряване на защитните функции на гората по отношение на водите и почвите, поддържане на съществуващите и създаване на нови полезащитни горски пояси в земеделски земи, създаване на горски коридори, свързващи изолирани гори в равнините, създаване на плантации с кратка ротация за производство на биомаса).

Поддържане на биоразнообразието, генетичното разнообразие и устойчивостта на горите (увеличаване на видовото, генетичното и структурното разнообразие и ограничаване на пространственото събиране на насаждения с опростена структура, запазване на места с голямо биоразнообразие [„стари гори“]; идентифициране на редки видове със сериозен риск от изчезване и защита на текущото им състояние, планиране на тяхното възобновяване и потенциална миграция; ограничаване на потенциала за навлизане на инвазивни видове).

Подобряване на управлението на горските ресурси (изпълнение на инвентаризация на горите).

3. Подобряване на потенциала за устойчиво използване на горските ресурси

Подобряване на потенциала за дълготрайно използване на продукти от дървесина с по-висока стойност (преглед и прилагане на строителните стандарти с цел подобряване на позицията на дървесината като строителен материал, изготвяне на нови технически спецификации за използване на дървен материал в проекти в общината, напр. за изграждане на дървени мостове, дървени елементи за отдих и малки сгради).

Подобряване на потенциала за устойчиво и екологосъобразно използване на дървесната биомаса за производство на енергия (насърчаване инсталирането на съвременни системи за производство на енергия и топлина, разработване на план за използване на горската биомаса).

Приоритетни действия

Инициране и изпълнение на програма за подпомагане на адаптирането на горите към изменението на климата;

Разработване на пространствено-обвързани модели за риска от природни нарушения, напр. ветровали и пожари;

Насърчаване на лесовъдски системи, които увеличават видовото, генетичното и структурното разнообразие и ограничават пространственото събиране на насаждения с опростена структура;

Изграждане на система за дългосрочен мониторинг на природните нарушения;

Изпълнение на дейности по инвентаризация на горите.

Сектор „Човешко здраве“

Изменението на климата влияе върху човешкото здраве чрез температурите и влажността (сърдечносъдови заболявания, удари, трансмисивна заболеваемост, инфекции, респираторни заболявания, алергии), екстремните метеорологични явления и пожарите (смъртност, болести, свързани с водите и храните, пост-травматично стресово разстройство) и промяната във валежите (бактериални инфекции и диария).

Стратегически цели за сектор „Човешко здраве“:

Подобряване управлението за адаптация към изменението на климата;

Създаване на база от знания и осведоменост по отношение на изменението на климата;

Адаптиране на външната среда с цел намаляване на въздействието на изменението на климата върху здравето.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в трите стратегически области са следните:

1. Подобряване на управлението за адаптация

Укрепване на правната и институционалната рамка (преразглеждане на съществуващите планове / програми за контрол на заболяванията; преглед и актуализиране на стандартите, нормите, плановете и политиките в здравните заведения на Община Аврен)

Изграждане на административен, инфраструктурен, комуникационен, финансов и технически капацитет (създаване на работна група за комуникация и координация по въпросите на изменението на климата и човешкото здраве; преглед и приоритизиране на нуждите от инфраструктура и технологично оборудване, свързани с изменението на климата; партньорство и сътрудничество: разработване на наръчник за ролите и отговорностите на заинтересованите страни; осигуряване на здравно представителство в процесите, свързани с изменението на климата на всички нива; разработване, актуализиране и разпространение на каталог на добрите здравни практики)

2. Изграждане на професионален капацитет

(провеждане на тематични семинари и обучение за професионалисти; серия от тематични информационни материали за здравни специалисти; включване на изменението на климата и въздействието върху човешкото здраве в професионалните образователни програми на всички нива; разработване, прилагане и актуализиране на стандартите за медицинско лечение, свързано с изменението на климата)

3. Изграждане на база от знания и осведоменост

Развиване на общественото образование и осведоменост относно адаптацията (въвеждане на изменението на климата и човешкото здраве в учебните планове; провеждане на мултимедийна кампания; разработване, публикуване и разпространение на кодекс за лично поведение на гражданите при опасни явления, свързани с изменението на климата)

Разработване на мониторинг, събиране на данни и ранно предупреждение (изграждане на система за мониторинг на изменението на климата и човешкото здраве; спазване на процес на прецизен оперативен мониторинг – разработване / актуализиране на база данни за изменението на климата и човешкото здраве; разработване и въвеждане на система за ранно предупреждение за ефекта от изменението на климата върху човешкото здраве)

Разработване/Използване на база от знания и научни изследвания (подобряване на научните познания относно изменението на климата и човешкото здраве - оценка на уязвимостта на здравето, карти на уязвимостта)

4. Адаптиране на външната среда с цел намаляване на въздействието на изменението на климата върху здравето

Адаптиране на изградената и естествена среда за намаляване на въздействието на изменението на климата върху здравето (разработване на концепция и насоки за приспособяване на обществената среда към изменението на климата; разработване / прилагане на система от стимули за използване на устойчиви на атмосферните влияния конструкции, материали, инструменти; изграждане / поддръжка на обществени места със защитна архитектура и ландшафтен дизайн срещу екстремни метеорологични явления; разработване/актуализиране на наръчника за местата в природата, уязвими към изменението на климата).

Изграждане на социално-икономически капацитет (разработване на програма за профилактичен контрол на здравния статус и осигуряване на съответно лечение; разработване / актуализиране на регистъра на социалните групи, уязвими към изменението на климата и разработване на програма за работа с тези групи; подготовка на убежища / съоръжения за защита от екстремни метеорологични явления на хора от уязвими групи).

Приоритетни действия

Преглед е на законодателството, разпоредбите, стандартите, нормите, плановете, политиките и други документи, които имат отношение към изменението на климата и човешкото здраве, адаптирането им в общинската политика за адаптация на климата и човешко здраве;

Създаване на междудисциплинарна работна група за вертикална и хоризонтална комуникация и координация по въпросите на изменението на климата и човешкото здраве;

Преглед на нуждите на инфраструктурата и технологичното оборудване, свързани с изменението на климата в здравния сектор и разработване на препоръки за приоритетни подобрения;

Разработване на тематични информационни материали за изменението на климата за здравни специалисти и заинтересовани страни;

Прилагане и актуализиране на стандарти за медицинско лечение, свързано с последствията от изменението на климата;

Провеждане на мултимедийна кампания за изменението на климата и човешкото здраве;

Подобряване на познанията за изменението на климата и човешкото здраве.

Сектор „Туризм“

Поради своя териториално концентриран, зависим от времето и частично сезонен характер, туризмът в Община Аврен е уязвим по отношение на изменението на климата. Уязвимостта се състои от краткосрочни и дългосрочни заплахи.

Основните рискове, свързани с изменението на климата, включват по-малък брой туристи, по-кратък зимен сезон, по-кратък среден престой, здравословни проблеми за туристите, по-лоши условия за отдых на открито, увреждане на туристическата инфраструктура, затруднен достъп до туристическите дестинации и недостиг на вода.

Възможностите, които биха могли да възникнат от изменението на климата включват по-дълъг летен сезон и междинни сезони, развитие на нови туристически продукти, привличане на нови пазари и по-малка нужда от отопление през зимния сезон и междинните сезони.

Стратегически цели за сектор „Туризм“:

Включване на адаптацията към изменението на климата в разработването на политиките и правната рамка;

Подобряване на осведомеността и базата от знания за адаптиране към изменението на климата;

Изграждане на капацитет за адаптация в туристическия сектор;

Разработване на конкретни действия за адаптация.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в четирите стратегически области са следните:

1. Включване на адаптацията към изменението на климата в разработването на политиките и правната рамка на общинско ниво

Разработване на секторна политика по отношение на изменението на климата (разработване на стратегия за адаптация и план за действие за туризма).

Създаване на всеобхватна правна рамка, управление на риска и стимули (подобряване на правната рамка по отношение на адаптацията към изменението на климата в сектора, разработване на програми за застраховане и управление на риска, създаване на междусекторни политики, създаване на механизми за икономически стимули за прилагане на възможностите за адаптация).

2. Подобряване на осведомеността и базата от знания за адаптация към изменението на климата

Повишаване на осведомеността относно изменението на климата и въздействието му върху сектора (разработване на база данни с информация за адаптацията към изменението на климата; ангажиране с по-широко разпространение на знания по отношение на адаптацията сред предприемачите; разработване на видео материали; разработване на туристически показатели, чувствителни към изменението на климата; разработване на показатели за изменението на климата, релевантни за туристическия сектор).

Укрепване на базата от знания в отрасъла.

(разработване, финансиране и осъществяване на проекти и програми за изследване на изменението на климата; събиране на данни в областта на туризма, свързани с изменението на климата; изготвяне и разпространение на публикации;

разработване на система за мониторинг и оценка; разпространение на разработените мерки за адаптация сред заинтересованите страни).

3. Изграждане на капацитет за адаптация

Регионална и подсекторна оценка на адаптивния капацитет (разработване на инструменти за оценка на адаптивния капацитет; провеждане на оценки на капацитета за адаптация).

Изграждане на капацитет (действия за обучение и разпространяване на знания; въвеждане на финансови стимули за изграждане на капацитет на заинтересованите страни; подобряване на координацията, информираността и комуникацията между отговорните правителствени и обществени институции).

4. Разработване на конкретни действия за адаптация

Адаптиране на съществуващите туристически дейности

Разработване на иновации в областта на туризма и управлението (разработване на нови видове туризъм [продукти, дестинации]; идентифициране на нови туристически сектори [сегментиране]; разработване и внедряване на нови маркетингови стратегии и подходи; разработване на нововъведения в управлението на ресурсите на подсекторно ниво [предприятие].

Приоритетни действия

Ангажиране с по-широко разпространение на знания по отношение на адаптацията към изменението на климата, за да се достигне до местните предприемачи в областта на туризма;

Разработване на туристически показатели, чувствителни към изменението на климата;

Разработване на показатели за изменението на климата, релевантни за туристическия сектор;

Разработване на инструменти за оценка на адаптивния капацитет;

Разработване на обучение по изменение на климата.

Сектор „Транспорт“

Основните видове транспорт, които ще бъдат повлияни от гледна точка на предоставянето на услуги, са пътния и железопътния транспорт, следвани от водния и въздушния транспорт. Очаква се най-значителното въздействие върху инфраструктурата да бъде причинено от наводненията и свлачищата поради по-високата честота на силни валежи. Други явления, които се очаква да засегнат сектора са виелиците, снеговалежите и екстремните горещини.

Очаква се метеорологичните събития, свързани с изменението на климата да окажат отрицателно въздействие върху всички участници в транспортния сектор, включително тези, които се занимават с управление на инфраструктура (влошаване на състоянието, щети, временно затваряне на участъци /възли от пътната инфраструктура), транспортните оператори (по-високи оперативни разходи и прекъсвания на дейностите), потребителите на пътната мрежа (забавяния, удължено време на пътуване, дискомфорт при пътуване) и крайните потребители и обществото като цяло (по-високи разходи за транспортна инфраструктура и транспортни дейности - например смущения в бизнеса, договорите, веригата на доставки).

Стратегически цели за сектор „Транспорт“:

Изграждане на институционален капацитет и база от знания в транспортния сектор;

Включване на съображенията за адаптация към изменението на климата в ключовите процеси на планиране и вземане на решения.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в двете стратегически области са следните:

1. Изграждане на институционален капацитет и база от знания

Изграждане на институционален капацитет

(възлагане на отговорности за адаптиране към изменението на климата в правилниците и вътрешните правила на заинтересованите страни; оценка на нуждите от обучение и провеждане на обучения; повишаване на осведомеността на обществото).

Изграждане на база от знания (въвеждане / подобряване на практиките за събиране на данни, свързани с адаптацията към изменението на климата и постепенно изграждане на бази данни за специализирани проучвания;

Извършване на специализирани изследвания за оценка на рисковете и уязвимостите от изменението на климата;

2. Включване на съображенията за адаптация към изменението на климата в ключовите процеси на планиране и вземане на решения

Преглед и усъвършенстване на процедурите за подготовка на проекти (разработване и прилагане на насоки за включване на въпроси, свързани с адаптацията към изменението на климата в цикъла на управление на проектите).

Преглед и усъвършенстване на експлоатацията и поддръжката (разработване и прилагане на програми за укрепване на устойчивостта на пътните мрежи към екстремни метеорологични явления).

Преразглеждане и актуализиране на изискванията за проектиране (актуализиране на указанията за проектиране на водостоци и мостове по пътищата; редовно актуализиране на изискванията за проектиране на пътища).

Приоритетни действия

Възлагане на отговорности за адаптация към изменението на климата в правилниците и вътрешните правила на съответните заинтересовани страни по видове транспорт на база преглед и анализ на пропуските;

Оценка на нуждите от обучение и прилагане на програми за обучение;

Въвеждане и/или подобряване на практиките за събиране на данни, свързани с адаптацията към изменението на климата и постепенно изграждане на бази данни за специализирани проучвания;

Разработване на насоки за разглеждане на проблемите, свързани с адаптацията към изменението на климата в цикъла на управление на проекти;

Актуализиране на указанията за проектиране на водостоци и мостове по пътищата.

Сектор „Градска среда“

В градските райони очакваните въздействия от климатичните събития включват щети за сградите и градската инфраструктура, последици за здравето, застрашени основни услуги, вкл. доставка на храна и електричество, намалена достъпност на средата и воден стрес, както и увеличен финансов натиск върху общините за поддръжка на инфраструктурата и съоръженията и персонала за спешна помощ.

Големите градове ще бъдат по-уязвими по отношение на екстремните метеорологични явления, тъй като техните централни градски части обикновено са с по-голяма плътност, интензивен трафик, с по-малко зелени и отворени пространства и със стара инфраструктура с ограничен капацитет. Уязвимите групи, вкл. хората, които живеят под прага на бедността, в лоши жилища, бездомните, възрастните и болните хора, ще бъдат засегнати в по-голяма степен.

Стратегически цели за сектор „Градска среда“:

Укрепване на правната рамка за включване на адаптацията към изменението на климата (АИК);

Изграждане на капацитет за АИК;

Разработване на финансови и социални политики и на политики за управление на риска за АИК;

Подобряване управлението на знанията, научните изследвания, образованието и комуникацията между заинтересованите страни.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в четирите стратегически области са следните:

1. Укрепване на политиките и на правната рамка за включване на АИК

Включване на АИК в регионалното и градското развитие (организиране на дискуссионен форум за политиката и стратегията за АИК; включване на АИК в политиките за регионално и градско развитие).

Преразглеждане и допълване на законодателството за транспониране на въпросите за АИК (включване на АИК в политики, свързани с регионалното и пространствено планиране; преразглеждане на схемите и планове за териториално развитие и ПУП).

Технологии / строителство - прилагане на нови Еврокодове и технически норми в планирането, проектирането, строителните технологии и материали

(подобряване на надзора на строителството и поддръжката, мониторинга и контрола, както и на системите за Общо управление на качеството; стимулиране на творческия градски дизайн; насърчаване на зелени, интелигентни и иновативно планиране, проектиране и сертифициране на сгради и технологии).

2. Изграждане на капацитет за адаптация

Развитие на устойчиви институции, способни да осигуряват политика за АИК на всички равнища (организиране на хоризонтална координация между съответните органи; подобряване на сътрудничеството между националните, регионалните и местните власти; развиване на капацитет чрез преквалификация и допълнителна експертна заетост; адаптиране на насоки и методическа подкрепа предоставяна на национално ниво на общините при разработване на местни стратегии за АИК).

Развитие на институционалния, експертния и административния капацитет (изграждане на капацитет за управление на риска от бедствия и за реагиране при извънредни ситуации, осигуряване на модерно оборудване и финансова подкрепа; предоставяне на подходяща и актуализирана информация; осведоменост, ангажираност, познания и създаване на култура на АИК в обществото).

3. Разработване на финансови и социални политики и на политики за управление на риска

Промяна на финансовите, социалните и застрахователните политики (преразглеждане на финансовите инструменти и проектиране на нови; изследване на потенциала на фондовете на ЕС за АИК; планиране на местния бюджет; преразглеждане на съществуващия фонд за управление на риска от бедствия с цел по-добра социална защита; разширяване на мерките за финансово приобщаване чрез адаптивни предпазни мрежи, резервни фондове за бедните и за най-необлагодетелстваните)

4. Подобряване на управлението на знанията, научните изследвания, образованието и комуникацията между заинтересованите страни

Информация – гарантиране на институционално регулиран обмен на информация и данни съгласно задълженията по директивата на ЕС INSPIRE (Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност), (създаване на общи стандарти за типа, структурата, обхвата и формата на метаданните и данните, хармонизирани с ЕС на ниво град; обмен на информация със градове от ЕС и международни институции; осигуряване на свободен достъп до данните)

Научни изследвания - осигуряване на обща дългосрочна визия и цели в изследванията за АИК на градската среда чрез изменение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания (определяне на приоритетните научни теми; подкрепа на иновациите в строителството, технологиите и услугите чрез проучвания, финансирани от строителния бизнес)

Образование - „обучение на обучаващи“ (организиране на образование и обучение на всички нива - от общински служители до обществеността)

Партньорство - работа в партньорство и споделяне на знания (насърчаване на партньорствата, изграждане на мрежи и сътрудничество между различните възрастови, полови, етнически, професионални и социални групи; организиране на социална мрежа за подкрепа на уязвимите групи; осъществяване на публично-частни партньорства в подкрепа на управлението на риска от бедствия, работа с медиите за популяризиране на системата за АИК)

Приоритетни действия

Организиране на дискуссионен форум за постигане на съгласие за обща визия и общо разбиране по отношение на политиките и стратегията за АИК за градската среда;

Включване на АИК в политиките за регионално и градско развитие ;

Включване на АИК в новата Национална жилищна стратегия;

Изграждане на способности за управление на риска от бедствия и реагиране при извънредни ситуации и осигуряване на достатъчно и модерно оборудване и финансова подкрепа;

Създаване на общи стандарти за типа, структурата, обхвата и формата на метаданните и данните, хармонизирани с ЕС на ниво град;

Определяне на приоритетните научни теми, свързани с града, откритите и зелените пространства, сградите, инфраструктурата, строителните материали и човешкото здраве и оценка на устойчивостта им;

Организиране на подходящо образование и обучение на всички нива - от служители на общината до обществеността, въз основа на оценка на образователните потребности;

Насърчаване на партньорствата, изграждането на мрежи и сътрудничеството между различните възрастови, полови, етнически, професионални и социални групи, включително тези в неравностойно положение.

Сектор „Води“

Очаква се изменението на климата да окаже значително въздействие върху хидрологията на реките в България, като прогнозите са за спад с около 10 процента за следващите 30 години. Възможно е да настъпят значителни промени в сезонното разпределение на оттока на реките, с увеличение през зимата и пролетта и спад през лятото и есента.

Рисковете и уязвимостта, свързани с водите, включват опасност от наводнения и суша. Рисковете от наводнения засягат цялата страна, докато рисковете от засушаване застрашават районите с прогнозиран недостиг на вода. Районите, които използват подпочвени води, са с по-нисък риск. Вероятни са по-високи рискове в районите, които използват повърхностни води и имат значителни туристически дейности.

Основните уязвимости по отношение на изменението на климата са системите за производство на водноелектрическите централи, водните услуги (водоснабдяване, канализация и мелиорация), състоянието и готовността на водната инфраструктура, както и готовността на операторите и населението, поради липса на предишен опит с наводнения и засушаване. Рисковете за инфраструктурата и услугите произтичат от щети, неправилна експлоатация и нискокачествени или недостатъчни услуги. Биологичното разнообразие е изложено на риск в резултат от наводненията и засушаванията.

Стратегически цели за сектор „Води“:

- Подобряване на адаптивното управление;
- Укрепване на базата от знания и осведомеността за адаптация към изменението на климата;
- Подобряване на управлението за адаптация на водната инфраструктура.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в трите стратегически области са следните:

1. Подобряване на управлението за адаптация

Адаптиране на правната рамка с оглед превръщането ѝ в инструмент за справяне с въздействието от изменението на климата (изясняване на ролите и отговорностите за адаптация към изменението на климата; синхронизиране на периодите на планиране между генералните ВиК планове и плановете за управление на речните басейни и на риска от наводнения [ПУРБ и ПУРН])

2. Укрепване на осведомеността от знания и базата знания

Максимално използване на научноизследователски и образователни институции

Подобряване на осведомеността, образованието и обучението (подготовка и разпространение на брошури и видео материали, свързани с адаптацията към изменението на климата; включване на адаптацията към изменението на климата в учебните програми за начално и средно образование; подготовка и провеждане на обучения за общинската администрация и ВиК операторите).

Подобряване на мониторинга и гъвкавостта (разширяване и надграждане на мрежите за мониторинг на валежите, водните ресурси и използването на водите,

свързани с изменението на климата; създаване на динамична, обществено достъпна ГИС база данни).

3. Подобряване на управлението за адаптация на водната инфраструктура

Адаптиране на проектирането и строителството (преглед и актуализиране на изискванията за проектиране и строителство).

Адаптиране на експлоатацията (разработване на методика и оценка на адаптивния капацитет на значими обекти от водната инфраструктура, включване на мерки за адаптация към изменението на климата в експлоатационните планове на инфраструктурата).

Приоритетни действия

Планът идентифицира следните приоритетни действия, които следва да бъдат предприети:

Изясняване на ролите и отговорностите по отношение на адаптацията към изменението на климата;

Подготовка и разпространение на брошури и видео за адаптация към изменението на климата;

Разширяване и надграждане на мрежите за мониторинг на валежите, водните ресурси и използването на водите, свързани с адаптацията към изменението на климата;

Създаване на динамична, обществено достъпна ГИС база данни;

Преглед и актуализиране на изискванията за проектиране и строителство.

Сектор „Управление на риска от бедствия“

Управлението на риска, а не управление на бедствията като показатели за неуправляван риск, следва да се превърне в свойствен елемент на процесите на развитие. То следва да е не просто притурка, а набор от конкретни практики, които са вградени в основите на процесите на развитие. Управлението на рисковете, присъщи на социалните и икономическите дейности, изисква комбинация от три подхода: перспективно управление на риска, с цел избягване натрупването на нови рискове; коригиращо управление на риска, с цел ограничаване на съществуващите рискове, и компенсаторно управление на риска, с цел подпомагане устойчивостта на индивидите и общностите в условия на остатъчни рискове, които реално не биха могли да бъдат намалени.

Съгласно данните на НСИ, най-често срещаните природни бедствия са наводненията. Между 2010 г. и 2016 г. наводнения са причинили щети за над 661 млн. лв. (или около 440 млн. щ.д.).

През 2013 г. правителството на България изготвя карти на районите под заплаха от наводнения за четирите района за басейново управление като част от Директивата на Европейския съюз (ЕС) за наводненията. За някои локации съществуват и модели за симулация на наводнения (165 модела са разработени към 2012 г.)

Настоящите увеличения на риска от наводнения се обуславят от урбанизацията и по-голямата степен на излагане на активите и хората в податливи на наводнения райони, но през следващите години влиянието на изменението на климата ще изпревари урбанизацията като основен двигател на увеличения риск от наводнения.

Неофициални сведения също така сочат, че внезапните и градските наводнения в България са се увеличили. Внезапните наводнения в селски и слабо населени райони се дължат основно на по-интензивни валежи, като вероятно съвпадат и с редуциране на местната растителност. По-интензивните валежи в градските райони и увеличаването на

непропускливите повърхности (пътища, бетон и т.н.) повишават вероятността от наводнения в резултат на валежи, тъй като градските системи за отпадъчни води, които са проектирани за по-малки количества, не могат да поемат по-големите дебити.

Засушаване

България е податлива на суши поради своите климатични, географски и топографски характеристики. Страната претърпява три съществени продължителни засушавания през XX век: от 1902 г. до 1913 г., от 1942 г. до 1953 г. и от 1982 г. до 1994 г. През последните 13 години сушите са все по-чести и по-интензивни в много от държавите-членки на ЕС, включително в България. Например, през 2003 г. широко разпространена суша засяга над 100 млн. души и една трета от територията на ЕС (Световна банка 2014 г.).

Бъдещите сценарии за изменението на климата сочат, че за по-малко от 60 години днешните леки засушавания вероятно ще се изместят в посока тежки суши. Оценките също така показват, че съществува 20-процентова вероятност от засушаване през следващите 10 години, което най-много би засегнало западните и югоизточните области. Също така се очаква зачестяване на сушите в бъдеще.

Екстремни горещини

Случаите на екстремни горещини са вече факт в България и вероятно ще се влошават със затоплянето на климата. Например, през 2000 г. държавите от Югоизточна Европа, в това число и България, са засегнати от рекордно високи температури, които водят до смъртни случаи в целия регион в резултат на топлинни удари, високо кръвно и сърдечни удари (McDonald 2003 г.).

Горски пожари

За територията на България са изготвени карти на податливостта към пожари, които маркират районите, засягани от пожари в миналото. Но предвид изменящите се климатични условия, които водят до продължителни сухи и горещи периоди, и повишената концентрация на по-лесно запалима растителност (напр. стопанските борови насаждения) се очаква възникването на пожари да зачести и да се проявява в райони, които в исторически план не са били предразположени към тях.

Бури

България също така е изложена на силни бури. Например, в началото на 2018 г. бури нанасят щети в села в Добричка област, оставяйки множество домакинства без електричество. Община Карлово обявява извънредно положение, когато местната болница и множество покриви са повредени от бурята. Елементи на пътната инфраструктура в цялата страна също претърпяват щети.

Геофизични заплахи

Земетресения

Високият потенциал за големи земетресения в България, в комбинация с изключително уязвимия сграден фонд, означава, че тези сравнително редки събития могат да имат опустошителни социални, материални и финансови последици. Земетръсно събитие с референтен период на повторемост от 250 години например би могло да доведе до приблизително 5 000 човешки жертви, 2 млн. засегнати жители, щети върху капиталовия фонд в размер на 4 млрд. щ.д. и засегнати 30 млрд. щ.д. от БВП (World Bank 2017 г.). Според данни на НСИ общо 51 земетресения в периода между 2010 г. и 2016 г. са причинили щети в размер на 60 млн. лв. (или около 37 млн. щ.д.).

Свлачища

Свлачищата са друга съществена заплаха в България. Към днешна дата са регистрирани над 920 такива в 350 населени места, най-вече по поречието на река Дунав

в Северна България, където за последните 30 години са възникнали общо 10 катастрофални свлачища. Много населени, урбанизирани и селски райони, исторически и културни обекти и транспортни артерии са изложени на риск от свлачища както в Северна, така и в Южна България.

Свлачищата в страната могат да имат съществени негативни икономически и социални последици. Според данни на НСИ, общо 529 свлачища в периода между 2010 г. и 2016 г. са причинили щети в размер на над 568 млн. лв. (или около 347 млн. щ.д.).

Строителството в свлачищни райони е регламентирано в ЗУТ и има ограничителен характер, с цел намаляване на риска от бедствия. Приоритетно се изпълняват геозащитни мерки и дейности за защита от проявата на свлачищни процеси.

Стратегически цели

Подобряване на адаптивното управление;

Укрепване на базата от знания и осведомеността за управление на риска от бедствия;

Подобряване на управлението на риска от бедствия.

Оперативни цели и дейности

По-подробно, действията в трите стратегически области са следните:

1. Подобряване на управлението на риска от бедствия

Адаптиране на правната рамка с оглед превръщането ѝ в инструмент за управление на риска от бедствия (изясняване на ролите и отговорностите за управление на риска от бедствия; синхронизиране на планове за управление на управлението на риска от бедствия)

2. Укрепване на осведомеността от знания и базата данни за подобряване на управлението на риска от бедствия

Максимално използване на научноизследователски и образователни институции

Подобряване на осведомеността, образованието и обучението (подготовка и разпространение на брошури и видео материали, свързани с възможните рискове от бедствия) Подобряване на мониторинга и гъвкавостта (прилагане на плана за управление на риска от бедствия)

3. Подобряване на управлението на риска от бедствия

Адаптиране на проектирането и строителството (включване на мерки за управлението на риска от бедствия в строителните планове на инфраструктурата)

Адаптиране на експлоатацията (разработване на план за управлението на риска от бедствия включително и план за действие при бедствия, включване на мерки за управлението на риска от бедствия в експлоатационните планове на инфраструктурата)

Приоритетни действия

Планът идентифицира следните приоритетни действия, които следва да бъдат предприети:

Изясняване на ролите и отговорностите по отношение на управлението на риска от бедствия;

Подготовка и разпространение на брошури и видео за прилагане на плана за управлението на риска от бедствия;

Разширяване и надграждане на мрежите за мониторинг на бедствията в общината и съседните общини;

Преглед и актуализиране на изискванията за проектиране и строителство.

Оценка на натиска от климатични изменения

Изменението на климата е интегрирано в процеса за оценка на риска от натиск, чрез оценка на ефекта от изменението на климата, направена с помощта на климатични прогнози по сценарии RCP 8.5 (песимистичен) и RCP 4.5 (умерен). Количественият анализ в случая е необходим, за да се установи интензивността (силата) на климатичните промени и сроковете, в които могат да настъпят те.

За приетия като работен сценарий на климатични промени RCP 8.5 с плавно нарастващи емисии на парникови газове във времето (най-песимистичен сценарий) прогнозираните тенденции за изменението са най-силно проявени в дългосрочен план за периода 2071-2100 г. На базата на прогнозата за изменението на параметър „средно многогодишен отток“ на речните течения е направен количествен анализ, с който за сценарий RCP 8.5 се установява.

интензивността (силата) на климатичните промени по водни тела

сроковете, в които могат да настъпят те, т.е. трите бъдещи периода: 2013-2042 г.; 2021-2050 г.; 2071-2100. г.

Значимостта на натиска от изменение на климата не може да се разглежда изолирано от наличието и значимостта на други видове натиск върху дадено водно тяло. Водните тела с по-добро състояние се счита, че имат по-голям адаптивен капацитет и следователно са по-малко застрашени от нарушения, свързани с климатични промени. Обратно - по-лошото състояние на водно тяло го прави по-уязвимо на климатични промени и следователно застрашава постигането на по-добро състояние в бъдеще. Комбинацията между настоящо състояние и интензитета на очакваните климатични промени дефинира значимостта на въздействието върху даденото повърхностно водно тяло.

Изборът на поведение има съществено влияние върху емисиите, потреблението на енергия и вода, и генерирането на отпадъци. Не може да се отрече, че участието на гражданите е от основно значение при подпомагането на общностите да вземат по-добри решения, бидейки ангажирани да допринасят за смекчаване на измененията на климата при ежедневните си дейности. Устойчивостта означава пряко ангажиране с въпроси като човешко поведение, социални нагласи и морални ценности. Ключът към поощряването на значими промени в устойчивото поведение е да се подхранва и развива чувство за екологична идентичност и глобално гражданство.

4. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ

4.1. СТРУКТУРА НА ОБЩИНА АВРЕН. ОТГОВОРНОСТИ И ЗАДАЧИ

Община Аврен разполага с добре изградена административна структура и има нужния човешки ресурс и капацитет за изпълнение на плана за действие към Програмата за опазване на околната среда 2021-2028 г.

Структурата, функциите и числеността на общинската администрация са дефинирани от действащия в общината „Устройствен правилник за работата на Общинска

администрация Аврен“, приет от Общинския съвет. Като настоящата структура на общинската администрация, така и тази от изминалия мандат (2015 – 2018 г.) са разработени съгласно принципите и изискванията на действащата в страната нормативна уредба (Конституция на Р.България, Европейската харта за местното самоуправление, Закон за местното самоуправление и местната администрация и др.).

Деятелността на общинската администрация се контролира и утвърждава от *Общинския съвет*. Последният има 13 члена (съветници), представители на политически партии. Общински съвет - Аврен има шест постоянно действащи комисии, пет от които състоящи се от председател, зам.-председател и трима членове и една с председател и четирима членове.

Кметовете на населените места изпълняват бюджета на общината в частта му за кметството организират благоустройствени, комунални и др. мероприятия, упражняват контрол за законосъобразно използване, поддържане охрана и опазване на общинската собственост.

Деятелната административна структура на община Аврен е от началото на мандат 2019-2023 г. В изпълнение на чл.21, ал.1, т.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и по предложение на Кмета на общината тя е приета с решение на Общинския съвет от 20.12.2019 г. В голямата си част тя наследява административната структура от предишния мандат.

Функциите, компетенциите и числеността на отделните структурни звена са определени с действащата нормативна уредба и основно със *Закона за местното самоуправление и местната администрация* и общи и частни закони, които уреждат определени страни от дейността на Общинския съвет и на Общинската администрация. В това отношение Общинския съвет е приел основния документ, който регулират дейността на администрацията и възможностите за публичност на действията ѝ, а именно „Устройствения правилник“.

Анализът на действащата структура на общинската администрация, има конкретна цел, а именно да установи кои структурни звена и длъжностни лица имат определено отношение към изпълнението на Програмата.

Вторият акцент в анализа е да се установи дали е налице административен капацитет, който да поеме отговорните функции по прилагането на Програмата и плана за нейната реализация. Този акцент има пряко отношение към квалификационните умения и качествата на служителите от Общинската администрация.

Администрацията на Община Аврен е структурирана два типа управленски звена ;
Ръководство на общината, включващо екипа на Кмета на общината, Кметовете на кметствата и длъжностни, пряко подчинени на кмета;

Общинска администрация, структурирана в дирекции и отдели към тях;

Отделно обособени звена към Общинска администрация, като звена извършващи социални дейности и др.

Съгласно *Устройствения правилник на Общинската администрация – Аврен* за мандат 2019-2023 г. в структурата на Общинската администрация са обособени две основни структурни направления:

Обща администрация ;

Специализирана администрация.

Отделно от двете основни структури има и длъжности, които са пряко подчинени на кмета на общината. Такива са главният архитект, главният юрисконсулт, финансовият

контрольор, ръководителят на звеното за вътрешен одит и служителят по сигурността на информацията.

Звената от двете основни структури - дирекции и отдели - в рамките на предоставените им правомощия, осигуряват изпълнението на законите, подзаконовите нормативни актове и решенията на Общинския съвет, като подпомагат кмета при осъществяване на правомощията му, осигуряват технически дейността му и извършват дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

От основните звена, които имат пряко отношение към реализацията общински секторни стратегически, планови и програмни документи, са следните:

Обща администрация

Дирекция „Административно – правно обслужване, финанси и счетоводство”

Директор Дирекция „Административно – правно обслужване, финанси и счетоводство”

Отдел „Административно – правно обслужване”

Отдел „Финанси и счетоводство”

„Специализирана администрация”

Дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика”

Директор Дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика”

Отдел „Общинска собственост, земеделие и гори”

Отдел „Устройство на територията”

Отдел „Евроинтеграция и инвестиционна политика”

Отдел „Местни данъци и такси”

Община Аврен няма формиран отдел „Екология”. Функциите се изпълняват от ст. експерт „Екология и опазване на околната среда”, към дирекция „Инфраструктура и инвестиционна политика”, отдел „Евроинтеграция и инвестиционна политика”.

Ст. експерт ЕООС организирана дейността по опазване на околната среда, управление на отпадъците, снегопочистване и сметоизвозване в и извън населените места на територията на общината, участва в разработването на стратегии, програми, планове и проекти за опазване на околната среда, Работи съвместно с кметове по населени места, събира и осигурява достъп до информация за състоянието на ОС на територията на община Аврен, извършва проверки и анализи, предприема и провежда конкретни мерки по молби и жалби на граждани след консултиране с преките си ръководители..

Обучителни курсове за експертите

Всички служители преминават периодично обучителни курсове за повишаване квалификацията си

Укрепването на капацитета на експертите по екология следва да бъде обект на постоянни грижи и актуализиране.

Приоритетни действия за институционално развитие

- 1) Проучване за оценка на капацитета на персонала
- 2) Проучване за оценка на нуждите от обучение
- 3) Обучителни курсове

4.2. УПРАВЛЕНСКИ ФАКТОРИ

Управлението на Община Аврен се осъществява съобразно Конституцията и законите на Република България.

Общинският съвет е местният законодателен орган. Той определя политиката за изграждане и развитие на общината и осъществява контрол при нейното провеждане.

Местният орган на изпълнителната власт е кметът. Неговата работа се подпомага от общинската администрация.

Към Общинския съвет са сформирани 6 постоянни комисии:

1. Комисия „Просвета, култура, младежки дейности, спорт, етнически въпроси и транспорт“;
2. Комисия „Административно–правно обслужване, законност- обществен ред, социални дейности, здравеопазване евроинтеграция, жалби и сигнали“;
3. Комисия „Финанси, бюджет, стопански дейности и туризъм“;
4. Комисия „Устройство на територията, строителство и благоустройство“;
5. Комисия “Управление на общинска собственост, земеделие и гори“;
6. Комисия “Комисия по ЗП КОНПИ” .

Проблемите по околната среда се разглеждат от две постоянни Комисии към общински съвет Община Аврен - „Устройство на територията, строителство и благоустройство“ и “Управление на общинска собственост, земеделие и гори“.

В комисиите се разглеждат предложенията, становищата по различни екологични проблеми на експертите от отдел “Екология”, наредбите, които те изготвят и предлагат на Общинския съвет за приемане.

Експертите от екологичния отдел работят в сътрудничество с Областна администрация - Варна, РИОСВ - Варна, Басейнова дирекция „Черноморски район“ - Варна, РЗИ, ВиК, Регионално управление по горите, Държавно горско стопанство Варна, Областна дирекция на земеделие, Общинска служба земеделие и гори МВР, РС ПБЗН, БАБХ и др.

Община Аврен участва в регионално сдружение „Регионален център за управление на отпадъците, Провадия“ съвместно с общините Провадия, Аврен, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол и Суворово. Председател на сдружението е кмета на община Девня.

Качеството на повърхностните води се наблюдава от Басейнова дирекция Черноморски район“ Варна, РИОСВ – Варна, а на питейните води – от РЗИ – Варна.

4.3. УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ООС

4.3.1. Административни услуги.

1. Издаване на разрешение за отсичане на над 5 /пет/ броя дървета и на лозя над 1 декар.
2. Издаване на разрешение за отсичане на дълготрайни декоративни дървета и дървета с историческо значение.

3. Издаване на позволително за ползване на лечебни растения.
4. Издаване на предписание за насочване на битови и строителни отпадъци.
5. Издаване на разрешение за отсичане и изкореняване до 5 дървета и до 1 дка лозя в селскостопанските земи.

4.3.2. Третиране на отпадъци

✓ Община Аврен осигурява необходимите съдове и техника за акумулиране и извозване на смесените битови отпадъци чрез дейност БКС интегрирана в структурата на общината. Доскоро съдовете и техниката не бяха достатъчни, поради което общината предприе мерки за осигуряване на необходимата като качество и количество инфраструктура при прилагане на оптимална честота на транспортиране на отпадъците, които към момента са достатъчни. До 2018г. дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване на територията на община Аврен се е извършавало от „АДИАН АМГ“ ЕООД - външно дружество.

✓ Услугите по предварително третиране на смесени битови отпадъци и „зелени“ отпадъци, генерирани на територията на община Аврен се извършват от „ЕКОИНВЕСТ АСЕТС“ АД, с местоположение област Варна, община Белослав, с. Езерово, м-ст „Чакмак баир“, съгласно договор №40/22.03.2017г., чрез механично – биологично третиране в инсталация, включително сепариране на рециклируеми отпадъци за последващо оползотворяване и третиране на отделената органична фракция (чрез процеси на компостиране/ферментация), както и транспортиране и предаване до депо за неопасни отпадъци за обезвреждане на негодните за рециклиране и оползотворяване остатъци след сортирането.

✓ Общината е осигурила контейнери и техника за разделно събиране и извозване на битовите отпадъци от опаковки чрез сключване на договор с организация за оползотворяване „ЕКО ПАРТНЪРС БЪЛГАРИЯ“ АД, която осигуряват за своя сметка необходимата инфраструктура.

✓ Както в почти всички общини в страната, общината не е осигурила съдове за разделно събиране на други битови биоотпадъци (градински, хранителни и други). Препоръчително е осигуряване на съдове и въвеждането на система за разделно събиране на биоотпадъци с оглед намаляване на количеството извозвани и депонирани на регионалното депо от тези потоци отпадъци след осигуряване на съответната инсталация.

✓ С въвеждането в експлоатация на клетка №1 на регионалното депо Провадия, което отговаря на най-високите европейски стандарти ще обслужва община Аврен и другите осем общини от РСУО, се осигурява капацитет за обезвреждане на смесените битови отпадъци за депониране най-малко до 2025 г., а заедно с останалия терен на депото - и за изграждане впоследствие на клетка №2. Община Аврен съвместно с другите общини от Регионалното сдружение следва да предприеме действия по възлагане на проектиране и изпълнение на клетка №2 преди изчерпване капацитета на клетка №1.

✓ Община Аврен заедно с другите общини от РСУО Провадия на регионален принцип е осигурила възможността за сепариране на смесените битови отпадъци преди депонирането им. Сепарирането ще се извършва на регионално депо Провадия и ще се сепарират полезните компоненти от потока на смесените битови отпадъци, а така също чрез допълнително сортиране се сортират за предаване за рециклиране и оползотворяване разделно събраните чрез системата на цветните контейнери отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

- ✓ В РСУО Провадия все още не е дефинирана ролята на всяка община по отношение управлението на отпадъците
- ✓ Общината е сключила договор с дружеството „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД за събиране на опасни отпадъци от бита. Събирането се извършва чрез провеждане на кампании сред населението за събиране на опасни отпадъци от бита.
- ✓ Отпадъците от типа излезли от употреба гуми се предават на площадка с местонахождение: с. Приселци, община Аврен, местност „Каваците“, ПИ с идентификатор 58445.3.350, собственост на „Екологична Компания“ ЕООД.
- ✓ Община Аврен има сключени договори с организации по оползотворяване и обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори - „ТРАНСИНС БАТЕРИ“ ООД и с „ТРАНСИНС ТЕХНОРЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електронно и електрическо оборудване. Във всяко едно населено място има раздадени съдове за събиране на НУБА, като общия им брой е 30. Съгласно договорите с организациите за разделно събиране на ИУЕЕО и НУБА събирането и извозването им се извършва кампанийно.
- ✓ За организиране на дейностите по събиране, съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС и по повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от МПС община Аврен има сключен договор с „БЪЛГАРСКА РЕЦИКЛИРАЩА КОМПАНИЯ“ АД.
- ✓ За организиране на система за разделно събиране на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали на територията на община Аврен, Общината има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от обувки, облекла и текстилни материали „ТЕКСТИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД, която към момента е в процедура по снабдяване с разрешение по чл.81, ал.3 и ал.5 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Поради тази причина и с цел своевременно организиране и прилагане на системата за разделно събиране на отпадъци от обувки и текстил на територията на община Аврен, Общината сключи договор с „ЕВРОТЕКС“ ЕООД, тъй като притежава необходимите регистрационни документи по чл.35, ал.3 и ал.5 от ЗУО за извършване на тази дейност. Договорът с „ЕВРОТЕКС“ ЕООД е със срок на действие до влизане в сила на издаденото от Министерство на околната среда и водите (МОСВ) по реда на чл.81 от ЗУО разрешение на ООп - „ТЕКСТИЛНО РЕЦИКЛИРАНЕ“ АД. Необходимо условие във връзка със снабдяване на разрешението по чл.81 от ЗУО е сключването на предварителен договор. Договорът се трансформира в окончателен, считано от датата на влизане в сила на издаденото от МОСВ по реда на чл.81 от ЗУО разрешение на ООп.
- ✓ Услугите по събиране и извозване на хранителните отпадъци от кухните на детските градини и Социалното предприятие за обществено хранене се извършват от „УКО БЪЛГАРИЯ“ ООД, съгласно сключен договор между тях и община Аврен.
- ✓ На територията на община Аврен има и други пунктове за изкупуване на рециклируеми отпадъци, но в общината не постъпва информация за количествата предадени за рециклиране отпадъци и тези пунктове не се регистрират в общината, съгласно изискванията на ЗУО. Подробна информация може да се намери в регистъра поддържан от МСОВ на адрес: <https://nwms.eea.government.bg/app/registers/waste-activities>

4.3.3. Озеленяване

„Поддържане озеленени площи, тротоарни насаждения и самозалесени междублокови пространства на територията на с. Аврен” – извършва се от ОСП „Озеленяване и благоустройство”

4.3.4. Воснабдяване, канализация, и пречистване на отпадните води

Дейността се извършва от “В и К” ООД, Варна, със седалище – гр. Варна, ул. “Прилеп” №13.

4.3.5. Административен капацитет

- Възложените с нормативната уредба правомощия и задължения на кмета на общината са обезпечени чрез функциите на административните звена в общинската администрация. Разпределението на функциите е ясно и няма припокриване на функции в хоризонтален и във вертикален аспект.
- Изпълнението на почти всички възложени функции е на много добро ниво. Общината има капацитет за разработване и изпълнение на нормативни и планови документи и големи инфраструктурни проекти, по опазване на околната среда.
- Квалификацията на служителите с функции за опазване на околната среда е на много добро ниво. Материално-техническа обезпечеността на добро ниво. Периодично се извършват обучения на служителите. Необходимо е да се подобри материалнотехническото обезпечаване на дейността на отдела чрез осигуряване на нови компютри със съвременен софтуер скенери и принтери, както и да се прилагат ежегодни мерки за развитие на квалификацията на експертите чрез осигуряване на обучения.
- Информационното обезпечаване в общината е на добро равнище. Общината е въвела регистър на инвестиционните предложения, регистър за водоползване, регистър на домашните любимци и др.. Документооборотът и обменът на информация се осъществяват по два начина – по електронен път и по-рядко на хартиен носител. Основните документи, в това число планове и програми, документи във връзка с определяне на цени на такси и услуги и заплащане на такси, решения на Общинския съвет, договори с външни изпълнители, отчети за дейността и други са достъпни в локалната компютърна мрежа и достъп до тях имат всички служители на общината.

5. ИНФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ПО ВЪПРОСИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Община Аврен има дългогодишен опит и устойчива практика за информиране на обществеността. Общината поддържа на интернет страницата си добре структурирана и богата на информация <https://avren.bg/home.html>, в която публикува разнообразни данни относно различни аспекти по опазване на околната среда.

Този систематизиран подход улеснява достъпа на гражданите до полезна информация. Общината прилага много добри практики за информиране на гражданите относно всички услуги, които предоставя, директно или чрез външни организации.

6. ФИНАНСОВО СЪСТОЯНИЕ

През 2020 г. дейността на общината е насочена към осигуряване изпълнението на приоритетите, целите и мерките, заложи в програмата за икономическо развитие, плана за финансово оздравяване и ефективното управление на финансовите ресурси.

Бюджетът на общината е балансиран. Приходите са от основните източници - данъчни, неданъчни, субсидии от държавния бюджет, трансфери към и от извънбюджетните сметки на общината, продажби на нефинансови активи и т.н.

Основно през последните години най – значителните приходи по бюджета са данъчни и неданъчни. Данъчните приходи през 2020 г. са 40 % от всички месни приходи. Налице е тенденция за незначително увеличение на приходите от общинските такси. Приходите от собственост и предоставени концесии остават постоянни през последните години и в прогнозите.

Изпълнението на основните параметри на бюджета за 2020 г. се характеризира със следното:

ПРИХОДИ

Размера на общите приходи в бюджета на общината за 2020 г. са както следва:

- Общ размер на приходите – 9 690 000 лв., в т.ч.
- За делегирани от държавата дейности (ДДД) – 4 760 714 лв.;
- За местни дейности – 4 929 286 лв.

Основно място в приходната част на бюджета е отделено на собствените приходи (от местни източници – данъчни и неданъчни). На тях се падат 43% от всички планирани за 2020 г. бюджетни приходи.

Приходите (трансферите) от Централния бюджет за последните три бюджетни години бележат ръст на увеличение. Така за бюджетната 2020 г. техният размер е по-висок - 4 760 714 лв., а за 2018 г. - 4 069 727 лв. Това увеличение се обосновава с повишаване на издръжката на основните делегирани от държавата дейности в сферата на образованието, на социалното подпомагане и др.

Местните приходи в годишните бюджети са от няколко източника – от местни данъци, от такси, от приходи от общинско имущество, от глоби и др. Размерът на планираните местни приходи за последните три години са както следва:

- Бюджетна 2018 г. – 4 205 714лв.
- Бюджетна 2019 г. – 3 838 150лв.
- Бюджетна 2020 г. – 4 929 286лв.

В структурата на имуществените данъци в приходните части на общинските бюджети най-големи по размер са приходите от данък върху недвижими имоти и приходите от данък за превозни средства. По-малки по размер са приходите от туристическия и патентния данък.

В структурата на неданъчните приходи с най-висок размер са таксите за битови отпадъци, приходите и доходите от собственост, приходите от продажба на нефинансови активи и др.

Планираните с бюджет 2020 г. размери на постъпленията от собствени и привлечени източници по основни направления са както следва:

- Приходи за местни дейности в размер на 4 929 286лв., в т.ч.
- Данъчни приходи в размер на 1 972 300 лв.;
- Неданъчни приходи в размер на 2 185 248 лв.

От планираните и отчетени приходи от местни източници за бюджетните 2018 и 2019 г. се констатира определен проблем със събираемостта както на част от имуществените данъци, така и от редица такси.

РАЗХОДИ

Една немалка част от т. нар. текущи разходи са насочени за заплати, възнаграждения и издръжка. За издръжката на делегирани от държавата дейности (държавни дейности) се използват целевите средства по трансфери от Централния бюджет и бюджетите на централните ведомства..

Разходите в бюджет 2020 г. са планирани в две основни направления – за издръжка на:

- *държавни дейности (ДДД)* – 4 760 714 лв. (вкл. просрочени задължения и преходни остатъци;
- *За дофинансиране* – 671 600 лв.
- *местни дейности* – 4 257 686 лв. (също с включени преходни остатъци и просрочени задължения)

В бюджетите и за трите последни години (2018, 2019 и 2020) разходите по функции и дейности, независимо от абсолютния размер на средствата, които варират и са с тенденция на нарастване, се запазват като относителни дялове.

Разходите за персонал, които включват заплати, възнаграждения, плащания към персонала и осигурителни вноски, представляват почти половината от общите разходи по отделните пера в разходната част на общинските бюджети.

Капиталови разходи

Капиталовите разходи в анализираните бюджети за 3-те последни бюджетни години са различни – около 4.66 млн. лв. (2018), – 1.60 мил. лв. (2019 г.), 1.1.мил. лв. (2020 г.). В структурата на планираните капиталови разходи и за трите бюджетни години, освен целевите трансфери от ЦБ и собствените бюджетни средства, присъстват и преходни остатъци от минали години. Тези разходи са с конкретно разпределение в Капиталовите програми, които се приемат от Общинския съвет заедно с общинския бюджет.

ИЗВОДИ

От извършените анализи и оценки на общинските бюджети могат да бъдат направени следните изводи:

- При планирането на общинските бюджети (в техните приходни и разходни части) са съобразени изискванията на действащата в страната нормативна уредба, касаеща публичните финанси (ЗДБРБ, Закона за публичните финанси, Решения на Министерския съвет и др.);
- Отчитани са изискванията и възможностите за осигуряване на:
  - по-висока събираемост на собствените приходи;

- ограничаване на обема на просрочените вземания от данъчните и неданъчните приходи;
- осигуряване на необходимия бюджетен ресурс за издръжка на дейности от сферата на бюджетните услуги;
- увеличаване на обема на привлечения ресурс и на инвестициите с публичен характер и др.;
- В бюджетите на община се планира ръст на собствените приходи;
- В разходната част на бюджетите се залага стабилност в относителните дялове на средствата за издръжка на функции и дейности в сферата на образованието, социалните дейности, държавни служби и др.
- Определени проблеми съществуват между планираните и отчетените приходи от данъчни и неданъчни постъпления (приходи и дейности от собственост, постъпления от продажба на нефинансови активи и др.)

ФИНАНСИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

В съответствие с разпоредбите на ЗУО и ЗМДТ, управлението на отпадъците, включително тези в обхвата на правомощията на общините, се извършва при съблюдаване на принципа „Замърсителят плаща“.

Принципът „Замърсителят плаща“ е заложен в Договора за създаване на Европейската общност (чл.174). Този принцип във връзка с отпадъците изисква:

- причинителят и притежателят на отпадъци да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита за околната среда и човешкото здраве;
- причинителите на отпадъци да поемат отговорност за отпадъците си;
- разходите за опазване на околната среда и човешкото здраве, свързани с образуването и третирането на отпадъците, трябва да бъдат отчитани при определяне цената на продуктите и услугите;
- разходите за събиране, предварително съхраняване, третиране и транспортиране на отпадъците са за сметка на първоначалния причинител или настоящия или предишния притежател на отпадъците.

Принципите „замърсителят плаща“ и „разширена отговорност на производителя“ се реализират чрез административни разпоредби и икономически инструменти. Населението и бизнесът заплащат за събирането, извозването и третирането на генерираните от тях отпадъци чрез различни икономически инструменти, като напр. плащане при изхвърляне, което е пряко свързано с количеството на генерираните от съответните лица отпадъци.

Финансирането на управлението на отпадъците в община Аврен се осъществява основно чрез такса битови отпадъци. Общината използва и възможностите за безвъзмездно финансиране за проекти на общината в сектор отпадъци.

Такса битови отпадъци в община Аврен е регулирана в Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на община Аврен, приета с Решение № 616 по Протокол № 27 от редовно заседание на Общински съвет-Аврен проведено на 31 август 2017 г. Наредбата е изменена и допълнена с Решение 929 на заседание 42, проведено на 31.08.2018 г., което е отменено с Решение 957 на заседание 43, проведено на 28.09.2018 г. , Решение 1084 на Общински съвет Аврен на заседание 50, проведено на 29.03.2019 г. , Решение 1130 на Общински съвет Аврен на заседание 52, проведено на 31.05.2019 г. , Решение 46 на Общински съвет Аврен на заседание 2,

проведено на 20.12.2019 г. и Решение 590 на Общински съвет Аврен на заседание 23, проведено на 22.12.2021 г).

Таксата се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно – сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване.

Таксата се определя в левове на база данъчната оценка на имотите на физическите лица и по-високата между данъчната оценка и отчетната стойност на имотите на предприятията.

Таблица 40. Размер на такса битови отпадъци (2021 г.)

	За физически лица в населените места:	За физически лица в населените места:	За предприятия /ЕТ и Юридически лица/ в населените места:	За предприятия /ЕТ и Юридически лица/ в населените места:	За предприятия /ЕТ и Юридически лица/
	с. Дъбравино с. Синдел с. Близнаци с. Приселци с. Аврен	с. Добри дол с. Садово с. Казашка река с. Юнак с. Царевци с. Тръстиково с. Бенковски с. Круша с. Болярци с. Равна гора с. Китка с. Здравец	с. Дъбравино с. Синдел с. Близнаци с. Приселци с. Аврен за жилищни имоти	с. Добри дол с. Садово с. Казашка река с. Юнак с. Царевци с. Тръстиково с. Бенковски с. Круша с. Болярци с. Равна гора с. Китка с. Здравец за жилищни имоти	за нежилищни имоти
	7‰	12 ‰	7‰	12 ‰	4 ‰
Осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци; събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата за обезвреждането им за сметосъбиране и сметоизвозване	3‰	5 ‰	2.8‰	5‰	1.3‰
Проучване, проектиране, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битовите отпадъци или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по ЗУО	3‰	6 ‰	3.2‰	6‰	1.7‰

Почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии на населените места, предназначени за обществено ползване	1‰	1 ‰	1‰	1‰	1‰

ЗМДТ изисква размерът на таксата да се определя според количеството на битовите отпадъци, а когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет.

Община Аврен определя такса битови отпадъци на база данъчната оценка на ползваните имоти от гражданите и фирмите. Във връзка с прилагането на принципа „замърсителят плаща“ Община Аврен предоставя възможност за определяне на таксата на база количество на битовите отпадъци. В приложение №1 към Наредбата подробно е описан годишния размер на таксата за битови отпадъци на територията на община Аврен според броя и вида на декларираните съдове по населени места.

Приходите на община Аврен от такса битови отпадъци за периода 2016-2020 г. са представени в долната таблица.

Таблица 41. Приходи от такса битови отпадъци

	2016	2017	2018	2019	2020
Общо приходи от местни данъци и такси (лв)	3182305	3349896	3207471	2981910	3648643
Общо приходи от такса битови отпадъци (лв.):	774120	747093	773974	490 971	1014063
В т.ч. от:					
физически лица (домакинства)	73971	76631	86910	87960	279300
юридически лица	700149	670462	687064	403011	734764

Източник: Община Аврен

През 2020 г. приходите от такса битови отпадъци представляват 27.8% от общо приходите от такси.

Таблица 42. Структура на постъпленията от ТБО по групи задължени лица

Източник	2016	2017	2018	2019	2020
физически лица (домакинства)	10%	10%	11%	18%	28%
юридически лица	90%	90%	89%	82%	72%

Източник: Община Аврен

В община Аврен делът на приходите от домакинствата в общите приходи от такса битови отпадъци е малък като през последната година се равнява на приблизително 30% дял от общите приходи. Данните показват, че за разглеждания период общината демонстрира

стремеж към по-пълно прилагане на принципа „замърсителят плаща“ и към намаляване на т.нар. крос-субсидиране на разходите на домакинствата от страна на бизнеса.

Събираемостта на ТБО от задължените лица е много висока както от домакинствата, така и от фирмите. Този факт е положителен, като се има предвид, че общината ще се нуждае от сериозни средства за прилагане на редица мерки, вкл. инвестиционни, за подобряване управлението на отпадъците и постигане на нормативно определените количествени цели за отпадъците в периода на новата програма за управление на отпадъците до 2028 г.

Таблица 43. Равнище на събираемост на приходите от такса битови отпадъци (%)

	2018	2019	2020
Равнище на събираемост - общо	87 %	56 %	76 %

Източник: Община Аврен

Общите разходи за управление на отпадъците през последните 5 години са представени в следващата таблица.

Таблица 44. Разходи за управление на отпадъците (лв.)

	2016	2017	2018	2019	2020
Общо разходи за управление на отпадъците	372364.07	1231985	1167000	705000	928000
В т.ч. за:					
- за осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други (лв.)	-	-	-	130 000	128163.2
- за събиране, включително разделно на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им (лв.)	126785.69	1 041623	1 065 000	519 000	741 836.20
	2016	2017	2018	2019	2020
- за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци (лв.)	-	-	-	-	-

-за отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците (лв.)	124578.38	101720	-	-	-
- за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване (лв.)	121000	88642	102000	56 000	58000

Източник: Община Аврен

В структурата на разходите за управление на отпадъци най-висок е делът на разходите за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. Много висок и непрекъснато нарастващ е делът на разходите за отчисления по чл.64 от ЗУО за депониране на отпадъци. Съгласно *Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци* (обн., ДВ, бр. 111 от 27.12.2013 г.), размерът на отчисленията за депониране по чл.60 и чл. 64 от ЗУО са прогресивно нарастващи в годините. Съответно разходите на общината нарастват през анализирания период, тъй като годишната норма на натрупване на отпадъци на човек от населението се увеличава. Това се дължи на променящите се потребителски навици, и начин на живот на домакинствата, краткия живот на предметите и на дейността на промишлени предприятия, търговски обекти и заведения. Като се има предвид, че до 2022 г. и всяка следваща година отчисленията за депониране на отпадъци ще достигнат 95 лв./тон, общината ще трябва да включи в програмата мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и нарастване на количествата разделно събрани, рециклирани и оползотворени отпадъци, за да намали разходите за отчисления за депониране.

Таблица 45. Разходи по управлението на отпадъците на 1 жител (2016-2020 г.)

	2016	2017	2018	2019	2020
Средно - България	71,01	77,66	87,81	89,86	-
Аврен	39.00	132.03	127.51	77.71	94.51

Източник: НСИ, Община Аврен

Таблица 46. Степен на покриване на разходите за управление на отпадъците с приходи от такса битови отпадъци

	2016	2017	2018	2019	2020
Средно - България	0,91	0,97	1,13	1,02	-
Община Аврен	2.08	0.61	0.66	0.70	1.09

Източник: НСИ, Община Аврен

В община Аврен приходите от такса битови отпадъци не покриват разходите за управление на отпадъците. Тенденцията е нелинейна през анализирания период и не съвпада със

средното за страната, където преобладаваща величина са приходите. Това означава, че генераторите на отпадъци не заплащат пълните разходи за управление на битовите отпадъци, поради което общината субсидира управлението на битови отпадъци от други източници. В следващите години ще е необходимо да нарастват приходите от такса битови отпадъци, за да се покрият разходите за инвестиции и оперативните разходи за експлоатация на новоизградените съоръжения. Общината трябва да преразгледа начинът на определяне и размера на такса БО, така че да осигури пълно покритие на разходите за дейностите по отпадъци.

Въз основа на направения анализ са изведени следните **основни изводи и препоръки**:

□ Принципът „замърсителят плаща“ не се прилага изцяло при определяне на такса битови отпадъци. В зависимост от въведените на национално ниво методики за определяне на такса битови отпадъци, община Аврен ще предприеме действия с цел по-пълно прилагането на принципа и справедливо заплащане на услугите от страна на всички групи генератори на отпадъци.

□ Събираемостта на приходите от такса битови отпадъци е висока. Въпреки това приходите от такса битови отпадъци в община Аврен са значително по-ниски от средствата, които общината изразходва за управлението на отпадъците. Този факт показва, че общината следва да преразгледа политиката за определяне на такса битови отпадъци, така че да покрива разходите и да разширява и подобрява услугите, свързани с управление на отпадъците.

□ В структурата на разходите най-висок дял имат разходите за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци. Размерът на заплащаните отчисления по чл. 64 от ЗУО нараства значително през анализирания период, тъй като годишната норма на натрупване на отпадъци на човек от населението се увеличава. Това се дължи на променящите се потребителски навици и начин на живот на домакинствата и на дейността на промишлени предприятия, търговски обекти и заведения. В същото време размерът на отчисленията за един тон отпадъци нараства всяка година. Общината трябва да предприеме мерки за предотвратяване на образуването на отпадъци и нарастване на количествата разделно събрани, рециклирани и оползотворени отпадъци, за да намали разходите за отчисления за депониране.

Освен от такса битови отпадъци за община Аврен средствата изразходвани за опазване на околната среда се набират и по следните параграфи:

- От такси за добив на кариерни материали;
- Такси за извършване на административни услуги;
- Санкции, наложени на търговци и юридически лица за увреждане или замърсяване на околната среда над допустимите норми и при неспазване на определените в разрешителните емисионни норми и ограничения;

- Такси, съгласно Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услугите и предоставянето на права на територията на Община Аврен

- Глоби за нарушаване на изискванията на общински наредби;

- Безвъзмездна помощ за изпълнение на екологични проекти от донорски организации (НДФФ, ПУДООС, фондации и др.) и от оперативни програми - Дарения от физически и юридически лица.

Разходите по изпълнение на дейности в областта на околната среда се планират дългосрочно – чрез планове за действие по екологичните програми и ежегодно при подготовка на годишния бюджет.

Негативно въздействие върху разработването на проекти и работата върху мероприятия по опазване на околната среда, оказва невъзможността приходите в бюджета по съответното перо да покрият разходите за екология. Въпреки приетия размер на такси, глоби и санкции, средствата, постъпили от тях са недостатъчни.

IV. SWOT АНАЛИЗ

Един от основните етапи в стратегическото планиране е “анализът на средата”. Изводите от този анализ са важна предпоставка за осъществяване на по-нататъшните стъпки в процеса на стратегическо планиране – SWOT анализ, целеполагането и изготвянето на план за действие. Това наложи те да бъдат изложени в тази част по структуриран начин. Избран бе подходът основните изводи да се групират в две основни части:

- Достижения и силни страни, проблеми и слаби страни
- Възможности и заплахи.

SWOT представлява акроним на вътрешните за общината силни страни (Strengths) и слаби страни (Weaknesses) и външните за общината възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). SWOT анализът изхожда от идеята за разделянето на обекта на стратегически анализ от средата, в която той функционира. Обектът на стратегически анализ се разглежда откъм неговите "силни" и "слаби" страни. Средата, в която функционира обектът на стратегически анализ се диференцира на "възможности" и "заплахи".

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
- Природни дадености и ресурси - Добре развита железопътна мрежа - Добре структурирана техническа инфраструктура - Наличен опит за привличане на финансови средства - Опит и традиции в селското стопанство. - Регионално управление на отпадъците - Организирано сметосъбиране на 100% в община Аврен - Добре изградена като обхват водоснабдителна мрежа - Не са констатирани отклонения от нормите за вредни вещества, както и на средногодишните нива на замърсителите по показатели ФПЧ_{10} и SO_2. - Почвите в общината са в добро екологично състояние и по отношение на замърсяване с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители - Наличие на работещи документи, свързани с опазването на околната среда - Значителен горски фонд с добра репродуктивност, разнообразни функции и добро стопанисване	- Недостатъчни финансови средства в общинския бюджет и в населението - Проблеми с недостига на питейна вода в някои населени места - Загуби на вода от водопреносната мрежа - Недостиг на квалифицирана работна ръка - Сравнително ниско ниво на доходите и висока степен на безработица - Частични нерегламентирани замърсявания с отпадъци около малките населени места - Наличие на склад за негодни пестциди на територията на с. Аврен
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
- По-активно прилагане мерките за енергийна ефективност за повишаване ефекта от прилагането им. - Промяна на горивната база при домакинствата от твърда непреработена биомаса на преработена такава и/или преминаване към алтернативни източници на енергия за отопление и охлаждане базиране на ВЕИ - Подобряване на мобилността на транспорта в общината - Реконструкцията на ПСОВ „Камчия“ - Разширение на канализационната мрежа към с. Близнаци - Проектиране на защитни диги от наводнения и укрепване на потенциални свлачища - Активно и ефективно използване на възможностите, които предоставят Европейските фондове, други международни програми и източници за финансиране на проекти в общината - Успешно прилагане на мерки на кръговата икономика - Общината е част от регион, който е обект на туризъм - Изграждане на компостираща инсталация за зелени отпадъци по аеробен способ. - Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с опазването на околната среда в страната. - Предприсъединителните фондове на Европейския съюз - Външни инвеститори - Разрешаване на проблеми с управлението на отпадъците в дългосрочен аспект.	- Отсъствие на добре обмислена политика от страна на държавата за намиране на баланс между икономическите възможности на населението и глобалните екологични цели, респ. поетите национални ангажменти за намаление емисиите на CO_2 с по-широко въвеждане мерките за енергийна ефективност. - Подценяване на необходимостта от идентифициране на териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия, главно наводнения, свлачища, пожари и др. - Верижна емиграция на населението - Финансова необезпеченост или забавяне на инвестиционни регионални проекти - Глобалното изменение на климата и попадането на страната в зоната на засушаване. - Неглижиране на регламентирането на необходимите превантивни мерки срещу последствията от климатичните промени - Високи разходи по прилагане на екологичното законодателство. - Образуване на нерегламентирани сметища - Продължаваща тенденция на внос на стари автомобили - Замърсяване на почвите с опасни отпадъци.

Най силна и най-реалистична е връзката между слабите страни и възможностите. Те определят ограниченията на развитие на общината. Стратегията на развитие, която определя тази връзка може да се нарече концентрираща, защото тя е насочена към използване на съществуващите благоприятни условия за развитие чрез намаляване на слабите страни на общината. Основните задачи, върху които трябва, според нас, да се концентрира управлението на общината са:

- Използване на финансовите инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с инфраструктурата на общината, опазването на околната среда и повишаване потенциала на общината;
- Завършване и реализиране на проекти свързани с управлението на отпадъците и изграждане на клетка 1 на Регионално депо за неопасни отпадъци;
- Осигуряване на благоприятна среда за интензивно развитие на аграрния сектор;
- Оптимизиране на водоснабдителните системи в малките населени места.

V. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА АВРЕН

Визията за опазване на околната среда на община Аврен е основана на дълбокото убеждение на жителите на общината да живеят в чисти европейски населени места, уникални природни дадености и богато биоразнообразие. Желанието за висок жизнен стандарт е в унисон с развитието на чиста индустрия, възраждане на традициите в земеделското производство и разширяване на зелените площи.

Устойчивото развитие на Общината е свързано със съхраняването на културните, природни и исторически ценности на общината и непрекъснатото развитие на компонентите на околната среда, като първостепенна задача е опазването на чистотата на атмосферния въздух, подобряване на водоснабдяването, почистването на населените места на територията на общината и опазване на екосистемите и биоразнообразието.

Общинската администрация провежда прозрачна политика по околната среда, редовно информира гражданите и търси тяхното съдействие при реализиране на екологичните проекти.

Визията описва крайното желано състояние на околната среда на община Аврен според представите на населението и на общинското ръководство.

Визията на община Аврен е за развитие и поддържане на чиста, добре озеленена община, спазваща всички европейски норми за опазване на околната среда. Неразделна част от развитието на общината е запазването на защитените територии, което е трудна задача в условията на силно урбанизирана среда, в която трябва да се запази биоразнообразието, да се разшири зелената част. В съответствие с казаното дотук община Аврен формулира визията си за околна среда:

„Община Аврен проспериращ туристически и културен център на Черноморското крайбрежие, осигуряващ добри условия на живот на своите жители, привлекателно място за посещение и инвестиции“.

Реализацията на визията за околната среда на Община Аврен се свежда до постигане на:

- Задоволяване на населението с вода за питейно-битови нужди с необходимите качествени показатели, свеждане до минимум на аварийните ситуации и недостига на вода;
- Осъществяване на мерки за опазване и подобряване на водната среда, поддържане на проводимостта и доброто естетическо състояние на районите около повърхностните водни тела – чрез прилагане на научно-техническите постижения при управление на водите.
- Осигуряване на условия за постигане на добро химично и екологично състояние на водните тела в общината;
- Възстановяване на водоземните съоръжения и осигуряване на реалните нужди от вода за напояване на зелени площи от подземни води, вкл. изграждането на водоспестяващи поливни системи;
- Поддържане на необходимата чистота по улиците, зелените площи и др. части на селищата, редовно събиране и извозване на отпадъците, поставяне на достатъчен брой съдове за събиране на отпадъци и редовното поддържане на площите за обществено ползване чрез осъществяване на контролирани ДДД-обработки;
- Поддържане на зелените площи за широко обществено ползване, изграждане на нови и поддържане в съответствие с нормативните изисквания на съществуващите съоръжения в детските площадки, поддържане на защитените територии;
- Целенасочено подобряване на качество на атмосферния въздух;
- Спазване на нормите за шумово натоварване в жилищните и „тихи“ зони;
- Опазване на уникалните природни дадености с видовото разнообразие в тях;
- Рационално използване на земите на територията на Общината и недопускане замърсяването на почвите, възстановяване и поддържане на почвеното плодородие;
- Непрекъснато усъвършенстване на управленската структура в Общината, продължаване на политиката на прозрачност на Общината;
- Спазване на нормативните изисквания по отношение на компонентите на околната среда, контрол по спазването им на територията на общината от Общинската администрация, поддържане на връзки с контролните и други органи – РИОСВ, Басейнова дирекция, РЗИ и др. институции, за решаване на възникнали проблеми.

VI. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Опазването и възстановяването на основните компоненти на околната среда са определящи дейности на Програмата, в която се определят конкретните мерки и подходи за устойчивото развитие на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата на Общината.

Мерките и използваните практики за тяхното реализиране е свързано с гарантирането на:

- съхраняване на природните ресурси на Общината в естествения им вид и създаване условия за устойчиво развитие на територията ѝ
- осъществяване на строг контрол върху потенциалните източници на замърсяване на компонентите на околната среда
- изграждане на капацитет и екологично отношение на населението за участието му при решаване на екологичните проблеми на общината
- интегрирани подходи при обвързване на въпросите касаещи околната среда, във всички останали сектори за постигане на стратегическите цели: устойчива общинска икономика,

качествена жизнена среда и съхраняване и опазване на уникалната природа и околна среда.

За приоритизиране при изпълнение на целите на общинската програма за опазване на околната среда са използвани следните критерии:

- Влияние върху човешкото здраве
- Влияние върху качеството на живот на жителите и работещите в Общината
- Влияние върху развитието на икономиката на Общината
- Обществено мнение
- Изпълнение на национални програми, стратегии и законови разпоредби
- Степен на влияние и контрол на местните власти

В настоящият програмен период 2021 – 2028 г. особен акцент се поставя върху въвеждането и изпълнението на Директиви, Регламенти и мерки за привеждане на системата от дейности по опазване на околната среда в съответствие с европейските екологични стандарти. Решаването на многобройните проблеми ще се основава на принципите на устойчивото развитие, намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве, възстановяване и съхраняване на качеството на основните елементи на околната среда, създаване на устойчиви регионални нисковъглеродни икономики. За целта на територията на общината трябва да се създадат оптимални условия за живот на населението, балансирано съотношение между компонентите на околната среда, здравето на човека и оползотворяване на местните ресурси за стабилно и ефективно икономическо развитие.

Генерална стратегическа цел

Общината да постигане стабилни темпове на икономически растеж, подобряване на качеството на живот и намаляване на риска за здравето на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда, запазване на биоразнообразието и устойчиво управление на околната среда.

Специфични стратегически цели

Формулираните по-долу специфични стратегически цели са базирани върху приоритетите на Община Аврен в областта на околната среда за следващите години, както и на формулираната визия за развитие на общината:

ССЦ 1. Подобряване качеството на атмосферния въздух

Приоритет 1.1. Редуциране замърсяването на атмосферния въздух чрез намаляване на емисиите на вредни вещества от промишлеността, автомобилния транспорт и битовия сектор

Приоритет 1.2. Изграждане на нисковъглеродна енергийна система в Общината, прилагане на мерки за енергийна ефективност в жилищни и обществени сгради.

Приоритет 1.3. Използване на алтернативни източници на енергия

Приоритет 1.4. Информираност на населението, повишаване на екологичната култура

ССЦ 2. Съвременен стандарт на живот чрез подобряване на ВиК инфраструктурата

Приоритет 2.1. Осигуряване на постоянни достатъчни количества питейна вода за всички населени места на територията на Община Аврен

Приоритет 2.2. Формиране на съзнание и интерес за икономии на водни ресурси.

Приоритет 2.3. Запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води

Приоритет 2.4. Рехабилитация и доизграждане на водоснабдителната система.

Приоритет 2.5. Добро управление на ПСОВ с интегрирани мерки за оползотворяване на утайките

Приоритет 2.6. Почистване на речните корита и деретата от отпадъци, изграждане на нови подхващания и реконструкция на съществуващите

ССЦ 3. Усъвършенстване на системата за управление на отпадъците

Приоритет 3.1. Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци

Приоритет 3.2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци

Приоритет 3.3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците

Приоритет 3.4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците

Приоритет 3.5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Приоритет 3.6. Управление на специфични потоци отпадъци

ССЦ 4. Опазване на почвите

Приоритет 4.1. Недопускане на замърсяване на почвите от интензивния автомобилен трафик и възникване на ерозионни и свлачищни процеси в защитените територии

Приоритет 4.2. Поддържане на актуални данни за почвени замърсявания с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, ако са констатирани такива, в защитени територии, паркове и земеделски земи

Приоритет 4.3. Създаване на условия за развитие на екоземеделие. Използване на обхванати от стърнища терени с оползотворяване генерираната биомаса за опазване на почвеното плодородие, преодоляване на последиците от засушаванията и възстановяване на влагозадържането на почвите за предотвратяване на кризисни наводнения.

ССЦ 5. Намаляване шумовото замърсяване

Приоритет 5.1. Намаляване шумовото замърсяване в населените места от стопански обекти

Приоритет 5.2. Намаляване шумовото замърсяване, предизвикано от транспорта

ССЦ 6. Опазване и поддържане на биологичното разнообразие

Приоритет 6.1. Съхраняване и опазване на защитените територии и влажните зони

Приоритет 6.2. Осигуряване на условия за устойчиво ползване на биологичните ресурси

Приоритет 6.3. Въвеждане на система от мерки за защита на горския фонд и предотвратяване на пожари предизвикани от запалвания на прилежащи стърнища.

ССЦ 7. Зелена система

Приоритет 7.1. Увеличаване на общата площ на зеленината за широко обществено ползване;

Приоритет 7.2. Поддържане на зелените площи за широко обществено ползване и поддържане на защитените територии.

ССЦ 8. Политика за управление на околната среда, интегрирана в дейностите на стопанските отрасли на местно ниво

Приоритет 8.1. Прилагане на превантивните инструменти за недопускане на замърсяване /ОВОС, ЕО, Разрешителни режими, ISO 14000 и др./

Приоритет 8.2. Развитие на екологично чисти земеделие и животновъдство

Приоритет 8.3. Запазване на околната среда в силно натоварените туристически райони

ССЦ 9. Участие на обществеността при решаване на проблемите на околната среда

Приоритет 9.1. Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда

Приоритет 9.2. Привличане на обществеността в процеса на вземане на решения и съставяне на екологична политика

ССЦ 10. Повишаване на екологичното образование на населението

Приоритет 10.1. Създаване на условия за включване на населението в инициативи по опазване на околната среда;

Приоритет 10.2. Запознаване на населението с най-актуалните насоки в сферата на опазването на околната среда.

ССЦ 11 Опазване на водите

Приоритет 11.1. Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности

Приоритет 11.2. Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване

Приоритет 11.3. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2021-2028 Г.

Планът за действие към Програмата за опазване на околната среда на община Аврен за периода 2021-2028г. предвижда изпълнението на конкретни и целенасочени мерки по отделните компоненти на околната среда, с цел постигане на съответствие с действащите за норми и стандарти. Планът за действие не дублира вече приетите и прилагани специфични мерки за изпълнение, в т.ч. и мерките насочени към изменението на климата предвидени в плановете за действие към секторните стратегии и програми на община Аврен в областта на опазването на околната среда - *Програма за управление на отпадъците на община Аврен*, *„Дългосрочна програма за енергийна ефективност“ и други*, а изисква стриктното изпълнение на тези утвърдени мерки в съответствие с плановете, в които са разписани в детайли.

В допълнение в Плана за действие са включени някои общи мерки, които са важни за изпълнение, с цел постигане на съответствие с актуалните изисквания за опазване на околната среда. Към мерките в плана задължително се включват и мерките от другите действащи секторни програми, които са неразделни приложения към ПООС.

Съобразно принципите и политиките на Община Аврен, плана за действие може да бъде допълнен и/или променен от органът, който го приема при смяна на възгледите и приоритетните цели за изграждане на политиката за опазване на околната среда в Общината.

Генерална стратегическа цел				
Общината да постигане стабилни темпове на икономически растеж, подобряване на качеството на живот и намаляване на риска за здравето на населението чрез осигуряване на благоприятна околна среда, запазване на биоразнообразието и устойчиво управление на околната среда.				
ССЦ 1 Подобряване качеството на атмосферния въздух				
Приоритет 1.1. Редуциране замърсяването на атмосферния въздух чрез намаляване на емисиите на вредни вещества от промишлеността, автомобилния транспорт и битовия сектор Приоритет 1.2. Изграждане на нисковъглеродна енергийна система в Общината, прилагане на мерки за енергийна ефективност в жилищни и обществени сгради. Приоритет 1.3. Използване на алтернативни източници на енергия Приоритет 1.4. Информираност на населението, повишаване на екологичната култура				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Стимулиране използването на качествени горивни материали в домакинствата.	ПОС/ПУДООС/Общински бюджет/Държавен бюджет	2021-2028 г.	Намаляване броя на битовите горивни уредби на твърдо гориво, използвани за отопление и подобряване качеството на атмосферния въздух.	Община Аврен
Контрол на влиянието на индустриални източници върху атмосферния въздух	Държавен бюджет	2021-2028 г.	Намаляване на влиянието на индустриални източници върху атмосферния въздух	РИОСВ Община Аврен

ССЦ 2 Съвременен стандарт на живот чрез подобряване на ВиК инфраструктурата				
Приоритет 2.1. Осигуряване на постоянни достатъчни количества питейна вода за всички населени места на територията на Община Аврен Приоритет 2.2. Формиране на съзнание и интерес за икономии на водни ресурси. Приоритет 2.3. Запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води Приоритет 2.4. Рехабилитация и доизграждане на водоснабдителната система. Приоритет 2.5. Добро управление на ПСОВ с интегрирани мерки за оползотворяване на утайките Приоритет 2.6. Почистване на речните корита и деретата от отпадъци, изграждане на нови подхващания и реконструкция на съществуващите				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение

Почистване на речни русла. Почистване на участъци от реките с най-ниска проводимост в населеното място.	Общински бюджет	ежегодно	Подобрен отток на водното течение, почистено дере от наноси, прораснала растителност и битови отпадъци Запазване и подобряване на състоянието на реките и превръщането им основен рекреационен елемент на населеното място	Община Аврен
Поддържане на мостови съоръжения. Почистване на светли отвори на мостовите съоръжения.	Общински бюджет	ежегодно	Подобрен отток на водното течение, почистено дере от наноси, прораснала растителност и битови отпадъци	Община Аврен
Защита от вредното въздействие на водите. Контрол на състоянието на всички язовири в общината.		ежегодно	Предотвратяване на екологични бедствия.	Община Аврен
Поддържане на постоянен мониторинг на потенциално опасните язовири в общината.		постоянен	Предотвратяване на екологични бедствия.	Община Аврен
Контрол на влиянието на индустриални източници върху водите	Държавен бюджет	2021-2028 г.	Намаляване на влиянието на индустриални източници върху водите	РИОСВ Отдел „Екология“
Изграждане на нови и рехабилитация на стари В и К мрежи	ПУДООС	2028	Реконструирани В и К мрежи	Община Аврен
Ремонт на водопроводи	Общински бюджет	постоянен	Намаляване загубите при доставката на питейна на вода	Община Аврен
Ремонт на амортизирани участъци от канализационната мрежа	Общински бюджет	постоянен	Повишаване ефективността на отвеждане на отпадъчните води до ПСОВ	„Вик Варна“ ООД
Проектиране и изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни станции за отпадни води в населени места с екв. ж. между 2000 и 10 000.	ПУДООС	2028	Повишаване ефективността на отвеждане на отпадъчните води до ПСОВ	Община Аврен
Извършване на анализ за осигуряване на средства за изготвяне на прединвестиционно проучване (ПИП).	Общински бюджет/ ПУДООС	2022	Модернизирано утайково стопанство Намален обем на утайките, улеснено търтиране, повишено оползотворяване	Община Аврен
Изготвяне на инвестиционен проект, с цел осигуряване на	Общински бюджет/ ПУДООС	2023	Модернизирано утайково стопанство Намален обем на утайките,	Община Аврен

финансови средства за финансиране дейностите по изграждане/доизграждане на канализационни мрежи и ПСОВ за отпадъчни води от населени места, селищни и курортни образувания до 2 000 постоянни жители, които заувстват в Черно море и/или оказват негативно въздействие върху състоянието на Черно море			улеснено търтиране, повишено оползотворяване	
Изготвяне на инвестиционен проект, с цел осигуряване на финансови средства за финансиране дейностите по изграждане/доизграждане на канализационна мрежа и ПСОВ за агломерации между 2 000 до 10 000 екв. ж.	Общински бюджет/ ПУДООС	2023	Модернизирано утайково стопанство Намален обем на утайките, улеснено търтиране, повишено оползотворяване	Община Аврен
Изпълнение на дейностите по изграждане/доизграждане на канализационни мрежи и ПСОВ за отпадъчни води от населени места, селищни и курортни образувания до 2 000 постоянни жители	ПУДООС	2024	Модернизирано утайково стопанство Намален обем на утайките, улеснено търтиране, повишено оползотворяване	Община Аврен
Реконструкция на утайковото стопанство на ПСОВ Камчия	ПУДООС	2023	Модернизирано утайково стопанство Намален обем на утайките, улеснено търтиране, повишено оползотворяване	ВиК Варна

ССЦ 3 Усъвършенстване на системата за управление на отпадъците
Приоритет 3.1. Предотвратяване и намаляване образуването на отпадъци
Приоритет 3.2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци
Приоритет 3.3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците
Приоритет 3.4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците
Приоритет 3.5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци

Приоритет 3.6. Управление на специфични потоци отпадъци				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Изпълнение на План за действие към „Програма за управление на отпадъците на община Аврен“	Общински бюджет	2021-2028 г.	Намаляване на вредното въздействие на отпадъците, чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване; Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда; Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда; Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.	Община Аврен
Контрол на влиянието на индустриални източници	Държавен бюджет	2021-2028 г.	Намаляване на влиянието на индустриални източници	РИОСВ Община Аврен

ССЦ 4 Опазване на почвите				
Приоритет 4.1. Недопускане на замърсяване на почвите от интензивния автомобилен трафик и възникване на ерозионни и свлачищни процеси в защитените територии Приоритет 4.2. Поддържане на актуални данни за почвени замърсявания с тежки метали, пестициди, нефтопродукти, ако са констатиран такива, в защитени територии, паркове и земеделски земи Приоритет 4.3. Създаване на условия за развитие на екоземеделие. Използване на обхванати от стърнища терени с оползотворяване генерираната биомаса за опазване на почвеното плодородие, преодоляване на последиците от засушаванията и възстановяване на влагозадържането на почвите за предотвратяване на кризисни наводнения.				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите на община Аврен	Държавен бюджет Общински бюджет	2021-2028 г.	Минимизиране и, където е възможно, предотвратяване на вредното въздействие на деградационните процеси върху почвите, възстановяване на увредените и нарушени почви и тяхното устойчиво управление, съответстващо на европейските и национални нормативни документи.	Община Аврен
Контрол на влиянието на индустриални източници върху почвите	Държавен бюджет Общински бюджет	2021-2028 г.	Намаляване на влиянието на индустриални източници върху почвите	РИОСВ Община Аврен

Подобряване на съхранението и утилизирание на негодни пестициди от склад в с. Аврен	Държавен бюджет Общински бюджет	2021-2028 г.	Намаляване замърсяването на почите с опасни вещества	РИОСВ Община Аврен

ССЦ 5 Намаляване шумовото замърсяване				
Приоритет 5.1. Намаляване шумовото замърсяване в населените места от стопански обекти				
Приоритет 5.2. Намаляване шумовото замърсяване, предизвикано от транспорта				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Изграждане на автомобилни паркинги в близост до плажната ивица на к.к. Камчия	Общински бюджет	2028		Община Аврен
Оптимизиране на трафика (намаляване на скоростта и др.).	Общински бюджет	постоянен		Община Аврен
Извършване в срок на ремонт на пътните настилки. Поддръжка на пътните настилки в добро състояние.	Общински бюджет	постоянен		Община Аврен
Изграждане на шумозащитни прегради и зелени площи с многогодишна растителност.	Общински бюджет	2028		Община Аврен
Избягване на транзитния трафик, особено на тежкотоварни превозни средства.	Общински бюджет	постоянен		Община Аврен
Контрол на влиянието на индустриални източници	Държавен бюджет	2021-2028 г.	Намаляване на влиянието на индустриални източници	РИОСВ РЗИ Община Аврен
ССЦ 6 Опазване и поддържане на биологичното разнообразие				
Приоритет 6.1. Съхраняване и опазване на защитените територии и влажните зони				
Приоритет 6.2. Осигуряване на условия за устойчиво ползване на биологичните ресурси				
Приоритет 6.3. Въвеждане на система от мерки за защита на горския фонд и предотвратяване на пожари предизвикани от запалвания на прилежащи стърнища.				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Поддържане на актуален регистър на билкозаготовителните пунктове на територията на общината.		ежегодно	Опазване на ресурсите от лечебни растения.	Община Аврен
Изготвяне на годишни справки за издадени разрешителни за добив на лечебни растения.		ежегодно	Опазване на ресурсите от лечебни растения.	Община Аврен

Ежегодно публикуване на информация за видовете лечебни растения поставени под специален режим на опазване съгласно заповедта на МОСВ и указания на РИОСВ		ежегодно	Опазване на ресурсите от лечебни растения.	Община Аврен
Извършване на ежегодни проверки за спазване на забраната за събиране на билки под специален режим на опазване както и за спазване на разрешените количества в разрешителния документ за добив		ежегодно	Опазване на ресурсите от лечебни растения.	Община Аврен
Спазване на ограниченията за опазване на местообитанията и птиците в защитените зони в Общината обявени по Натура 2000	ПОС, ПУДООС	2028	Съхраняване на биоразнообразието в общината.	Община Аврен
Изпълнение на Планове за управление на защитените територии.	ПОС, ПУДООС	2028	Осигуряване на добро състояние на защитените територии.	Община Аврен
Проучване на възможности за финансиране на проекти за опазване и подобряване на биоразнообразието в Общината	ПОС, ПУДООС	2028	Съхраняване на биоразнообразието в общината.	Община Аврен
Проучване на възможности за развитие на екологичен туризъм в общината.	ПОС, ПУДООС	2028	Развитие на екологичен туризъм	Община Аврен
Изграждане и поддържане на екопътеки	ПОС, ПУДООС	постоянен	Развитие на екологичен туризъм	Община Аврен
Осигуряване на възможност за подаване на сигнали от граждани свързани с нарушения на забраните в защитените зони сигнали за бедстващи животни и птици на територията на общината както и за подаване на		постоянен	Съхраняване на биоразнообразието в Общината	Община Аврен

предложения за развитие и опазване на биоразнообразието				

ССЦ 7 Зелена система				
Приоритет 7.1. Увеличаване на общата площ на зелената за широко обществено ползване;				
Приоритет 7.2. Поддържане на зелените площи за широко обществено ползване и поддържане на защитените територии.				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Разработване на нова Програма за развитие, поддържане и опазване на зелената система	общински бюджет	2022		Община Аврен
Паспортизация на растителността в община Аврен.	общински бюджет	2028	Поддържане на зелената система в общината	Община Аврен
Поетапно предприемане на действия за обогатяване на растителността	Общински бюджет	ежегодно	Подобряване условията на обитаване за гражданите, основен фактор за по-ниски нива на шум и прах в жилийните зони.	Община Аврен
Поддържане на изградените зелени площи и паркове	Общински бюджет	ежегодно	Поддържане на зелената система в общината	Община Аврен
Оценка на състоянието на дърветата по главните булеварди, улици, паркове и места с голяма посещаемост от граждани.	Общински бюджет	ежегодно	Поддържане на зелената система в общината	Община Аврен
Изготвяне на списък за намаляване обема на короните на дърветата или премахване на опасните дървета, създаващи предпоставка за инциденти.	Общински бюджет	ежегодно	Поддържане на зелената система в общината	Община Аврен
Изграждане на изцяло или частично на квартални паркове.	Общински бюджет Оперативна програма	2028	Постигане на устойчивост и зелена система	Община Аврен
Създаване на ветрозащитни пояси	Общински бюджет	2028	Постигане на устойчивост и зелена система	Община Аврен
Проектиране и изграждане на нови поливни водопроводи	Общински бюджет	2028	Постигане на устойчивост и зелена система	Община Аврен

ССЦ 8 Политика за управление на околната среда, интегрирана в дейностите на стопанските отрасли на местно ниво

Приоритет 8.1. Прилагане на превантивните инструменти за недопускане на замърсяване /ОВОС, ЕО, Разрешителни режими, ISO 14000 и др./

Приоритет 8.2. Развитие на екологично чисти земеделие и животновъдство

Приоритет 8.3. Запазване на околната среда в силно натоварените туристически райони

Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Контрол влиянието на източници на йонизиращи и нейонизиращи лъчения	Държавен бюджет	постоянен 2021-2028 г.	Намаляване на влиянието на индустриални източници	ИАОС РИОСВ РЗИ
Управление на отпадъците, Опазване на почвите, Рискове от наводнения, ОУП и др.	общински бюджет , ПОС, ПУДОС	постоянен	Смекчаване и адаптация към изменението на климата	Община Аврен
Публикуване на официалната интернет страница на общината на :		постоянен	Повишаване ангажираността на обществеността по проблемите на околната среда	Община Аврен
1.Уведомления за инвестиционно предложение - първо уведомяване.				
2.Обществен достъп до информация по Приложение 2 чл.6 от Наредбата за ОВОС				
Хармонизиране на местната нормативна уредба с националното и европейско законодателство.	общински бюджет	постоянен	Усъвършенстване на местната нормативна уредба	Общински съвет община Аврен Община Аврен
Актуализиране и изпълнение, както и ежегоден отчет на общинската програма за опазване на околната среда.	общински бюджет	2021-2028г.	Стратегия за опазване на околната среда и приобщаване на обществеността при изпълнението ѝ	Община Аврен
Повишаване на административния капацитет на служителите от общината за управление на отпадъците и опазване на околната среда.	общински бюджет	постоянен	подобрен капацитет по опазване на околната среда.	Община Аврен

ССЦ 9 Участие на обществеността при решаване на проблемите на околната среда

Приоритет 9.1. Повишаване на обществената култура и съзнание по проблемите на околната среда

Приоритет 9.2. Привличане на обществеността в процеса на вземане на решения и съставяне на екологична политика

Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Привличане на неправителствени организации с активни позиции за опазване на околната среда за изпълнение на	общински бюджет	постоянен	Повишаване ангажираността на обществеността по проблемите на околната среда	Община Аврен

съвместни проекти				
Оказване на съдействие при подготовка на проекти свързани с околната среда на НПО читалища учебни заведения различни фирми и организации		постоянен	Реализиране на екологични проекти в общината.	Общински съвет община Аврен
				Община Аврен

ССЦ 10 Повишаване на екологичното образование на населението				
Приоритет 10.1. Създаване на условия за включване на населението в инициативи по опазване на околната среда;				
Приоритет 10.2. Запознаване на населението с най-актуалните насоки в сферата на опазването на околната среда.				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
Повишаване на екологичната култура на населението – публикации в местната преса, интернет страница, презентирани на екологични дейности, мероприятия с екологична насоченост.	общински бюджет	постоянен	Повишаване ангажираността на обществеността по проблемите на околната среда	Община Аврен

ССЦ 11 Опазване на водите				
Приоритет 11.1. Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности				
Приоритет 11.2. Опазване на химичното състояние на подземните води от замърсяване и влошаване				
Приоритет 11.3. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници				
Мерки/Дейности	Източници на финансиране	Срок за реализация	Очаквани резултати	Отговорност за изпълнение
BG2PR345R1207, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR345R1207, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати	ОДБХ
BG2PR345R1207, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ

торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита				
BG2PR345R1207, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности. Закриване и рекултивация на депа за производствени отпадъци. Закриване и рекултивация или реконструкция на Сгурошламоотвал Падина в землището на с.Падина и с.Тръстиково	Солвей соди АД	2022	Подобрено екологично състояние	"Солвей соди"АД
BG2PR300L021, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR300L021, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR210R1005, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR210R1005, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати	ОДБХ
BG2PR210R1005, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR210R1005, Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността. Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води. Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск. Проучване и оценка на причините за лошото състояние на водите - липса на отток		постоянен	Подобрено екологично състояние	Басейнова дирекция

BG2PR100L003, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR100L003, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR100L003, Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намалвяване на несигурността. Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води. Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск. Проучване и оценка на причините за лошото състояние на водите - замърсяване със сулфати		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	Басейнова дирекция
BG2PR100L002, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2PR100L002, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати	ОДБХ
BG2PR100L002, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2KA130R1002, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2KA130R1002, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ

защита				
BG2KA130R1102, Изграждане или модернизиране на пречиствателни станции за отпадъчни води. Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж. Доизграждане на канализация на КК "Камчия". Основен ремонт на канализационен колектор от КПС "Рай" до КПС 11, включително изместване на трасето - 2 650 м. Основен ремонт на тласкател от КПС 11 до ПСОВ включително изместване на трасето - 1300 м	ВиК Варна	2026	Подобряване на екологичното състояние	ВиК Варна
BG2KA130R1102, Изграждане или модернизиране на пречиствателни станции за отпадъчни води. Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Изграждане, реконструкция или модернизация на ПСОВ за агломерации с над 2 000 е.ж.РРМ на ПСОВ Камчия	ВиК Варна	2026	Подобряване на екологичното състояние	ВиК Варна
BG2KA130R1102, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2KA130R1102, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2KA100R001, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика. Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2KA100R001, Намалвяване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намалвяване на замърсяването с нитрати от земеделски източнициКонтрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита		постоянен	Намалвяване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2BS000C1113, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намалвяване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места. Преустановяване на експлоатацията на нерегламентирани сметища, които са причина за влошаване на състоянието на водите. Провеждане на ежегодни кампании (пролетен и есенен сезон) за почистване на устието на реките.		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Варна, Община Аврен

BG2BS000C1113, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища. Осигуряване на сметосъбиращи съдове и регулярно извозване на отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини.		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Варна, Община Аврен
BG2BS000C1113, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини.		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Варна, Община Аврен
BG2BS000C1006, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност. Органичаване на замърсяване на морските води чрез използване на подходящо оборудване при инцидентни разливи (скимъри, бонови заграждения и др.). Използване на подходящо оборудване при инцидентни разливи (скимъри, бонови заграждения и др.) за ограничаване на замърсяването на морските води в акваторията на рибарските пристанища		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Аврен, Община Долни чифлик
BG2BS000C1006, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места. Преустановяване на експлоатацията на нерегламентирани сметища, които са причина за влошаване на състоянието на водите. Провеждане на ежегодни кампании (пролетен и есенен сезон) за почистване на устието на реките.		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Аврен, Община Долни чифлик
BG2BS000C1006, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места. Преустановяване на експлоатацията на нерегламентирани сметища, които са причина за влошаване на състоянието на водите. Почистване и премахване на нерегламентирани сметища по крайбрежието (годишни, с честота поне 1 път годишно на крайбрежната зона до 2 км във вътрешността, извън плажните ивици		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Аврен, Община Долни чифлик
BG2BS000C1006, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища. Осигуряване на сметосъбиращи съдове и регулярно извозване на		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Аврен, Община Долни чифлик

отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини.				
BG2BS000C1006, Мерки за недопускане или контрол на замърсяването от урбанизирани зони, транспорт и изградена инфраструктура. Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища. Осъществяване на контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини.		постоянен	Подобрено екологично състояние	Община Аврен, Община Долни чифлик
BG2G000000Q003, Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността. Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води. Изграждане на нови пунктове за мониторинг на подземни води в райони с установен риск от въздействие върху рецептори, определящи за състоянието на подземните водни тела (свързани повърхностни водни тела, сухоземни екосистеми, привличане на солени или замърсени повърхностни води, и др.) в зона на дрениране, за определяне на ВН, в район на взаимодействие с повърхн.с подз. води ; взаимодействие подземни -повърхностни води (и провеждане на химичен анализ в ХМС, и в МП)- 3 бр.	МОСВ	2022	подоброено количествено състояние	МОСВ
BG2G000000Q005, Мерки за опазване на питейната вода (напр. определяне на охранителни зони, буферни зони и т.н.). Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи. Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство. Определяне на СОЗ за 10 водоизточника	Вик Варна	постоянен	Подобрено химично състояние	Вик-Варна
BG2G000000Q005, Мерки за опазване на питейната вода (напр. определяне на охранителни зони, буферни зони и т.н.). Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води, и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи. Контрол на ограниченията и забраните в границите на СОЗ и зоните за защита на питейни води. Прилагане на Правилата за добра земеделска практика за водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно водоснабдяване в райони, в които е установен риск от замърсяване с нитрати в уязвими зони (участък с. Сава и др.)		постоянен	-	Земеделски кооперации

BG2G000000Q014, Подобряване на управлението. Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло. Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите за водното тяло. Преразглеждане на разрешителните за водовземане в райони с идентифициран значим натиск на водовземане: Приселци-Попович - 10 водоизточника		постоянен	подобро химично състояние	Басейнова дирекция
BG2G000000N019, Мерки за опазване на питейната вода (напр. определяне на охранителни зони, буферни зони и т.н.). Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водовземните съоръжения/системи. Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство. Определяне на СОЗ за 20 водоизточника	Вик Варна	постоянен	Подобро химично състояние	Вик-Варна
BG2G000000N019, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Прилагане на Правилата за добра земеделска практика за водни тела, определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно водоснабдяване в райони, в които е установен риск от замърсяване с нитрати в уязвими зони		постоянен	-	Земеделски кооперации
BG2G000000N019, Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието. Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Ограничения при внасянето на тор в съответствие с правилата за добра земеделска практика; Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита в уязвимите зони		постоянен	Намаляване на дифузното замърсяване с нитрати и фосфати	ОДБХ
BG2G000000N019, Подобряване на управлението. Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води. Ежегоден контрол на разрешителните с разрешено водовземане с количество над 150 000 куб.м.год; Контрол на водовземането		постоянен	подобряване на количествено състояние	Басейнова дирекция
BG2G000000N019, Подобряване на управлението. Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водовземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло. Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите за водното тяло. Преразглеждане на разрешителните за водовземане в райони с идентифициран значим натиск на водовземане, участъци: "ВГ Паша дере" - 8 водоизточника, Здравец - Бенковски - 5 водоизточника, Камчия - Близнаци - 11 водоизточника		постоянен	подобро количествено състояние	Басейнова дирекция

BG2G00000PG026, Намаляване на замърсяването с пестициди от земеделието. Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита.Забрана за употреба на ПРЗ извън обхвата на разрешената употреба или в доза, която надвишава максималната разрешена доза на единица площ. Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита в уязвимите зони - община Аврен		постоянен	Подобрено химично състояние	ОДБХ
BG2G00000PG027, Мерки за опазване на питейната вода (напр. определяне на охранителни зони, буферни зони и т.н.). Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи. Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ съгласно действащото законодателство. Определяне на СОЗ за 15 водоизточника	Титуляри на разрешителни	постоянен	Подобрено химично състояние	Титуляри на разрешителни
Реконструкция и поддържане на корекциите, при изпълнение на мярка PRE50-PRO35-REAC123 от ПУРН 2016-2021г:	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Реконструкция и поддържане на корекциите	Община Аврен
Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането за защитени зони BG0000141 „Река Камчия“ и BG0000116 „Камчия“ и BG0000133 „Камчийска и Еменска планина“. при изпълнение на мярка PRE4-PRO1-REAC5 от ПУРН 2016-2021г:	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Опазване и, където е възможно, възстановяване на влажни зони и крайречни гори с оглед ролята им на ретензионни обеми за защитени зони BG0000141 „Река Камчия“ и BG0000116 „Камчия“ и BG0000133 „Камчийска и Еменска планина“	Община Аврен
Изграждане на нови корекции в участък при изпълнение на мярка PRE49-PRO34-REAC121 от ПУРН 2016-2021г:	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Изграждане на нови корекции	Община Аврен
Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия Изпълнение на мярка PRE27-REAC28 от ПУРН 2016-2021г.:	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Инициативи за разработване на наредби за определяне на превантивните нормативи, строително – техническите норми за устройственото планиране на територията, проектирането, изпълнението и поддържането на строежите	Община Аврен

Удълбочаване на участъци от дървета в участък с дължина L=700 m	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Удълбочаване на участъци от дървета	Община Аврен
Почистване на речни участъци и дървета за осигуряване преминаване на висока вълна - с. Дъбравино L=3200m, средна ширина 2,0 m	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Почистване на речни участъци и дървета за осигуряване преминаване на висока вълна	Община Аврен
Удълбочаване на участъци от дървета с. Синдел L=500 m, с. Тръстиково L=500 m.	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Община Аврен
Участъци от корекцията с. Синдел L=500 m, с. Тръстиково L=400 m.	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Община Аврен
Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Намаляване на скоростта, задържане на наносите и водните количества при преминаване на висока вълна в пасищата и алувиалните гори край реките; създаване на обеми за контролирано разтоварване на водните количества чрез съществуващите на терена релефни форми	Община Аврен
Изграждане на системи за ранно предупреждение, специално адресирани към поройни наводнения, дължащи се на интензивни валежи с малък пространствен и времеви обхват;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Изграждане на системи за ранно предупреждение, специално адресирани към поройни наводнения	Община Аврен
Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и	Община Аврен

			преплитане на клони, и други биологични методи	
Постоянен мониторинг на застрояването в близост до заливаемите зони;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Нормативно регламентиране на дейностите на местните власти за ограничаване на строителството, вкл. незаконното, в и в близост до заливните зони, като се сравняват сателитни снимки, извършват се геодезични заснемания, ежегодни проверки на място и други дейности	Община Аврен
Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Нормативно регламентиране на дейностите на местните власти за ограничаване на строителството, вкл. незаконното, в и в близост до заливните зони, като се сравняват сателитни снимки, извършват се геодезични заснемания, ежегодни проверки на място и други дейности	Община Аврен
Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Удълбочаване на участъци от дере	Община Аврен
Ефективно управление на водните нива на язовири и ретензионни водохранилища.	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Ефективно управление на водните нива на язовири и ретензионни водохранилища. Недопускане на преливане през короната на дигите при поройни валежи в сравнително малки водосборни области.	Община Аврен

Недопускане на преливане през короната на дигите при поройни валежи в сравнително малки водосборни области.	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Ефективно управление на водните нива на язовири и ретензионни водохранилища. Недопускане на преливане през короната на дигите при поройни валежи в сравнително малки водосборни области.	Община Аврен
Реконструкция и ремонт на язовири;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Предотвратяване и избягване, мярка за предотвратяване на локализирането на нови или допълнителни действия в опасните зони, като например политика за планиране използването на земята или регулации	Община Аврен
Информирание и осигуряване на широк достъп до информация на населението чрез използването на съвременни методи и технологии;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Информираност на населението	Община Аврен
Повишаване готовността на населението за реагиране при наводнения;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Повишаване готовността на населението за реагиране при наводнения	Община Аврен
Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията;	Общински Бюджет, МОСВ	постоянен	Информираност на населението	Община Аврен
Разработване и актуализиране на плановете за защита при бедствия (част наводнения);	Общински Бюджет	постоянен	Разработени и актуализирани плановете	Община Аврен
Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия вкл. от наводнения.	Общински Бюджет, Областна администрация	постоянен	Разработени и изпълнени програми	Община Аврен

VIII.ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Целта на мониторинга е да отбелязва отклоненията от плана достатъчно рано, за да бъде възможно тяхното коригиране, преди последствията от тях да станат толкова сериозни, че да не могат да бъдат преодоляни.

Това, което е важно в случая и не бива да бъде забравяно, е необходимостта мониторингът да бъде извършван достатъчно често, за да могат да бъдат коригирани отклоненията от направените планове. В практически порядък системата на мониторинга трябва да отговаря на поставените задачи.

Изпълнението на Програмата и постигане на планираните цели и действия, са задължение основно на отдел ЕИП и ст. експерт ЕООС.

В съответствие с изискванията на Закона за опазване на околната среда до 30 март всяка година е необходимо Кметът да внася отчет за изпълнение на програмата пред Общинския съвет, който да бъде изпращан и в РИОСВ – Варна. Настоящата Общинска програма за опазване на околната среда е отворен документ, който следва да бъде актуализиран при възникване на нови обстоятелства.

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

При планиране и провеждане на националната политика в областта на околната среда за Министерството на околната среда и водите водеща е позицията, че реализирането на тази политика е единствено възможно при пълно взаимодействие с местните власти, те са най-добре запознати със състоянието и проблемите на околната среда на територията на съответната община и решаващ е приносът им при разработване и прилагане на националната политика в областта на околната среда. Ето защо разработването на един важен документ като Общинска програма за опазване на околната среда е важна стъпка за ефективното прилагане на законодателството в областта на околната среда на местно ниво.

СВЕТЛАНА ГЕОРГИЕВА Председател на Общински съвет- Аврен